KRONIKA

ćbce Horní Branné

HORNÍ BRANNÁ

1988

Nastupuje rok 1988, začínáme psát další kroniku obce Horní Branná. Ovšě si dáme nová přání, další dobrá předsevzetí pro další měsíce. Lidé se nikdy nemělí lépe, než tak, jak pracovali. Ani letošní rok v tom nebude výjimkou. Čeká nás mnoho práce, ale oč se lidé zasadí společně, to také dokážíí. Jen jedno by mělo být našim občanům jasné, že nestačíí souhlasit a jednim dechem k tomu všemu hned chtít pro sebe výjimku. Je ledy čas předsevzetí krásných a velkých. Kéž mezi nimi nechybí ani zásada, že vydyčené úkoly vykonáme všichni co nejlépe ve prospěch naší obce.

Počasí

Celý leden byl teplotně nadnormální. Přes den bylo stále nad 0°C, 21. a 28 ledna bylo +5°C. Noční teploty byly jen -2°C, pouze 13. ledna byl mráz -8°C. Jen 8 dnů bylo slunečných, stále pršelo, byly mlhy. V lednu prodchovali zaměstnanci MěÚ okrajové cesty, jen jednou také silničáři byli ven práci. Sníh padal, ale hned rozlával. Na skalce u Baláků rozkvetla čemeřice, jinak byly obalení kočičkami.

Únor začal tímíž jarním počasím. Vrabci a kosové prodíl podoka vyhrávali, slepice se procházely po zahradách vypadalo to, že bude stále bez sněhu. Teploty večer byly stále na 0°C, přes den + 4°C. Nejteplejší bylo 4 února, slunce

svítilo hned od rána, teplota +9°C. 8. února začal padat sníh, padal celou noc a druhý den se jíž muselo prohazovat. Od 16 února padal sníh každý den, v noci bylo -13°C. Poslední únorový týden byl bohatý na sníh. Konečně pole dostala sněhovou peřinu, která znamenala tak potřebnou vláhu. Tolik očekávaný sníh přinesl radost dětem, ale různé silničářům. Sněhové přídělky na ně kladly zvýšené nároky. Poslední den v únoru bylo 40 cm sněhu.

Březen začal sněžením. Celý měsíc byla zima, táno stále -4°C, ve dne bylo jen na 0°C. Sníh padal denně, foukal studený vítr, dělaly se závěje. 8. března bylo ráno -9°C, byl silný vítr, sfukoval napadaný sníh, silniční služba měla pohotovost. Do boje se sněhovou nadílkou byly nasazeny pluhy, frézy, sypače. Míšečky byly zcela odříznuty od světa, řidiči ČSAD vyprošťovali autobusy se závějí nákladními auty. Příděl sněhu znesnadňoval práci také řidičům uhelných skladů. Ubytovny a hotely v Kikonoších na Špičině čekaly na dodávky koksu. Také v Rokytnici n. Jiz., kde má jednota jeden ze svých centrálních velkoskladů, bylo tolik sněhu, že nebylo kam ho odhrnovat. Přes březnovou kalamitu na jilemnicku a Semilsku zvládli řidiči rozvoz potravin a dalšího zboží poměrně úspěšně, i když vzhledem

k těžkým podmínkám, nezřídka s časovým zpožděním ve špindlerově Mlýně „zmizela" na prackovišti auta pod sněhem.

21. března, první jarní den, foukal studený vítr, sněžilo s deštěm. První jarní bouřka byla 26. března. Také poslední den březnový byl chladný, padal sníh, teplota jen + 7°C.

Duben byl skutečně „aprilový". Bylo slunečno, pršelo, sněžilo, foukal studený vítr. 17. až 21. dubna bylo teplo, + 18°C. Půda vyschala a dalo se pracovat na zahrádkách. Ale již v dalších dnech se ochladilo, byly bouřky. Zahrady se uhrabovaly na sněhových přeháňek. Poslední den dubnový byl slunečný, teplota + 20°C.

Květen Na „Svátek práce" bylo krásně. Slunce svítilo celý den, bylo klidno, teplota + 22°C. Celý měsíc bylo teplo, ale stále vál studený vítr, který půdu vysoušel. 17. května na celý den vydatně pršelo, deštivé počasí trvalo ještě celý týden. Vrávěm měsíce bylo oblačno, ale celkem teplo.

Červen Ani v průběhu prvního letního měsíce nebylo počasí stálé. Bylo sice teplo, + 20°C až + 25°C, ale často pršelo, byly bouřky. 7. června byl prudký liják, vydatně pršelo ještě dalších 4 dny. Od 11. do 18. června bylo příjemné, letní počasí. Tyto slunečné dny se staly radostným námětem do lidu; všude se kosilo, sušilo, svážilo. Závěr měsíce byl tímto tropický, denní teploty + 30°C.

Červenec byl teplý, ale střídal se déšť, bouřky, slu-
ce. Teploty +25°C až +28°C. 24. července bylo již od rá-
na +22°C, celý den slunce doslova „připalovalo",
stoupla na teploměru dosáhla +35°C. To, co se stalo
v neděli večer, nepamatují ani nejstarší občané.
Ještě v 9. hod. bylo dusno, nehnul se ani lísteček.
Obloha se víc a víc černala, bylo slyšet vzdá-
lené hřmění od jihozápadu. V 10 hod. se při-
hnala bouře od Studence, padaly kroupy jako
holubí vejce. Lidi byli vyděšení, kroupy vy-
rážely okenní skla a nůsdavaly ležet v by-
tech na kobercích. Ráno 25. července bylo smut-
né. Vydlučená okna, poškozená omítka, rozbitá
střešní krytina, okapy, žlaby. Smutný byl po-
hled na hahádky, kde byla od krup doslova
rozsekaná cibule, ustlučená zelenina. Z rozkvé-
jících mečíků nbyly jen prahýly. Nejsmutnější
pohled však byl na naše pole. Řady se nesty-
dél na slzy nikdo, kdo má rád přírodu.
Za noc vnalo 57 ha nejlepších pšenic, 12 ha ovsa,
12 ha ječmene. Celá výměra kukuřice byla po-
škozena. Na Dolnobransku z ní zůstaly jen
polámané klacky. Brambory byly částečně
nebo místy úplně nbraony nadí. To všechno
se negativně promítlo do výnosu obilí, kuku-
řice a brambor.
Poškozená byla jen část obce od námětu smě-
rem na Dolní Branno. Bouře s krupobitím
trvala asi 3/4 hod., prošla naší vesnicí, uh-
nula na Vrchlabí a pokračovala na Lánov.

Srpen zahájil deštivým počasím. Teploty dosahovaly +32 °C. Pršelo jen velmi málo, příroda se rychle koto-vovala po červencovém kupobití. Žně načaty 14 srpna sklizní ozimého ječmene. Krásně se sušily oda-vy, dovolené v měsíci srpnu se lidem vydařily. Na koupalištích bylo živo, lidi se opalovali, na-dovali se z pěkné prohodky. Průměrné teploty +24°C.

Září Sluníčko dětem svítilo i při nástupu do škol-ky. První dva týdny bylo polojasno s teplotami +19°C. Žně skončily již 2 září. Od 16. září se pro-kvalna ochlazovalo, pršelo, denní teploty 14°C. Poslední týden byl opět deštivý, bez deště. Zelenina na nahrádkách se příliš jen vzpama-tovala, mrkev, petržel, celer, daly dobrou úro-du. Ovoce nebylo žádné, do sklidily kroupy. Vrch-ní části obce byly pro mnoha lidech šmolky.

Říjen První dva týdny října byly deštivé a stu-dené. Od 19. října se citelně ochlazovalo. Pršelo, foukal studený vítr, teploty jen + 10°C. Večer byly slabé mrazíky. 29. října začal padat sníh, ale rychle roztával. 31. října bylo v no-ci -9°C, sníh, který napadal, nůstal ležet.

Listopad svými předčasnými poklesy teplo-ty hluboko pod normál v celé první polovině měsíce, svalením sněhové přikrývky nejen na horách, ale i u nás v podhůří se stal vavrovou předzvěstí zimy. Jen dva dny bylo slunečno, jinak bylo sychravo, pravdal sníh. 20. listopadu bylo 20 cm sněhu. Noční teploty také již -11°C. Poslední týden hustě sněžilo.

Prosinec Ani o posledním měsíci roku nebylo počasí stálé. Padal sníh, přišlo, dvořily se námrazy. Bylo jich málo dnů, kdy se mohly dětí provozit na sáňkách. Sníh padal, ale rychle dál. Jindy náraznový vítr sníh sfukoval. 18. a 19. prosince silně sněžilo, muselo se prohánovat. Silný vítr polámal na mnoha místech stromy a přidělal starosti lesníkům. Do týdne sníh zmizel, vánoce byly bez sněhu. Nenapadal ani v posledním týdnu. Nebyl ani na horách, lyžařské vleky byly prázdné. Během deseti let byl sníh o vánocích jen čtyřikrát a to v r. 1981, 1983, 1983.

Kulturní akce

6. ledna pořádala OB v Horní Bránné posezení se členem expedice „Mount-Everest" Janem Červinkem. Velmi poutavé vyprávění bylo doplněno barevnými diapositivy. Návštěvnost byla velice pěkná, zúčastnilo se 120 lidí.

16. ledna pořádala TJ Sokol ples. Taneční bylo hodně, ke spokojenosti hrála kapela „Krakonoš".

23. ledna byl myslivecký ples. Pěkně se tančilo, ples byl na místenky, myslivecká kuchyně výborná. Některé milovníci zvěřiny si přišli jen na večeři, jiní si je odnesli domů. Hrála hudba Jiřího Hrubého. Byla i tombola,

každý chtěl vyhrát nějaké nebo drobné, ale nájemců bylo hodně a výhry málo.
30. ledna pořádali ples požárníci ve Valdeřicích. I tam byla pěkná plesová pohoda. Týž den pořádala OB nájezd do divadla v Liberci na operetu „Zpívající Benátky"

13. února měli svůj tradiční ples požárníci ve Branné. Tentokrát byla návštěvnost slabší, bylo o 150 tančících méně než v r. 1987.

Naše starobylé zvyky a obyčeje zimního období jsou rozdělené na adventní, vánoční a masopustní. Ve skutečnosti však splývají, přelévají se. Pěkným příkladem jsou maškarní průvody, které již dlouho udržují mládežníci ve Valdeřicích, vždy poslední masopustní sobotu. O legraci při nich není nouze, škoda jen, že lidí nadšených pro tyto „čarodějnice" rok od roku ubývá. Ty dny jsou bohaté průvody masek s pořádnou muzikou. Ubývá bohužel i muzikantů. Jen pozorujících a provokujících dětí je stále dost.

26. února byl I. ples družstevníků. Ráno se konala výroční schůze, večer se tančilo bez přestávky až do ranních hodin.

Týž den se v naší obci konalo setkání pionýrů sem. okresu se skupinou J. A. Komenského.

Čtenářová beseda navštívila pásmo s dětmi ZŠ „Máte rádi děti.“ Akce měla velký ohlas, přítomno bylo 150 pionýrů a jejich vedoucích.

11. března se konala společná oslava MDŽ v sokolovně. Hrála skupina „Dobráci“, na křídlení s. Šulce ze Studence. Pořadatelem byla ZO ČSŽ v Horní Branné.

26. března pořádali sokolové „Josefskou nábavu.“ Půlkomných Josefů bylo málo, ale veselili se i ostatní.

28. března pořádala OB oslavu „Dne učitelů“ v ZŠ. Pásmo taneční a recitační nacvičila s dívkami Z. Čtvrtý s. Hyšková.

20. května pořádala OB ve spolupráci s organizací Čs. sdr. lidové v Horní Branné přednášku znalce v oboru léčivých bylin p. Pavla Váni na téma „Co chcete vědět o léčivých bylinách“, doplněnou barevnými diapozitivy. Přednáška se setkala u posluchačů s velikým ohlasem a protáhla se až do 11. hod. Dodatky na určitá léčení bylinkami nebraly konce. Škoda jen, že mnoho osvědčených bylin se vzdálí, nebo již vymizely úplně. Jiné se nedají sbírat, neboť rostou na pronemcích, které se práškují.
30 května se konal po delší době „Čtvrtý den“

Pořadatelem byla OB, ale pomáhaly i složky NF. Ženy napekly koláče a makové preclíky, které by-ly v krátké době rozprodány, tak chudnaly. Ry-báři pořádali soutěž na rybníku, děti chytaly ry-by na udici. Sokolové se postarali o limonádu, požárníci prodávali salám přímo u udírny. Fot-balisti zacvičovali chlapce ve střílení na branku. Dva vodníci koupali děti v síti, hráli „skořáp-ky", ukrývali pod kroužky různé sladkosti. Nej-více dětí přitahovali koníci - hurulové. Dvě hodi-ny se vozily i po dvorech na hřbetě těchto do-brácких koníků. O tuto akci se postarali ošet-řovatelé z Větkovic, Státní statek Vysoké n.J. Děti dostávaly drobné ceny: šňůrkaičky, balón-ek, sušenky, obrázky. Dětský den zahájil sám pan Kiakonoš, kterého výborně předváděl Jarka Pečírka. Děti k němu vzhlížely s obdivem, neboť chodil na chůdách, měl široký klo-bouk a dlouhé vousy. Škoda jen, že nepřišli s dětmi rodiče, aby viděli, jak se dovedou je-jich děti radovat, nebo jak se také předvá-dějí.

11. června se konal nájezd OB do divadla „Na Vinohradech" na hru „Starcovičová historie". Měli jsme možnost shlédnout herecké umění našich předních herců. Během odpoledne navštívili účastníci nájezdu památný Vyše-hrad, pobavili se pohledem na Prahu, pro-klonili se našim velikánům na Slavíně.

Prošli se také obnovenou „Královskou cestou", aby shlédli krásné výsledky na starých domech. Tento nájezd byl pro 45 účastníků pěkným kulturním nážitkem.

V srpnu se konal nájezd 20 Českého svazu invalidů do loutkářského muzea v Chrudimi. Účastníci shlédli známé loutky z divadla Kopeckých, Majsnerů a dalších českých loutkářů. Nádherně instalované muzeum dalo možnost shlédnout loutky z celého světa. Odpoledne proběhlo v příjemném prostředí ve skanzenu „Veselý Kopec". Při zpáteční cestě se účastníci nájezdu zastavili v osadě Ležáky, kde v památníku položili růže.

Podzimní kulturní sezónu zahájila nájezdem do divadla ve Vysokém n. Jiz. „Divadlo za časů Nerona a Seneky" dalo bohatě podnětů k přemýšlení i k současným lidským vztahům.

25. listopadu se konal zábavný pořad „<u>S maskou a bez masky</u>". Vystoupil zast. umr. z Jiří Vala, zpěvačka Věra Čížkarská, rytmická skupina Milana Lopraty. Večerem provázela Jaroslava Šanýrková. I tento pořad byl hodně navštívený. Pořadatelem byla OB k 70 výročí vzniku ČSR.
Při příležitosti oslav 100. výročí založení

místní školy se uskutečnilo vystoupení „Pěveckého sdružení pražských učitelů" - nositele Řádu práce a Ceny NV hlavního města Prahy. Sbor, v němž je několik desítek aktivních pěvců, uskuteční každý rok řadu koncertů v různých místech naší republiky i v zahraničí. 2. prosince zavítalo PSPU do Horní Branné, první na dobu své 80tileté existence. Pěvci našim posluchačům své umění o programu sestaveném převážně z nejkrásnějších skladeb českých i světových klasiků sborové tvorby a z působivých známých národních písní. Vystoupení bylo opravdu hodnotné. Sál místního kina byl plný, ale bohužel, více lidí bylo z okolí. Jako sólista vystoupil i branský rodák prof. Franc. Kordelka ml. S. uč. Zdena Bardošová v úvodním vystoupení podala přehled o historii školy. Vzpomněla i na všechny ředitele, kteří na škole působili.

Pietní vzpomínka na místním hřbitově se konala prvně před 100 lety. Udržuje se stále, sejde se vždy značné množství lidí, kteří tak projevují svoji úctu k těm, kteří na místním hřbitově odpočívají. Nikde v okolí se akce tohoto druhu nekoná a branským občanům by jistě scházela.

Do kulturní části patří i reprodukce hlasů původních zvonů z kostela sv. Mikuláše, před jejich odebráním pro válečnou

výročí konce II. světové války. Kahánka byla dají-
ně provedena v r. 1943 a 45 letech byla zve-
řejněna v místním rozhlase na počest vzni-
ku samostatnosti ČSR a o předvečer pietní
vzpomínky na zemřelé spoluobčany.

Poslední akcí OB byl nájezd do Jaromíře, kde
se hrála hra se zpěvy „Písmě sv. Cecilie"
(patronka muzikantů) Falo hra pojednávala
o životě písničkáře Karla Vacka. Inspirujícím
hudby byl prof. Jan Holubec.

V r. 1988, kdy v r. 35 výročí vzniku, vyví-
jel Sbor pro obč. záležitosti Náslušnou a mno-
hostrannou činnost ve prospěch občanů. Us-
kutečnily se slavnostní obřady k oslavě
výročí zlatých, diamantových i platino-
vých svateb. Poděkování patří zaměstnanci Věře
Janatové, předsedkyni SPOZ a kronikářce
s. Hendrychové z Valdeřic.

Zlatá svatba - manželé Františka a Hugo
50 let Liškovi

Diamantová - manželé Ludmila a Zdeněk
60 let Bílkovi

Platinová - manželé Lidmila a František
65 let Jiroušovi z Valdeřic

Rozvoj obce

V r. 1988 tak jako v letech předešlých se veškerá činnost zaměřovala na další rozvoj obce. Hlavní akcí bylo dokončení výstavby Domu s pečovatelskou službou. 4 listopadu 1988 byl uveden do provozu. Hodnota objektu včetně vybavení obnáší 7,77 mil. Kčs. Zastavěná plocha je 54 x 38 m. Dům je dvoupodlažní s elektrickým vytápěním. Má 32 bytů a všechna příslušná zařízení a prostory k provozu pečovatelské služby i pro kulturní nájmový činnost. Investorem a současně i generálním dodavatelem byl MNV a na stavbě se významně podílela stavební skupina místního JZD, okresní stavební podnik a dalších téměř 90 dodavatelů práce nebo materiálu. Přes 14.000 hodin odpracovali i místní občané.

Rada Okresního národního výboru v Semilech na slala s. předs. Oldřichu Vančurovi děkovný dopis k dokončení díla náležité akce. Děkuje zvláště za skutečnost, že se podařilo ojedinělým způsobem využít historickou kulturní památku pro potřeby současného života. Závěrem Rada ONV děkuje všem, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na výstavbě. Děkovný dopis je uložen v dokumentaci kroniky.

Členové sociální komise navštívili s touto předsedkyní občany, o nichž se domnívali, že by měli o umístění v Domě s pečovatelskou službou zájem. Všude se nesetkávali s pochopením. Lidé nevědí, jak se mají rozhodnout, neboť kdyby v Domě s pečovatelskou službou byl 5. října 1988 se konal „Den otevřených dveří" v Domě s peč.

službou. Zájemci o ubytování, ale i ostatní občané si prohlédli vnitřní uspořádání objektu, zařízení jednotlivých pokojíků, společenskou místnost, prádelnu, koupelnu a další zařízení. Všem se prostředí líbilo. 4. listopadu 1988 byl objekt uveden do provozu. Po 270 letech existence bylo budovy došlo k její úplné obnově.

První obyvatelé Domu s pěč. službou

	Rok nar.	
Saloňová Anna	1902	
Hafman Vladimír	1915	
Hafmanová Jana	1917	
Hančová Anna	1900	Víchová n. Jizerou
Hanušová Marie	1914	Miklov
Klingerová Marie	1927	
Harrubová Jitka	1924	Valdštejn
Tomáš František	1905	
Fleischerová Josefa	1904	
Killlerová Božena	1915	
Loulová Anna	1907	
Jindřišková Zdena	1912	Vrchlabí
Rodlerová Marie	1911	Vrchlabí
Šormová Marie	1912	
Pedíková Růžena	1910	
Henychová Anna	1909	
Zuzánková Marie	1903	
Vrašťalová Anna	1909	
Kabrlová Anna	1902	
Kučerová Božena	1921	
Bílková Anna	1897	

	Dok nar.	
Ludmila Beldová	1906	Horní Lysová
Martincová Růžena	1910	Jilemnice
Štěpánová Miloslava	1916	Vrchlabí

Výše nájemného se bude pohybovat podle velikosti bytu od 80 - 100 Kčs měsíčně. Každý nájemník bude mít svůj elektroměr, takže poplatky budou dle vlastní spotřeby.

Další akce v obci

Stavební adaptace hrobky na smuteční obřadní síň byla provedena a zbývá dočistit a provést dílčí práce.

Pro sběrnici 20 Svazarmu byla vybudována zemní rozvojená elektrovýpojka (kabelem) v délce 720 bm a přes rozvaděče napojena na síť.

Místní J20 začalo koncem roku s přestavbou objektu čp. 138, bývalé živnicetví u Mejvaldů na obytný dům s plánovaným dokončením v letech 1989-90 při nákladech 2 miliony Kčs. Dále provedlo obnovu střechy na čp. 203 - hájenka - pod sokolovnou. Další práce na této budově se plánují do r. 1990.

Byly odborně ošetřeny staré chráněné stromy a velké stromy v obci na veřejných místech, čímž se snížilo riziko prádu suchých větví. Byly vysazeny nové stromy a keře.

Středisko služeb při MNV započalo provádět kapsklívání oken, což ocenili hejména desítky uživatelů domů a bytů po bouři s krupobitím 24.7.

Byl zakoupen nový výkonný traktor, čímž se zlepší hejmíná zimní údržba komunikací.
Cena traktoru 148.000 Kčs.

Povolení k poskytování služeb vydal MNV P. Vondroušovi, Valdřice čp. 42 k výrobě a prodeji dřevěných žebříků a M. Svobodovi z Valdřic čp. 189 k provádění autoopravárenských prací.

Zdravotní služby v místě

Během r. 1988 nebyly poměry v této oblasti nijak optimistické. Obvodní lékařka Alina Petrášková byla přeložena na jiný obvod a místní občané musí každý dojíždět do střediska v Jilemnici. To nijak nepřispělo spokojenosti v obci, zvláště pak starších lidí. Tato změna se dotkla i pracovníků JZD, neboť ztrácejí mnoho času dlouhým čekáním ve středisku. K tomuto oddělení byly připomínky celý rok dlouhé objednací lhůty, nepravidelnost ordinačních hodin.
Stav ve zdravotnictví byl přijat místními občany kriticky a jednoduše: MNV při hlasování pravomocí může všechno a proto na vše jaké může. A kdyby na něco stál a něco jaké udělal, nedopadlo by to tak, že místní

zdravotní středisko je přechodně uzavřeno, mimo dětského oddělení. K tomu nejsou žádné výhrady. Více jak dvouměsíční snaha MNV, kdy pracovníci osobně i písemně upozorňovali řídící pracovníky ve zdravotnictví i čelné funkcionáře ONV na skutečnost, jaký dopad bude mít nepopulární opatření v obci, nepřinesla výsledky.

14. září 1988 na 13. plenárním zasedání MNV se mimo jiné probíral stav soc. a zdravotní péče v obci. Přítomno bylo 89 občanů. Přítomni byli rovněž: ředitel NsP v Jilemnici MUDr. Pavel Burkel, vedoucí soc. odboru ONV MUDr. Musilová, dále pak předseda JZD Jiří Zatloukal.
Občané kritický diskutovali k uzavření střediska v obci, čímž tak podpořili snahu MNV. Dr. Burkel i Dr. Musilová obsáhle objasňovali příčiny a důvody, které vedly k dočasnému přerušení zdr. služeb v obci. Základní příčinou je nedostatek lékařů, což však má řadu dalších souvislostí a příčin (platy, byty a j.) Shodně zjistili, že jde o přechodnou záležitost a že jak OUNZ tak i ONV usilují o obnovu zdr. služeb v obci.
Situaci by měla starším občanům usnadnit pravidelná služba gynekologické sestry Jany Nykodýmové, která od 1. října 1988 vykonává řadu úkonů přímo v místní ordinaci tak, aby občané nemuseli dojíždět do Jilemnice. Snad se najdou cesty a možnosti jak docílit toho, aby zdr. služby byly tak jak dříve

Služby v Domě s pečovatelskou službou

O spokojenost obyvatel Domova se starají 4 pečovatelky. První byla p. Radka Hanková. Starovala již rok předem, obstarávala potřebným lidem nákupy, donášela obědy z místní vývařovny. Postupně přibyly další: Jana Malínská
Marie Hrubá
Miroslava Kameníková
Obstarávají hlavní úklid, pracovní ložní prádlo všem, drobné prádlo a úklid v pokojích na požádání. Přinášejí obědy těm, kteří si sami do prohostinství nedocházejí.
Domovník Zdeněk Kameník pracuje jako elektrikář ve službách MNV.

V Domově je možno umístit 31-48 starých občanů.

Zvýšení důchodů

V souladu se závěry XVII. sjezdu KSČ a v souladu s reálnými možnostmi naší ekonomiky bylo usnesením předsednictva ÚV KSČ, vlády ČSSR, předsednictva ÚRO a předsednictva ÚV SSM rozhodnuto v dubnu 1977 přistoupit k dalšímu postupnému zdokonalování důchodového zabezpečení. Realizací dohodo rozhodnutí bylo započato již od 1. 10. 1987, kdy v oblasti důchodového zabezpečení byly nově stanoveny nejnižší výměry důchodů, které jsou jediným zdrojem příjmu důchodců.

S účinností od 1. října 1988 se realizují další opatření zlepšující úroveň důchodového zabezpečení, týkající se důchodů již vyplácených i nově přiznávaných. Podle nových zákonných předpisů o soc. zabezpečení se od říjnové splátky zvyšují vyplácené důchody v závislostech na roku přiznání důchodu.
V naší obci se týká zvýšení celkem 343 lidí a to: Horní Branná 240 - Valteřice 103
Základní informace o důchodech jsou přiloženy v dokumentaci kroniky.

Nedostatky v zásobování

V r. 1988 byla situace v zásobování velice špatná. Nejvíce problémů měli rodiče (a tedy i děti) s nakupováním sportovních potřeb, hraček, stavebnic. Hračky jsou drahé, nekvalitně provedené chyběly kartony na malování, barevné papíry, čtvrtky, štětce, pera, temperové barvy.
Rovněž stavebníci do nemělí jednoduché jednou nebyl cement, pak vápno, obkládačky, okna, dveře, atd. Proto se vyhledávají přátelé a známí, kteří pomohou a sehnou nedostatkem v zásobování se podporují i různé nezákonné machinace.
Málo je dětského oblečení a obuvi v létě 1988 byla takové extremní situace, že rodiče kupovali dílem kalínky až o 3 čísla větší, jen aby mělo dítě v čem chodit, protože jeho velikost na trhu nebyla. Kojenecké oblečení

je velice drahé. Chybějí oblečky bavlněné.

Přehled cen dětského oblečení

Sukénka	180,- Kčs	Spodní prádlo	70,- Kčs
Svetřík	220,- "	Letní šalečky	140,- "
Šála	60,- "	Krátké kalhoty	130,- "
Zimní kabát	650,- "	Kombiné	700,- "
Kalhoty dlouhé	200,- "	Pleáky	30,- "
Zimní boty	480,- "	Dětské tričko	40,- "

Zdražení zboží

V r. 1988 došlo ke zdražení některých výrobků
Uvádím některé:

Kopátka na smetí - dříve 1,- Kčs	nyní	7,50 Kčs
Stěrka	8,50 "	10,- "
Formičky na cukroví (sada)	14,- "	19,- "
" " " jednotlivé	0,70 "	1,- "
Košťata rýžová	30,- "	58,- "

Zdražený byly smetáky, různé formy, atd

Nový objekt JZD

31. prosince 1988 byla dokončena jedna z největších stavebních akcí, která byla zahájena v červnu 1985. Název této akce je „Kooperační středisko brambor Jilemnice." Kooperační proto, že na jejím financování se mimo státního příspěvku podílelo JZD Roniklá, JZD Košťálov, JZD Háje n. Jiz., JZD Horní Branná a Státní statek Vysoké n. J. Stavba je kvalitně

provedena a je dalším novým objektem ve městě Jilemnici. Kapacita skladu je 5.570 tun brambor, naskladněných v jednotunových paletách po šesti nad sebou. Dále je zde třídírna brambor, sociální půdavek, sklady, nabíjárna vysokozdvižných vozíků a dvě elektrorozvodny. Výše rozpočtových nákladů je 28 milionů 86 tisíc Kčs, z toho ve stavební části 19 milionů 543 tisíc Kčs. Generálním dodavatelem stavby bylo JZD 3. květ. na se sídlem v Horní Branné.

Členským řemeslnickým závodům odpadnou starosti s odbytem brambor na podzim, odpadne podzimní pracovní špička při sklizni. Bude i možnost využít část produkce k louhání brambor a ke zpracování a využití odpadu.

Sklizeň v r. 1988

Žně letos začaly 14. srpna sklizní ozimého ječmene a skončily 1. září. Z plánovaného množství 532 ha se sklízelo jen 450 ha. 82 ha zničily krupky 24. července. Celkem bylo sklizeno 1.537 t obilí, což je 81% plánu (1890 t)

Ozimá pšenice	3,36 t/ha	540 t
Jarní pšenice	4,04 t/ha	99 t
Ozimý ječmen	3,26 t/ha	49 t
Jarní ječmen	3,35 t/ha	748 t
Oves	3,65 t/ha	101 t
celkový výnos	3,41 t/ha	

7. duben - Světový den bez kouření

V celém světě se bojuje proti kouření. Proto Světová zdravotnická organizace vyhlásila 7. duben za den proti kouření. Na rozdíl od jiných zemí se ČSSR počet kuřáků nijak nesnížil. Žádná účinná reklama tabákových výrobků.

1938 - 1988

Byla to tehdy pohnutá a těžká doba před pradědy lety. Naše republika, která se chystala oslavit své dvacetiny, stála tu ohrožena na samé hranici úhlavním hitlerovským fašismem. Také naší obce i Valdeřic se osudově dotýkaly tehdejší poměry. Celkem pokojně žili občané obou vesnic v sousedství Dolní Branné a Všehlabí. Vznikala smíšená manželství, „sousedi" se navštěvovali. Od 24. dubna r. 1938, tedy od provokačního programu sudetoněmecké pardaje, vedené Konrádem Henleinem, nastala změna. Docházelo ke střetání a napadání Čechů, psaly se provokační nápisy a hesla, sousedská snášenlivost se měnila v nenávist. Tehdy si občané obou obcí uvědomovali, co naší vlast čeká. Při různých akcích, společných večírcích, všude, kde se sešlo více lidí, se o jiném nehovořilo, než o osudu ČSR. Po zabrání Valdeřic, odlišným Dolní Branné a Všehlabí od republiky,

zůstala Horní Branná doslova opuštěná. Vzpomeňme při této příležitosti Ladislava Jecha, literáta, který dovedl svým talentem, humplety, prostě lidi v těch těžkých dobách. Dnes už málo lidí pamatuje, jak citově působila na duše braňáků" písnička na melodii Karla Hašlera. "Autorem slov byl právě Ladislav Jech.

Ta naše vesnička česká,
ta je tak herská, tak herská,
přece však srdce nás rabalí,
že jsme jak sirotci v okolí.
Všude to rabrali,
my jsme se nedali
a nedáme si jí vzít.
Můžem však říct lidu českýmu,
že to byl pouhý jen sen,
snad jednou povstanem,
zpátky vše dostanem,
jenom ať přijde náš den.

Hospoda na "Špici", co lidé se dnes dobrý schází, aby probírali, co nového ve světě Hostinský Václav Sedlák dovedl mistrovsky maskovat mimo sešlosti svých hostů, včas upozornil na kontroly četníků. Z této doby je báseň "Taková byla":

Malá byla, ale milá,
byla skromná, ale živá.
Uměla bavit a smát,

---

zpívat a hrát.
Dovedla
cítit a přát častokrát
Učila
věřit a doufat,
zkoušet a chtít,
čekat a bdít.
Umřela
duchem prostě.
Pravda,
malá byla, ale svůj úkol
v nejhorší době,
ke nepřátel hlavě
čestně vyplnila.

Hasproda u Hanušů v dolní části obce. Majitel p. Antonín Hanuš, člověk skromný, velice pracivý a spravedlivý. Co lidí se sem v „šenkovně" sešlo na pravé biliáru. Byli to vesměs dělníci, rolníci v té době, kdy v r. 1939 a později, se scházívali u rozhlasu, aby poslouchali zahraniční zprávy. Vždy jeden dříel hlídku, aby kontrolovat a včas varovat. Kolik lidí přicházelo „na černo" - bez propustky, aby se sešli s kamarády. Okno do zahrady bývalo u Hanušů vždy pootevřené, aby mohli ti, co nemíli povolení, vyjít směrem. Vedla dolů pod okny hranice,

a ordnící často kontrolovali. Pan Hanuš dobře vi-
děl, kdy mu přišel někdo „špiclovat", včas
uměl varovat. Musel být na pozoru i před
českými četníky, kteří hospodu při prochá-
zkách navštěvovali. Schášelo se tam mnoho
dobrých vlastenců, kteří společně věřili, že
den „Den" nare přijde.
Byli to Pavel Fišera, František Vaníček, Jan
Albrecht, Josef Holman, Karel Hanuš, při-
cházíval i kronikář Josef Janda a mnoho
dalších, kteří vídělí, že čeští musí dříč
prospolu. Dnes již nežije nikdo z nich a
my jim věnujme alespoň vzpomínku.

Společenská organizace

Myslivecké sdružení v naší obci mělo jako jed-
na z prvních složek Národní fronty svoje zaří-
zení nejen pro schůzovou činnost, ale i pro spo-
lečenské akce. Mezi našimi občany je známo
pod názvem „Chýže". Objekt byl zakoupen po
sloučení mysliveckého sdružení v Horní Bra-
Valdeřicích a Dolní Branné již v šedesátých
letech. Nejdříve sloužil jako sklad a líheň
pro bažantí kuřátka. Stavení bylo již leh-
dy ve špatném stavu, proto proto snahou
členů MS bylo tento objekt zlepšit. Provedly
se jen nejnutnější opravy a „Chýže" začí-
la sloužit pro mysliveckou činnost. V dal-
ší etapě byla provedena oprava vnitřních
omítek, elektroinstalace, oken, dveří, obla-

ření společenské místnosti dřevem a vybudování kuchyně. Bez ní si šatiš nešlo myslivecký život předsdavit. Zařízení sloužilo nejen myslivcům, ale bylo využíváno občany pro rodinné oslavy, hlavně pak pro svatby. V r. 1986 provedli myslivci vlastními silami fasádu na chýši. Při této práci zjistili, že objekt bude vyžadovat větší opravu, než původně předpokládali. Proto se v r. 1987 po dohodě všech členů začaly přípravy na rekonstrukci krovu, krovů a střechy. Dřevo bylo zajištěno samovýrobou i nákupem, byly připraveny další potřebné materiály. Na jaře r. 1988 začali myslivci s výstavbou. Sundala se střecha, rozebral se provaloný strop. Hned se provádělo úklid a odvoz suti. Zde pomáhalo 12 ž Horní Branná. Služby MNV zapůjčily potřebné stavební pomůcky.
Na přestavbě bylo odpracováno přes 2,5 tisíce hodin a vynaložené náklady byly přes 50 tisíc korun. Na všechno si museli myslivci vydělat, neboť jiné zdroje příjmů nebo dotace nemají. Záměr přestavby se podařil a již 17. září 1988 se sešla na zrekonstruované chatě členská schůze. V prodloužených měřících byly dokončeny vnitřní práce, nová podlahová krytina, zařízení a závěry. V naší obci tak vzniklo velice pěkné zařízení, které bude využíváno nejen myslivci, ale i občany při rodinných oslavách.

(Podle Zpravodaje č. 3 z prosince 1988)

Svaz požární ochrany

se v r. 1988 velmi aktivně podílel na plnění volebního programu Národní fronty.
Na veřejně prospěšných pracích a to zvelaďění při úpravě okolí hrobky odpracovali 151 hod. Jednalo se o zemní práce a zahrnutí navezeného kamene na cestě kolem hrobky.
V rámci měsíce „Březen - měsíce požární ochrany" provedli požárníci v obou částech obce prevenční prohlídky budov a provozoven.
Hlavní akce požárníků byla generální oprava ruční stříkačky z r. 1879. Zásluhný podíl zde má Vítězslav Hofman, který stříkačku rozebral, přečistil a uvedl za pomoci dalších členů SPO do provozuschopného stavu. Sám odpracoval 330 hod. a jeho syn Michal 59 hod. Ostatní pomoc 100 hod. Renovovanou stříkačku budou moci občané shlédnout při některé požární akci.

Tělovýchovná jednota Sokol.

Členové Sokola mají možnost sportovního vyžití v místě a také toho plně využívají. Ke cvičení slouží tělocvičná hala, sál staré sokolovny i přilehlá sportoviště. Nejlépe si vedou ženy. Při vysoké účasti na cvičeních se scházejí dvakrát týdně. Cvičí i družstvo žáků a žákyň. Muži se věnují kopané, odbíjené, lyžování, hrají na tenisovém kurtu nebo stolní tenis

v hale sokolovny. Příznivci ledního hokeje nemají v současném období mírných zim pro činnost na přírodním ledě vhodné podmínky.

Oddíl lyžování má bohatou tradici v TJ Sokola. V současné době dosahují naši žáci pěkné výsledky na významných soutěžích. Jsou to: Pavel Žuránek, Jan Pešina, Jan Paulů, Jiří Hafman. V rámci oddílu se trénovalo dvakrát v týdnu pod vedením Jany Gaudelové a Miroslavy Truhlářové.

Eva Truhlářová dosáhla největšího úspěchu v okresních přeborech jednotlivců v běhu, kde získala přebornický titul. Na druhém místě byla Markéta Rachmanová, také z místního oddílu.

V r. 1988 odpracovali členové TJ na brigádnických pracích celkem 3.765 hod.

Závodu tradiční „Horňobranské lyže" se zúčastnilo 189 startujících.

Turistická ubytovna byla v r. 1988 bohatě využívána. Vystřídalo se zde 1.264 dospělých a 480 dětí. Účastníci využívali svého pobytu převážně k turistickým výletům a prohlídkám okolí.

Základní organizace ČSŽ měla k 1.1.1988 již 109 členek. Stálou akcí zde bývá již

tradičně po několik let dětský maškarní karneval, s vyhodnocením nejlepších masek.
Při oslavě MDŽ 11.3.1988 byly vyhodnoceny a odměněny nejochotnější prodavačky v naší obci, které byly vybrány anonymní anketou zákazníků s názvem „Kytička na ochodu a úsměv." Přízeň občanů získala p. Ludmila Šálová z Lesíčka a p. Nedomlelová ze samoobsluhy.
Nemalou měrou se členky ČSŽ podílely na úklidových pracech v domě s pož. službou.
Na směnách NF odpracovaly 456 hod., při sušení sena 127 hod.

Jak dál v zásobování pitnou vodou

V uplynulých dvou letech docházelo v naší obci opakovaně k nedostatkům v zásobování pitnou vodou z veřejného vodovodu, který je ve správě státního podniku Vodovody a kanalizace Hradec Králové. Příčiny byly jednak v technickém stavu vodovodních řadů, čerpacích stanicích včetně jejich problematického zajištění, v úrovni údržby a obsluhy v podmínkách měnících se klimatických pásem i v nedostatečných zdrojích a akumulaci vody. Občané se vyjadřovali k současné činnosti při zajišťování a odstraňování poruch a úniků vody z veřejného vodovodu není problém poruchu opravit, ale najít místo poruchy na mnohakilometrovém řadu. V tom je cenná místní znalost poměrů - mokro.

Bytový fond V r. 1988 přibylo v obci 37 bytů, ubyly 3 byty. Ke konci r. 1988 byly v obci 763 bytů.

Stavební řízení

	stavby organizací	Rod. domky / chaty	byty	garáže	ostatní stavby
povoleno	3	6 / 1	2	9	57
kolaudováno	4	2 / -	1	11	20

Změny trvale hlášených obyvatel

	Valtěřice	Horní Branná	Celkem
narozených / přihlášených	12 / 26	17 / 50	105
zemřelých / odhlášených	4 / 11	17 / 43	75
Stav ke konci roku	483	1171	1654

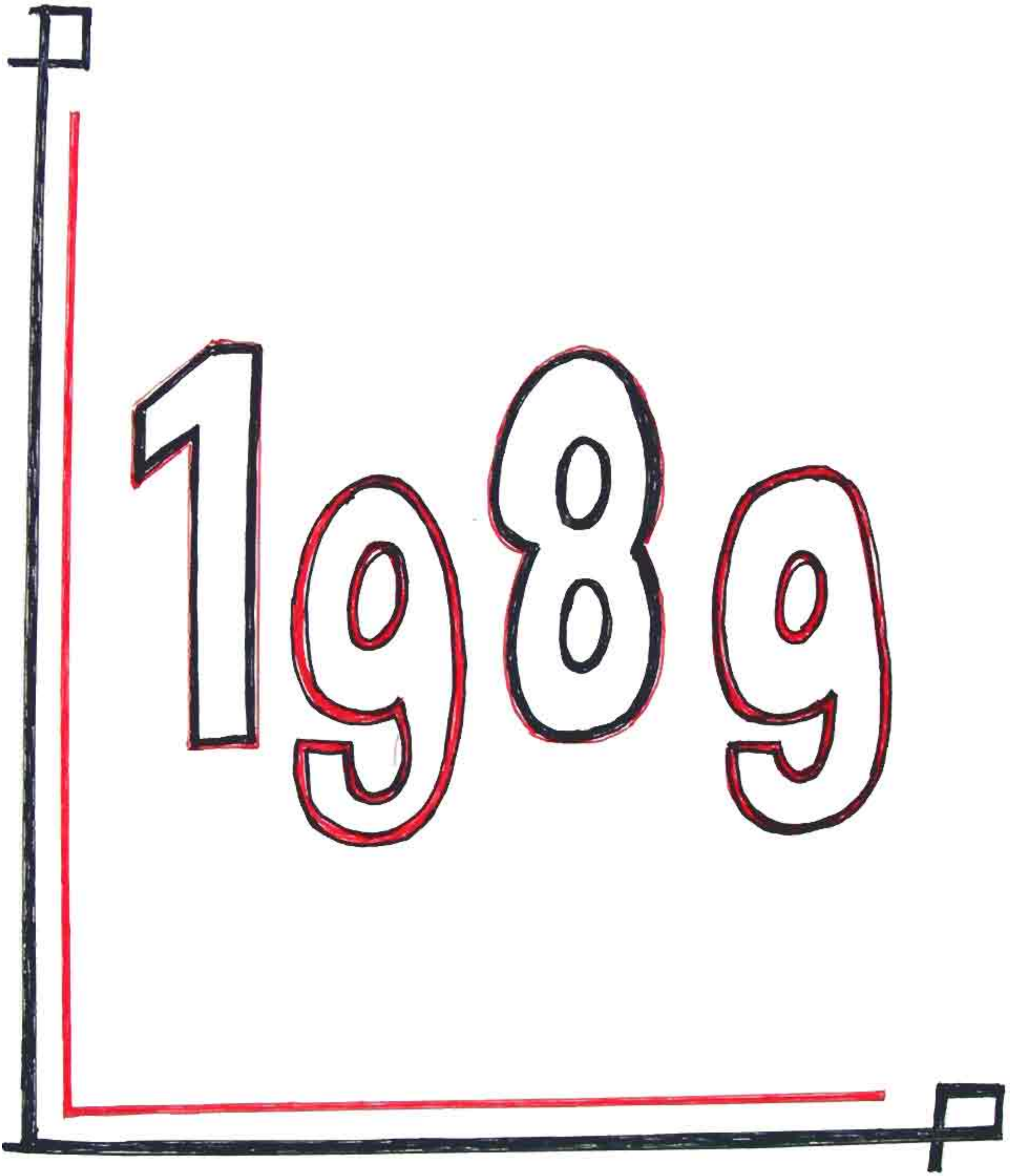
Po delším období se narodila v naší obci dvojčátka - Petra a Martin Zuzánkovi
z Valtěřice.

V r. 1988 zemřel s. Antonín Měšťánek. Učil v Horní Branné, pracoval jako jednatel v 20 místních invalidů, dlouho působil jako pokladník a prozdější jako vedoucí v místním kině Budiš čest jeho památce!

Konči rok 1988, přicházejí opět vánoce. Ať ledy přítomnost a hlavně budoucnost patří lidem dobré vůle. Aby výsledky vynaložené práce našich občanů zůstaly zachovány těm dětem, které se u nás dopravě narodí.

Srpen 1989

Zapsala: Věra Hyšková

1989

Rok 1989 byl vyhlášen „Rokem čistoty a životního prostředí."
je to pobídka pro nás všechny, abychom dbali nejen o okolí vlastního domu, ale o všechna místa a zákoutí v obci. Rok za rokem ubývá nepěkných prostranství u nás, ale i tak se nacházejí lidé, kteří úmyslně poškozují upravená místa. Jsou toho důkazem poházené papírky kolem samoobsluhy, nejen od dětí, nakázané plechovky, tuby a různé obaly z plastických hmot do potoka Sovinky. Je pak zbytečná práce těch, kteří mají snahu udržovat obec pěknou pro všechny.

Počasí

Podle kalendáře by měla být v lednu skutečná zima. U nás je ale skoro jarní počasí. Denní teploty nad nulou postupně zkracují kvalitu sněhové pokrývky i v Krkonoších. Na zahradách je holý sníh, který napadal, rychle tál. Na Tři krále byla celý den sněhová fujavice, ale druhý den ještě přišlo, byla mlha, sníh se rychle ztrácel. V lesních nočních mrazíků byly vrcholky zledovatělé, docházelo k mnoha úrazům a drobným zlomeninám. Nejnižší teplota v lednu byla - 10°C. Nejteplejší den byl 12. leden, teplota + 5°C. Ani jednou se nepro-tahovalo, jen se prosypávaly vrcholky. Děti byly smutné, neužily si saní, lyží, nemohly bruslit, chyběly jim oblíbené hry ve sněhu.

Únor

Ani tento měsíc nepřinesl sníh. Počasí bylo proměnlivé, suchravé, mlhavé. Jen dva dny svítilo slunce 5 února napadlo trochu sněhu, děti se radovaly, ale za dva dny roztál. Ve dalších dnech byly sněhové přeháňky, ale častým deštěm se měnil na kaši. Vzrůstal počet chřipkového onemocnění. Školní třídy se nyprázdnily, některá školní zařízení se zavírala.

Březen

Teplota aprílové počasí se střídalo během celého jarního měsíce. Padal sníh, přišlo, svítilo slunce, foukal chladný vítr, byly mlhy. Od 26. března bylo suché, ale chladné počasí. 31. března bylo krásně, světlo slunce od rána teplota + 15°C. Chřipka neustoupila ani tento měsíc, zdravotní střediska byla přeplněná. Neklidný ráz března vylepšily sněženky, krokusy a jaterníky.

Duben

Sněhové přeháňky, déšť, přinášely první týden dubnový. Další dny byly silné větry. Půda se rychle vysoušela, zvedala se mračna prachu. Chřipka již skončila. 16. a 20. dubna byly první jarní bouřky. 28. dubna napadl sníh a zůstal ležet. Lidé ještě neodložili zimní oblečení, muselo se topit, ptáci byli hladoví.

Květen

1. května bylo chladno, jen + 13°C. Sníh z uplynulých dní roztál, ale až do 11. května bylo oblačno, pršelo, sluníčka jen napadrně. V druhé polovině měsíce bylo již teplejší, + 18°C. Bylo to období příznivé pro sázení zeleniny. Od 20. května bylo skoro letní počasí, teplota + 23°C. Na různých místech sekali nahrady, seno se snadno sušilo 28. května byla silná bouřka, po ní se ochladilo, byl velký liják druhý den opět bouřka, ale pršelo jižní méně. Květen se vyznačoval různými počasími. U nás byly deštivé přeháňky, v jiných místech bylo sucho

Červen

začal příznivě. První den bylo teplo, + 20°C. Další dny byly slabé deštivé přeháňky, ale stále teplo. Od 9. - 15. června bylo pěkné letní počasí s teplotami + 27 C. Pěkná pohoda trvala až do 26. června, v ten den bylo + 30°C. Poslední červnové dny se citelně ochladilo, teploty jen + 15°C.

Červenec

byl velice teplý. Denní teploty + 25°C, od 9. července vystoupily až na + 30°C. V druhé polovině měsíce přeháňky, deštivé přeháňky, ale teploty stále vysoké. Poslední den se velmi citelně ochladilo, bylo různo jen + 18°C. Tento měsíc byly plné prováry, u každého rybníka plno dětí, všude křik a letní pohoda.

Srpen

Chladný vítr, deštové přeháňky, dvoudny do konce druhého týdne. Potom nastalo oteplení, teploty +28°C. Ke konci měsíce opět chladnější, přešlo. 31. srpna bylo krásně celý den, slunce svítilo, bylo klidno, nebe modré, teplota +32°C.

Září

1. září bylo ještě krásné. Ale již v dalších dnech nastala změna, bylo oblačno, přešlo. Ranní teploty +11°C, přes den jen +15°C. Od 7.-14. září bylo opět teplo, slunečno. Poslední týden měsíce svítilo slunce celý den, teplota +24°C. Změna nastala 27 září, přešlo, byla mlha, foukal studený vítr. Denní teploty jen +14°C. Ráz celého měsíce byl značně proměnlivý.

Říjen

pokračoval chladným počasím. Na horách bylo slunečno a jasno, u nás ranní a někdy i celodenní mlhy. 6. října bylo ráno na 0°C, padal déšť se sněhem. Nepříjemné podzimní počasí s denními teplotami +10°C trvalo do 21. října. Ten den bylo +19°C a až do 28. října bylo teplé, slunečné počasí.

Listopad

Deštové přeháňky v začátku měsíce dodaly půdě potřebnou vláhu. Denní teploty +9°C.

První mrazík byl 11. listopadu a to -4°C. 16. listopadu byly sněhové přeháňky, přišlo, foukal severák. Tato nychravé počasí pokračovalo do 21. listopadu. Druhý den bylo -3°C, padal mrznoucí déšť, na silnicích se během dvou hodin utvořilo náledí. Řidiči nebyli na tuto prudkou změnu připraveni. Během dopoledne začal padat sníh a do večera byly cesty zavátě. Sníh se sypal i v dalších dnech, bylo nutno prohrnovat. Ráno byly slabé mrazíky, udělala se sanice pravé české zimy. Závěr měsíce byl velmi chladný, foukal vítr, tvořily se závěje. Mrzlo, také -19°C.

Prosinec

1. prosince bylo na horách 1/2 m sněhu. Noční mrazy -19°C trvaly do 11. prosince. Další dny sněžilo, mrazy již jen -4°C. 13. prosince nastala obleva. Přes den byly teploty stále nad 0°C, pršelo. Až do vánočních svátků bylo studené počasí, ale bez sněhu. Ten napadl 23. prosince, ale rychle zase tál. Vánoce byly teplé, 25. prosince bylo +7°C, slunce svítilo i v příštích dnech. Závěr roku byl jako na jaře, zahrady holé a suché.

Společenský život v obci

Plesová sezóna začala 8. ledna dětským karnevalem.

13. ledna pořádali ples sokolové. Návštěvnost byla stejně jako loňský, rok velmi malá.

4. února se konal ples požárníků Kladných Kamenů bylo asi 250. Byla to zábava slušná, družná.
4. března měli svůj ples požárníci ve Valtéřicích. I zde bylo veselo, dobrého jídla také dost.
19. dubna uvádělo OB pořad „Jak se vám líbí." Účinkovali žací um. Josef Bek, zpěvačka Hana Talpová a Dr. Václav Tuc, který doprovázel na klav. Účastno bylo 210 posluchačů, kteří odcházeli velice spokojeni.
24. května se konal zájezd do divadla F. X. Šaldy v Liberci na divadelní hru „Ta naše písnič. ka česká." Hra pojednávala o posledních dnech života českého písničkáře Karla Hašlera v rukou gestapa za II. světové války. Oblíbené a známé písně Hašlerovy, které celým večerem zaznívaly, potěšily všechny návštěvníky divadla. Při písni „Ta naše písnička česká" mnoho lidí v sále slzelo. Myšlenka všech byla jistě společná; česká písnička nesmí zahynout, ta musí věčně žít. Ještě při zpáteční cestě se zpívaly oblíbené písničky v autobuse.
Večerní pořádal ČSŽ se složkami NF. Dětský den. Dětí přišlo poměrně málo, jich se 4 hod. odpoledne se rozcházely.
3. října pořádala OB zábavný pořad pod názvem „Přímý přenos." Tohoto večera se měli zúčastnit sportovní redaktoři ČS. Televize. Tito se nedostavili, prý z důvodu onemocnění. Místo nich se dostavil hlasatel ČS. Televize p. Mi-

Miloš Frýba. Vypravěl veselé historky a perličky z tělovýchovného žákovství. Se zábavou souvisely i písničky a veselé vyprávění zpěváka a humoristy Mirka Nováka. Účastno bylo 220 posluchačů.
Vzpomínka k památce zesnulých se tak jako každý rok konala na místním hřbitově. Zdá se, že počet lidí, kteří se v den dne do Branné sjíždějí, rok od roku přibývá. Zaplněné parkoviště u hřbitova, cesta u hrobky, prostranství před samoobsluhou, všude plno aut.

Ze života společenských organizací

Pod vedením předsedkyně Jany Hanušové se práce v 20 ČSŽ stala populární pro 112 členek. Činnost v organizaci je pestrá, aby si mohly ženy vybrat. V letošním roce chtěla předsedkyně zakládat organizaci ČSŽ ve Valdeřicích. Je tam nová výstavba, hodně mladých žen. Zpočátku vše vypadalo slibně. Pak ale nedělka ve Valdeřicích již po několikáté voda a dalo nepříjemná situace postihla hlavně maminky s dětmi a ženy ve Valdeřicích svůj původní úmysl změnily.
Ženy ve Branné velice mrzí, že nemají místnost pro členské schůze. Dříve měly dohodu se Svazarmem, že na mytí oken v jejich chatě budou zdarma schůzovat. Situace se však změnila a ženy by měly za propůjčené místnosti platit. V současné době využívají společenskou místnost JZD zdarma. V letošním roce pořádaly

kurs pletení pro žákyně ZŠ, který vedla členka paní Božena Holubcová
MDŽ si oslavily ženy pro svým a to ukázkami rychlého občerstvení, které již podruhé předvádělo kuchař Petr Zbíhlík. Plánovaný kurs šití pro pokročilé začal v dubnu, vedly ho švadlenky Mirka Lhotová a Radka Grossmannová. Jarní směny KF se ženy zúčastnily společně s ČSČK. Ženy pomáhaly uklízet po řemeslnících v hrobce.
Deset členek ZO se zúčastnilo dne 9. září „setkání tří generací" v rámci oslav 50. výročí ilegálního setkání českých a německých antifašistů. Tato vzpomínka se uskutečnila v kulturním domě „ v Mnichově pod Žalými."
20. října pořádaly ženy zájezd do Jilemnice na představení „Sladké zpěvy slunné Italie," které předvedli herci z Prahy.
21 října uvedly diskoliku. Účast na ní byla nízká, prodalo se jen 122 vstupenek.
15 žen nacvičuje skladbu žen na Spartakiádu 1990.

Československý červený kříž

Již 70 let pracuje ČSČK v naší republice 1. prosince 1919 Mezinárodní výbor Červeného kříže v Ženevě urnal Československý červený kříž. Pracovníci lékařské organizace pomáhali zprvu při ošetřovacích a ošacovacích akcích, mírnilo smutné důsledky I. světové války. Za první republiky pracovali členové ČK jen jako „samaritáni" ve společenských

organizacích. Byli do zvláště hasiči, kdeži se této hu-
mánní činnosti věnovali v Horní Bránné do byla aktiv-
ní, ale také po stránce zdravotnické velice úspěšná
paní Marie Hlouchová. Jako členka hasičů se zú-
častnovala všech cvičení, poskytovala při první pomoci
V r. 1940 byla činnost ČSČK zastavena a organizace
o republice rozpuštěna. Teprve po r. 1945 došlo znova
k jejímu obnovení. V Horní Bránné byla 20 ČSČK
založena v r. 1954 První předsedkyní byla paní uči-
telka Albína Koudelková. Členky pracovaly všestran-
ně, v dětské poradně vážily a měřily děti, po-
máhaly lékaři v poradně, navštěvovaly nemocné.
Velice obětavá byla paní Marie Kobrová, v jejím
domě byla stanice první pomoci." Též paní Smí-
dová a p. Božena Bardošová pracovaly k neúst-
upným členkám.
Druhou předsedkyní byla paní Dobromila Hanu-
šová, pak mnoho roků pan Antonín Mečíř. Nej-
starší členkou je paní Anna Fišerová - 90 let, kte-
rá byla až do r. 1988 členkou výboru
V současné době je předsedkyní p. Jar. Hrdinová.

Dům s pečovatelskou službou

získal již svoje jméno. Má velmi dobrou úroveň, o
které se i v okolních městech hovoří s uznáním.
Obyvatelé domu se dostatečně poznali, vzájemně
se navštěvují a chodí na procházky. Večer se schá-
zejí ve společenské místnosti u televizoru. V sou-
časné době bydlí v 31 garsonkách 21 místních a

10 přispěvatelů občanů Pracuje zde 4 pečovatelky a na částečný úvazek domovník, pomocná uklízečka a dobrovolná pečovatelka dle potřeby v létě.
V r. 1989 zde zemřelo 5 žen. Na uvolněná místa se přistěhovaly: p. Svitorková z Horní Branné
p. Mejsnarová z Horní Branné
p. Mejsnarová z Valdřic
p. Kuňelová z Rovdok u Jilemnice
jako poslední se v r. 1989 nastěhovali manželé Milada a Josef Tryznovi z Horní Branné.
Společně s Klubem důchodců se uskutečnilo posezení u vánočního stromečku. Kulturní program připravily děti z MŠ v Horní Branné.

Klub důchodců

Rada MNV potvrdila samosprávu nově založeného Klubu důchodců ve složení: předsedkyně pí. Božena Kubová, členové Věra Hyšková, Věra Janatová, Božena Kittlerová, Božena Kučerová, Růžena Martincová a Johana Žalská. 16. 12. 1989.

Výstavba obce

V naší obci je uskutečňována výstavba rodinných domků v takovém rozsahu, která nemá historickou obdobu a rázem dále trvá. Výrazné finanční podpory mladým stavebníkům rodinných domků, které vyhlásila vláda ČSSR v polovině roku 1989, se projevila zvýšeným rázem o bytovou výstavbu v naší obci. V době od 1. dubna 1964 do 30. června 1975 bylo prostavěno 31 rodinných

domků a v době od 1.7.1975 do 15. května 1989 dal-
ších 121 domů. To se projevilo i v mírném nárůstu poč-
tu obyvatelstva - první od r. 1945. Ve sledovaném obdo-
bí 1.4.1964 - 15.5.1989 bylo v obci postaveno 152 obyt-
ných budov, z toho v Horní Bránné 95 a ve Valteř-
icích 57. Základní technickou vybaveností k rodinným
domkům byla vybudována za 5,5 milionů Kčs. Neli-
bost stavebníků rodinných domků na vesnici je vě-
ci omezení výměry přidělovaných míst ke stavbě
z 800 m² (dle obč. zákona) na 600 m² dle opatření vlád-
ního orgánu. Evidenci zájemců o pozemek je 87
uchazečů. Z toho je 58 zájemců, kteří vyřízení o-
pakovaně urgují, 29 zájemců u nichž je nutno
ověřit, zda s postupem času jejich zájem o pro-
zemek ještě trvá.

Téměř 100 starších chalup je využíváno jen občas
nebo k rekreaci.
Byla odstraněna zámecká stodola, její rozbou-
rání provedli místní požárníci. Vznikl tak
prostor pro přístavbu nákupního střediska.
V rámci základní technické vybavenosti byla za-
hájena stavba kanalizace a úprava komuni-
ce u Grufíkových v horní části obce.
Nájemní dům s deseti byty čp. 301 byl z 80% vy-
prázdněn a zahájena jeho modernizace na
byty I. kategorie. Trvají značné problémy
s obstarávánim stavebních materiálů i se shá-
něním řemeslníků, zvláště na opravy oka-
pů a střech.
Byly zakoupeny další 3 kontejnery na skla-

---

dování odpadů a nástrojová bruska pro brusbárnu.
Nedostatky v zásobování pitnou vodou způsobily občanům mnoho trápení. O nápravě se již opakovaně jednalo s provozovatelem i nadřízenými státními orgány. Nejrychlejší řešení se našlo ve výstavbě propojovacího potrubí na dálkový přivaděč vody formou akce Z. Byla již vybudována převážná část, ale vlastní potrubí bude prováděno až v r. 1990.
Další akcí Z byla výstavba kabin a šaten ve sportovním areálu, kde je kvalitně provedený plánovaný rozsah stavebních prací.
Po obci byly rozmístěny odpadové koše a stabilní lavičky pro odpočinková místa v obci.
Došlo ke výraznému zlepšení v údržbě elektrického osvětlení, což bývalo v předešlých letech stálým problémem.
Místní sběrna - výkupna druhotných surovin je umístěna v rámci v Horní Bráně s přístupem od silnice vedle hrobky. Výkupčím je p. Mojmír Kittler.
Obnova domu u Mejvaldů je již prakticky hotova. Zbývají jen vnitřní práce, instalování kuchyňských linek, soc. vybavení, úprava dvora. Naše obec tak získá další pěkný obytný dům.

Další zprávy z obce

V r. 1989 bylo dosaženo dohody mezi MNV a Římsko-katolickým biskupstvím v Hradci

Kálové o přivedení podzemní části farské kanalizace do majetku a užívání obci. Pro prospěch nájemníků fary bylo ponecháno 20 m na zahrádku.

Spotřebu stavební nedovezlo samoobsluhy p. Radimu Berkovi, ale i všem prodavačům, způsobilo zklamání. Ten se dříkládá za sebou v krátkém období vloupali do prodejny a způsobili škodu za 78. 400 Kčs.

5 srpna 1989 – 34 800 Kčs
17 září 1989 – 36 600 Kčs
24. září 1989 – 7 000 Kčs

Předseda NV p. Oldřich Vanel převzal medaili II. st. „Za socialistický rozvoj Východočeského kraje." Na plenárním zasedání NV dne 3 5. 1989 předala poslankyně Hana Jonová, členka rady VK NV p. předs. sedovi Vanelovi „Čestné uznání za výsledky dosažené v soutěži NV v oblasti Krkonoš za r. 1988".

Další zajímavosti

Slunečné počasí, které trvalo v jizerských horách po celý poslední lednový týden vydrželo i o neděli 29 ledna Tak se 22 ročník našeho nejmasovějšího lyžařského závodu „Jizerská padesátka. Memoriál zesnulého Pepa Jíl na ideálních podmínek startovalo 4 617 běžců a 602 běžkyň. Ženy na 20 km jako čtvrtá dojela do cíle Jana Gaudelová, členka TJ Sokol Horní Branná.

Ve dnech 29-30 dubna 1989 přišli desítce lidí

a obdivovatelů naší staré železnice, aby si prohlédli vystavené historické soupravy. Po oba dny jezdil pamí vlak z Martinic do Rokytnice n. J. na své si přišly děti, které vystavené soupravy obléhaly. Již 90 let uplynulo od založení železniční dráhy Martinice - Rokytnice n. Jiz

Úprava potoka Sovinky

V listopadu 1989 začala úprava potoka v dolní části obce, od Hyškových směrem k Dolní Bránu. Stromy byly vykáceny, dílo odvezeno Byl zlikvidován pámelníkový porost. Právě v domě prostoru se každou zimu schovávali bažanti a chodili ke krmítku. Každý rok jich ubývalo, letos zůstal jen bažantí kohoutek. Nepřiléhla ani divoká kachna, která pravidelně vyvedla káčátka ve břehu potoka.

Změny některých maloobchodních cen

Od 31. července se snížily ceny u vybraných skupin bavlnářských tkanin na obleky a prádlo ze syntetických vláken o 41%, šeplákových výrobků z úpletů v kombinaci bavlněné příze a syntetických vláken o 19%, výrobků stříbrných šperkařských a stříbrných ztracených o 50%. Zvýšily se ceny průmyslových hnojiv kombinovaných o 59%, přípravků na ochranu rostlin o 23%, dýh a překližek o 29%, užitkového a ozdobného porcelánu o 19%, dětských prodlouhovin o 77%, vánočních stromků o 32 procent.

v průměru o 69% se zvedly ceny již tak dost drahých kompotů včetně „Dia" výrobků a zmrazeného ovoce. Maliny, broskve, ostružiny, jahody, mandarinky, meruňky. Zvýšily se dlouhodobě vládní ceny za úhradu lázeňské péče z vlastních prostředků obyvatelstva o sedmině o průměru o 88%.
Nové ceny lázeňské péče vstoupí v platnost od 1.90.
U mnoho zboží stále trvá převaha poptávky nad nabídkou. Týká se to mj. radiopřijímačů, barevných televizorů, ledniček, praček, sporáků, kamen, jízdních kol a jiných domácnostních výrobků. Je stálý nedostatek bavlněného spodního prádla, pánských a dámských ponožek atd. Nespokojenost lidí právem narůstá.

Cesta ke zdraví

Pomalu si zvykáme na stoupající čísla úmrtí na rakovinu. Požívání škodlivých potravin u nás způsobuje, že průměrný věk mužů a žen stále klesá. Předem bylo dětství sladkosty platí pro lidi, kteří se polovinu života živili zdravými potravinami. Jak budou vypadat děti, které jedí návadné potraviny od narození.
Velice smutné je to i s životním prostředím u nás celkově. Jak krásně vypadaly u nás v podhůří zahrady, louky, mezi v době senoseče. To bylo kvílí, barev, vůní, ale i motýlů a různého hmyzu. Vydrala se nám madeřídouška, rudý kvadrík, kterému jsme říkali „kodinky", krásný, vznosný lomikámen. Kde vidíme dnes

máky, chrpy. Ztratily se nám pelikláče, nenajdeme
léčivý podběl. U potoka nejsou modré prominěnky,
nenajdeme žluté „pumpuráče" - upolíny. Dnes už ani
děti nevědí, jaká to byla dobrota červená lesní
jahoda, natrhaná na pasece či meži, kde ta-
ké kvetly voňavé šípkové růže. Nestyšíme kře-
pelčino volání „pěd peněz" a přece s to pra-
lo k letním rychářkám podle obilných lánů
Okolí naší obce jsou ještě porostlé stráně, ro-
mízky, hrnkové keře ve Valdeřických Važne si
takových rákoudí a šetříme je, vždyť přece
nechceme, aby se naši potomci dovídali o
přírodě jinom z odborných knížek.

JZD v Horní Branné

Jarní práce začaly velmi brzy a do jíž v polo-
vině března přihnojováním ozimů dusíkem.
Mírná zima byla příhodná pro ozimy, které
se nemusely zaorávat. V dubnu se sily obilo-
viny, 4. května skončila výsadba brambor.
Senoseč začala 23 května a skončila 30. čer-
vence. Vzhledem k přívanivému počasí narost-
lo hodně sena a odavy. Žně začaly 25. čer-
vence sklizní ozimého ječmene a pokračovaly
od 10. srpna do 1. září. Čekalo se na dozrá-
vání jarní pšenice. 11. září se zahájila sklí-
zeň brambor, byla ukončena 3. října. Na
kombajnech pracovali studenti gymnazia
z Pardubic a duchodci JZD. K ručnímu sbí-
ru nastoupili jako jindy studenti deti lky.

Výnosy v r. 1989 z celkové plochy 511 ha

	plán	skutečnost	
Pšenice ozimá	3,8	4,23	
Pšenice jarní	3,6	2,62	sucho v do. bě vzchází
ječmen ozimý	3,8	5,4	
ječmen jarní	3,6	3,34	
Žito	3,7	3,71	
Oves	3,5	2,93	
Celkem	3,61	3,74	

Brambory byly pěstovány na ploše 84 ha Odrůdová skladba a výnosy byly následující:

Resy	10 ha	22,20 t/ha
Ostara	8 ha	32,83
Karin	10 ha	24,27
Radka	5 ha	24,20
Svatava	10 ha	22,45
Eba	26 ha	27,18
Julius	12 ha	30,92
Lida	3 ha	25,0
Celkem	84 ha	26,49 t/ha

Lesní výroba

Pracovali 4 pracovníci stálí, jeden důchodce
Úkoly pro r. 1989 byly splněny takto:

	plán	skutečnost
Těžba	1.000 m^3	836 m^3
Výkup	700 m^3	697 m^3
Vlastní spotřeba	300 m^3	139 m^3

Bylo zalesněno 0,81 ha lesa, probírka na 20,72 ha.

Svatořečení Anežky Přemyslovny

Dne 12 listopadu 1989 byla v Římě v chrámu sv. Petra prohlášena za svatou Anežka česká - Přemyslovna. Na její svatořečení bylo z Prahy vypraveno několik vlaků a přes 100 autobusů. V Římě se zúčastnilo slavnosti asi 17 000 lidí. Od nás jela paní Anna Vrátná. Na Svatopeterském náměstí byli věřící seřazeni podle vstupenek do jednotlivých skupin. Ozýval se český zpěv. Slavná mše se konala u velkém chrámu sv. Petra. Slavnostní prohlášení konal papež Jan Pavel II v jazyce latinském, jenak k české delegaci mluvil česky. Slavnou mši doprovázel zpěvem Svatojakubský sbor z Prahy, ke kterému se přidali bohoslovci z Litoměřic. Mezi nimi byl i bohoslovec z naší obce Petr Klinger. Této významné události byl přítomen Josef František - kardinál Tomášek, rozloučena byla i naše vláda. Na závěr slavnosti se volalo „Papež musí do Prahy."

Podzim roku 1989

K smutné historii našeho národa patří 17. listopad 1939, jehož 50. výročí jsme letos vzpomínali. Na přímý rozkaz Hitlera tehdy nacistická moc vedla brutální úder proti českým vysokým školám. Ty byly uzavřeny a jejich posluchači odvlečeni do koncentračních táborů. Byla to krvavá odveta za mohutnou protifašistickou a vlasteneckou demonstraci k 28. říjnu, při níž byl i smrtelně zraněn

student Jan Opletal. Byla to pomsta na spontánní studentskou manifestaci při jeho pohřbu. Událostí 17 listopadu se staly výzvou ke sjednocení demokratických sil do boje za porážku fašismu. Již v r. 1941 byl na londýnské konferenci 17. listopad vyhlášen Mezinárodním dnem studentstva. Památku Jana Opletala si na shromáždění a také v průvodu připomnělí studenti vysokých škol v Praze. Připojili se i studenti středních škol. 17. listopadu t. r. asi 10.000 účastníků - mnozí se svíčkou či květinou - se po vyslechnutí projevů na Albertově v Praze 2 vydalo na Vyšehrad, připomenout si tak protifašistickou akci českého lidu - převoz ostatků K. H. Máchy z Litoměřic do Prahy v r. 1939. V tento památný den došlo po 50. letech znovu k velice smutné události. Po skončení aktu na Vyšehradě se část studentů vydala do středu města. Průvod se podle očitých svědků nechoval agresivně, ani na Národní třídě, kde byl zastaven. Netknuty zůstaly obchody, výkladní skříně, auta. Přesto došlo k brutálnímu zásahu pořádkové jednotky Veřejné bezpečnosti. Zásah byl velice hrubý, došlo k mnoha těžkým zraněním. Studenti, ale i ostatní, kteří se přidali k průvodu mj. volali „Nechceme násilí, máme holé ruce." Ke zranění mnoha účastníků došlo také proto, že byli obklopeni ze všech stran postupujícími a zasahujícími pořádkovými silami a neměli kam odejít.

Na protest proti brutálnímu zásahu pokojné studentské demonstrace se rozhodla pražská divadla připojit se k týdenní stávce studentů. Své slovo řeklo i Pražané. V průběhu protestního shromáždění vyjádřili své názory i na další otázky našeho společenského a veřejného života. Mimo jiné požadovali odstoupení některých stranických a vládních představitelů, svobodné volby, prošetření viníků brutálního zásahu.

K stávkujícím studentům a hercům se připojili i pracující celé naší republiky. Na den 27. listopadu byla vyhlášená dvouhodinová stávka. V Jilemnici se od 12 hod konala manifestační stávka pro pracující úřadů, škol, také ostatních občanů.

Zprávy, které přicházely z Prahy, nebo prošly diskusí televizí, vnášely do vesnic neklid a nejistotu. Informace byly rozdílné, všude panoval chaos, lidé přestávali pracovat, vznikala vzájemná nedůvěra, což ke klidu nepřispívalo.

Abdikace

Prezident ČSSR Gustáv Husák dopisem ze dne 10 prosince 1989 oznámil předsednictvu Federálního shromáždění ČSSR, že odstupuje z funkce prezidenta.
Všichni jsme prostě očekávali volbu nového prezidenta, aby se vrátil do našich domovů klid.

Vznik Občanského fóra

2 rozpadu studentů, po Václava Havla vznikla hnutí, které si dalo název „Občanské fórum" Fórum - znamená náměstí To znamená, že celá naše země se stala podle slov dramatika Václava Havla, jedinýn velkým náměstím, kde každý mohl a může promluvit

Na popud Obč fóra byl z ústavy vyškrtnut článek o vedoucí úloze KSČ a marxismus-leninismus jako státní ideologie

V Horní Branné se konala schůze Obč fóra dne 10 prosince 1989 Jelikož nebyla dosud dostatečně známá náplň dohody hnutí, bylo přítomno velice málo lidí
Hlavním mluvčím byl p Miloš Skalník

Volba nového prezidenta

29 prosince 1989 byl poprvé po 41 letech zvolen prezident ČSSR - nekomunista Stal se jím spisovatel a dramatik pan Václav Havel Byl jediným kandidátem, na kterém se shodli představitelé politických stran, Obč fóra a veřejnosti proto náš další Nový zvolený prezident byl vždy bojovníkem za dodržování lidských práv, demokracie, svobodu a pravdu

Změny trvale hlášených obyvatel

	Valtařice	Branná	Celkem
narozených / přihlášených	5/16	20/29	70
zemřelých / odhlášených	5/4	23/18	50
Stav ke konci roku	495	1.179	1.674

V průběhu roku 1989 se narodilo v naší republice 208.000 tisíc dětí, t. j. nejméně za celou dobu trvání samostatného český státu od r. 1918.

23. září měl projev p. František Koudelka, bývalý dlouholetý učitel a později ředitel místní školy. Jako pedagog byl příkladem pro ostatní pracovníky školy. Učitelské povolání bral jako vznešené poslání, učil s láskou a měl rád děti. Pracoval i ve veřejném životě, zvláště pak v divadle, kde zdokonalil celou řadu krásných postav. Jednou z jeho nejlepších rolí byla postava Lekáčka ve hře Paní Marjánka - matka pluku. Říkávané písně v jeho podání dlouho zaznívaly v paměti vděčných posluchačů. Pan uč. Koudelka byl skutečně výborný zpěvák a v souboru Krkonošských učitelů zpíval až do svého náhlého odchodu, t. j. do nedožitých 84 let. Zastával rovněž funkci předsedy místních včelařů. Byl v obci oblíbený a různé skupiny lidí, které se s ním přišli rozloučit, byly toho důkazem. Za uč. místní školy se rozloučila p. uč. Zdena Barošová. Náhlý odchod p. uč. Koudelky byl

o do smutnější, neboť 16. září 1989, oslavil se svojí manželkou, p. uč. Kovaříkovou „Zlatou svatbu". Byla to skutečně nejkrásnější a nejdůstojnější oslava společného života, jaká kdy v naší obci byla. Krásná učitelé přišli v ten den zpříjemnit, za týden se přišli obětovat písní p. uč. „Tam na horách", s níž navždy zůstanou.

Milý pane učitelé, budeš čest Tvé památce.

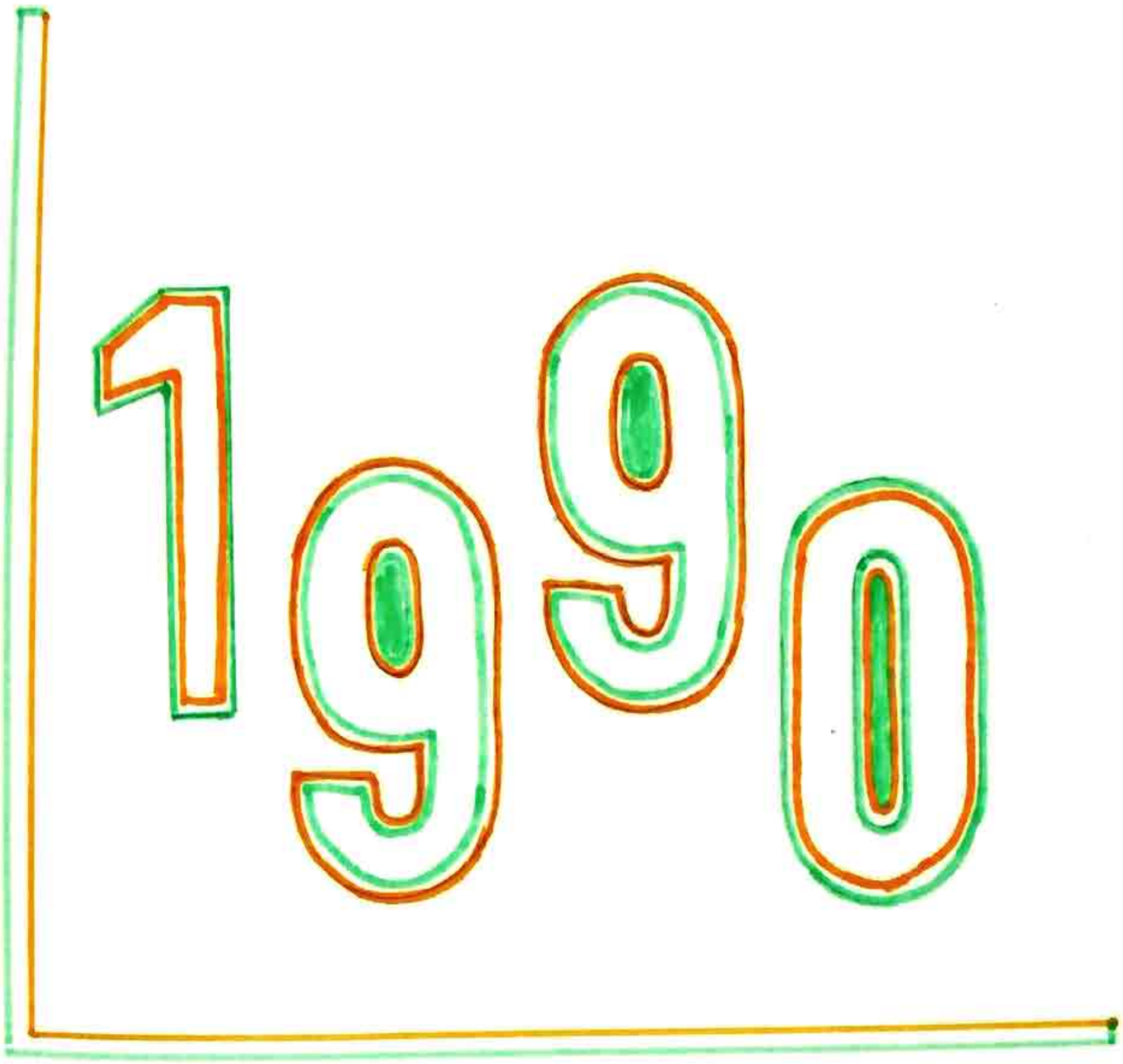
Závěr roku 1989

Je už takový zvyk, že si ke konci roku dáváme každý svoje osobní inventury. Co jsme udělali a co ne, co dobře, co špatně, co určitě ne. Říkáme si do nejobyčejnější přání a myslíme je vždycky vždy upřímně. Všichni jsme prošli na konci r. 1989 dlouhou cestu. Do ulic vyšly miliony našich občanů. Většinou z nich napadla jedna otázka: „Jak se dokážu v tomhle rychlém dění kolem sebe orientovat, zda pochopím, co je pravda". Víme, že se udělalo hodně chyb. Ale každý z nás si musí, máme-li mluvit o budoucnosti - odpovědět sám. Jakou máme každý vinu na tom, že se situace v naší zemi tak vyhrotila. Mluví se hodně o vzájemné úctě a toleranci. Píší denně jako kronikářka naším občanům, aby žili vedle sebe v sousedské snášenlivosti, prodaše každý z nás potřebuje jeden druhého, musíme mít kolem sebe lidi, kterým bychom mohli pomáhat a kteří by pomáhali nám.

Zapsala Věra Hyšková

Profesor Šimáček - pamětní list z 1563

1990

Začínáme další epochu v životě naší společnosti. Na prahu Nového roku si navzájem přejeme zdraví, štěstí, dobrou pohodu. Nejcennějším darem a přáním jsou dobré vzájemné vztahy, dobro v srdci, ono pouto vyžadující poznání, pochopení, podporu. Tedy to, k čemu je právě v těchto dnech čas i příležitost. Připomínejme si stále prostou a přece nepostradatelnou hodnotu života - lásku a přátelství. Nikdy jí ve světě nebylo dost. Nazbyt jí není ani dnes. Přejme si, aby úcty a přátelství v naší obci bylo stále více. Jen vzájemná spolupráce všech občanů, sousedů, dokáže vytvořit u nás místo, kam se budeme všichni rádi vracet. Tu pohodu, kterou pro všechny, nezískáme nikde ani za nejtvrdší měnu. Je k mání v každém z nás, v našem svědomí.

Počasí

První měsíc roku byl zcela bez sněhu, počasí vůbec neodpovídalo zimnímu období. Rok co rok je leden prapodivný měsíc, čím dál sušší a teplejší. Minimální teploty v noci kolísávaly v rozmezí - 4°C. Vyskytovaly se časté mlhy, sněhové přeháňky s deštěm. 29. ledna byl krásný den, slunečno, teplota + 8°C. V závěru měsíce byly deštové přeháňky bohatší, pole dostala konečně potřebnou vláhu. Byly i bouřky. Dne 26 ledna se během dopoledne přehnala silná vichřice, která ale nezanechala žádné škody.

Únor Zemědělská pranostika říká: Únor bílý,

pole sílé. Leden její naplnění vzhledem k předcházejícímu dlouhému suchému období bylo víc než žádoucí. Na Hromnice by se měl skřivánek vrátit, ale navzdory teplému počasí se k nám skřivani dosud nevrátili. Sněhovou nadílku ve druhém únorovém týdnu uvítali hlavně zemědělci. Vyznavači zimních sportů se konečně dočkali sněhu, neboť ani na horách nebyly podmínky k lyžování dobré. Příroda se den po dni stále více probouzela. Denní teploty až + 12°C vzbuzovaly obavy o ovocné stromy. Noční teploty byly na nule, jen 5. února bylo - 6°C.

Březen

1. března byla bouřka, sněhová metelice s větrem. I v dalších dnech padal sníh, ale rychle roztával. 9. března byla prudká vichřice, která zanechala škody na střechách. Rozbitý eternit, odtrhaná plechování udělaly vrásky na čele majitelům domků, neboť jim šířko se shánět materiál na opravy. V druhé polovině března bylo teplo, přes den až + 16°C. Kvetly blatouch, krokusy, jaterníky. Zahrádky se mírným větrem vysoušely, bylo možno v nich pracovat. Sela se zelenina, prořezávaly se stromy, uhrabovaly zahrady. 22. března bylo jen slabě nad 0°C, pobrukoval sníh. Chladný byl celý poslední týden březnový. 31. března bylo ráno + 7°C, celý den svítilo slunce, teplota 20°C

Duben

První týden dubnový pokračoval dál

slunečným počasím. Postupovaly práce v zahrádkách, sázela se cibule, tráva se zelenala a rostla. Stavebníci rodinných domků pilně pracovali, využívali pěkných dnů. Teplody byly ráno +3°C, ve dne 20°C. Zhoršení bylo 10. dubna, citelně se ochladilo, teplota jen 10°C, foukal studený vítr, padal sníh s deštěm. 11. dubna bylo ráno -6°C. To byl ale jediný mráz v celém měsíci. Od 14. dubna stále pršelo, příroda vděčně brala dolik potřebnou vláhu. 21. dubna byla bouřka, padaly kroupy. 28. dubna bylo nejchladněji, jen 7 st.C. Obilniny přezimovaly dobře, naši družstevníci začali sít jařiny 20. dubna.

Květen V květnu nemá pastýřovi oschnout hůl. To se skutečně vyplnilo, celkový ráz měsíce byl deštivý. Až do 17. května byly denní teploty 25°C. Ráno byla také teplá, vysázená zelenina se velmi pěkně přijímala. 7. května již kvetly stromy, jarní cibuloviny se pyšnily krásnými květy. Celá příroda byla skutečně májová. 9. května ve 4 hod. odpoledne se spustil prudký liják. Sovinka se během chvíle rozlila po zahradách, voda nanesla spoustu bahna. Brambory, které byly již zasázené, voda ze 7 ha. vyplavila. V jilemnici byly zatopené sklepy, pracovníci JZD pomáhali vodu vyčerpávat. Liják trval jen 1/2 hod, ale zanechal značné škody. Bouřky byly v květnu četné. 18. května se výrazně ochladilo, byly přeháňky se silným větrem. Teprve 31. května bylo zase slunečno, 20°C.

Červen byl deštivý. Denní teploty byly kolísavé,

vyskytovaly se častě bouřky Senosečí, která začala brzy, nebrala konce Sušilo se mezi „kapkami dešťě". Slunce vyšlo, zafoukal vítr, přihnal se mrak a hned přišelo. První letní den bylo jen 17°C, od rána přišelo. Žávěr měsíce byl tropický, teploty 33°C. Jahody rychle zrály, v polovině měsíce byly krásně červené a sladké. Kde nebyly podložené, brzy však plesnivěly.

Červenec První prázdninový měsíc, dobu dovolených, chce každý prožít při pěkném počasí Vůšem začátek července nebyl pro opalování a pobyt u vody nikdeřak ideální. Denní teploty byly jen 18°C, každý den přišlo. Foukal vítr, ten dodanou vláhu ihned vysoušel Změna nastala až 12. července. Ten den bylo 26°C, slunečno, klidno. Takové krásné dny plné sluneční pohody vydržely až do konce měsíce. Rybníky a koupaliště byly plné dětí, které opálená těla přišli ukázat všem koupajícím. Zcela jinak hodnotili situaci zemědělci, jimž sucho posledních dnů značně komplikovalo již tak dost složitou ekonomickou situaci. Teploty vystoupily nad 30°C, obava se zdrácela. Nebyla voda, Sovinka vyschla. Také v místním vodovodu bylo málo vody, bylo učiněno opatření k celkovému šetření pitnou vodou.

Srpen Krásné letní dny s teplotou 30°C protrvaly do 5 srpna. Ten den začalo pršet, další dny se značně ochladilo Ale již 12 srpna se teplota vyšplhala až na 34°C

21 srpna bylo oblačno, foukal vítr, celý den

mocně pršelo. Konečně bude mít zelenina vláhu. Voda ze Jovenky není na zalévání dobrá, neboť do ní lekou splašky z domácností, obsahuje různé chemikálie. /prášky z praček, saponáty/ Počasí se srážkami trvalo do 24. srpna. Poslední týden prázdnin byl opět sluneční, teploty 30°C.

Září Školákům první den již sluníčko nesvítilo. Teplota klesla na 18°C, foukal vítr. Ani v dalších dnech nebylo teplejší. Ráno byla již chladná, deštové přeháňky a vítr nebyly příjemné při práci na polích. V září bylo slunce málo, teploty jen 16°C Ovoce špatně dozrávalo, většina ho spadalo, vítr sklízel sám. V závěru měsíce byly bouřky, ráno jen 9°C

Říjen Slunce bylo již velice skoupé, vyšlo vždy jen na chvíli, ale černé mraky s deštěm ho brzy zakryly. Ráno byly mlhy, které setrvávaly až do 11 hod. 10 října byl první mrazík, -3°C. V polovině října se oteplilo 5 dní byly teploty 21°C, svítilo slunce. Od 18 října do konce měsíce bylo již nevlídno. Poprchávalo, foukal vítr, nepříjemné byly ranní mrazíky až -7°C. Na Krkonoších bylo slunečno, bez mlhy. Listí se stromů skoro opadalo, zahrádkáři pospíchali se sklizní. Poslední den v říjnu bylo jen 9°C.

Listopad Začátek listopadu byl deštivý. Foukal vítr, 4 listopadu začal padat sníh. Nerozpadal však ležet, brzy rozpadál. 10 listopadu bylo ráno -8°C, mrazivo bylo i v následujících dnech. Padal sníh s deštěm, foukal opět vítr. I v listopadu byla bouřka. 30 listopadu napadl sníh.

Prosinec Sníželo i v prvním týdnu měsíce. 6. 12. bylo ráno - 15°C, celý den jen na 0°C Sníh stále padal 10 prosince přešlo, foukal vítr, sníh se zdrácel 13. prosince začal padat sníh znova, snížilo až do 27 prosince Teplota byly přízemní, ráno - 6°C, přes den slabě nad 0° Cesty se prohrnovaly, dělaly se závěje. Silničáři sypali nezkoušky vydatně škvárou, sníh byl špinavý. Velikou radost ze sněhu měly prochopitelně děti, které se mohly konečně na sněhu vydovádět. Letošní vánoce byly opět jednou „bílé". Na Štědrý den bylo velice chladno, foukal mrazivý vítr. Na Silvestra bylo krásně. Celý den slunce hřálo, +5°C.

Zprávy z obce

Rozpočet MNV na r. 1990 byl schválen ve výši 1,615 000 Kčs. Vedoucí zařízení ve správě MNV byli požádáni o maximální hospodárnost a efektivnost veškeré práce. Zároveň byli upozorněni na včasné reagování při měnící se sociálně ekonomické i politické podmínky a právní normy naší společnosti.

Plenární zasedání MNV dne 28 února 1990 odvolalo Ludvíka Hakla z funkce člena Rady MNV a z funkce předsedy i člena komise pro ochranu veřejného pořádku na jeho vlastní žádost ze zdravotních důvodů. Jmenovaný pracoval při MNV řadu let. Při tét Radě mu za obětavou práci poděkování.

Na uvolněné místo v Radě MNV byl zvolen

Josef Holman, který již dříve při MNV pracoval. Na jaře r. 1990 byly uplatňovány různé požadavky a záměry od různých organizací i jednotlivců ke zřízení autokempu v prostoru u rybníka, dále pak úvahy o přovzdí části nebo celého zámeckého areálu pro potřeby hotelového podnikání, ke zřízení vinárny, skladu nebo provozoven soukromého charakteru. Zlepšení využití i vzhledu a stavebního stavu zámeckých budov by bylo potřebné, ale ne za každou cenu podnikatelských zájmů

Místní národní výbor vzal na vědomí opatření cenových orgánů k uplatňní nových a smluvních cen v oblasti služeb, kde zejména občané, jimž bylo povoleno prodávat nebo poskytovat různé služby, nejsou, až na výjimky, omezeni žádnými směrnými nebo maximálními cenami a povolené služby poskytují za ceny dohodnuté se zákazníkem. Ti občané, kteří dostali do konce dubna 1990 povolení k provádění různých služeb a prací jsou automaticky evidováni jako podnikatelé u registračního úřadu na ONV a povolovací řízení u MNV se tím končí.

Složení poslaneckého sboru

V poslaneckém sboru bylo 35 poslanců a v komisích MNV pracovalo dalších 30 občanů. Z počtu 65 členů aktivu MNV bylo: 10 členů KSČ
4 čl ČSL
2 čl. ČSL
1 čl ČSS

Dalších 48 členů, t j 73/8% bylo bez pol příslušnosti
Prováděly se opravy a údržbové práce na všech
zařízeních ve správě MNV, včetně velké opravy a
modernizace činžáku čp. 301 vedle pošty.
Uspokojování zájmu o přidělení pozemků na
výstavbu rodinných domků a garáží bylo stá-
le obdržnější. Evidováno bylo 59 uchazečů o vý-
stavbu domků a 14 o stavbu garáží.

Sociální a zdravotní péče

V r. 1990 bylo v naší obci přiznáno 380 starob-
ních důchodů a 13 osadních - sirotčí, úraro-
vé, invalidní a jiné. Sociální komise evidova-
la hlavně soc. důchody. V poslední době do by-
lo rozmezí 1.000 - 1.100 Kčs pro jednotlivce a
pro manželskou dvojici 1.700 - 1.800 Kčs. Byl
připraven seznam nejnižších důchodů do
1.200 Kčs pro jednotlivce a do 2.000,- Kčs pro dvo-
jici. Zvýšení se u nás týkalo asi 54 jednotliv-
ců a 8 manželských dvojic. Všichni dito dů-
chodci si podali žádost o dodo zvýšení. Kde
byl nízký důchod jediným zdrojem příjmu, byl
vždy z iniciativy komise přiznán příspěvek
k důchodu. Byla dopracovaná doplňková
péče z ONV, která byla v Ø asi 150,- Kčs měsíč-
ně. Z rozpočtu MNV byly poskytovány na
obědy příspěvky v Ø 120,- Kčs měsíčně, člen-
ové JZD měli příspěvky z družstva. Opraco-
vaná doplňková péče byla poskytována 30ti
důchodcům, příspěvky na obědy 18-ti zájemcům

Dvacet členů JZD mělo příspěvky z družstva. Posílení důchodů si vyžádalo částku 133 tisíc Kčs. Z ONV to bylo 54 tisíc, MNV 25 tisíc, JZD 36 tisíc.

Dům s pečovatelskou službou

V 31-ti garsonkách bydlí 21 místních a 10 přespolních občanů. Pracovaly tam 4 pečovatelky a na částečný úvazek domovník, pomocná uklízečka a dobrovolná pečovatelka dle potřeby v terénu. Za necelé dva roky provozu došlo k osmi změnám a bylo uspokojeno dalších šest žadatelů o byt, takže každý bydlí samostatně. Byly evidovány tři žádosti z r. 1988, devět žádostí z r. 1989 a čtyři z r. 1990. Při každém uvolnění bytu prověřila sociální komise ve spolupráci s lékařkou a pečovatelkami naléhavost evidovaných žadatelů a do nejdříve místních. Teprve pak následovali další a do z nejbližšího okolí v rámci okresu a jen výjimečně mimookresní žadatelé, kteří mají nějaký zvláštní rodinný vztah k naší vesnici. Nákupy, úklid, mytí oken, obědy, jsou poskytovány 16 občanům, z toho čtyřem v terénu. Donáška obědů se prováděla šestnácti občanům, z toho čtyřem v terénu. Koupelí bylo uskutečněno v průběhu měsíce průměrně čtyřicet. Využívalo jich 16 občanů a čtyři byli převáženi z terénu. K tomu patřilo i mytí vlasů včetně vysoušení a ojedinělé stříhání. Praní prádla se provádělo 23 občanům.

do přívažní ložnice. Placená služba pedikérská byla pro značný zájem rozšířená. Ždarma je obyvatelům DPS k dispozici elektrická trouba, která je v pomocné kuchyni hodně využívána. Do klubovny byl pořízen barevný televizor, gramofon, společenské hry. Průběžně se doplňovala knihovna, zajišťoval se tisk a všechno dodo vybavení je k dispozici i klubu důchodců. Předsedkyně klubu p. Božena Kubová se svědomitě starala o pestrou náplň jeho činnosti. Zájem důchodců z místa je až překvapivý, 40-60 účastníku, ale na vlastní zájmovou klubovou činnost si naši důchodci teprve zvykají.
Ordinaci obvodní lékařky v našem zdravotním středisku se zatím nepodařilo obnovit je však přislíbeno, že po zlepšení zdravotního stavu p. doktorky Sedrákové se začne znovu ordinovat. V měsíci září nastoupil nový stomatolog p. J. Šilec. Pan doktor Heimanek bude pracovat jen v jilemnici. Přáním místních občanů je, aby se zkrátily neúměrně dlouhé objednací lhůty v zubním středisku. Manželé Kameníkovi, kteří pracovali v Domě s pečovatelskou" ukončili v červnu pracovní činnost. Na uvolněná místa domovníka a pečovatelky nastoupili manželé Oldřich a Miluše Bulíškovi, čp. 298. Občanů nad 80 let bylo v naší obci 91 v pol. roku 1990.

Návštěva papeže Jana Pavla II

Vaše Svatosti, vítám Vás v Československu!
Těmito slovy přivítal v sobotu 21. dubna na ploše ruzyňského letiště prezident rep. Václav Havel

Svatého Otce. Nadšeného přijetí se papeži dostalo od desetitisíců Pražanů, kterým jan Pavel II. při cestě na Pražský hrad žehnal ze zvláštní prosklené nástavby na podvozku šedivého vozu Mercedes. Odpoledne Svatý Otec sloužil na letenské pláni mši svatou pod širým nebem. V neděli 22. dubna se konala slavnostní mše na poutním místě našich národů - Velehradě. Ještě týž den odpoledne sloužil jan Pavel II. slavnostní mši v Bratislavě. Tři krátké zastávky - Praha, Velehrad, Bratislava, tři příležitosti ke krátkému setkání. Svatý Otec ve své řeči pronesl tato krásná slova: (citace) „Mnohé věci nás spojují a vedou nás k tomu, abychom byli spolu a spolu žili a pracovali. V tomto duchu Vás všechny zdravím. Doufám, že to není „sbohem" ale „na shledanou" (konec citace)

Cenové úpravy

Největší zvýšení maloobchodních cen od r. 1953 nás zasáhlo 9. července t. r. Rozhodla o tom federální vláda již v květnu, kdy se zabývala zvýšením maloobchodních cen potravin s plnou kompenzací jeho dopadu na obyvatelstvo. V průměru se ceny potravin zvýšily o 24,6 procenta. Byl to technicky složitý krok. Na vytištění nových ceníků bylo potřeba 547 tun papíru, ty pak obsahovaly 30 000 položek. Úprava cen potravin byla kompenzována formou zvláštní sociální dávky. Každý občan naší země včetně kojenců, získal státní vyrovnávací příspěvek 140,- Kčs měsíčně od července 1990. U zaměstnanců byl vyplácen

vedle čisté mzdy a jinak se stal součástí důchodů a rodinných přídavků. V důsledku ohlášení zdražení několik týdnů předem, propukla ihned nákupní horečka. Středem zájmu zvýšených nákupů byl zejména cukr, mouka, rýže, luštěniny, ale také stolní oleje, trvanlivé pečivo, salámy a nejrůznější masové konzervy. Červenec byl ve znamení nakupování do zásoby. Překotné nakupování nebyl v naší zemi jev nový, ba právě naopak. Něco jsme stále shánělí a většinou marně. K obchodům padřily fronty a dak do lidem už ani nepřišlo. Už si, bohužel, zvykli. Kupovali a stále ještě kupují různé věci, které by mohli docela dobře postrádat, jenom proto, že třeba brzy nebudou. Ve středu 4. července byla před samoobsluhou skutečně velikáfronta. V 7 00 hod. čekalo na otevření 45 lidí, v 8 hod. jich bylo již 68 lidí. Byl to poslední den, kdy se dalo ještě levně nakoupit. Následovaly totiž čtyři volné dny a lidé se chtěli zásobit, od pondělí 9. července bylo již zdraženo. V ten den byla na lidech patrná nervozita. Nedovezli chléb, nebylo máslo, cukry, regály byly prázdné. Někteří „kříčci" jezdili od prodejny ke prodejně, jen aby nakoupili co nejvíce. Zdražení potravin mělo značný dopad na školní jídelny. Poplatek za stravu v mat. škole, svačina, oběd, svačina - bude činit 10,50 Kčs denně. Žáci I. stupně ZŠ budou platit za oběd 6,- Kčs, na II. stupni ZŠ 6,50 Kčs.

Nakupování pracích prostředků

Panika v nákupu pracích prostředků, mýdel, saponátů, zasáhla celou republiku. Byla do reakce na zvýšení cen ropy, vznikaly obavy, že vzrostou i jejich ceny, nebo že jich bude nedostatek. Kupovat před zdražením to, co se zkonzumuje během měsíce, je asi logické. Ale jak bylo vidět v drogeriích, nakupovali někteří zákazníci snad na půl roku nebo ještě déle. Byli takoví, kteří zakoupené zboží odváželi na káračkách, v autech a pod. Po horečném nakupování se prášky z regálů ztratily a nebyly do konce roku, jen v malém množství se objevily při rozvozu zboží. Televize upozorňovala a také ukazovala, že prášků je ve skladech dost, že není důvod ke zkupování. Bohužel, ten doklad doma tak nebylo. To vedlo ke značné nespokojenosti, zejména pak mladých maminek, které se z finančních důvodů, nemohly tak bohatě předrásobit.

Sotva se trochu ustálila ekonomika s různým zdražováním, nastala shánka po soli. Najednou prostě nebyla k dostání. I když návod na balení soli pracoval plně, nepostačil uspokojit zájem spotřebitelů. To se prosáklo, že nebude sůl. Hned se kupovala ve velkém, co kdyby ne byla. Takže v prodejnách měsících byla sůl mnohde vzácná, jako v té pohádce „Sůl nad zlato". V říjnu nastalo zase normální nakupování průmyslového zboží. Kupovaly se žehličky, vysavače, žehlící mačky, glazetový papír, flanelové přikrývky, prostěradla, stavební materiál, kterého bylo i tak málo.

již od časných ranních hodin (4-5 hod.) stály zástupy lidí před vchody do obchodů. Ve většině případů vykoupili celý obchod, mnohdy ku radosti prodávajících i ležáky. Lidé byli na sebe nervózní, docházelo k hrubým slovním potyčkám, prodavači byli také neochotní, kupování nebylo tak snadné. Ulice ve městech byly zaplněny spěchajícími lidmi s balíky. Řidiči autobusů se bránili náporu cestujících, nemohli je ani mnohde nechat nastoupit.

Zvýšení cen jízdného ČSD a ČSAD

V souladu s usnesením vlády ČSFR se s platností od 1. září 1990 upravilo jízdné takto:
ČSD - obyčejné jízdné se zvýšilo o 100% - vlak do 50 mil dříve 5,- Kčs - nyní 10,- Kčs.
ČSAD - obyčejné jízdné se zvýšilo o 30%
Nově se zavedla sleva jízdného pro důchodce, pobírající starobní nebo plně invalidní důchod. Pro důchodce do sedmdesáti let bude poskytována padesáti procentní sleva jízdného ve 2.tř. osobních vlaků na základě předložení průkazu na slevu jízdného pro důchodce. Důchodci starší sedmdesáti let budou přepravováni bezplatně ve 2.tř. osobního vlaku na základě předložení občanského průkazu.

Zdražení benzínu

Řady aut před benzinovými čerpadly dosahovaly délky více než 2 km. Řidiči čekali od ranních hodin, jen aby se na ně dostalo. Někteří nenákazníní čekající se snažili předbíhat, požadovali benzín do kanystrů i přes přísný zákaz takového prodeje.

Někteří návštěvníci přijíždělí k čerpadlům se sudy několikrát za sebou. Řidiči se k sobě nechovali solidárně, uráželi se, byli na sebe hrubí. I zde se projevila nesnášenlivost, která je od nepaměti pro naši zemi příslovečná.
Super 9,50 Kčs nyní 18,- Kčs — Special 8,- Kčs nyní 16,- Kčs —
Nafta 5,50 ÷ 15,- Kčs nyní 15,- Kčs

Mezi občany naší obce jsou postoje k současnému dění ve státě rozdílné. Vzrůstají obavy ze ztráty zaměstnání, mladé rodiny s dětmi se bojí rostoucích cen. Od srpna 1990 pracuje již jako soukromník p. Gustav Kynčl. Prodává elektro-instalační materiál, ale hlavně pivo, pro které jezdí vlastním autem do pivovaru v Trutnově. Na skladě má i drobný a krystalový cukr v pytlích po 50 kg, kávu, lihoviny. Konkuruje místní samoobsluze, která platí jednotě, neboť ceny u p. Kynčla jsou o něco nižší. Prodej piva pocítila p. Charvátová v dolní části obce, neboť hodně častých „pivařů" přešlo k p. Kynčlovi. Tržba pocítila i restaurace u Kubálů.

Kulturně zájmová činnost

Podmínky v oblasti sportovních a branných aktivit jsou v naší obci velmi dobré, jsou i prostory a zařízení pro zájmovou činnost. Chybí však prostory pro pořádání amatérských i profesionálních divadelních nebo jiných jevištních kulturních akcí. Využívalo se jeviště v kině, které je nevyhovující prostorově. Není šatna, za jevištěm je dva a zimo. Současní „umělci" jsou velice nároční, ceny za jejich

vystoupení jsou příliš vysoké. Pracují většinou s bohatou rukovou technikou, používají k přepravě několik osobních aut a do vše se pak odráží ve vysokém honoráři. Na Osvětovou besedu chodily neustále nabídky od různých skupin, ale nebylo možno v letošním roce akceptovat ani jedinou. Požadavky herců najednou prudce vzrostly. Ceny 8 000,- Kčs, 10 500,- Kčs, ba i 12 000 Kčs a více za hodinu a půl programu. Taková předvedení v naší obci jsou neproveditelná, návštěvníky různých akcí bývalí většinou starší lidé, důchodci, ti nyní musí šetřit. Ve Valdeřicích je krásné jeviště, přísály, šatny, není pro kulturní akce vůbec využité. Mladí lidé by měli navázat na bohatou ochotnickou činnost v obou našich obcích a nespoléhat na kulturu dovezenou.

11 srpna pořádali místní hasiči, již po požárním, letní taneční zábavu na zámecké zahradě. Počasí jim přálo, byl krásný letní večer, tanečníků se sešlo hodně. Prodávala se uzenina přímo z udírny, hudba pěkně hrála. Všichni, včetně pořadatelů, měli radost z vydařené akce.

25 srpna byl ve Valdeřicích sjezd rodáků a zároveň oslava devadesátého pátého výročí založení Sokola. Slavnostní projev přednesl stávající předseda Sokola ve Valdeřicích p. Vladimír Havlíček. Ve svém projevu zhodnotil práci valdeřických sokolů, připomněl náročnou sportovní činnost jednotlivců. Ocenil zejména příkladný postoj k Sokolu u p. Františka Šubrta, který je v současné době

nejstarším členem dílovýchovné jednoty. Večer se konala ta-
neční zábava, kde se společně a po sousedsku pobavili
přátelé, známí, spolužáci ale i ostatní, kteří se přišli
zabavit. Slavnostní odpoledne vyplnila „Podkrkonošská
dechovka" pod taktovkou prof. Jana Holubce. K tanci
vyhrávala kapela Jirky Hrubého. Všichni, kteří do
Valdíře přijeli, byli spokojeni s organizací a také
dobrým jídlem.
29. září pořádala místní organizace Českého sva-
zu žen zájezd do Nového Města n. Metují. Navštíví-
ly zámek, kde jim velice zajímavě vyprávěl o his-
torii Náchodska, mladý, pro svoji práci zaní-
cený průvodce. Dále si ženy prohlídly stavoby-
lý kostelík ve Slavoňově. Hoídal je mladý kněz,
který zároveň vede pěvecký kroužek dětí. Ty pak
předvedly, co všechno dovedou krásně zpívat.

Od 1. července 1990 přivzal MNV do pracovního vzta-
hu předsedu Osvětové besedy a kronikáře obce, což
dosud zajišťovalo Okresní kulturní středisko a
okresní muzeum Českého ráje.

Předsedkyně OB Věra Hyšková dala na vědomí
p. předs. Oldřichu Vančurovi, že nebude nadále
vykonávati tuto funkci.
Do konce roku nebylo toto místo obsazeno.

Nové státní svátky
5 července Cyril a Metoděj
6 července Mistr Jan Hus

Zemědělské družstvo 3. května v Horní Branné

Jarní práce byly zahájeny velmi brzy již v polovině března se ošetřovaly pastviny a louky. Jarviny se sily od 19- do 3 dubna Po 10 dubnu se sázely brambory, půda pro ně byla velice kvalitně připravena. Setí na senáž bylo zahájeno 19 května 26 května se začalo sušit seno, první bylo sušeno 7 června. Vlivem četných přeháněk v době senosečí byla sklizeň sena ukončena až ke konci července. Žní začaly 23 července sklizní ozimého ječmene a pokračovaly od 8 srpna do posledního srpna. 25 července se počalo se sklizní raných brambor. Hlavní sklizeň byla od 12 září do 4 října.

Osev obilovin na zrno: 571,84 ha

Plánovaná výroba	: 1945 t	
Skutečnost	2683,1 t	
Rozdíl	+ 738,1 t	

Jak je vidět, byly výnosy v loňském roce velmi pěkné

Dosaženo bylo těchto výnosů:

	plán		skutečnost	
	t/ha	celkem t	t/ha	celkem t
pšenice ozimá	4,0	800	4,53	913,2
pšenice jarní	3,2	64	4,09	45,0
ječmen ozimý	4,0	60	6,07	122,0
ječmen jarní	3,4	680	5,22	1.028,5
žito	3,7	148	5,02	204,1
tritikale	3,6	36	3,61	43,3
oves	3,5	157	4,87	327,0
hrách	3,0	30	3,01	30,4
hořčice	2,0	20	1,42	18,5

Brambory

Tyto byly pěstovány na ploše 90,5 ha
Odrůdová skladba byla následující:

	výnos
Resy	20,6 t/ha
Ostara	22,1 t/ha
Karen	27,6 t/ha
Karla	19,7 t/ha
Eba	24,1 t/ha
Juliver	22,8 t/ha
Radka	22,5 t/ha
Svatava	24,7 t/ha

Výroba celkem · konzumní plán 1040t skutečnost 1666t
průmyslové 300t 274t

Napadení plísní bramborovou bylo napadrné.

V Horní Branné nebyl žadný zájem o soukromé hospodaření. Podle zjištění, jsou členové ZD celkově spokojení a chtějí i nadále hospodařit společně. Samostatně budou hospodařit tito občané:

p. Kobrle Miloslav	na výměře	7,5 ha
p. Blažek Václav st.	"	9,5 ha
p. Blažek Václav ml.	"	3,6 ha
p. Šír Vladimír	"	8,9 ha
p. Mečíř Jan	"	2,2 ha

Tito se dohodli se zemědělským družstvem a půda jim byla v prokadované výměře vrácena.

Volby 1990

První po čtyřicedi letech se v naší zemi konaly svobodné volby. To znamená, že každý občan měl právo svobodně se rozhodnout, které z mnoha kandidujících stran a hnutí dá svůj hlas. Voliči se na vlastní oči přesvědčili o skutečné rozmanitosti a četnosti kandidujících politických sil. Poslanci donesli až do bytu objemné balíčky hlasovacích lístků. Strany navrhovaly své kandidáty do Sněmovny národů a Sněmovny lidu Federálního shromáždění a České národní rady nebo Slovenské národní rady. Hlasovací lístky byly barevně i graficky rozlišeny pro orientaci voličů.

Počet hlasovacích lístků v naší obci:

Česká národní rada	13
Sněmovna lidu FS	13
Sněmovna národů FS	12
Celkem	38

Volební místnosti byly otevřeny v pátek 8. června 90 od 14–22 hod. Druhý den, 9. června, se volilo již od 7. hod., volební místnosti se uzavřely ve 14 hod. Každý volič hlasoval osobně, zastoupení jinou osobou nebylo možné. Tajnost voleb byla zajištěna uspořádáním volebních místností. Pro úpravu hlasovacích lístků byly určeny zvláštní prostory, oddělené zástavou. Každý volič musel projít tímto prostorem, jinak by mu volební komise neumožnila hlasování. V prostoru nesměl být mimo voliče nikdo přítomen, ani člen volební komise. V Horní Branné se volilo ve dvou okrscích:

Ve škole pro občany bydlící ve spodní a střední části obce až po zahradnictví p. Pitrmuce, v budově MNV ve Valdřicích pro voliče z horní části obce Horní Branná a pro voliče bydlící ve Valdřicích.

Volební okrsek č. 15

Předsedkyně : Anna Zuzánková - Horní Branná č. 85 - ČSS
Místopředsed : Jiřina Fišerová - Horní Branná č. 160 - ČSSZ
Vladimír Vrátný - Horní Branná č. - ČSL
Jaroslav Poláček - Horní Branná č. 372 - KSČM
Miloš Stašinko - Horní Branná č. 147 - OF

Zapisovatel Stanislav Hyška - Horní Branná č. 155

Volební okrsek č. 16

Předseda Šír Miloslav - Valdřice č. 89 —— ČSSZ
Místopředs.: Havlíček Vladimír - Valdřice č. 41 —— OF
Mach Antonín - Valdřice č. 57 —— ČSL
Hrubý Jan - Valdřice č. 111 —— KSČM
Jarošová Jana - Horní Branná č. 141 —— ČSS

Zapisovatel Havlíček Josef - Valdřice č. 2

Okrsek č. 15 měl evidováno 731 voličů
Okrsek č. 16 měl evidováno 437 voličů

Volení byli kandidáti následujících politických stran:

č. 3 Čsl. strana socialistická
č 4 Hnutí za občanskou svobodu
č 6 Svobodný blok
č 7 Občanské fórum
č 8 Koalice všelid. dem. str. Republ. strana Čsl. sdružení pro republiku
č 9 Volební seskupení zájmových svazů v ČR
č 10 Komunistická strana Československa
č 11 Sjednocení řemeslníků a venkova
č 13 Československé demokratické fórum

č. 18 Strana zelených
č. 20 Hnutí za samosprávnou demokracii - Morava, Slezsko
Č. 21 Sociální demokracie
č. 22 Strana přátel piva
č. 23 Křesťanská a demokradická unie

Volb se zúčastnilo v okrsku č. 15 721 občanů
v okrsku č 16 436 občanů
celkem: 1.157 občanů

Výsledky voleb

Číslo hlas. lístku	Počet hlasů					
	Sněmovna lidu		Sněm. národů		Česká nár. rada	
3	22	1,8 %	25	2,1 %	24	2 %
4	6	0,5	5	0,4	-	-
6	10	0,8	16	1,3	18	1,5
7	687	58.8	694	59,4	660	56,5
8	10	0,8	16	1,3	12	1,-
9	4	0,3	7	0,5	12	1,-
10	67	5,7	74	6,3	66	5,6
11	93	7,9	93	7,9	119	10,1
13	3	0,2	5	0,4	2	0,1
18	32	2,7	29	2,4	33	2,8
20	-	-	-	-	3	0,2
21	50	4,2	56	4,7	54	4,6
22	-	-	-	-	23	1,9
23	173	14,8	135	11,5	126	10,7
Odevzdáno platných hlasovacích lístků	1.157		1.155		1.152	

Volba prezidenta

Pod gotickou klenbou starobylého Vladislavského sálu na Pražském hradě se ve čtvrtek 5 července, na den Sv Cyrila a Metoděje, sešli na své řádné společné schůzi poslanci obou sněmoven Federálního shromáždění, aby zvolili na nadcházející dvouleté období prezidenta ČSFR

Opětně byl zvolen Václav Havel

Volby do obecního zastupitelstva o počtu 11 členů

Bylo se uskutečnily ve společném volebním obvodě v sobotu 24 listopadu 1990 v době od osmi do dvacáti hod.

Místo konání voleb

a) jídelna Domu s peč. službou v Horní Branné pro voliče bydlící ve spodní a střední části obce-Petrmucovi

b) zasedací síň v budově MNV ve Valdířicích, pro voliče bydlící v horní části Horní Branné a ve Valdířicích

Právo volit měli občani, kteří v den voleb dosáhli osmnáctí let a měli trvalé bydliště v Horní Branné.

Volební komise místní

Předsedkyně:	Alena Svobodová, Horní Branná č. 295	ČSZ
Místopředseda	Václav Jandourek, Valdířice č 48	KSČM
Členové	Jiří Bednář, Horní Branná č 397	OF
	Jaroslav Šejmek ml, Horní Branná č 1	OF
	Jiří Hofman Horní Branná č 421	ČSZ
	Anna Truklářová, Horní Branná č 21	KSČM
Zapisovatel	Jiří Mejtr, Horní Branná č 208	

Okrsková volební komise - Horní Branná

Předseda:	Ľubomír Farský Horní Branná č 193	ČSZ
Místopředs	Miloš Štáfek, Horní Branná č. 142	OF

Členové: Mojmír Kiddler, Horní Branná č. 316 OF
Jaroslav Poláček, Horní Branná č. 372 KSČM
Oldřich Hajna, Horní Branná č. 373 KSČM
Jeřina Fišerová, Horní Branná č. 160 ČSZ
Zapisovatel Stanislav Hyška, Horní Branná č. 155

Valdeřice

Předseda	Ladislav Jiřička,	Horní Branná č. 268	OF
Místopředs.	Jan Honěk,	Horní Branná č. 81	KSČM
Členové	Miloslav Šír,	Valdeřice č. 84	ČSZ
	Karel Červenka	Valdeřice č. 111	ČSZ
	Vlad. Harlíček,	Valdeřice č. 41	OF
	Jarosl. Möhwald,	Valdeřice č. 138	KSČM
Zapisovatel	Josef Harlíček,	Valdeřice č. 2	

Přehled volebních stran a kandidátů

a) Volební strana: ČSZ - rolnická

Kandidáti: 1 Václav Hrubý, 60 r., důchodce - H.B. č. 151
2 Vítězslav Hofman, 37 r. traktorista, H.B č. 62
3 Josef Vondrouš, 26 r. zásobovač, Valdeř 42
4 Václav Hofman, 41 r. elektromont. H.B. 62
5 Stanislav Okulan, 34 r. řidič, H.B. 405

b) Volební strana: Komunistická strana Čech a Moravy

Kandidáti: 1 Oldřich Vanc, 54 r., předs. MNV Valdeř. 149
2 Ing. Vlad. Truhlář, 45 r. učitel, H. Branná 21
3 Jan Hrubý, 45 r. dělník, Valdeřice č. 111
4 Karel Nosál, 58 r. lech. hasp. pro Vald. 114
5 Vladimír Polák, 62 r. důchodce, H.B. č. 171

c) Volební strana: Koalice OF - ČSZ - ČSS

Kandidáti
1. Ing. Miloslav Martin, 39 r technik, Valdířice č 206 OF
2. Jaroslav Zejmek st. 55 r. střed. prof. Horní Branná 270 OF
3. Anna Zuránková, 41 r. ekonomka PAM Horní Branná 85 ČSS
4. Miluše Horáčková, 50 r. ošetř. dojnic Valdířice č 88 ČSZ
5. Ing. Vladimil Bien, 33 r. hosp. tech. prac. H. Branná 189 OF
6. Ilja Repolský, 44 r. technik Horní Branná č. 183 OF
7. Ing. Jan Zuránek, 28 r. ekonom Valdířice č. 212 OF
8. Antonín Mach, 49 r. dělník, Horní Branná č. 57 ČSZ
9. Václav Vondrouš 34 r., mistr, Valdířice č 200 OF
10. Ing. Hana Raddová, 37 r., technik, H. Branná 311 OF

Volb do obecního zastupitelstva se v naší obci zúčastnilo 89,31%, t j 1.070 ze zapsaných 1.198 platných voličů

Jednotlivé volební strany	obdržely % hlasů
ČSSZ	19,6
KSČM	8,9
Koalice	71,4

Jednotlivé strany	získaly % hlasů
ČSSZ	12,4
ČSS	6,8
KSČM	8,9
OF	52,1
ČSSZ	19,6

Bylo zvoleno 11 členů Obecního zastupitelstva z toho jsou dvě ženy. 1 člen do 29-ti let, 10 členů od 30-ti do 59-ti let
Mandáty získaly jednotlivé volební strany a jednotlivé politické strany a hnutí takto:

Volební strany	mandáty	%
ČSSZ	2	18,1
KSČM	1	9
Koalice	8	72,7

Politické str. a hnutí		%
ČSZ	1	9
ČSS	1	9
KSČM	1	9
OF	6	54,5
ČSSZ	2	18,1

Kontrola volebních výsledků a ověření „Osvědčení o zvolení členů ob. zastupitelstva" zjistila, že všech jedenáct členů OZ bylo platně zvoleno.

Zasedání obecního zastupitelstva - volba starosty

Dne 6. prosince 1990 se konalo první zasedání OZ obce Horní Branná. Bylo přítomno 92 občanů, což je na dvě obce velmi málo. Schůzi zahájil p. prof. Jaroslav Dejmek, jako nejstarší člen zvoleného obecního zastupitelstva. Úvodu zazněla státní hymna. V průběhu schůze bylo oznámeno, že se p. Oldřich Vancl vzdal kandidatury do OZ. jako náhradník byl zvolen Ing. Vladimír Truhlář. Zvolení členové OZ složili slib do rukou p. prof. Dejmka. Za zvolené přečetla slib Ing. Hana Raddová.

Slib

„Slibuji na svou čest a svědomí věrnost České republice a České a Slovenské Federativní republice. Budu dbát vůle a zájmu lidu, řídit se ústavními a ostatními zákony České republiky a České a Slovenské Federativní republiky a pracovat k tomu, aby byly uváděny v život."

Tento slib potvrdili členové OZ svým podpisem.

V lajných volbách byl členy OZ zvolen za starostu obce Ing. Miloslav Mardin. Zástupce starosty p. Anna Zuránková. Za člena okresního shromáždění byl zvolen starosta obce

Obecní zastupitelstvo v Horní Branné

Ing. p. Miloslav Mardin
Paní Anna Zuránková
Pan Jaroslav Zejmek
Ing. p. Jan Zuránek
Ing. p. Vlastimil Bien
Ing. p. Vladimír Truhlář
Ing. p. Hana Raddová
Pan Václav Hofman
Pan Vítězslav Hofman
Pan Ilja Nepolský
Pan Antonín Mach

Nově zvolený starosta poděkoval všem poslancům, kteří v minulých letech pracovali při MNV, dále pak předs. MNV p. Aldřichu Vanclovi. Ve svém projevu nastínil úkoly OZ. Zároveň však apeloval na pomoc občanů, na jejich připomínky k dění v obci Horní Branná i Valkeřice budou i nadále společně pracovat pro rozkvět obou obcí. Ani v prvním roce svobody nebyly připomínky z Valkeřic o osamostatnění OZ se bude scházet i ve Valkeřicích, využívány budou obě úřadovny obecního úřadu. Byl učiněn krok k nové práci, s novými lidmi, na které čeká mnoho obětavé práce. Zároveň také také vědomí, že všechny starosti, problémy který

se jistě ve své práci nevyhneme, budou směřovat ke spokojeným zítřkům pro naše občany. Ať se tedy všem členům OZ práce daří, je přáním všech, kteří je zvolili.

Zprávy - změny v r. 1990

Ve školách se přestalo užívat oslovení „soudruhu učiteli". Taktéž se začalo všeobecně používat oslovení „paní - pane". Tím bylo vlastně zajištěno plnění Ústavy ČSSR, v níž už bylo uzákoněno vypuštění článku 4 o vedoucí úloze KSČ. Tato byla pojmenována na Komunistickou stranu Čech a Moravy.

Od 1. září 1990 se začalo vyučovat na našich školách náboženství. Min. školství vydalo pokyny k organizaci výuky. Ve Branné se přihlásilo asi 15 dětí na náboženství katolické, ve Valkeřicích p. farář Uhrásek učil děti evangelickému náboženství.

Slokorunová bankovka v hnědočervené provedení s portrétem Klementa Gottwalda přestala platit 31. prosince 1990

Svátek matek

V minulých letech zmizel z kalendáře, ale i z povědomí široké veřejnosti. Nahradily ho oslavy Mezinárodního dne žen na pracovištích. Svátek matek – jehož symbolem byla kvetoucí

sníška jabloně - se v naší republice slavil od r. 1918 vždycky době, kdy se znovu vracíme k některým zapomenutým morálním hodnotám, připomínáme i Svátek matek, který se bude slavit jako dříve druhou květnovou neděli.

Srážka vlaků

U obce Spálov v okrese Semily mezi železničními stanicemi Železný Brod - Jesenný došlo začátkem září 1990 ke srážce osobního motorového vlaku s manipulační soupravou. Při srážce vznikl záhy požár, při němž uhořelo 11 lidí. S různými zraněními bylo do okolních nemocnic odvezeno 31 lidí.

V ledošním roce zasahovali místní hasiči dvakrát. Ve Valdřicích u Hanušů čp. 9 - a u Vodočků v Horní Branné čp. 67. Vobou případech oheň brzy lokalizovali

Tělovýchovná jednota Sokol

Rok 1990 byl pro Tj vjje mečný. Československá spartakiáda - její okrsková část se měla uskutečnit v rozhodnutí okr. spartakiádního štábu v měsíci květnu ve vzdějším sportovním areálu. Sakeí podobného rozsahu se nepočítalo, nebyly zkušenosti. Původní záměr pro řešení přívlékáren bylo nainstalovat buňky ze Služovic. Po zjištění jejich vysoké ceny, začaly se budovat šatny vzdění. Materiál byl přislíben. Po likvidaci starých hokejových kabin, které byly ještě ze dřeva, začala nová výstavba. Brigádnický elán prvních dnů postupně ochaboval. Ve všední dny většinou pracovali p. Karel

Čurda a p. Jaromír Šimůnek, někdy s nahodilými brigádníky, častěji však sami. V sobotu pak nárazově pomáhali i další členové Sokola. Přes veškerá potíže akce pokračovala, ke konci r. 1990 byla skoro dokončena. Sokolům přibude dolik očekávané a potřebné sociální zařízení, šatny i klubovny pro oddíly TJ, která budou sloužit i příštím generacím.
V průběhu roku odstoupil z funkce předsedy TJ pan Miloš Stašink. Zadím jej zastupoval p. Zdeněk Šelc.
Letošní rok byla dělovýchovná hala stále obsazena. Příčinou aktivity byla příprava na „Spartakiádu 90."
V krátkých intervalech se zde střídala mládež i dospělí. Nacvičovaly se čtyři skladby, původně jich mělo být devět. Přesto, že okrsková spartakiády se na poslední chvíli nekonaly, ti, kteří nácvik dokončili, předvedli výsledky své píle na místní spartakiádě. Byla to již druhá akce tohoto druhu po pěti letech. Jedině tak měli veřejnost příležitost ukázat své vystoupení veřejnosti.
V letech 1989-1990 bylo odpracováno na akcích - kabiny, šatny, soc. zařízení celkem 6.597 hodin.
Plánované náklady: bylo dosud vyčerpáno z daných částky 666.000 Kčs - prouze 54-3.321 Kčs. Hodnota společného majetku dosahuje v dnešní době částky 4,200.000 Kčs.
Je toho dost na údržbu, ale i na ničení. Bude záležet na členech TJ, hlavně na dorostu, jakým způsobem budou s tímto majetkem zacházet, jak ho budou udržovat a chránit.

Změny v evidenci obyvatel v r. 1990

K 1. lednu 1990 bylo v Horní Branné 1.179 obyvatelů
K 1. lednu 1990 bylo ve Valdeřicích 495 obyvatelů
Celkem: 1.674 obyvatelů

	H.B	Valdeřice	Celkem
Narozeno	19	8	27
Přihlášeno	42	15	57
Odhlášeno	33	31	64
Zemřelo	18	11	29
Stav k 31.12.90	1.189 občanů	476 občanů	1.665 občanů

V měsíci lednu zemřel p. Karel Fejk. Mnoho roků pracoval svědomitě při MNV jako poslanec. Byl také činný v Sokole, kde dlouhé roky působil jako oblíbený cvičitel mládeže. Zúčastňoval se všech akcí, brigád a to i potom, kdy jeho zdraví bylo již značně podlomeno.

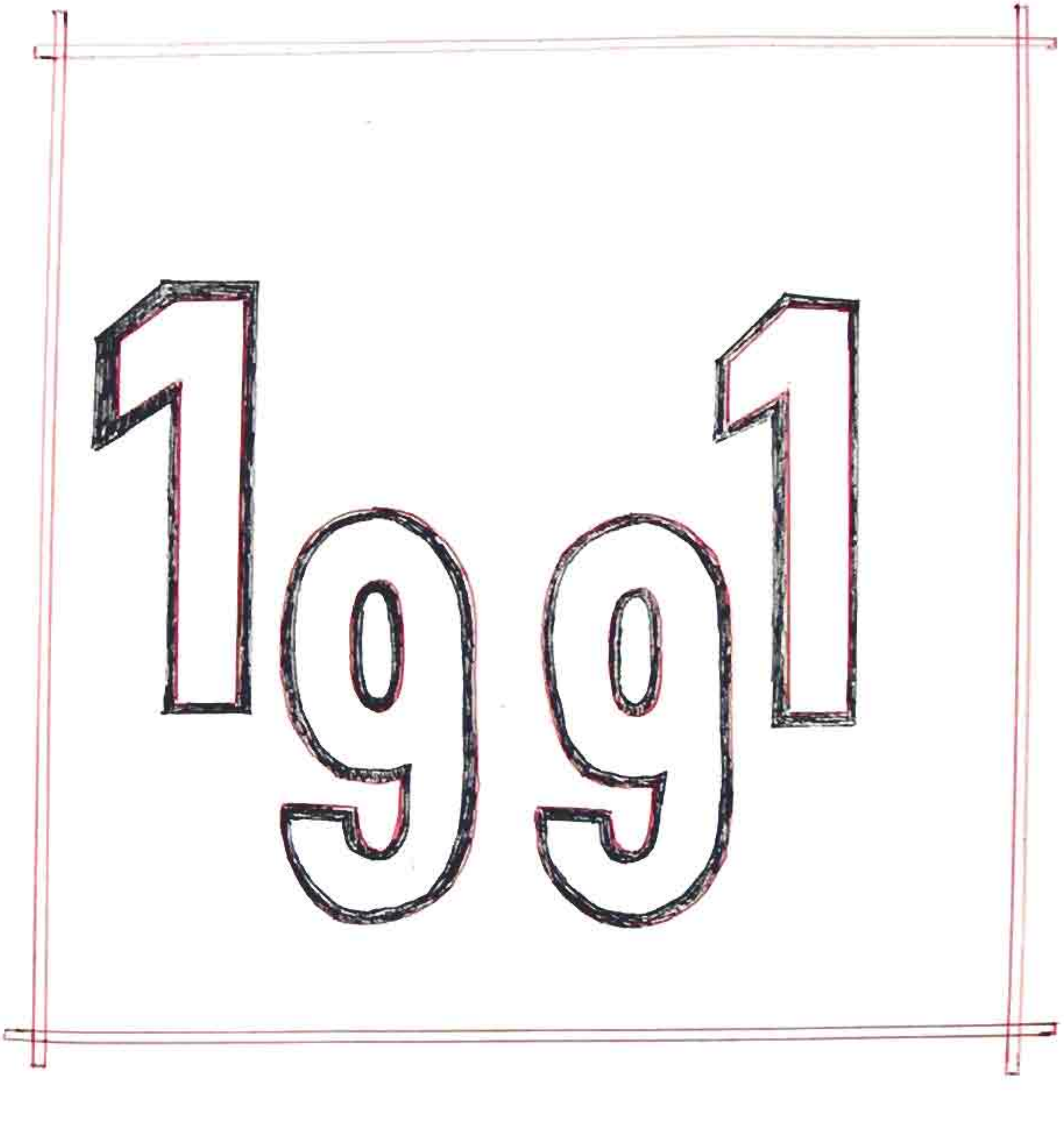
10. srpna skonal v rybníku za zámkem p. Jaromír Šír. Krátce před smrtí oslavil svoje sedmdesátiny, společně se svými kamarády. Byl výborný písničkář, v Klubu důchodců zpíval pro radost všem písničky svého mládí. Znal i mnoho kupletů od p. Ladislava Jecha, který býval ve Branné velice populární. Pan Šír pomáhal v JZD, pracoval v lese. Mnoho roků měl na starosti šatnu při každé akci v sokolovně.
Na podzim zemřel nejstarší člen Sokola ve Valdeřicích p. František Šubrt.

Budiž čest jejich památce!

Závěr

Skončilo poslední desetiletí dvacátého století. Svět kolem nás se změnil a dál se rychle mění. Změnili jsme se i my lidé, nepostačíme ani do všechno nové do sebe vstřebávat. Vítáme všechny ty krásné hodnoty, které nás obklopují a přejeme si, aby se staly trvalou hodnotou života i v dalším roce. Přejme si, abychom žili vedle sebe svorně, ať jsme příslušníky jakékoliv strany nebo bezpartijní. Vždyť jen společná a poctivá práce promůže splnit všechno to krásné, co jsme ledos všichni plánovali, ale také si slibovali. Nepromarněme si tuto šanci ani v naší obci, abychom se jednou nemuseli stydět před těmi, kteří přijdou po nás a naši práci budou hodnotit.

Zapsala
Věra Hyšková.

1991

Stojíme na prahu roku 1991, od kterého si přejeme, aby byl pro nás všechny pokojný, mírový, plný vzájemné snášenlivosti a poctivé práce. Z denního tisku se dovídáme, co nás všechno čeká a víme, že do nebude lehké. Přesto si pro sebe musíme najít alespoň drobné radosti, které nám pomohou překlenout každodenní starosti. Víme, že cesty změní o našich zemích jsou a budou obtížné. Zkusme udělat ten velký obrat, který člověka vždy potěší – že přes všechno, co nás v obci dělilo a dělí, jsme schopni spolupracovat, vycházet si vstříc. Jsou to obyčejné věci, které nestojí peníze, ale které přinesou užitek všem v příslušnosti i v budoucnosti.

Rodinná hrobka hrabat z Harrachu a chorobinec v Branné.

Počasí

Leden – pranostika žádá, aby první měsíc v roce byl opravdu ledový." Nebylo nám pro chudi, když se některý z měsíců snažil realizovat pohádku O dvanácti měsíčkách." V lednu by mělo více sněžit, málo prší. Prvních 10 dnů bylo teplotně nadnormálních. Ranní teploty byly nad 0°C, přes den + 4°C ve. Svítilo sluníčko, pršelo, sníh jen nepatrně padal. Silnice byly holé, zahrady rovněž. Na Benecku bylo jen 25 cm sněhu. V druhé dekádě měsíce byly mrazy již citelnější – až - 13°C. Sníh nebyl řádný, holomrazy škodily ozimům. Převládalo suchravé počasí, ani konec měsíce nebyl sněhový. 31. ledna foukal mrazivý vítr, bylo - 17°C.

Únor Co zameškal leden, do února dohonil. Padal sníh, mrzlo, foukal studený vítr, rána byla mlhavá. Nejchladnější bylo 6. února, teplota klesla na - 19°C. Sněhové přeháňky byly v únoru časté, šikmáb se prodahovaly obecní cesty. Sníh neměl ale nikdy dlouhé trvání, byl jen lehce načechraný a na slunci se rychle rozpácel. 25. února svítilo slunce již od rána, bylo klidno, teplota + 6°C. K tomuto dni se již právem vztahovala pranostika „Na sv. Matěje, nad prolem si skřivan zapěje, slunce prožře závěje, lidské srdce okřeje." Poslední den v únoru byl chladný, ale obloha byla krásně modrá, svítilo slunce. K tomuto datumu se váže také pranostika: „Bude-li na sv. Romana jasno, bude hojná úroda."

Březen Do 8. března byly ráno mlhy, teploty jen + 3°C. Slunce se ukázalo jen málokdy. Ranní teploty byly slabě nad 0°C, vyskytly se i slabé mrazíky. 20. března bylo ticho, chladno, přes den + 16°C. V polovině března přiletěli špačci. Zahrady byly do velikonoc (31.3.) uhrabané. Silničáři smývali kropicím vozem špínu ze silnic. Vypadalo to jarně v naší vsi, oškliviých shlídek a zákoutí ubylo. Naleštěná okna, uklizené dvorky, jakoby zvaly:

„Přijďte k nám probejt, je tu pěkně."

Duben Celkový ráz měsíce byl skutečně „aprilový". Pršelo, padal sníh, foukal studený vítr, byla bouřka, padaly kroupy, ráno byly mlhy. V polovině dubna se sela mrkev a další zelenina. 18. napadal sníh a zůstal ležet. Tulipány a narcisy byly ve sněhu, vypadalo to tak, že je zima přijde dvakrát a tak jarní krátka, že si spletla kalendář. 21. dubna bylo v noci nejchladnějš - 6°C, 27. dubna bylo nejteplejš + 18°C ve dne.

Květen Ani v tomto měsíci jsme se příliš nechválili. Slunce jen vykouklo z mraků, jen se na nás prodívalo a hned se zase schovalo. Studené větry honily černé mraky po obloze, často pršelo. Zelenina se sice pro „ledových mužích" sázela, ale to jen proto, že je začátek v Sídmuců prodávod. Na noc se musela přikrývat. Nejchladnějš bylo 23. května, foukal vítr, padal sníh, teplota jen + 7°C. Poslední tři dny bylo již teplejš, přes den + 15°C. Zelenina se musela někde znova vysazovat.

Červen Letošní červen teplým počasím hodně šetřil. Bylo oblačno, deštové přeháňky se střídaly s teplými větry, byly i bouřky. 6. června byl mráz - 2°C, který nadělal škody zahrádkářům. Sklízely ranné brambory, květy jahod žíravy, nachladl ječmen. Seno se také špatně sušilo, několikrát denně se rozšířásalo, shrabovalo. Silný liják byl 27. června. Zelenina, která trochu prokořálá, byla znova prostříkaná. Zůstaly prolučené asfry, afrikány, a další letničky. 23. června bylo nejteplejší + 26°C.

Červenec - začal příkným počasím. Až do 8. dne v měsíci bylo slunečno, obloha stále krásně modrá, teploty 28°C. 9. července byl veliký liják, ale nenadělal škodu. Další dny bylo opět krásně, teploty přes 30°C. 13. července byla nejteplejší noc, 20°C. Střed měsíce byl proměnlivý, poprchávalo. Poslední týden byl zase skutečně letní, příkné počasí mělo příznivý vliv na růst zemědělských plodin.

Srpen Začátek srpna byl vlhký, ale teplý. Přeháňky byly jen krátkodobé, teploty 30°C. Další dny od 5. srpna byly srážkově chudé. V naší obci se muselo značně šetřit vodou. Noci v srpnu byly chladné, v závěru měsíce s ranními teplotami kolem 7°C.

Září První dny bylo slunečno, teploty 26°C. 8. září bylo ráno jen na 0°C, přes den foukal studený vítr. Až do konce měsíce se počasí střídalo. Přeháňky, bouřky, oblačno, slunečno. Teploty se udržovaly ko-

den 20 °C. 24 září bylo nejteplejší, 25 °C. Koncem měsíce se již znatelně ochladilo.

Říjen 1. října prší, padaly kroupy. Až do 9. září bylo pěkné „babí léto", sluneční, teplota 22 °C. Od 23. října se počasí citelně změnilo 25 října bylo - 5°C, rozlévá se sníh s deštěm. 30. října foukal mrazivý vítr, ráno bylo -9°C, přes den jen 7°C.

Listopad Počasí 1. listopadu zůstalo větrné slunečnému závěru října. Byla mlha, sychravo 4. listopadu padal sníh, ráno bylo - 7°C Na silnicích se tvořilo náledí, pro staré lidi byla chůze v následujících dnech nebezpečná. Od 9.11. panovalo sluneční, ale chladné počasí. Sníh padal, zůstal ležet, ale rychle roztával. Přes den bylo jen - 3°C. Závěr měsíce byl sychravý, mlhavý.

Prosinec Letošní prosinec byl na teplotu a srážky průměrný. Sněhové přeháňky střídaly sluneční pěkné dny. 4. prosince napadl sníh a zůstal ležet. 9. prosince bylo ráno - 17°C Až do 18. prosince bylo pěkné zimní počasí. Sníh padal, muselo se prodahovat. Značný příděl nového sněhu dostaly i okolní hory, také lesy ve Vrchlabí a Harrachově. Jeho vrstva dosáhla 30 cm. Sníh byl většinou mokrý a lepkavý, mladé se pod jeho tíhou lámaly. V našem polesí byly opět značné polomy. Vánoce byly sice bílé, ale mokré.
Na sv. Barboru byla na stromech jinovatka. Pranostika říká:

„Je-li na den sv. Barbory mnoho jinovatky na stromech, bude hojně ovoce a zeleniny."

Průběžné zprávy - situace

První dny roku 1991 přinesly mnohá překvapení, především v podobě zvýšených cen potravin. V obchodech bylo začátkem měsíce poloprázdno. Lékárníci přišli, překontrolovali cenovky a odešli. Nakupovaly se jen základní potraviny, které stejně narušily rodinný rozpočet. Ceny byly rozdílné ze dne na den. Vnáší obci prodávala jednota dráže než jiné obchodní podniky. Pracích prášků bylo ještě stále málo, byly většinou dovozové, ceny vysoké - 45,- Kčs - 97,- Kčs - 180,- Kč. Ylá. by se fronty na vajíčka, cena 1,70 Kčs za kus. Byli i takoví prodejci, kdeží se neostydělo říci si za vajíčko 4,- Kčs. Nebyly brambory, v obchodech byly vyvážky „brambory nejsou". Hospodyňky chodily od krámu ke krámu, zajížděly do Jilemnice, Vrchlabí, zjišťovaly, kde by co nakoupily levněji. Za kilo brambor se platilo až 10,- Kčs.

ZD v Horní Branné začalo prodávat mléko přímo z krávína, za 1l 6,- Kčs, prodějní za 5,- Kčs. Ke konci roku bylo prodávání mléka v ZD hygienikem zakázáno. Mléko prodávali i soukromníci, u nás jich bylo asi deset.

V lednu byla zrušena prodejna textilu. K veliké spokojenosti občanů zde 12 let prodávala paní Šaalová. Byla ochotná, snažila se každému poradit, jezdila za ní i z okolních vsí. Prodejna v obci chybí. Byla v domě č. 100 u Kubátů. Dům bude vrácen bývalým majitelům. V tomto domě bylo zároveň pohostinství jednoty. Vyráželo se zde pro zaměstnance ZD, pro důchodce i pro návštěvníky. Počátkem ledna se vaření přestalo. Pro nájemníky v Domě s pe.

službou se obědy dovážejí ze školní vývařovny. Také pro druhozměny se obědy vyvážely ze šk. jídelně.
28. února se naposledy „čepovalo" pivo u Kabátů.

Sčítání lidu, domů a bytů 1991

Ze dne druhého na třetího března se konalo sčítání lidu, domů a bytů.
V ČSFR dle zjištění žije 16,567.666 obyvatel, z toho v ČR 10,298.731 a 5,268.935 na Slovensku. Od posledního sčítání v r. 1961, kdy nás bylo 13,745 557, vzrostl počet obyvatel o více než 1,8 milióna. Nejnižší přírůstek obyvatel, 6,5 procenta - byl zaznamenán v desetiletí 1970 — 1980.
Do předběžných výsledků byly rovněž zařazeny údaje o náboženském vyznání, které bylo naposledy zjišťováno v r. 1950. Nejméně osob se hlásilo k náboženskému vyznání v okresech Severočeského kraje, nejvíce ve Východoslovenském kraji.
Od r. 1961 bylo v Československu evidováno 3,819.879 bytů. Z toho 44 procent bytů je v rodinných domech.
V naší obci žilo tehdy 1.663 lidí.
Z toho v přibližném věku: Horní Branná 1.188

	muži	ženy	muži	ženy	v procentech		
0 - 14	15-59	15-54	60+	55+	0-14	produk	poprodob.
271	355	296	82	184	22,8	54,8	22,4

Valtéřice 475

	muži	ženy	muži	ženy
0-14	15-59	15-54	60+	55+
103	151	117	40	64

Národnost obyvatelstva v Horní Branné

česká	slovenská	moravská	slezská	mad.	polo.	něm.
1.175	7	2	1	1	1	1

Ve Valdeřicích

česká	slovenská	maďarská	polská
469	3	2	1

Náboženské vyznání

bez vyznání	řím. kat.	řecko-kat.	čs. církev husitská	čs. církev evang.	ostatní	nezjištěno
588	425	1	26	71	8	69

Valdeřice

141	179	-	11	59	3	82

Počet domů v H.B. 380 trvale obydl. 299 neobydl. 81

Počet domů ve Vald. 127→ " " ←176 49

Velikost a vybavení bytů a domácností

Obyd. plocha v dom. m²	Poč. obyd. míst. nad 8 m²	3 a více ob. míst.	Ústř. otop.	kanalizace	aut. zbraň	barev. televize
22	1.208	240	284	392	248	272

telefon	osobní auto	chata, chalupa	chalupa domek
50	242	8	

Soukromé podnikání

V letošním roce vznikla v naší obci řada soukromých prodejen, pohostinství, různé dílny, opravny.

Truhlářství p. Josef Bien, čp. 327

Prodejna textilu v domě u Pamýtů č. 41 - p. Šírová

Pohostinství Ing. Zdeněk Trejbal v budově Svazarmu č. 9

Řeznictví p. Jiří Kobrle v čp. 8

Prodejna drobného zboží u Chaloupků čp. 300/dům jednoty

Prodejna smíšeného zboží v rámci - p. Jaroslav Dejmek

Prodejna elektrospotřebičů - p. Gustav Kynčl č. 205

Ve Valdeřicích byla upravena čekárna u samoobsluhy pro rychlé občerstvení - p. Naďa Hákorá z Valdeřic

Novostavba u Hamáčků - čp. 196 - zřízeno příjemné posezení s možností dobrého zázemí.

Úprava obce

Regulace na potoce Šovenka byly ukončeny v měsíci dubnu. Jednalo se o úpravu břehů od Kubáloných ke Lhotovým. V měsíci květnu byla zahájena stavba prekárny u přístavbě u samoobsluhy. Zednické práce prováděla stavební skupina pod vedením Ing. Metelky - dříve stavební čety JZD v Horní Branné

Začalo se s rekonstrukcí činžovního domu čp. 301. Dosavadní nájemníci dostali náhradní ubytování. Jelikož „Obecní úřad" nemá v současné době peníze k uskutečnění tak velké akce, přispěli budoucí nájemníci částkou 30 000 Kčs. Tato jim bude odpočítávána z nájemného.

Záchody na hřbitově byly opraveny. Tuto akci provádělí bratři Radek a Libor Mařáskoví jako soukromé pracovníci

V hrobce byl proveden jarní úklid pozemku, vyžínání křovin kolem zdí. Obvodová zeď byla opravena a obílena. Interiér hrobky byl dokončen.

V zámku přísluší p. Eva Šírová kadeřnictví do ekonomického pronájmu. Dosud pracovala tato provozovna ve službách MNV.

Drobné služby v obci byly zrušeny. Ponechán nadále kuchlířství, zasklívání oken a drobné práce elektrikářské – dříve služby MNV.

Na zámku bylo umístěno označení „Obecní úřad" a instalován státní znak.

Pojízdná prodejna prodávání přestala dojíždět do Valdíře a do dolní části obce Horní Branná. Tyto prodejny se musily z důvodů zdárného vývoje na Semilsku

Paní Hláska Berková uskutečnila z vlastní iniciativy sbírku na zakoupení „Jana noše" Od spoluobčanů vybrala 9.012,- Kčs a odeslala je na konto Míša do Investiční banky v Praze 1. Naši občané přechovili částku 6,- Kčs na obyvatele republiky, kteří by sbírky na zakoupení dražšího přístroje ze Švédska. Další občané se podílelí na této záslužné akci v dovárnách, chodících atd. Paní Míla Hendrychová (a její příděl) vybrala při draní peří 600,- Kčs.
Srdečné díky všem.
Současná výstavba byla nepraktická. Státní půjčky byly zrušeny, stavební materiál neustále podražil, mladí lidé se stavby v současnosti bojí, obávají se velikých náhladů.

V měsíci dubnu Technické služby Jilemnice přešly na novou formu svozu odpadků a hrazení popelnic. Do této doby se odvoz popelnic platil 1x ročně částkou 100,- Kčs. Nyní se na jaře popelnice upraví řádem za 5,- Kčs, to znamená, že ke každé odvezené popelnici se připraví jeden řádem. Bez označení nebude popelnice odvážena.

Zdražení topiva — 1. duben 1991

Hnědé uhlí	15-22 Kčs	nyní	47 – 62,30 Kčs
Černé "	45,- "	"	90 - 110,- Kčs
Koks	49 - 50,- "	"	170 - 210,- Kčs
Brikety	28,- "		87,70 Kčs

Na zdražené elektřiny byl poskytnut dvoukolejný státní příspěvek od 1.5. částkou 160,- Kčs a od 1. července částkou 220,- Kčs.

Partyzán už neplatí

K 30 červnu 1991 byla ukončena platnost bankovek v hodnotě 20 Kčs z r 1970 s portrétem Jana Žižky na líné straně a bankovek v hodnotě 50,- Kčs z r 1964 s vyobrazením rudoarmějce a partyzána.

Žádost o narovnání části majetku známého rodu Harrachů podal Ernest Leonhard Harrach, jde-li nasedmdesátiletý potomek hraběte Jana Harracha žijící v současné době v Jolném Rakousku nedaleko Vídně. Pykala si zámeckého archivu, nikoliv však původního harrachovského špitálu a rod. hrobky. Analýza v okresním archivu v Bystřici n Semil jednoznačně dokazuje, že p. Harrach nemá na majetek u nás žádný nárok. K jeho odnětí došlo před 25. únorem 1948 Jedná se o čistý konfiskát z r 45 podle platného prezidentského dekretu.

Dokončení objektu kabin pro TJ - Sokol

Hlavní podíl na dokončení stavby mají pánové Karel Kůrda a Miroslav Šimůnek. Byla dostavěna na čistou s vybavením a kuchyňkou.

Ke konci roku 1991 se objevil spor o majetek TJ Sokol Horní Branná se Sokolem - Župou Mikoláškou - Pecháčkovou. Tento spor byl nakonec vyřešen a majetek zůstal členům TJ v Horní Branné. Nejvíce úspěchy byly dosaženy mladými sportovci z oddílu lyžování, kteří se umísťovali na předních místech To nejen v blízkém okolí, ale v celé České republice.

Od 1 1. 1991 začala ordinovat v místním středisku p doktorka Alena Pešková.

Horké léto přineslo řadu nežádoucích jevů. Vyskytlo se množství bělásků, kteří napadli zelenину. Jejich housenky dokázaly zničit zeleň na záhonech. Nepomohlo pravidelné sbírání housenek, ze hnízdáků, kadeřábků, gigandů, zelí, kapusty, zbyla jen „dřeva".

V naší obci se přemnožily hrdličky. Přilétají mezi slepice a přičinují se. Někdy jich přiletí až padnáct najednou. Jsou do přenašečů virozpasníků, proto je chovatelé neradi na dvoře vidí. Také sluka je hodně, ukřivon kosa i kvíčala. Sýkorek je málo, také kosů ubylo, chybí jejich přičený zpěv v letních podvečerech.

Dům s pečovatelskou službou

Okolí tohoto domu je vzorně upraveno, osázeno květinami. Hlavní zásluhu na této práci má paní Božena Kučerová, která se o všechny květiny vzorně stará. Je to namáhavá práce s okopáváním, pletím, zalíváním. Nezištnou pomocnicí je paní uč. Martincová, která je obyvatelkou DPS. Také vnitřní výzdoba je na květiny bohatá. Je to velké množství muškátů, které svými červenými květy prosvětlují a zpříjemňují život zvláště těm, kteří se již tak často nevydávají na procházky. Nádvoří domu se záhony růží, skalkovou úpravou, poskytuje příjemné posezení.

Každý čtvrtek se scházejí v DPS důchodci. Vedoucí kroužku p. Božena Kubová vždy něco zajímavého připraví. Vyprávění hostů, četba zajímavých knih, hudební vystoupení. Většinou se ale nejve-

dějí barvě mezi sebou, vždy si zazpívají a znají mnoho pěkných písní.

V letošním roce oslavily ženy znovu svátek matek. Písně o maminkách, lásce a radosti zpívala Věra Hyšková ml. Také její čtení v slezském písmu je zaujalo. Bylo do vyprávění o staré Praze, voračích, plesech na Žofíně, o pražských prostích atd. Paní Toníčka Hofmanová svým pěkným vyprávěním z práce v líčebně v Jánských Láznich přispěla do líchého setkání. Společně vypité káva, zákusky, gramofonová deska vytvářejí pocit pěkné pohody.

V letošním roce u nás nebyly žádné kulturní akce jako jindy byly plesy, různé taneční zábavy na parketu na zámecké zahradě.

Sbor pro obč. záležitosti pokračoval i v letošním roce různými akcemi, ovšem již v omezeném rozsahu. Významná životní výročí, vzdělávací svatby, zůstávají i nadále náplní této pěkné oblasti práce pro občany našich obcí.
V letošním roce navštívili 8 jubilantů ve věku 75 let, 10 osmdesátiletých, 6-kdo se dožili 85 let a konečně dva spoluobčany s úctyhodným věkem 90 a 92 roků.
Vzpomínka na zemřelé Dětský „Dudíček" byl opětně věnován vzpomínce na naše milé 20 muzikantů pod vedením p. Jar. Jeníka ze Studnice, velké množství lidí tak uctilo památku těch, kteří u nás pracovali, nechodili dříve, pomáhali si v dobách nynějších. Částku 700,-Kčs vyplatil muzikantům. Dozorčí výbor jednoty Zdravín byla provedena sbírka na nový zvon do kostela.

ZD Horní Branná

Jarní práce začaly 26. března ošetřením luk a pastvin
Setí obilovin bylo zahájeno 5 dubna a ukončeno 18. dubna,
oproti r. 1990 o dva týdny později. Zimy přečkaly,
nebylo nutno provádět zaorávky. Brambory se sáze-
ly od 23 dubna do 30 dubna, o dva týdny dříve
než loňský rok. Sečení na senáž začalo 9. června,
první seno bylo svezeno 15. června. Pro dále trvají-
cí období deště začala vlastní senoseč naplno
až od 2. července, kdy se značně zlepšilo počasí
a byly sklizeny většiné plochy včetně Pilousku.
Sklizeň byla skončena 7 srpna, loňský rok 21. čer-
vence. Získalo se 820 t kvalitního sena.
Žně začaly 7 srpna sklizní ozimého ječmene tedy
o 15. dní později než v r. minulém. Výnosy byly o ně-
co nižší, (r 1990) ale byly dobré.

Pšenice ozimá + jarní	4,6 t/ha
Žito	4,3 "
Ječmen ozimý	5,0 "
Ječmen jarní	4,0 "
Oves	4,7 "
Tritikale	3,2 "

Celkem bylo sklizeno z 140 t obilí, s výnosem 4,4 t/ha.
Vroce 1990 bylo sklizeno z 683 t, s výnos 4,9 t/ha
Pěkná byla sklizeň hrachu - 4,5 t/ha - loní 3. t/ha.
80 t ozimé pšenice bylo realizováno jako potravi-
nářská a téměř celá sklizeň řepka byla rovněž
v potravinářské jakosti.
29 srpna se začaly sklízet brambory. Sklizeň
raných odrůd byla o měsíc opožděna, proto
už nebyly dámy na trh jako ráné. Na kombajnech

pracovali důchodci družstva a 15 pracovníků z Technolenu. Díky příznivému počasí byla sklizeň skončena 5. října. Rok 1991 nebyl příznivý pro brambory, jaro bylo chladné, brambory dlouho nevzcházely, prodeje je vzcházely nestejně. Další vývoj počasí vytvářel dobré podmínky pro vznik plísně bramborové, kvalita brambor byla velice špatná. ZD uvažuje o budovnosti a snížení plochy brambor, aby se s osevním postupu střídaly minimálně po pěti až šesti letech. Při vzrůstající ceně pesticidů a hnojiv se budou náklady na pěstování brambor dále zvyšovat, počítá se až na 60.000 Kčs na 1 ha. Bez minerálního hnojení a bez chemické ochrany nelze dobře brambory pěstovat. Proto také z tohoto důvodu ZD pěstování brambor, za současných podmínek nákupních cen, omezí. V r. 1991 bylo vypěstováno 1.100 t konzumních brambor, loni 1.666 t, průmyslových 164 t - loni 274,3 t. Vzhledem k tomu, že veškeré plochy vykazovaly podle rozborů z jara 1990 proměnlivý stav v zásobenosti živinami, neprojevilo se zatím nedostatečné hnojení na výnosech. Takovou cestou nelze jít dál. ZD vrátilo lesy bývalým majitelům. Lesy musí ošetřit, vyčistit, vysázet holiny. Mnohde byly největší stromy vypracovány, ale výsadba již tak rychle nepokračovala.

Obci se vrátilo asi 5 ha lesa.

První číslování domů v Lichách bylo v r. 1770, kdy bylo sečteno i veškeré obyvatelstvo. Tehdy bylo v Horní Branné 205 čp., která počínala rámkem - čp. 1. - opět u rámku - čp. 205, končila. / Kynčlová/

Události r. 1991

Od 1. ledna zavedena volná dovoz cen.
Obč. fórum se změnilo z hnutí v politickou stranu, a ta-
nova se rozdělilo na dva proudy - Obč. hnutí a Obč.
demokratickou stranu.
15.5. - 28.10. Všeobecná československá výstava v Praze
21. června opustil čs. území poslední transport se
sovětskými vojáky a týlovou technikou.
25. června podepsali zmocněnci vlád ČSFR a SSSR
protokol o ukončení odchodu sovětských vojsk
z ČSFR. Dočasný pobyt sovětských vojsk na na-
šem území trval skoro čtvrtstoletí. Nejvyšší
představitel Sovětské armády u nás generál Eduard
Vorobjov při této příležitosti řekl: „Střední sku-
pina sovětských vojsk už neexistuje a já jako
poslední odletím z ČSFR 27. června, dva dny poté,
co bude podepsán protokol o naplnění dohody
o odsunu sovětských vojsk z ČSFR." (konec citace)
1. října zahájena velká privatizace
1. listopadu začala kuponová privatizace.
17. listopadu zemřel Gustáv Husák, bývalý čes.
prezident a generální tajemník ÚV KSČ.
5. prosince přijat zákon o životním prostředí.
21. prosince vydáno Společenství nezávislých stá-
tů. Sovětský svaz přestal existovat!
27. prosince podal abdikaci prezident SSSR Michail
Sergejevič Gorbačov.
21. prosince - Zákon o úpravě majetkových vztahů
a vypořádání majetkových nároků v družstvech.

Narození - úmrtí

V r. 1991 se narodilo 20 dětí: 13 chlapců - 7 holčiček

V r. 1991 zemřelo 18 občanů: 6 mužů 12 žen

K 31. 12. 1991 bylo v obci Horní Branná 1 676 občanů

Horní Branná 1 203
Valdířec 473

19. ledna měl pohřeb p. Jaroslav Rich. Byl zakládajícím členem bývalého Svazarmu, aktivním pomocníkem při pořádaných akcích v obci. Od r. 1987 byl vedoucím střediska „Drobných služeb" při MNV v Horní Branné. Důstojné rozloučení zařídili kamarádi ze Svazarmu, řeč pronesl p. Ludvík Hahl.

27. ledna tragicky zahynul Jiří Mečíř z čp. ve věku 28 let. Vracel se ze zábavy v Dolní Branné a nedaleko železniční zastávky ho přejel vlak.

28. srpna zemřela paní učitelka Albína Koudelková, která na zdejší škole učila mnoho let. Byla to znamenitá a svědomitá učitelka, hodně naučila a uč. povolání brala jako poslání. Pracovala dlouho v Červeném kříži, napovídala ochotníkům v divadle. Její velikou láskou byl zpěv. Společně s manželem byli dlouholetí členové pěveckého sdružení Krkonošských učitelů. Smuteční projev měla p. učitelka Zdena Bardošová. Písní „Tam na horách" se s ní rozloučili přátelé - zpěváci.

Po revoluci 1989 se zase začal vedle veřejně uctívat první prezident naší republiky Tomáš Garrigue Masaryk. V mnohých místech se odhalovaly jeho pomníky, dávaly se pamětní desky významným lidem jimž se opět sundávaly, jak do v různých dobách chodí.

V naší obci je umístěn reliéf Tomáše Masaryka na pomníku padlých. Přečetl na pomníku těžké roky II světové války, mnohým vadil, místním občanům nikoliv. V r. 1961 se měl sundat, ale Rada MNV domu zabránila.

O pár roků později přišel jakýsi soudruh do schůze Rady s příkazem, (ne ze Brannó) že se reliéf musí sundat. Nepochodil ani tentokrát. Tehdejší předseda MNV p. Josef Semela řekl: „Nám dam nepřekáží, já osobně jsem dam uliť nedával a také ho sundávat nebudu." Byly obavy co se stane dál. Nestalo se nic, p. prezident zůstal neporušen v r. 1968, vydržel i další čtyři roky. Zůstává dam stále a bylo by pěkné, aby jeho ušlechtilé myšlenky a ideály o přátelství lidí, vnikly aspoň do srdcí nás všech, kteří zde bydlíme.

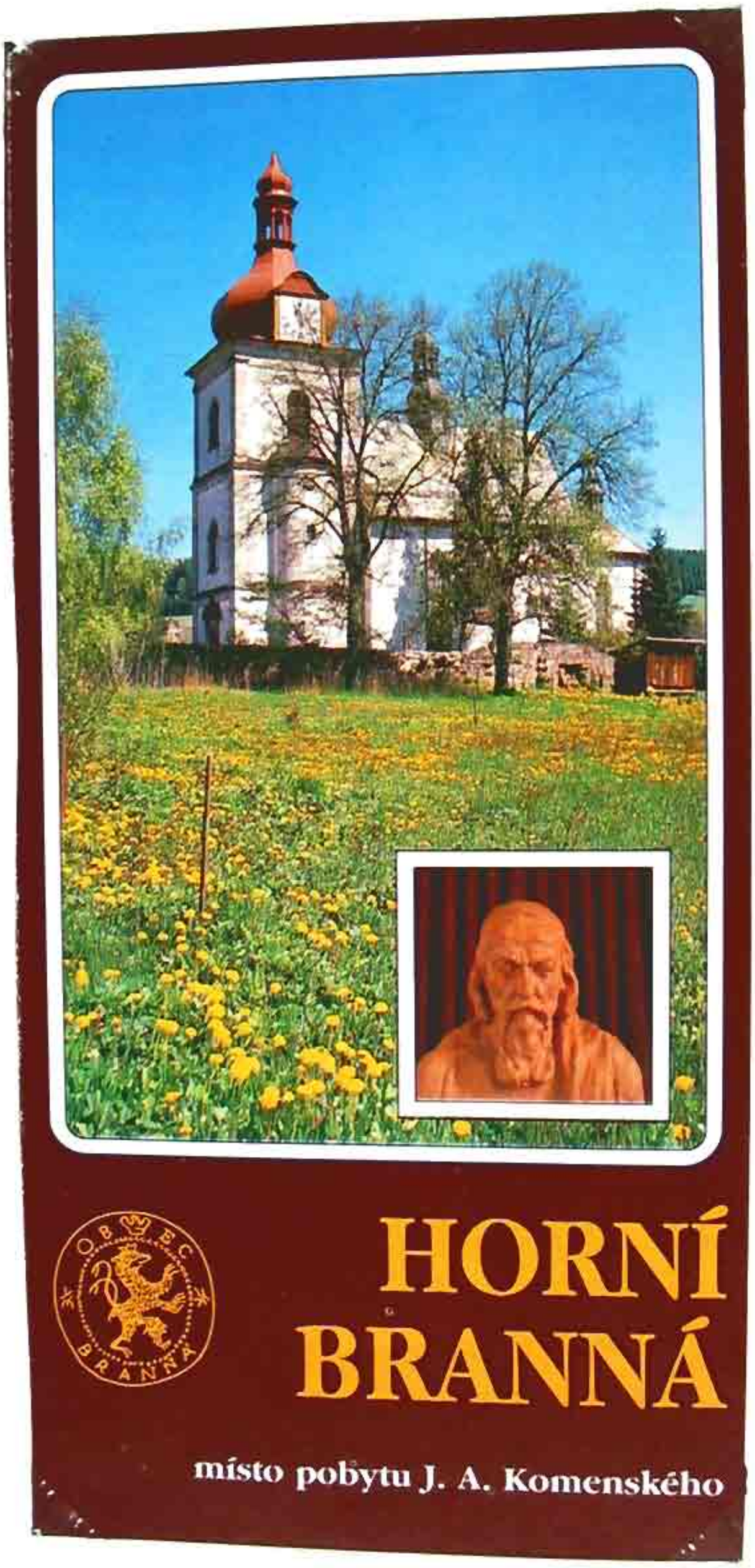
Rok 1991 končí. „Pokoj lidem dobré vůle" - tato slova provázejí lidstvo od pradávna, neranila ani v historických proměnách času. Vyjadřují cosi, co je uloženo v každém z nás.
K dobré vůli patří také láska, o které bylo napsáno: Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí. Láska se nevychloubá a není domýšlivá. Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vyprovokovat, nepočítá křivdy. Ať se děje cokoliv, láska vydrží, má naději (konec citace) Je těžké vyprávět tato slova v našem životě. Někdo dobrou vůli prochopí okamžitě, někomu do trvá dlé, jiný ji hledá celý život.
Jsou i takoví, kteří ji nepoznají nikdy.
V současné době, kdy naše země trpí nedostatkem vzájemné snášenlivosti a tolerance, vzájemné úcty, musíme společně hledat cestu k porozumění. A naději -

dí se nesmíme vzdát nikdy.

Zapsala
Věra Hyšková

1902

OBEC
BRANNÁ
HORNÍ
BRANNÁ
místo pobytu J. A. Komenského

Nový rok přinesl na sídlu podle pranostiky
bez věkování přírodní rok mnoho vína, ale žádný
med. Heslo Lobendavského roku je
„výchova a vzdělání"

Čeká nás do r. 1992 dobré domácké vzdělávání
mnoha dětí a dobrá péče. Těm mladým hodně lásky
a přátelství, hlavním vědomím zdraví, štěstí a
krásné Vánoce, spokojení se přejme dovolené
oči a srdce na pravém místě

Počasí - Leden

Počasí bylo kolísavé. Svítilo slunce, byly mlhy, sněžilo. Od 15. ledna do konce měsíce foukal studený vítr. Nejnižší teplota byla 12. ledna a to - 12°C v noci. Denní teploty byly + 3°C. Sněhu v lednu nepřipadlo, sněhové přeháňky byly jen mírné. Sněm na jejich radovánky stačil.

Únor

Na Hromnice bylo slunečno, mlha, ale další dny padal sníh, foukal studený vítr. 6 února bylo od rána slunečno, odpoledne silně pršelo, nastalo prudké tání. 16 února byla sněhová metelice s bouřkou. I v dalších dnech bylo ulice chladné počasí, teplota jen na 0°C. Napadlo hodně sněhu, cesty se prodlužovaly. Na sv. Matěje, 24. února bylo + 7°C, svítilo slunce. Od 25 února bylo teplé, klidné počasí s bohatým slunečním svitem. Sníh se rychle začal zmenšovat, břehy na sluneční straně byly ke konci měsíce holé. Jediný silnější mráz byl 10. února, - 7°C.

Březen

- za kamna vlezem. Začátek měsíce byl teplý, sníh rychle mizel, vonělo vlhká půda. Na skalkách se již mohla odstranit zimní přikrývka. Po 12. březnu se počasí změnilo, byly deštivé přeháňky se sněhem. 13. března byla prudká sněhová vichřice, odpoledne přišla bouřka, která se dá hodnotit jako jeden poslední rozmar zimy. Slunné předjarní počasí vystřídala během noci 25 ti centimetrová sněhová prokrývka. Sníh padal i další dny. Sýkorky popta-

šení lůdaby kolem krmítek, přiletěli stromadě, špačci přiletěli, ale opět odletěli. Blednuly, sněženky, krokusy přikryl sníh

Pranostiky: Hřmí-li v březnu, sníží v květnu.
V březnu dvě jitřny vody a jedna bříce bláta, ale v říjnu jedna bříce vody a dvě jitřny bláta.
Za každou mlhou v březnu následuje pro 100 dnech bouře.

Duben

Načechraný sníh posledních březnových dnů rychle mizel. Jen bylo pročíbo nakypřit, pohnojit, obdarovat semeny či sazeničkami - zkrátka a dobře, na zahrádkách bylo najednou dolik práce. A tak člověk přodilelský ryje, okopává, kypří a mne láskyplně hrudky půdy mezi prsty. Rán měsíce byl celkově chladný. Sršelo, foukal vítr, slunéčko svítilo jen málo jako by se bálo. Byly i časté bouřky. 21. dubna byly ráno -4°C, celý den foukal mrazivý vítr. 23. dubna bylo nejteplejší ve dne 22°C.

Květen

První den v máji bylo 15°C. Večer se spustil velký lijáček, byla bouřka. Bahno z polí zanesło silnice, od Horákových (Drahlíč) až po hasičárnu se nedalo projet. Voda vnikla do sklepů, na dvorcích byly nánosy bláta. Celou noc se museli občané na Drahách pobýkat s čímto dravým živlem. Pršelo ještě druhý den, byla bouřka. Sovenka připomínala řeku, voda hučela a přinášela celý měsíc hodně přišelo a byly bouřky jen s dešť. měsíce byl teplý, 25°C. Ledoví muži nepřišli.

Červen

Teploty byly již příznainé pro letní období. První dva týdny bylo 26°C, ale často pršelo, byly bouřky. Špatně se sušelo, sena bylo méně než jiné roky. Tam, kde pokosili až uprostřed měsíce, sušilo dobře. Slunce svítilo celý den, teploty 28°C. Často pršelo, ale vody bylo málo, vždy vláha vysušil. Obecní úřad opět připomínal šetřit vodou, byl dán zákaz zalévat vodou z obecního vodovodu. Zelenina dobře rostla, jen celeru škodily studené noci. Jahodníky bujně kvetly, také bramborám se dařilo. Vláha ovšem stále všude chyběla. Nejteplejší bylo 20. června - 28°C. Ledničky předčasně rozkvétaly, ale velice brzy uvadaly.

Červenec

Začátek měsíce byl teplý - 28°C - 29°C. Od 4. července se počasí změnilo. Bylo sice stále teplo, ale také každodenní deštové přeháňky. Vyskytovaly se i časté bouřky. Takové počasí trvalo až do 19. července. Následující dny nastalo zcela tropické léto. Teploty kolem 30°C trvaly až do 30. července. Nejteplejší bylo 23. - 33°C. Úroda jahod nezklamala, byly vyzrálé, velmi sladké. Meříky rozkvétaly předčasně, také jeřiny již krásně kvetly. Houbaři se mohli po dlouhé době radovat. Takové zdravé kůly o váze až 50 dkg už dávno nenacházeli. Zkušení houbaři nosili až 40 pěkných kůlek denně. Takové léto

„Budeš pochválen."

Srpen

Bouřka koncem července přinesla mírné ochlazení, jinak ale další dny v srpnu byly tropické - 30°C. Střídaly se deštivé přeháňky, bouřky, venku bylo jako ve skleníku. Vyskytlo se množství mšice makové, která zničila v krátké době květáky, kedlubny, kapusty a některé ředkvičky. Dařilo se rajčatům, byla velká, dužná, krásná na pohled. Taková cibule nerostla, měla slabé stvolky. Otavy se stačily usušit, ale množí majitelé je kompostovali nebo i pálili, neměli je komu prodat. Zájem neměli soukromí rolníci ani ZD.

Září

Školákům na cestu do školy přišelo, 1. září bylo jen 15°C. Tak náhlá změna po teplých dnech nebyla příjemná. Následující dny se sice opět oteplilo, 20°C, ale přišlo, nebo byly přeháňky s deštěm vichrem. Vláhy bylo málo. Ovoce dozrávalo předčasně, bylo ho hodně, ale drobnější, opadávalo. Jen sem, kde kadaň udělal pěkný průřez stromů, vyrostlo ovoce velké, od slunce nádherně vybarvené. Brambory narostly na vlhčích půdách, na suchých a písčitých byly drobné jako ořechy. Vlivem sucha se rozšířila v půdě drátovka. Sklizeň brambor. Ráno byla již chladná, denní teploty do 20°C

Říjen

1. Října bylo ráno na 0°C. V příštích dnech foukal vítr, v deštových přeháňkách se stále více ochlazovalo. Zahrádkáři spěchali se sklizní zeleniny,

ovoce. Podzim se k nám dobýval čím dál více, měl na to také právo. V druhé polovině října práce již končily. 16. října je svátek sv. Havla a den toho má na starosti. Tak říkáme „Na svatého Havla, má být všechno ovoce v komoře" — „Svatý Havel do zelí vajec" - „Svatý Havel, čerstvě sázel" - „Jaký den se na Havla ukazuje, takové zima se objevuje". Takže těch starostí na jednoho muže je až, až. Jen několik dní bylo v říjnu pěkných. 23. padal sníh, přišlo. Sníh padal, rozdával. 28. října o svátku Šimona a Judy, zima lezla z půdy. Bylo jen 6°C.

Listopad

Sychravé počasí bylo i začátkem měsíce. Padal sníh, mrholilo, foukal vítr. 9. listopadu bylo ráno jen -7°C. 14. napadl sníh, který zůstal na zemi. Sníh padal, ve dne +6°C. Na sv. Kateřinu (25.) se sníh zase ztrácel. Práce venku byly již hotové, jen rachocení „cirkulárek" bylo denně slyšet. Hromady nařezaného dřeva napovídaly, že zimu to myslí opravdu. Člověk se musí tedy připravit. Byl nelidový den letošní listopad, ale naštěstí se člověk snaží na všechny nepříjemné věci zapomenout. Nebýt meteorologů a kronikářů, příliš bychom si toho nepamatovali. Kdo už dnes ví, že v r. 1965, před Dušičkami tedy, byl u nás snad v celé Evropě - nejstudenější listopad za posledních 100 let?

Prosinec

začal deštěm. Přes den byly teploty slabě nad 0°C, bylo stále sychravo. 12. prosince celý den sněžilo, příští den se muselo již

Zprávy z obce

V srpnu se uvítá nabídnout zpracovatelský program pro
mých obcí Horní Bludná - Počátky

kvalit žluky náleh. Pylová zrnka jsou velmi specificky vytvořena, takže se podle nich pozná rostlina, ze které pocházejí. Konec citace To by tedy vše příčilo k projevu přírody.

Jan Amos Komenský

Od března 1992 jsme vzpomněli čtyřistého narození J. A. Komenského. Naše obec se může pyšnit krajem, sice jen krátkým, ale nikoliv bezobsažným pobytem tohoto pedagoga světového jména. O jeho návštěvě u p. Žáruborové z Hustířan na našem zámku se psalo již mnohokrát jediným svědkem jeho pobytu u nás je pův. erb tohoto kastelána sv. Mikuláš z r. 1557, který přetrval všechny války již z r. 1957 byl zřízen v zámku „Památník" J. Amose. Od této doby bylo navštívilo asi dvacet tisíc lidí, kterým obsáhlé pedagogické, ale i duchovní dílo má stále co říci.

V průčelí zámku byla rovněž v r. 1957 zasazena pamětní bronzová deska od akademického sochaře Karla Pešaty z Jablonce n. Nisou. Obnovení zastupitelstvo začalo s přípravou k oslavám výročí J. Amose již v r. 1991. Památník byl vymalován, změnilo se i vnitřní vybavení. Dosavadní úprava interiéru narušovala původní architekturu. Ve středu 25. března 1992 se otvírala rekonstruovaná expozice památníku odborné vedení měl dr. Jan Lišťovec, ředitel Východočeského muzea v Jilemnici. Památník byl rozšířen rozšířen o jednu místnost, která je věnována historii zámku.

V časopise „Kronice" vyšel zvláštní list, který seznamuje s obcemi Horní Branná a Valkeřice. Dále byla vydána ob jiřadem spojených obcí Horní Branná-Valkeřice publikace J. A. Komenský o Krkonoších, kterou napsal Mudr. Ludvík Schmid, jehož předkové z našeho kraje pocházejí. Dále vyšly i dvě nové pohlednice s fotografiemi obou obcí. Jejich autorem je fotograf Ždenko Tryfan.

Rozhlasový klub dětí Domino pořádal čtrnáctidenní zájezd po místech pobytu Jana Amose. 15. března byla první zastávka autobusu Renault s nápisem „Škola nova" v Horní Branné. Čtyřicet dětí z Čech a Moravy se prohlédlo zámek a hrobku v klubovní domu s péčí službou se seznámily s historií pobytu J. Amose u nás- r. 1627 a 1628. Z dílo návštěvy byly vysílány reportážní záběry z rozhlasové stanice Praha.

Vyvrcholením oslav byl koncert „Pěveckého sdružení pražských učitelů" pod vedením prof. Antonína Šídla. Představil se v programu sestaveném převážně z nejkrásnějších skladeb českých i světových klasiků sborové tvorby. Dále pak z úpravy známých lidových písní. Sál místního kina byl zaplněn do posledního místa. Úvodní projev přednesl prof. p. Jaroslav Zejmek.

Jako sólista vystoupil i náš občan, prof. pan František Koudelka, který již dlouhé roky každý týden dojíždí na zkoušky do Prahy. Zazpíval písničku z našeho kraje. Zazpíval mně sedmihlásek ze křoví. Škoda, že návštěvníci koncertu byli převážně z Jilemnice a Vrchlabí.

V srpnu zazpíval v kině šedesáticlenný dětský pěvecký soubor „Jizerka" pod vedením manželů Brádlerových. Děti byly v místní škole na soustředění a také se představily veřejnosti. Bohužel, návštěva byla velice slabá. Samotné vystoupení bylo překrásné. Děti zpívaly lidové sbory s velkým nadšením a ukázněností. Snad to tedy není tak zlé s hudebností naší mládeže. Záleží jen na obětavých vedoucích.
18. prosince se konal koncert „Podkrkonošské dechovky" řízení prof. Janem Holubcem. Opět zazněly známé koledy, které si rádi zazpívali s posluchači. Krásné vyprávění o vánočních zvycích, přeneslo návštěvníky do dob minulých, do časů našich rodičů a prarodičů. Škoda, posluchačů bylo opět málo.

Klub důchodců

pracuje již od r. 1990 pod vedením p. Božínky Kubové. V letošním roce byly programy různorodé. Čtení z kroniky p. Jandy, vyprávění Toničky Hofmanové o práci v léčebně v jánských lázních. Někdy si povídají jen tak mezi sebou, vyprávějí si zážitky z krásných plesů první republiky, probírají se ochotnická představení, připomínají si všechny ty, kteří přispívali ke kulturnímu životu v obci.
Společně s dětmi z mateřské školy oslavili Svátek matek.

Sociální a zdravotní péče

Obvodní lékařka Mudr. Alena Petráková ordinuje pravidelně v úterý a ve čtvrtek v místním

střediska ke spokojenosti občanů. Příštího odpoledne dochází do DPS stomatolog MUDr. Jiří Štilec měl ordinační hodiny v pondělí a v úterý. Objednací doba na vyšetření byla nesmírně dlouhá, jindy ordinoval jen v Jilemnici, pobýval na školení. Ordinace bývala většinou zavřená. Od září 1992 se neordinuje již vůbec. S prací stomatologů jsme v naší obci nespokojeni již dlouho.

Pro práci v DPS byl zakoupen z dotace OÚ v Semilech osobní automobil Favorit.

V současné době se stravuje 42 důchodců, někdy přímo v jídelně DPS. Do šerému se rozváží 15 obědů do dolní části obce a do Valdířic.

Pedikúru provádí paní Věra Hermanová, čp.

Usnesení obecního zastupitelstva

OZ schválilo rozpočet na r. 1992 ve výši 3,080 tis. Kčs

OZ souhlasilo s převodem budovy zdravotního střediska v Horní Branné z OÚNZ Jilemnice do správy obce Horní Branná - Valdířice.

Byly vydány nemovitosti, které jsou ve vlastnictví obce, oprávněným osobám v rámci restitučních zákonů. Veškeré finanční prostředky byly vynaloženy na dokončení oprav v čp. 301 - činžák Bohuňek, bude jistě nutné opravit střechu, aby se mohli nájemníci nastěhovat. Venkovská omítka je hotova, celá budova vypadá velmi pěkně

Odkládání odpadu v obci

Tuhý domovní odpad se ukládá do popelnic, které se odvážejí vždy ve středu. Na popelnice se zavěšuje známka v hodnotě 10 Kčs. Svoz provádí fma „Služby Matoušek" - Jilemnice

Velkoobjemové kontejnery slouží pro sběr nezpracovatelného odpadu ze zahrady Obě vlastní celkem šest těchto kontejnerů, které rozmísťuje na vyznačená místa. Svoz provádí Obě 1x měsíčně Dva červené kontejnery s nápisem „Kovový odpad" slouží ke sběru kovového šrotu. Svoz provádí Obě dle potřeby
Tři zelené kontejnery a sedm červených popelnic slouží pro sběr většího skla. Svoz provádí dle potřeby firma „Služby Malovičko" Jílemnice
Náklady na odvoz jednoho kontejneru jsou asi 490,- Kčs Obě má v současné době vlastní skládku, až bude zaplněna, stoupnou náklady na odvoz odpadů podle odkladu asi pětkrát.
Proto Obecní úřad ve Zpravodaji z února 1992 upozornil občany, aby do kontejnerů dávali odpad uvážený jsou jejich mnozí, kteří ve večerních hodinách odnášejí od svých domků vše, co se jim nehodí. Nerozlišují však odpadové nádoby. Nikdo si nemůže stěžovat, že není kam s odpadem. Záleží jen na poctivosti občanů v našich obcích.

Zrušení autobusového spoje

V dubnu přestal jezdit autobus Jilemnice - Dolní Branná a zpět. Byl hodně využíván, neboť doba v dvěch hodin byla výhodná. Také spoj v půl dvanáctá z Jilemnice na Dolní Branou byl zrušen. Je to opatření úsporné, ale nám nepřinesto žádnou radost

Zvýšení jízdného

se vnitrostátní pravidelné autobusové dopravě se v České republice od 1.7.92

zvýšilo v průměru o 20%, dělnické jízdné o 100%. Mini
finanční Slovenské republiky se k tomuto opatření ne-
připojilo jízdné do jílemnice do Trebleb

Zámecká pivnice

V prostorách zámku - u severních kurdů - byla zříze-
na „Zámecká pivnice". Dva roky trvalo p. Lad. Hofma-
novi, než dal objekt do pořádku. Musela se dělat izo-
lace, zavádět topení, provést obklady, dlažby, sko-
sit stoly, lavice atd. Dělala se i venkovská míst-
ka. Pan Hofman přispěl prací, Ol materiálem - 90000 Kčs

Hospoda „Pod mezí" ukončila činnost v srpnu. Ve-
doucí Ing Zdenek Trybal
V prosinci 1992 byla znovu otevřena. Novým ve-
doucím se stal p. Vítězslav Tobolka z Horní Branné

Začátkem prázdnin byla uzavřena samoobsluha
z důvodů rekonstrukce. Dávala se nová střecha, dě-
laly se i vnitřní úpravy. Pekárna a samoobsluha
tvoří spojenou budovu. Zvláštní řešení celého objektu
pěkně zapadá do prostoru ve středu obce.
Byl též vybudován nový chodník, zrušily se původ-
ní schody do obchodu, které byly v zimě nebezpečné.
V listopadu 1992 byla samoobsluha znovu otevřená.
Byly prodány s personálem, nebyl vedoucí. Bývalé pří-
davačky přešly k soukromníkům do Trebleb, zpět
se již nevrátily. Nový vedoucí byl z Lece pan Šiška.
Zdálo se, že bude vše v pořádku. Regály se naplni-
ly zbožím, vše upraveno, přehledně, zboží označené
cenovkami. Občané měli radost, že se bude opět
prakticky nakupovat. Nic se nemá chválit zákla-

Nový pan vedoucí během měsíce odešel a více se nenakázal. Zdálo se, že se bude situace opakovat a samoobsluha se znovu zavře. Jednota však obsadila místo vedoucího mladou ženou z Jilemnice, k ní dvě prodavačky. Přesto prodejna nejde prázdnotou, lidé nemají co nakupovat. Před vánocemi nastala podobná situace v pekárně. Málo lidí, malé výdělky zavinily, že se přestalo péct. Upekly se jen vánočky a více už nic. Ještě že stále dojíždí pekárna ze Semil a z Jilemnice, nedošlo tedy k žádné újmě. Škoda vynaložené lidské práce a peněz.

Soukromé prodejny

V únoru byla otevřena prodejna smíšeného zboží „Tempo" u Řehořků v čp. 422. V nově prostorném domě je zařízená prodejní místnost. Lidé z dolní části obce mají možnost snadného a rychlého nákupu.

V prostorách bývalých služeb MNV v zámku si zřídila prodejnu trafika „Sedm" pí. Olga Mejvaldová.

V červnu, právě na pouť, otevřeli prodejnu bot manželé Marie a Slávek Řehořkovi, čp. 294.

Taková prodejna v obci chybělo a jistě bude vyhovovat. Na skladě mají školní brašny, dětské kufříčky, batůžky, pronášky, punčocháče a další.

Během roku chyběly mléčárenské výrobky, jejich výběr byl žalostný. Platí do hlavní o nabízených sýrech, jogurtů a dalších každodenních výrobků. Převažují buky ze zahraničí.

ZD v Horní Branné

Všem nájemcům o soukromé hospodaření byla již půda vrácena. Ilo většinou o půdu po rodičích, členech bývalého JZD. Z družstevníků nepožádal o půdu naším nikdo. 23. května 1992 se konala valná hromada oprávněných osob k volbě transformační rady Rok 1992 byl pro vedení ZD návodný a to nejen z hledisku zemědělské výroby. Zákony o půdě tak i o provádění transformace byly stále nedokonalé.
V našem ZD bylo do konce roku vráceno oprávněným osobám majetku ZD ve výši 3,600 tisíc Kčs. Z toho prak 78 krav, ostatního skotu o váze 73q, proplaceno 19 koní v celkové částce 760000 Kčs. Mrtvý inventář byl vrácen v hodnotě 900 tis. Kčs, krmiva za 63.000 Kčs, osiva a sádě v hodnotě 108 tisíc Kč. S některými oprávněnými osobami se nemůže ZD stále dohodnout o způsobu majetkového vnosu. Ve veřejných sdělovacích prostředcích slýcháme názory oprávněných osob o zdržování vydávání majetkových vnosů. U nás jsme naopak svědky zdržování odběru dřeva vnosů ze ZD.
Oprávněná osoba p. Řeřicha Slavomil st. podal 29.12.1992 na ZD stížnost na prokuraturu v Semilech, ve věci zdržování vydávání živého a mrtvého inventáře. Špatného výpočtu majetku organizace a záměrné snížení základního jmění pro transformaci. Tím prý došlo k poškození oprávněných osob při výpočtu majetkových podílů. Tímto činem byla zkreslována zpráva auditora. Celá záležitost je v šetření, ZD postupovalo správně.

Úvodního prosince 1992 bylo ustaveno zemědělské družstvo vlastníků. Přihlásilo se 184 členů z těch to členů je s pracovní účastí 99 členů bez pracovní účasti 85 členů. zaměstnanců je 20 z 99 dovale pracujících jich 19 mpv nepracuje - mateřská dovolená ap.

Výnosy obilovin byly silně ovlivněny suchem a proto roku 1991 & výnosy se dostaly hodně pod předlohy průměr.

Brambory byly přesazovány na 60 ha, dříve 90 ha a & výnosu 20,3 t I v r 1992 bylo přesazování brambor zrušené. Jednak z důvodů nízké kvality, ale i z důvodů nízké realizační ceny. Na rok 1993 se proto výsadba brambor snižuje na 30 ha na úkor perspektivnějších rostl. produktů jako je řepka a krách Bramborárna v Jilemnici byla přeměněna na akciovou společnost. V současné době je situace v odbytu brambor vážná. Zemědělství bylo vždy závislé na přírodě a každodenní usilovné práci za menších mzdových podmínek, než v jiných odvětvích. Nyní k dosavadě přistupuje nepochopení potřeb zemědělství ze strany státních orgánů. (zkrácení podle zprávy předsedy ZD Jirka Zatloukala) Měli bychom všichni popřát pracovníkům nového družstva, aby i přes různé překážky nezradili chuť do práce. Vždyť v minulosti bylo ZD finančním garantem v naší obci

Na do bytkom nemůžu
zapomínat

Myslivost

V současném období probíhaly změny také v činnosti mysliveckého sdružení Dosud byla pronajímatelem honitby zemědělská družstva nebo lesy. Tento stav skončí 31. března 1993. Do této doby musí myslivci uzavřít novou smlouvu o pronájmu honitby. Myslivecké sdružení v Horní Bránné má již přes třicet let úspěšné činnosti za sebou. Tehdy se podařilo sloučit honitby vcelku dobrovolně. Horní Bránná - Valdštice - Dolní Bránná. Výměra honitby byla přes dva tisíce hektarů. Přes problesy stavů drobné zvěře, které jsou všeobecné, jsou ve dále dobré kmenové stavy srnčí zvěře. Myslivci mají vážné obavy ze současného vývoje. Dojde-li k rozdrobení honitby, bude snaha v malé honitbě odstřelit vše co tam přijde, jen aby nepřišla zvěř k sousedům. Proto se prostřednictvím Zpravodaje myslivci obrátili na celou veřejnost, aby vzniku a pronájmu honitby věnovala alespoň morální podporu. Současná jednání o udržení honitby s novými majiteli lesů a pozemků probíhalo úspěšně. Ani pro r. 1989 nedošlo k rozdělení honitby, ale naopak k upevnění.

(Zkráceně dle Zpravodaje z října 1992)

Změny v cenách benzinu Od listopadu jsou ceny:
Lidr benzinu Speciál stojí 17,30 Kčs (16 Kčs)
Lidr benzinu Super 19,30 Kčs (18,- Kčs), natural 19,10 Kčs (18,- Kčs)
super plus 21,- Kč. Motorová nafta se nezměnila. (14,- Kčs) U benzinových čerpadel se nevyskytly žádné nápady. Větší odběr byl přičten k většímu cestování o „dušičkách"

Počet obyvatel na území České republiky

Během dvacátého století se počet lidí žijících na území České republiky příliš nezměnil. Na počátku století nás bylo zhruba 9,4 miliónů - v r. 1991 podle údajů ze sčítání lidu - žilo na území ČR jen o jeden milión obyvatel víc - 10,302.215 lidí. Podle odhadu žilo v „českém regionu" v ra-ním středověku asi 1,1 miliónu a na začátku padnáctého století přibližně 2,3 miliónu lidí.

Volby do zákonodárných orgánů se konaly dne
5. června od 14°° do 22°° hodin
6. června od 7°° do 14°° hodin
V Horní Branné byly dva volební okrsky:
Okrsek č. 1 - volební místnost v Domě s pěč. službou
Okrsek č. 2 - volební místnost na Obci ve Valdčicích
Zcela bezpečně zvítězila Občanská dem. strana

Abdikace prezidenta ČSFR

Prezident ČSFR zaslal 17. července Federálnímu shromáždění dopis, v němž oznámil, že dne 20 července 1992 v 18°° hod. odstupuje z funkce prezidenta ČSFR. Václav Havel byl ve funkci čs. prezidenta od 29. prosince 1989. Dne 5. července byl znovu zvolen za prezidenta - 1990. V prezidentských volbách 3. 7. 1992 Václav Havel zvolen nebyl. Nezískal podílenou podporu poslanců zvolených ve Slovenské rep. Ať už se ohlášení demise V. Havla bude následovat jakýmikoliv motivy, historie v ní bude hledat přímé souvislosti s přijetím Deklarace o samostatnosti Slovenské republiky. Většinu ústavních povinností hlavy státu převzal od 20. července nový předseda vlády Jan Stráský.

Světový den výživy Šestnáctý říjen je již 13 rokem „Světovým dnem výživy". Ve více než 150 zemích světa si lidé připomínají nejaktuálnější problémy spojené se způsobem jejich živobytí. Letos se ústředním tématem stalo „Výživa a potraviny" – krok k osvobození lidstva od hladu

Úhrada léků Od 15. září 1992 platí vyhláška, která stanoví spoluúčast pacienta při úhradě některých léků. Pojišťovna bude hradit přídavky a léky základní, nebude se podílet na spoluúčasti při placení luxusnějšího provedení. Tuzemských léků je v poslední době málo. Reakce lidí na případné placení léků jsou rozdílné. Jsou pacienti, kteří se i při nepatrném doplatku tvářící odmítavě. Jiné jsou příjemně překvapeni, že nedoplácejí nic nebo méně, než čekali. Lékaři mají několik možností zvolit formu léčby tak, aby pacient nepřiplácel nic, nebo jen málo.

Devadenáctý listopad byl z podnětu Mezinárodní unie boje proti rakovině vyhlášen nekuřáckým dnem. Letos se k této akci přihlásila i Česká republika. Šlo o apel na kuřáky, aby se zamysleli nad zdravotními důsledky svého návyku a alespoň pro tento den se ho vzdali.

Schválení státních symbolů

18. prosince 1992 ČNR schválila státní symboly České republiky.
Státní vlajka bude podle zákona o státních symbolech od 1. ledna 1993 tvořena horním bílým a dolním červeným pruhem, mezi nimž je

vsunuté žerďový modrý klín do poloviny délky vlajky. Stejnou podobu má současná čs. státní vlajka.

Velký a malý státní znak - zůstává prakticky stejný. Velký znak je tvořen čtvrceným štítem, v jehož prvním a čtvrtém červeném poli je stříbrný dvouocasý český lev ve skoku se zlatou korunou a zlatou zbrojí. Ve druhém, modrém poli znaku je stříbrno-červeně šachovaná moravská orlice se zlatou korunou a zlatou zbrojí. Ve třetím poli je černá orlice slezská se zlatou korunou a červenou zbrojí.

Malý státní znak tvoří červený štít se stříbrným dvouocasým lvem ve stejné podobě jako na prvním a čtvrtém poli velkého státního znaku.

Státní hymna bude česká část současné čsl. hymny, tedy první sloka písně Frant. Škroupa na slova J. K. Tyla „Kde domov můj."

Vlajka prezidenta republiky vychází z podoby vlajky čsl. prezidenta. Uprostřed bílého pole s bílými, červenými a modrými pruhy je malý státní znak České republiky a pod ním na červené stuze heslo

„Pravda vítězí."

---

26. března byl starosta obce Ing. Miloslav Martin ve Valdštejnském paláci v Praze, kde přijal z rukou místopř. fed. vlády Josefa Miklošky ocenění za činnost pamětníku J. A. Komenského.

2. června byla v kině akademie žáků zákl. šk. a dětí z mat. škol. Svým vystoupením vzdaly i ony poctu Učiteli národů.

Svěcení zvonu

„Kéž zvon dnes posvěcený svým hlasem přispěje k prohloubení vzájemné úcty, lásky a pokoje."
Těmito slovy byl posvěcen 350 kg vážící zvon zasvěcený Panně Marii v sobotu 5 prosince 1992. Posvěcený zvon odlila firma zvonaře Petra Manouška z Prahy Tento zvon stál 58.000 Kčs. Mezi rodáky obce bylo vybráno 110.000 Kčs a k tomu ještě měď, která je ke zhotovení zvonu podřebná. Zbytek peněz bude použit k odlití dalšího zvonu.
Mši sv. sloužil a svědectvím byl Msgr. Th. Dr. Karel Otčenášek, sídelní biskup královéhradecký. Při mši svaté se udělila i svátost biřmování, které bylo naposledy v r. 1948.
Zároveň byl vysvěcen i nový kříž Kristův, který namaloval p. Miloslav Zelinka z Valdiřic-lid. malíř. (Dle časopisu Krkonošské noviny)

Souběh žarcí V našem živodě, ale i v živodě národů jsou obdobé klidná, jindy naopak rušná, kdy sled jednotlivých událostí bývá doslova přikodný. Tři týdny v naší zemi byly pořádně horkým časem. Sosaraby se o do dři na sobě nezávistí a delší čas přípravované akce.

1. Volby do zastupitelských sborů - kampaň již v květnu.
2. Rozhodující etapa prvního kola kuponové privatizace - začalo 18. května a skončilo 8. června
3. První kroky v rozhodování o přeměně zemědělských podniků - družstvech a stát. statků. První valné hromady oprávněných osob v družstvech proběhly do konce května. To do vše našim lidem přinese, to lze dnes těžko říci.

Změny v evidenci obyvatel

	Horní Branná	Valdeřice	Celkem
Stav k 1.1.1992 -	1203	473	1676
přihlášeno	17	17	34
narozeno	17	10	27
zemřelo	12	4	16
Stav k 31.12.92	1191	483	1674

V r. 1992 se narodilo: 10 holčiček - 17 chlapců

V r. 1992 zemřelo občanů: 4 ženy 12 mužů

Památku zesnulých si připomínáme v naší obci každoročně. Dušičky bývaly významnou pietní záležitostí. Svíčky se rozsvěcovaly i na opuštěných hrobech. Každý z nás by měl mít v sobě dostatek úcty k těm, kteří nás na cestě životem již předešli. Není domu, bohužel, vždycky tak. Svandalstvím a krádežemi květin z hrobů se setkáváme i u nás. „Není a nebylo národa, jenž by se nestaral o své mrtvé. Je to první známka kultury." To jsou slova básníka Jana Nerudy. Měli bychom se všichni s dovolením pana Nerudy pod tato slova podepsat.

Rok 1992 tedy skončil. Byl to rok velikých změn v celé naší zemi. Chtělo by se říci, že bylo až příliš událostí na tak malou zemi v tak krátkém období. Parlamentní volby, následná jednání z nich vzešlých vítězů, koaliční rozhovory, formování federální i národních vlád, neúspěšné volby prezidenta, transformace družstev, privatisace. K tomu všemu nejistota spojená s obavami o existenci ČSFR.
Historie Evropy se odedávna ubírá válečnými cestami, různými nesnázemi a nepokoji. Přesto si jistotu návratu slunce nedali lidé vzít, ať byli chudí či bohatí, byť si v rouflali, či byli šťastní. Vždy v nich byla touha po příštím, schopnost radovat se. Do tedošních koled a zvonění zvonků se nám vždy dralo slůvko, které má tak často souvislost s koncem. Jde o slůvko - poslední. Ano, o posledních společných svátečních vánočních, o zániku republiky československé.
Život jde však stále dál, ať se děje co se děje. O příštích vánocích budeme vědět více.
Tak tedy, jak to řekl pan Mikuláš z Heslova:

„Na zdraví všech, kdož dobře smýšlejí
s českou zemí"

Zapsala
Věra Hyšková

Horní Branná

1093

PSČ 512 36 Horní Branná
Obecní úřad a Památník J. A. Komenského
Tel.: 0432/8431

Naše země se kdy rozděliby, jsme

Česká republika.

Jméno státu, na které jsme byli zvyklí, na které přísahaly generace našich dědů, už neexistuje. Jenže - stát se sice rozdělil, ale naše země, v níž se mluví česky zůstává a my se z ní nikam nestěhujeme. Tak jako ten krásný kopol u kostela přečkal všechny těžké doby a roste dál, ani tento rok nebude poslední, čímž patří do malé hrstky jistot, jimiž je lidstvo obdařeno. Vždy, když něco končí, v tu chvíli jiné začíná. A právě my a právě dnes jsme u jednoho takového velkého předělu.

Čas ukáže, zda jsme měli štěstí či smůlu.

Počasí

První lednové dny byly slunečné, + 4°C, ranní mrazy - 17°C Sněhová pokrývka ještě stále vyhovovala lyžařům. 7. ledna padal sníh s deštěm, tvořilo se náledí. V ten den první autobusy nevyjely, lidé se dostali do práce se zpožděním. Chůze po neposypané cestě - to byl přímo výkon. Přišlo ještě další den, hladko bylo stále, ale to již byly silnice a cesty posypané. Foukal vítr, mrazy ustaly, od 10. ledna pršelo. Sníh se zdráčel velice rychle, během týdne bylo zcela holo. 17. ledna bylo zcela jarní počasí. Teplota + 8°C, slunce svítilo hned od rána. Děti okamžitě vyměnily lyže za kola a prahaměly se po holých cestách. Další dny se střídaly mlhy, vítr, déšť, bylo to takové chřipkové počasí. 25. ledna napadl sníh. Foukal vítr, děsily se závěje. Sněhu přibývalo, bylo nutné prošlapovat i několikrát za den. Konec měsíce byl mrazivý - 19°C, místy až - 21°C, ve dne získaly teploty pod nulou.

Únor

Silné mrazy pokračovaly až do 13. února - 22°C, později - 11°C. Denní teploty nepatrně nad nulou. Počasí bylo mlhavé, padal sníh. Od poloviny února bylo teplejší, v noci - 4°C, přes den + 5°C. Opět padal sníh, pršelo, foukal studený vítr, tvořily se závěje. Konec února byl slunečný, ale opět chladný. Mrazy v noci - 11°C.

Březen

Ani začátek tohoto měsíce nenapadal na příchod jara. Bylo sice klidno, slunečno, ale

velice chladno, 10. března bylo ještě -12°C. Od poloviny března se již během dne oteplovalo, bylo však deštivo, mlhavé počasí přivodilo mnoho případů onemocnění horních cest dýchacích. 19. března nácvalo prudké sání, pole se proměnila v bažiny, na cestách kaluže, Sovinka kučela jako řeka. Od 26. března byly znovu sněhové přeháňky, cesty se prosahovaly. O nějakých přípravách na záhonech se zahrádkářům ani nesnilo. Krokusy sice na skalkách rozkvetly, ale zimomřivě se choulily pod sněhovou přikrývkou. Ani vrabcům se tento rázu počasí nelíbil. Kolem potoka, na stromech, v křoví, to bylo nějakého čimčarování.

Duben

První den v měsíci byl teplý, + 10°C. Ve dalších dnech bylo pěkné jarní počasí. Sníh ubýval, zdálo se, že se už dočkáme jarní pohody. Připravovaly se záhony, zahrady se uhrabovaly ve spěchu, lid zahrádkářský se už nemohl dočkat té své každodenní dřiny. Svátý Petr se však zlobil, každý den bylo jiné počasí. Sobota se rasela mrkev, lilo jako z konve, nasázela se cibule, hned se ochladilo, byla bouřka, víte. 23. dubna bylo přes den + 22°C, sluneční, ale větrné počasí trvalo až do konce měsíce. Nyní budeme již jen čekat, jak nám naše dá semínka vzejdou. Přejme si, aby zdravé semena klíčila nejen na záhonech, ale i v našich srdcích.

Květen

Květnové ráno bylo kouzelné. Obloha modrá, slunce svítilo celý den. Celý svět byl krásnější,

vše živé v přírodě se hlásilo k životu. Celý měsíc se střídaly dny slunečné +25°C, slabé přeháňky, bouřky, teplé večery. Lidé se na sebe usmívali a při pozdravu dodávali: „Tak jsme se konečně dočkali tepla, kéž by to tak vydrželo." Jak by bylo u nás krásně, kdyby ubylo zlobu, závidění, nenávisti a všem nám stačilo do hřejivé slunce nad hlavou, které svítí všem.

Červen

Jindo letní měsíc nebyl bez deštových přeháněk. Teploty byly sice vysoké, až 29°C, ale v celém měsíci byly jen dva dny bez deště. Střídaly se bouřky, větr, přeháňky. Ráno pěkně, odpoledne déšťivo, ráno přeháňky, odpoledne slunce s bouřkou. Sušení bylo špatné. Zalévat se nemuselo, ale „rozmarné léto" zahrádkářům nepřálo. Mšice obalovaly mladou zeleninu, znovu se ošetřovaly růže, lístky astér černaly. Pranostika na 24. června byla pravdivá – „Svatý Ján, bývá ptačí ráno." 29. června již pršelo méně, bylo pak slunečno, teplo.

Prší-li na den sv. Petra a Pavla, je hodně hub.

Červenec

Slunečné počasí trvalo do 5. července. Ten den byla odpoledne bouřka, spustil se liják, padaly kroupy. Až do 28. července bylo střídavé počasí. Ve dne 20°C, ale přeháňky, bouřky, zdržovaly práce v zemědělství. Velké a teplé počasí podporovalo výskyt mandelinky bramborové, která ničila celé plochy brambor.

V bramborách na poli stála voda, brambory se rozpadly v zemi kapusta, Růžičkovou kapustu, květák, hrdlubny, letní zelí opět napadla mšice maková. Zničila tak celé plochy zeleniny. Jen tam, kde se prováděly postřiky, zelenina obstála. Muselo ovšem zasáhnout chemie, která nám přáče nepřospívá. Co nám dělalo radost, byla úroda hub v našich lesích. Opět se v košíku nosily pravé hříby nebývalých velikostí, krásně hnědé, zdravé křemenáče, spousta kozáků, růžovek a dalších oblíbených hub. Ty rostly také tam, kde by je zkušený houbař nikdy nehledal. Houby se sušily, nakládaly, smažily se, dělaly se z nich různé houbové speciality. Byla to veliká radost pro mnoha lidech, kdy jsme každou houbičku shlédovali, aby bylo na rýmu do kyselo a na „vánoční" hubník. Sv. Petr a Pavel zavlašil, Čtokop dobře houby „zasel" (4. července)
25. července našla Kalka Nepolská v háji zvaném na „Šimůnkovsku" hříba - obra. Vážil 1,85 kg, obvod klobouku měl 90 cm, průměr 33 cm, výška 23 cm, obvod nohy 34 cm. S tímto hříbem se Kalka dala vyfotografovat, obrázek je v kronice.
Závěr měsíce připomínal podzim.

Srpen

Ani srpnové dny neodpovídaly našim představám o letním počasí. Zase se střídalo slunce, vítr, déšť, bouřky. Pouze pět dnů v celém měsíci bylo skutečně klidných, teplota + 30°C. Jiřiny, které jindy rozkvétaly, byly odkvetlé. Právě tak

mečíky, asiky, zahradní kopretiny. Teplé, vlhké počasí nevadilo přívistým muškátům. Ty velice pěkně kvetly, okna v naší vsi jsou barevně ozdobena. Barvy růžová, červená, fialová, kvítky drobné, plné, lákaly oči kolemjdoucích.
Letní jablíčka opadávala, byla provrtaná červem, na slupce samé černé skvrny. Tato jablíčka se nedala použít ani do pečiva, všechna musela do odpadu. Konec srpna byl chladný, větrný.

Září

Školákům první den na cestu do školy slunce nesvítilo. Bylo chladno, teplota jen + 15°C. Následující dny byly deštivé přeháňky, krupky, bouřky. 7. září byly ráno jen dva stupně nad nulou, 18. září již -2°C. S prací venku se spěchalo, využívala se každá pěkná chvilka. Košťáloviny vyklamaly, kořenová zelenina vyrostla krásná. Sklízela se pěkná mrkev, petržel, vyrostly velké, šťavnaté celery. Jejich váhu 30-40 kg. V našem okolí nebylo žádné ovoce, to, které rostlo, bylo nekvalitní. Na moštování bylo jen málo jablíček. I ten zahrádkář, který jindy sklízel hodně ovoce, musel letos kupovat.

Říjen

Chladný byl i začátek října. Druhý týden byl teplejší, + 18°C. Potom ale až do konce měsíce bylo nevlídně, žádný pěkný prodrim. Všude spadané listí, bláto. 16. října celý den pršelo, pranostika k domu říká: „Déšť na Hedvika — déšť na vánoce." 18. října byly ráno čtyři stupně pod nulou. Ze skříní se vytahovaly teplé bundy, kabáty. Ořechů bylo letos hodně.

Listopad

Do 6. listopadu bylo pěkně, teplota + 10°C. Druhý den se již citelně ochladilo. Bylo sychravo, přišlo 12. listopadu napadl sníh, ale hned zase roztával. Ve dnech 18 a 19. bylo ráno - 11°C, příští dny padal sníh. Teploty přes den jen + 2°C. V úterý 24. listopadu napadlo mnoho sněhu, stromy byly obalené, cesty zavátí. Pro ně se protahovalo. Poslední dva dny měsíce byly slunečné, teplota na 0°C.

Prosinec

Sníh padal, zase se ztrácel, přišelo, foukal studený vítr, ráno byly mlhy. 7. prosince bylo 5cm sněhu. Devátého nás překvapila chumelenice s bouřkou. Devadesátého byl veliký liják, silně se oteplilo, sníh ubyl. Před Štědrým dnem nepršelo, ale na Štědrý den ráno přišlo, ale jen málo. Havlova prognostika se částečně vyplnila. Až do Silvestra bylo příjemné zimní počasí. V ten den večer byl na mnohých místech, ba i na horách, prudký déšť. Takové počasí bylo v r. 1978.

Nové ceny

Od 1. ledna byla zavedena daň s přidané hodnoty. Na soukromé podnikatele dolehly starosti. Nedokázali si v praxi vypočítat cenu výrobku s daní a přidané hodnoty. Dokazovaly do ceny „sčítěné od boku, jinde zatažené roletky.

Cena čtvrtky másla se vyšplhala až na 22,60 Kč, ve městech i více, prostupně se zase snížila. Ustálila se na 19,50 Kč. Zvýšila se cena mléka, nyní stojí 1 l mléka 8-9 Kč,

u soukromníka 6-7 Kč. Podražil chléb, pečivo. Hovězí maso s kostí, přední, stálo 38,29 Kč, nyní 40,78 Kč.

Ceny v lednu 1993:

	kg	cena 15. 12. 1992	cena 12. 1. 1993
Gothajský salám		63,43	67,29
Turistický hrubý salám		84,61	91,14
Kuře kuchané		47,74	56,65
Mléko polotučné		7,25	8,27
Sunar - 500 g		40,35	47,80
Tvaroh polotučný	250g	8,-	9,28
Máslo čerstvé		81,69	89,22
Brambory konzumní		4,62	5,42
Cukr krystal		15,43	16,14
Káva Standard 75 g	sáček	14,34	11,07
Spodní kalhotky barv.		37,68	41,25
Dámská obuv celoroč.	pár	553,23	611,33
Chladnička 225 l		7.862,24	8.428,33
Automatická pračka		11.766,66	15.027,07
Barevný televizor		13.876,76	14.505,42
Cement	0,1t	127,17	161,86
Uhlí hnědé	0,1t	60,18	73,61

Ceny potravin se zvýšily v průměru o 8%, mléka a mléčných výrobků o 11%, piva, vína, 13-15%. K potravinám s nižším nárustem cen patřily luštěniny, vepřové maso, rýže, pomeranče. Uhlí podražilo o 22%, cement o 27%, pračky o 28%. Zvýšily se ceny služeb - čistíren, kadeřnictví, šití oděvů atd. Nepatrné snížení bylo u kávy, kávy, zlata a šperkařských výrobků - 5-10%.

Od 1. ledna byly zrušeny týdenní dělnické jízdenky. Každý den se tedy pracující kupují jízdenku buď i zpět na hodové. Normálně jízdenka do Jilemnice stojí 3,- Kč - do Vrchlabí 3,50 Kč.

Zákonné pojištění vozidel

Druh vozidla		pojistné v Kč	
Jednostopá motorová vozidla do 400 kg	do 50 ccm	204,-	
	50 - 350 ccm	408,-	
	nad 350 ccm	576,-	
Osobní automobily do 3 500 kg a motod. šlapadly nad 400 kg	do 2 000 ccm + elektr. pohon	624,-	(134)
	nad 2.000 ccm	1.992,-	
Ostatní automobily	do 3.500 ccm	4.128,-	
	3.500 – 12.000 kg	6.120,-	
Autobusy	do 5.000 kg	6.288,-	
	nad "	9.624,-	

Nové ceny benzínu

Od pondělí 1. února zvýšil s.p. Benzina ceny benzínu a motorové nafty. Zvýšení cen nepřesahuje 50 haléřů. Lidr Speciálu bude stát 18,50 Kč, Super 19,50 Kč, Natural 18,90 Kč a Super plus 21,40 Kč. Za l motorové nafty řidiči zaplatí 15,90 Kč.

Volba prezidenta

27. ledna ve večerních se uskutečnila volba prezidenta. Na úřad presidenta byli navrženi dři kandidáti. Pro Václava Havla se vyslovilo 109 poslanců. Slavnostní slib prvního prezidenta ČR se konal 2. února ve Vladislavském sále.

funkční období prezidenta je přátelé.
Ve svém projevu Václav Havel mimo jiné řekl:
„Slibuji Vám, že udělám vše pro to, aby vaše
děti - až vyrostou a převezmou správu věcí
obecných - vzpomínaly na to, co jsme dělali
my, v dobrém. Milí přátelé, chci být dobrým
prezidentem České republiky. (konec citace)

Včerejší 2. února schválila poslanecká sněmovna České republiky zákon o oddělení měny. Od účinnosti zákona, t.j. od 8. února, budou na území ČR platit jen okolkované československé bankovky hodnot 1.000, 500 a 100 korun, neokolkované čs. bankovky 50, 20, 10 korun a nové české bankovky - 200 Kč. Výměna bankovek se uskuteční ve dnech 4., 5., 6., 7. února. Občanům starším 15-ti let bylo vyměněno nejvýše 4.000 korun s vyznačením výměny v obč. průkaze. Občanům mladším nejvýše 1.000 korun.

Zprávy z obce

Počet turistů, kteří se v naší obci ubytovávají, stále vzrůstá.
Příjem z turistiky činil v r. 1991 2.335 Kč
1992 20.938,-"
1993 22.975,-"

V současnosti je v obci 63 podnikatelů, kteří poskytují služby spojené s ubytováním. Z tohoto počtu je 27 podnikatelů řádně registrováno a má živnostenský list. Poplatek

za rekreační pobyt je 5,- Kč za každý i započatý den od všech osob starších 15-ti let a mlad. ších 70-ti let.
Ve Valečově je umístěna informační tabule o možnosti ubytování. Přínější jednotlivé tabulky u silnice provedené různou barvou, nemilým označením v německém jazyce na prvním místě, přílišs o vkusu některých ubytovatelů nenapovídaly. Proto radní Obě v obci, který dal všem na vědomí, že označení musí být nejprve v češtině, teprve pak v jazyce cizím jsme přece čeští a na svůj jazyk musíme být hrdí.
(Někteří ještě stále upozornění ignorují.)

Zámek

Již v r. 1992 se Obecní úřad obrátil na místní občany s žádostí, aby pomohli ve spolupráci při rozhodování o dalším využití zámku. Část hospodářská je z větší části pronajata.
Názory občanů byly rozdílné: prodat
neprodat
pronajmout

K žádnému konečnému rozhodnutí nedošlo. Na opravu zámku jsou potřebné finance, by však Obec nemá. Proto pro řadě jednání bylo rozhodnuto, že areál zámku se prodá a to prostřednictvím realitní kanceláře Anna Semily. Veřejná aukce byla v pátek 14. května v Kulturním domě v Jilemnici. V den dem bylo nabízeno 10 nemovitostí z okresu Semily, jičín. Cvrčím dražebním objektem byl náš zámek.

s vyvolávací cenou 59 milionů Kč. Účast na aukci byla nepatrná. Jednu zájemci byli novináři a několik občanů z Horní Branné, kteří čekali, jak dražba dopadne. O zámek - ani o další nemovitosti - nebyl zájem. Šlo patrně o neochotu podnikatelů investovat, nebo byla malá propagace ze strany realitní kanceláře.

1. června 1993 byly vyhodnoceny výsledky aukce na zasedání obecního zastupitelstva. Areál zámku nebude nabízen při další aukci a OÚ skončil spolupráci s aukční a realitní kanceláří Aura z Semilek.

Na aukci zámku bylo vynaloženo cca 10 tisíc Kč na znalecký posudek a cca. 20 tisíc Kč realitní kanceláři na zprostředkování prodeje. Bylo tedy vynaloženo 30.000 Kč, znalecký posudek bude pro OÚ využitelným podkladem. Hlavní náklady představovala inzerce - 1 str. v EKONOMU 40 tisíc Kč - a příprava aukce.

Obecní zastupitelstvo rozhodlo dále zámek nenabízet k prodeji. Finanční dotace 200 tisíc Kč byla poskytnuta v r. 1993 od referátu kultury Okresního úřadu v Semilech. Hospodářská část je z větší části pronajata. Největší část využívá fma NATURAL p. Čerman.

Další nájemci:

Zámecká pivnice	p. Hofman Ladislav
Textil „Saden"	pí. Binová Olga
Zámečnická dílna	p. Šťastink Miloš
Ostravany	p. Dejmek Jaroslav
Arecom s.r.o.	p. Ing. Kilián
Kadeřnictví	pí. Širová Eva

Tento rok byl instalován na budově samoobsluhy v Horní Branné a na OÚ ve Valkeřicích telefonní automat. Přejme si, aby tam ke spokojenosti občanů vydržely nepoškozené co nejdéle.

Údržbu cest v zimě provádělo fma. Miloš Plecháč z Dolní Branné Lesky se prosahovaly pluhem pravidelně, časně ráno i pozdě večer, někdy i několikrát za den.

Paní Vladimíra Čermanová, čp. 285 - na hrad. prodává značková krmiva pro psy a kočky.
Granulované krmivo z Kanady - 31,50 kg
Masové konzervy pro psy a kočky - 25,- Kč - 850g
Krmné lůstoviny, krmné doplňky, vitamíny
Šampony, kosmetické přípravky, medicinální přípravky, misky, obojky, atd.
Prodejní doba bez omezení. Zdá se, že zákazníků přibývá, pomocí inzerce se dalo prodejna dosta. la do širokého povědomí majitelů čtyřnohých miláčků.

Hasproda „Pod mží" má nového majitele. V prosinci skončil Ing. Tabolka a novým „šenkýřem" se stal p. Marcel Zuránek s manželkou.

Sortiment zboží se v samoobsluze rozšířil. Prodává se papírnické zboží, nádobí, drobné průmyslové potřeby. Zvýšil se i počet kupujících, kteří si mohou v klidu prohlédnout vystavené zboží. Paní vedoucí je ochotná, milá k zákazníkům.

Zubní středisko

Konečně jsme se dočkali. Po dlouhé době máme zubní ordinaci v provozu a to ještě s každodenním ošetřením. To v naší obci ještě nebylo V březnu začala ordinovat paní doktorka Jiřina Machová, která se přistěhovala s manželem do Valtěřic Kéž by se paní doktorce její práce dařila a ona zde zůstala již trvale. Práce je tu hodně.

Činžovní dům má již své obyvatele. Adaptací vzniklo 10 bytových jednotek. Vytápění je elektrické. Pěkná omítka celého objektu osvěžila prostor a vypadá velice pěkně.
Tmavé. zednické - Ing. Metelka - Carlík - Tauchman

Letošní rok provádělo drobné úklidové a udržbářské práce v obci p. Vrátný Vladimír a p. Radim Berka. Ukrabovali různá porostlá nákoudí kolem rámku, oseká vali břehy u silnice, vyřezávali roští.

Ve Valdeřicích je u prostoru autobusové nástupky znovu v provozu prodejna Vedoucí je p. Eliška Bujárková. Sortiment zboží je pestrý. Prodává se zahradní nábytek, křesílka a slunečníky, ozdobné květináče, drobné dárky, kašičky atd.

Také Kamprelička se dočkala opravy. Byla prohlubena nová krytina, celá budova má nový nátěr.

Důchody - dávky

V říjnu 1993 dosáhl růst spotřebitelských cen proti lednu 1989 238,1 procenta Z toho u potravin 209,8 - u nepotravinářského zboží 252,1 procenta

Služby podobn zaznamenaly růst o 246,5 procenta Železniční náklady vzrostly v témže období o 232,6 procenta Starobní důchody byly od revoluce valorizovány několikrát, dalo zvýšení nestačilo pokrýt stále stoupající ceny. K 1. březnu a 1. červenci byly důchody zvýšeny o 17%, životní náklady však stouply o 47procent

Roční průměr na osobu v Kč	1990	1991	1992
Příjem z důchodu -	18.406- bez SVP	25.191- se SVP	27.554- se SVP
	stálné vyrovnávací příspěvek		
Výdaje			
Potraviny a nápoje	9.180	11,977	13.176
Textilie a obuv			
Drogerie a domácí potřeby	1,703	1,830	1979
Dopravní prostředky	1,175	1,788	1.847
Nájemné	1,681	2,427	3,715
Doprava a spoje	761	1,032	1,129
Kultura a zábava	49	67	56
Léčebná péče	148	182	170
Daně a poplatky	104	98	81

Částky měsíčního životního minima k zajištění výživy
zvýšeno o 13,4 procenta

Dítě do 6ti let	1.020	6 až 10 let -	1,130
Dítě 10-15 let	1.360	15 až 26 let -	1,470
Ostatní občané	1,360	/nezaopatřené dítě/	

Částky měsíčního minima stanovené na domácnost

Počet osob v domácnosti -	v Kč	
1	600	
2	780	Leden 1993
3 nebo 4	960	
5 a více	1140	

V posledních květnových dnech v r. 1953 - před čtyřicetí lety - slyšeli občané Československa ústy prezidenta A. Zápotockého: „Naše měna je pevná a měnová reforma nebude!"
30. května r. 1953 se dozvěděli opak.

Sbohem stará koruno

Koncem července skončila platnost československé měny - desetihaléřů, dvacetihaléřů, padesátihaléřů a desetikorunových mincí. Zároveň končila platnost desetikorunových, dvacetikorunových a padesátikorunových, též tisícikorunových bankovek opatřených kolkem. A jaká náhrada? České desetihaléře o průměru 15,5 mm, dvacetihaléř 17 mm, padesátník 19 mm, dvoukoruny a pětikoruny. Dále pak měděná pozlacená desetikoruna - 24,5 mm - dvacetikoruna 26 mm a padesátikoruna
Koncem měsíce září skončila platnost nejstaršího platidla v České republice, tedy jednokorunových mincí, s vyobrazením mladé ženy sázející líp. Tyto mince byly od r. 1957.

Nové bankovky

Pětisetkorunová s podtiskem na líci str. spisovatelky Boženy Němcové, na rubové straně je podtisk mladé ženy jako symbol ženských postav z jejího díla.
Tisícikorunová na líci s podtiskem Františka Palackého, na rubové straně se siluetou kroměřížského zámku - symbol Moravy a Slezska - orlice s rozepjatými křídly - modro-červeno fialový tón.

Federální známky

Koncem září skončila platnost všech poštovních známek s označením Československo. Nadále budou platit na našem území pouze nově vydávané známky s označením Česká republika a měnové jednotky Kč.

Vejce —

jejich nedostatek v prosinci. Cena se vykoupila na 4,60 Kč, překupníci požadovali až 6,- Kč.
Nedostatek vajec na trhu a vzestup cen byl před vánocemi nepříjemný. Letos jej zapříčinil akutní nedostatek vajec v Polsku - přívážení od nás - též nižší snáška v důsledku neobvykle chladného počasí v listopadu.

500 let Valtěřic

V sobotu 17. července se ve Valtěřicích uskutečnilo setkání rodáků při příležitosti pětistého výročí trvání obce. Na realizaci mají velkou zásluhu členové Sboru dobrovolných hasičů a Tj Sokol. Bylo rozesláno přes čtyři sta pozvánek do různých míst v republice. Před zahájením oslav se spustil veliký liják. Podkrkonošská dechovka z Nové Paky pod taktovkou prof. Jana Holubce zahájila hrát v sokolovně. Jako host zpívala členka opery Divadla Oldřicha Stibora v Olomouci Ludmila Machytková. Sluníčko přece jen vyhrálo nad černými mraky a vysušilo prostranství před sokolovnou. Muzikanti se přestěhovali ven a až do večera vyhrávali ke spokojenosti přítomných. K promíšku padlých bylo vzpomenuto obětí obou světových válek. Následoval projev p. starosty Ing. Martinů, který poděkoval všem organizátorům, ve svém projevu vzpomněl také historie obce Valtěřic.

Paní Miloslava Hendrychová napekla pro hosty
kohoto setkání množství pěkně zdobených perní-
kových srdíček. Přátelé i známí si je odnášeli
domů jako suvenýr.
Radost všem rodákům udělala paní Lída Mejval-
dová - Vlachová svojí básní o rodné vísce. Tato
pak byla na přání občanů odeslána v čas. Zpra-
vodaji. Večer se v sokolovně tančilo, hrálo Vrch-
labské kvarteto Jaroslava Haničy. V neděli dopo-
ledne byly ještě dozvuky sobotního setkání.

Věsničko moje milená
ukryta v zeleni skromů
jak jsme vždy radostně běželi
ke mámě a tátovi domů.

Soumka Tebou prodíká
zlehounka líše Tě míjí
snad kus dě něhy zanechá
i v lidech, kteří zde žijí.

Končina s vůní bledulí
Tou zvláštní vůní jara
a na kopci až na konci
vrbička naše stará.

Žalý se svojí rozhlednou
se do údolí dívá
občas se na nás zamračí
úsměv však v mlze skrývá.

Když snad nám někdy těsko je
vrací nám naše mládí
Ty naše nesničko pod střání
máme Tě všichni rádi

Svěcení zvonu

V sobotu 20. listopadu 1993 vysvětil Msgr. Dkte. Karel Otčenášek 160 kg vážící zvon. Zvon je zasvěcen sv. Václavu a nese nápis „Svatý Václave a čeští ochránci vaši, za svůj lid a blaho zemi orodujte." Značnou zásluhu na zhotovení zvonu má p. Václav Soukup. Získal 7q mědi, p. farář Kindermann 150 kg mědi. První zvon byl odlit v r. 1991. Jeho další osud provázela smůla. V září 1991 bouchla forma zvonu, pro opravě byl zapůjčen na výstavu v Praze, při vrácení požáru v Bruselském pavilonu byl očazený, musel se čistit. Zvon Václav má Dis 2 ladění. Ukazano bylo 41 500 Kč. Oba zvony vyzvánějí v neděli v 10 hod., ve čtvrtek v 17 hod. jen Václav.

Celkové seřízení hodinového stroje, vyvážení ručiček a přelaďení ovládání v souvislosti s instalací zvonů provedla 30. 11. 1993 na věži kostela sv. Mikuláše fma. Elkon z Týškova. 49.000 Kč za el. spínání zvonů není ještě uhrazeno. Z drobných darů od místních občanů se peníze již scházejí.

Úklid zvonů bylo stále odkládáno, nebyl včas přidělen rozpočet. Nyní však zvonař vyžaduje zaplacení co nejdříve.

Příjmy ze sbírek a darů od r. 1986 - 115.177,90 Kč

Výdaje - za materiál - cín r. 1987 9 445,50 Kč
cín r. 1988 13.757,60 "
uliti zvonu 1 r. 1921
r. 1988 35 200,- "
materiál r. 1992 8.580,- "
uliti zvonu r 1993 41.500,- "
splátka r 1993 2.000,- "
Zbývá ještě doplatit za montáž a elektrifikaci zvonů 61.847,40 Kč.

Dům s pečovatelskou službou

Všechny pokoje jsou stále obsazené. Paní Havlíčková byla převezena do Domova důchodců v Rokytnici. Byt po ní dostala pí. Vlasta Machová ze Branné. Pedikúra probíhá pravidelně 1x týdně - v pondělí. Klub důchodců je v provozu ve čtvrtek a to vždy od 14 - 16 hod. V letních měsících se neuskutečňuje. Vedoucí je stále pí. Božinka Kubová. V roce 1993 bylo 26 schůzek. Celkem navštívilo klub 65 důchodců. Paní primářka Kupková měla přednášku o cukrovce. Paní magistra
Čtla se kronika ochodnického spolku.
Tonička Hofmanová vyprávěla o práci s dětmi v jánských lázních. Vypravěčka Stáňka Hubačíková vyprávěla krkonošské pověsti.
V prosinci byla besídka s Mikulášem, andělem a čerty. Přítomní dostali kávu, zákusky a balíčky s banánem a mandarinkami.
Nejhezčí chvíle jsou pro všechny společné písně, ty se pak nechce ani domů.

Zemědělské družstvo vlastníků

Dne 1. července 1993 nabyla účinnosti novela zákona č. 93/1992 Sb o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku. Požadavky na náhrady dle této novely bylo nutno uplatnit nejpozději do dvou měsíců od účinnosti zákona, t.j. do 31. srpna 1993. Po tomto termínu bylo podáno více jak 300 výpovědí z užívání půdy a asi 25 žádostí na navrácení movitého majetku. Tím je pro r. 1994 Zemědělské družstvo vlastníků bez pozemků a mechanizace prakticky před likvidací. Rozdělením půdy a majetku vznikla řada soukromých zemědělců a dvě společnosti s ručením omezeným. Na katastru Jilemnice je to „Agro" s.r.o. Jilemnice, na katastrálním území Horní Branná a Valdštejnice „Zepo" s.r.o. Horní Branná. Vedoucí je Václav Šoukup ml. z čp. . Práce s vedením družstva byla velmi náročná, jednání s restituenty obtížná, neboť vždy nedocházelo k obousměrné dohodě. Smírčí komise zasedala několikrát, proběhlo opakované jednání u soudu ve věci Slavomil Řehořek z Horní Branné, čp. a Bukovský z Jilemnice - Skřivánkův kopec.

Bohužel, další zprávy o hospodaření v obci, nebylo možno již získat

Osetá a osázené plochy

Pšenice ozimá	plocha	185,30	ø 3,10 t
Žito	- " -	28,35	ø 3,44 t
Ječmen ozimý	- " -	35,00	ø 3,71 t
Ječmen jarní	- " -	158,11	ø 3,31 t
Oves	- " -	13,67	ø 3,52 t
Obiloviny celkem	- " -	420,25	ø 3,27 t
Řepka	- " -	60,00	ø 2,48 t
Hrách setý	- " -	49,30	ø 1,87 t
Brambory	- " -	28,00	ø 11,61 t
Píceniny -			
Kukuřice	- " -	23,10	ø 53,24 t
Jarní směsky	- " -	14,50	ø 28,80 t
Jetel	- " -	46,15	ø 12,10 t
Jetelotrávy	- " -	53,85	ø 9,08 t
Trvalé porosty	- " -	618,35	ø 2,18 t

suchá hmota

To byly poslední společné sklizně, JZD přestalo v Horní Branné existovat.

V měsíci červenci byla provedena úprava korun starých kaštanů v nádvoří zámku a dalších stromů za zámkem. Také mohutný topol u kostela byl zbaven suchých větví a zpevněn lany.

V prosinci, na vánoční svátky, zemřel p. uč. Miloslav Kolyk. Dlouhá léta působil jako

řídící uč. ve Valtéřicích. V důchodovém věku vypomáhal na škole v Horní Branné, pracoval také v družině, dojížděl na výpomoc i do H. Kalné.

Evidence obyvatel	celkem	Valtéřice	H. Branná
Stav k 1. 1. 1993	1674	483	1191
- narozeno	25	6	19
- zemřelo	20	10	10
- odhlášeno	25	8	17
- přihlášeno	43	15	28
Stav k 31. 12. 1993	1697	486	1211

Přání občanům k vánočním svátkům -
při návštěvě v Horní Branné
od Dr. Františka Kožíka - PF 1986

Proč máte stromek,
když nemáte děti?
ptal se pěstitelů.

Měl pravdu.
To vždyť datum
nám dávno nepatří.

Chcete-li ho prožít,
vraťte se daleko do vzpomínek
a poproste, aby vás vedly.

Zavřete víčka
a vstupte do vánočního hlediště.
Děti jsou v parteru a v lóžích. My dospělí na
šicácké galerii a ještě jsou na stání.
Proto musíme uvěřit tomu,
co vyprávějí jejich pastelky.

Je konec roku 1993. Máme příležitost k bilancování. Jak jsme se vyznamenali, každý z nás před svým svědomím. I když to nebude nijak slavné, přece si myslím, že to s námi, lidmi, přece jenom ještě není zase až tak zlé. Vždyť právě v tomto roce jsme měli spoustu možností dokázat, že nám utrpení a strádání druhých není lhostejné. A je mezi námi mnoho těch, kteří smíle mohou říci: Obstáli jsme! Možná, že ne právě na sto procent, ale ani těch padesát, dvacet, nemusí být vždycky málo.

Zapsala
Věra Hyšková

1994

1994

LEDEN

1	S	Nový rok
2	N	Karina
3	P	Radmila
4	Ú	Diana
5	S	Dalimil
6	Č	Tři králové
7	P	Vilma
8	S	Čestmír
9	N	Vladan
10	P	Břetislav
11	Ú	Bohdana
12	S	Pravoslav
13	Č	Edita
14	P	Radovan
15	S	Alice
16	N	Ctirad
17	P	Drahoslav
18	Ú	Vladislav
19	S	Doubravka
20	Č	Ilona
21	P	Běla
22	S	Slavomír
23	N	Zdeněk
24	P	Milena
25	Ú	Miloš
26	S	Zora
27	Č	Ingrid
28	P	Otylie
29	S	Zdislava
30	N	Robin
31	P	Marika

ÚNOR

1	Ú	Hynek
2	S	Nela
		Hromnice
3	Č	Blažej
4	P	Jarmila
5	S	Dobromila
6	N	Vanda
7	P	Veronika
8	Ú	Milada
9	S	Apolena
10	Č	Mojmír
11	P	Božena
12	S	Slavěna
13	N	Věnceslav
14	P	Valentýn
15	Ú	Jiřina
16	S	Lucie
17	Č	Miloslava
18	P	Gizela
19	S	Patrik
20	N	Oldřich
21	P	Lenka
22	Ú	Petr
23	S	Svatopluk
24	Č	Matěj
25	P	Liliana
26	S	Dorota
27	N	Alexandr
28	P	Lumír

BŘEZEN

1	Ú	Bedřich
2	S	Anežka
3	Č	Kamil
4	P	Stela
5	S	Kazimír
6	N	Miroslav
7	P	Tomáš
8	Ú	Gabriela
9	S	Františka
10	Č	Viktorie
11	P	Anděla
12	S	Řehoř
13	N	Růžena
14	P	Rút
15	Ú	Ida
16	S	Elena
17	Č	Vlastimil
18	P	Eduard
19	S	Josef
20	N	Světlana
21	P	Radek
22	Ú	Leona
23	S	Ivona
24	Č	Gabriel
25	P	Marián
26	S	Emanuel
27	N	Dita
28	P	Soňa
29	Ú	Taťána
30	S	Arnošt
31	Č	Kvido

DUBEN

1	P	Hugo
2	S	Erika
3	N	Nedělní velikonoční
		Boží hod velikonoční
		Richard
4	P	Pondělí velikonoční
		Ivana
5	Ú	Miroslava
6	S	Vendula
7	Č	Heřman
8	P	Ema
9	S	Dušan
10	N	Daria
11	P	Izabela
12	Ú	Julius
13	S	Aleš
14	Č	Vincenc
15	P	Anastázie
16	S	Irena
17	N	Rudolf
18	P	Valerie
19	Ú	Rostislav
20	S	Marcela
21	Č	Alexandra
22	P	Evženie
23	S	Vojtěch
24	N	Jiří
25	P	Marek
26	Ú	Oto
27	S	Jaroslav
28	Č	Vlastislav
29	P	Robert
30	S	Blahoslav

KVĚTEN

1	N	Svátek práce
2	P	Zikmund
3	Ú	Alexej
4	S	Květoslav
5	Č	Květnové povstání českého lidu (1945)
		Klaudie
6	P	Radoslav
7	S	Stanislav
8	N	Státní svátek
		Den osvobození od fašismu (1945)
9	P	Ctibor
10	Ú	Blažena
11	S	Svatava
12	Č	Pankrác
13	P	Servác
14	S	Bonifác
15	N	Žofie
16	P	Přemysl
17	Ú	Aneta
18	S	Nataša
19	Č	Ivo
20	P	Zbyšek
21	S	Monika
22	N	Emil
23	P	Vladimír
24	Ú	Jana
25	S	Viola
26	Č	Filip
27	P	Valdemar
28	S	Vilém
29	N	Maximilián
30	P	Ferdinand
31	Ú	Kamila

ČERVEN

1	S	Laura
2	Č	Jarmil
3	P	Tamara
4	S	Dalibor
5	N	Dobroslav
6	P	Norbert
7	Ú	Iveta
8	S	Medard
9	Č	Stanislava
10	P	Gita
11	S	Bruno
12	N	Antonie
13	P	Antonín
14	Ú	Roland
15	S	Vít
16	Č	Zbyněk
17	P	Adolf
18	S	Milan
19	N	Leoš
20	P	Květa
21	Ú	Alois
22	S	Pavla
23	Č	Zdeňka
24	P	Jan
25	S	Ivan
26	N	Adriana
27	P	Ladislav
28	Ú	Lubomír
29	S	Petr a Pavel
30	Č	Šárka

ČERVENEC

1	P	Jaroslava
2	S	Patricie
3	N	Radomír
4	P	Prokop
5	Ú	Státní svátek
		Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje
6	S	Státní svátek Čas mistr Jan Hus (1412)
7	Č	Bohuslava
8	P	Nora
9	S	Drahoslava
10	N	Libuše
11	P	Olga
12	Ú	Bořek
13	S	Markéta
14	Č	Karolína
15	P	Jindřich
16	S	Luboš
17	N	Martina
18	P	Drahomíra
19	Ú	Čeněk
20	S	Ilja
21	Č	Vítězslav
22	P	Magdaléna
23	S	Libor
24	N	Kristýna
25	P	Jakub
26	Ú	Anna
27	S	Věroslav
28	Č	Viktor
29	P	Marta
30	S	Bořivoj
31	N	Ignác

SRPEN

1	P	Oskar
2	Ú	Gustav
3	S	Miluše
4	Č	Dominik
5	P	Kristián
6	S	Oldřiška
7	N	Lada
8	P	Soběslav
9	Ú	Roman
10	S	Vavřinec
11	Č	Zuzana
12	P	Klára
13	S	Alena
14	N	Alan
15	P	Hana
16	Ú	Jáchym
17	S	Petra
18	Č	Helena
19	P	Ludvík
20	S	Bernard
21	N	Johana
22	P	Bohuslav
23	Ú	Sandra
24	S	Bartoloměj
25	Č	Radim
26	P	Luděk
27	S	Otakar
28	N	Augustýn
29	P	Evelína
30	Ú	Vladěna
31	S	Pavlína

ZÁŘÍ

1	Č	Linda
2	P	Adéla
3	S	Bronislav
4	N	Jindřiška
5	P	Boris
6	Ú	Boleslav
7	S	Regina
8	Č	Mariana
9	P	Daniela
10	S	Irma
11	N	Denisa
12	P	Marie
13	Ú	Lubor
14	S	Radka
15	Č	Jolana
16	P	Ludmila
17	S	Naděžda
18	N	Kryštof
19	P	Zita
20	Ú	Olea
21	S	Matouš
22	Č	Darina
23	P	Berta
24	S	Jaromír
25	N	Zlata
26	P	Andrea
27	Ú	Jonáš
28	S	Václav
29	Č	Michal
30	P	Jeroným

ŘÍJEN

1	S	Igor
2	N	Olivie
3	P	Bohumil
4	Ú	František
5	S	Eliška
6	Č	Hanuš
7	P	Justýna
8	S	Věra
9	N	Štefan
10	P	Marina
11	Ú	Andrej
12	S	Marcel
13	Č	Renáta
14	P	Agáta
15	S	Tereza
16	N	Havel
17	P	Hedvika
18	Ú	Lukáš
19	S	Michaela
20	Č	Vendelín
21	P	Bridlita
22	S	Sabina
23	N	Teodor
24	P	Nina
25	Ú	Beáta
26	S	Erik
27	Č	Šarlota
28	P	Státní svátek
		Den vzniku samostatného Československého státu (1918)
29	S	Silvie
30	N	Tadeáš
31	P	Štěpánka

LISTOPAD

1	Ú	Felix
2	S	Památka zesnulých
3	Č	Hubert
4	P	Karel
5	S	Miriam
6	N	Liběna
7	P	Saskie
8	Ú	Bohumír
9	S	Bohdan
10	Č	Evžen
11	P	Martin
12	S	Benedikt
13	N	Tibor
14	P	Sáva
15	Ú	Leopold
16	S	Otmar
17	Č	Den boje studentů za svobodu a demokracii
		Mahulena
18	P	Romana
19	S	Alžběta
20	N	Nikola
21	P	Albert
22	Ú	Cecílie
23	S	Klement
24	Č	Emílie
25	P	Kateřina
26	S	Artur
27	N	Xenie
28	P	René
29	Ú	Zina
30	S	Ondřej

PROSINEC

1	Č	Iva
2	P	Blanka
3	S	Svatoslav
4	N	Barbora
5	P	Jitka
6	Ú	Mikuláš
7	S	Ambrož
8	Č	Květoslava
9	P	Vratislav
10	S	Julie
11	N	Dana
12	P	Simona
13	Ú	Lucie
14	S	Lýdie
15	Č	Radana
16	P	Albína
17	S	Daniel
18	N	Miloslav
19	P	Ester
20	Ú	Dagmar
21	S	Natálie
22	Č	Šimon
23	P	Vlasta
24	S	Štědrý den
		Adam a Eva
25	N	1. svátek vánoční
		Boží hod vánoční
26	P	2. svátek vánoční
		Štěpán
27	Ú	Žaneta
28	S	Bohumila
29	Č	Judita
30	P	David
31	S	Silvestr

Ještě malý krok a je tady opět nový rok,
každý čeká, dobře víš, čím nás opět překvapíš,
kominík Vám přeje k tomu:
„Štěstí, zdraví tomu domu!"

Zase jsme všichni o jeden rok starší. Ptáme se,
co nám tento další přinese. Loňský známe. Střídalo
se dobré se zlým, bohužel, toho druhého bylo všude
ve světě více. Ale stejně děkujme za přežití a s no-
vou nadějí vstupme do roku letošního. Osmého pro-
since 1989 - vyhlásilo Valné shromáždění OSN r. 1994
"Mezinárodním rokem rodiny." Jeho heslem je ay-
"Upevňování demokracie v srdci společnosti a jeho hlav-
ním tématem „rodina". Existuje celá řada problémů,
na které by se měla zaměřit. Rodina v bídě a mer-
ních situacích - vzdělání - fyzický a intelektuální
rozvoj dětí - výchova k odpovědnému rodičovství,
úloha a odpovědnost muže v rodině - ochrana dětí,
péče o staré a invalidní členy rodiny. Patří sem
i kriminalita a domácí násilí. Synonymem zdravé
rodiny, radostí rodičů a zájmu států jsou děti.

Zodpovědní rodiče i stát se snaží vytvářet pro výrazy nové generace dobré sociální i ostatní podmínky. Přejme tedy všem mladým - hodně přátelství a lásky. Obyvatelům naší vesnice dobré vztahy v sousedství, ohleduplné občany. Chudším odvahu a naději - majetnějším otevřené oči a srdce na pravém místě vždy a všude.

Počasí 1994

Leden

Pranostiky - O sv. Anežce - 21.1. - od kamen se nechce
Na sv. Vincence, sedí doma u pece - 22.1.
Na sv. Polykarpa - 26.1. - plná sněhu každá škarpa.
jsou to lidová rčení, která se nám zachovala jako vzácná památka na naše předky. Jsou to vlastně první pokusy o předpověď počasí. Rolníci se od nepaměti zajímali o počasí, vždyť na jeho rozmarech visela jejich obživa, sucho mohlo znamenat neúrodu nadbytek vody v červnu a červenci přinášel starosti se senosečí, se sklizní obilí a třeba i plísní bramborovou.
Leden byl pěkný zimní měsíc. Sněhu bylo dost, prosahovalo se i několikrát denně. Mrazy byly nízké, -4C°, jen 18. ledna - 11°C. Od 22. ledna až do konce měsíce bylo sychravo, pradal sníh s deštěm, foukal vítr, 27. ledna byla bouřka. Poslední lítý den napadl sníh, růstal leč. Pranostiky vyšly.

Únor

začal deštěm. 2. února napadlo trochu sněhu, ale vítr ho sdačil vymetal. Únor neměl stvalý ráz. Pršelo, pradal sníh, vítr, sychravo. 19. února byl největší mráz dosavadní zimy - 19°C.

Nejteplejší bylo 5 února, + 7°C. Od 21. se sníh zdvojnásobil.
25. února přiletěli špačci, dělali veliký křik. Zdobilo se, že je tak nepěkně, asi se radili, nemají-li hned odletět. Nakonec zůstali, ale rozdělili si bydlení, těch špačníků zase tolik ve vsi nenašli. Horno-
branská lyže se musela konat na Benecku, bylo málo sněhu u nás.
Pomalu, ale jistě k nám začíná pronikat hezký zvyk, který je rozšířen v anglosaském světě. Na den sv. Valentýna - 14. února - který je patronem zamilovaných, si snoubenci, ale i přátelé posílají pohlednice se srdíčkem, amorkem či růží, jako výraz citů. Možná, že má tento zvyk křesťanský původ, možná, je rodu pohanského. Milujícím se lidem je to asi jedno. Proč se zabývat historií, když se můžeme držet za ruce, hledět si do očí, říkat si pěkná slůvka právě v r. 1994.
Březen, měsíc jara a spolu s jarní rovnodenností symbolicky znamená nový život. Je také měsícem počátku polních prací, jarních přípravo v sadech a zahradách.
Třináctý týden v roce novém zem vyhřeje-
sedláče počne rasívat
V březnu sýkora volá: „rozsívej, rozsívej!"
Na sv. Benedikta - 21.3. - má se ječmen a cibule síti
Pro ty, kdož slaví narozeniny v březnu: Hříbě, žíně a dítě březnové dobré bývá
Březen začal „plačivě". Sněhu bylo jen málo, sněženky, bledulky, jen tak stydlivě vylézaly. Bylo by větru, pršelo, propadával nepatrně sníh, kaluže, plno špíny. Uprostřed měsíce bylo jarní

počasí, slunce svítilo. Sníh byl jen místy, ale na horách ho bylo ještě dost. Benecko 80 cm, Labská 190 cm. Poslední týden byl opět nepříjemný, sněhové přeháňky, déšť, vítr. Nejchladnější ráno bylo 28. března -5°C, nejvyšší denní 31. března + 14°C.

Duben - aby se do nepletlo, také on začal deštěm. Ráno slunečno, + 9°C - odpoledne déšť, ráno déšť, večer vítr. Rozlíval se sníh, počasí připomínalo listopad a ne jaro. Venku se nedalo pracovat. 15. dubna přiletěly vlaštovky. Žadím jim někteří, obhlédly hnízda jako ubytovatelé a odletěly. Do dvou dnů obsadily u Fišerů č. 160 hnízda ve chlévě. Také se vrátily jiřičky, by mají pod střechou 14 hnízdeček. Žadím mají práci s opravou bytů, značně je poškodily sraky. Od 22. dubna do konce měsíce bylo slunečno, teploty + 20°C, závěr měsíce 23°C.

Květen - 1. Máj se nevyvedl. Květen je uznávaný jako nejkrásnější a říká se, že je měsícem lásky. Sadaři se v květnu obávají ledových mužů - Pankráce, Serváce a Bonifáce - a to právem - v tyto dny se zpravidla ukazují mrazíky, 12., 13., 14. května.
Studený máj - v stodole ráj
Uplakaná Žofie, všechny švestky ubije - 15. května.
Začátkem teplota jen 12°C, foukal vítr. Konečně se mohlo dělat na zahrádkách, sela se zelenina. Letos zahrádkáři sázeli brambory více než dříve. Často poprchávalo, vítr půdu vysoušel, vláhy bylo málo. 12. května pradaly v Dolní Branné krupy, u nás nikoliv. Závěr měsíce byl chladný, pršelo, teplota jen 15°C.

Červen - konečně se začíná sušit, ale jde to špatně. Vysvitne sluníčko, hned zase prší, šiba jen kráčet, ale už do zlobí. 6. června byl nejhorší den - přeháňky, chladno, vítr, teplota jen + 10°C. Středa vlhké počasí s teplotou do 20°C trvalo až do 20. června. Potom až do konce měsíce bylo překrásně. Slunečno hned zrána, obloha modrá, klidno, plno letní vůně. Ve dne 33°C - 35°C. 28. června byla i noc teplá - 21°C. Počátek června je v liturgickém kalendáři předznamenán svátkem Božího těla. Je to svátek pohyblivý a slaví se v rozmezí od 21.5. do 24. června. Bývala to velká sláva, průvod s hudbou, družičky, ozdobené košíčky „cupaného kvítí", věnečky z kopretin a kontryhelu. Kvítí se rozharovalo před ozdobenými altáři kolem kostela po vesnici, zástupci spolků vyšli v plné parádě, všude kvítky, zelené větvičky. Ještě dnes si prababičky, ale i babičky na tu dřívější krásu zavzpomenou. Pranostiky: Svatá Toničká, mívá uplakaná očička - Na sv. Antonína, 13.6., má být len zasetý. Medardova kápě, čtyřicet dní kape - 8. června Sv. Vít - dává krávě jít - 15. června

Červenec - tímto měsícem vrcholí léto. První týden byla tropická vedra - 31°C. V částých bouřkách se ochlazovalo, teplota 21°C, ale hned zase přišla vedra nad 30°C. Malinové keře byly plné rudých malin, růže všech barev silně voněly, vysoké měřičky svítily do dábky. Rybízy se prohýbaly šťavnatými hroznůčky. Právě pro do. červené volání v přírodě," dostal červenec svoje jméno.

Září začalo deštěm, ono bylo deštivé celý měsíc. Počasí bylo dobré na houby, rostly stále. Počasí ale nesvědčilo bramborám, hnily. Teplotz kolem 20°C. V září má svátek sv. Ludmila, česká patronka (16) a 28. září je den zasvěcený nejslavnějšímu českému světci, sv. Václavu. Dodnes jej uctívá celá země, dokladem jsou Václavské mše, pouti, prosvícení.
Je-li sv. Michal - 29.9. - jasný a krásný, bude ještě šak pro čtyři neděle.
Říjen - to už je definitivní podzim. Je to doba odpočinku, poslední chystání na zimu, ukládání zásob na zimu. Říká se: "Co v říjnu zimy přibude, v lednu je opět ubude." Říjen je chudý na slunce, zeleň, ale i na lidové zvyky. Zpočátku bylo jen +9°C, 6. a 7. přišly první mrazíky -2 a -4°C. Padal již sníh s deštěm. Po dešti se odepnilo, sklízela se kořenová zelenina, ovoce, kdeřeho bylo dostatek. Osmnáctého bylo -8°C, ale jen jedinný den. Listopadky, které se nechávaly na hřbitově, zmrzly.
Listopad - dalo se ještě dělat venku, teplota 11°C vydržela až do poloviny měsíce. Listí stále ještě drželo na stromech. Další dny již bylo nevlídně, pršelo, ráno jen -4°C, dělala se námraza. V závěru měsíce byl mráz -6°C. Tradiční martinská husa se již nekupuje, pochutnat si na ní při dnešních cenách nelze. V listopadu slaví svátek Hubert a s ním šaští myslivci. Začínají hony, Hubert je patronem myslivců. Stav zajíců se prozatím zvýšil

Prosinec - to už znamená nejen loučení s dětmi, ale i stá-
dvacátý uplynulými dny, ale i očekávání stejného
počtu dalších. Je to měsíc dětského očekávání. Nej-
dříve Barborka s plnou punčoškou zavěšenou na ok-
ně, pokračuje Mikulášem, ale hlavně Ježíškem. Te-
dy Vánocemi. Pak je den rase spíše pro dospělé,
Silvestr. Ke každému svátku v prosinci se pojí ra-
da zvyků, pověr, čarování.
Ledošní vánoce byly skutečně bílé, i když k pořád-
nému lyžování ještě nějaký den/ scm chyběl. V minulých
letech jsme o bílých vánocích spíše jinom snili. V roce
1969 byly bílé nejen vánoce, ale sníh ležel od listo-
padu až do března. Nejstudenějším dnem v dlouhé
historii pražského Klementina byl 26. prosince
r. 1853 s teplotou -24,8 °C. Nejteplejší naopak bylo
na Štědrý den v r. 1977, teplotní rekord 12,9 °C.

Stárneme a postupně nás bude ubývat.

Loni se v ČR narodilo pouze 121 470 dětí. To je od
r. 1918 nejméně. I tak velkému poklesu populace nedošlo ani za velké hospodářské krize ve
třicátých letech. Počet živě narozených dětí
na tisíc obyvatel byl nejnižší od r. 1785. Dá
se tedy říci, že český národ začal vymírat.
Po mírné i po přestávce. V r. 1993 klesl také v ČR
počet nově uzavřených manželství ve srovnání
s r. 1990 o 37,8 procenta a počet sňatků byl na
nejnižší úrovni od konce I. svět. války. Hlav-
ním důvodem tohoto poklesu je ekonomická ne-
jistota mladých manželství a nedostatek
bytů. Koupit si byt je pro naprostou většinu
mladých manželství nedosažitelným luxusem.

Z počtu obyvatel je naše republika na šestnáctém místě v Evropě - máme 10 334 013 obyvatel.

Dodatek k srpnu

Červencová horka vydržela do srpna. Už se chtělo věřit, že horka nikdy neskončí, že zvadlé rostliny se v suché půdě nikdy nevzpamatují. Aby byly dobré výnosy brambor, musí napršet v průběhu celého vegetačního období 400 mm srážek. V červnu spadla sotva polovina, v červenci ještě méně. Rané brambory byly drobné, na mnohých místech je zaorávali. Podzimní brambory sice někde přece narostly, ale jakostně nebyly nejlepší, byly skrupovaté a navrtané drátovcem. Výnosy a kvalita brambor se rok od roku zhoršovaly. Letos bylo v ČR osázeno jen 76 788 ha, což je zase o 20 000 ha méně než r. 1993. V letech 1934-38 bylo Československo bramborovou velmocí, bylo osázeno 715 000 ha a vyráběly se do celého světa.

Suché a horké léto trápilo požárníky. Vyjížděli k požárům lesů, polí s obilím, porostů u železničních násypů. Měsíc červenec překonal rekord, hasiči vyjížděli v ČR k 3500 požárům. Lékaři doporučovali starým lidem a lidem se srdečními chorobami, aby vedra přečkávali pokud možno doma.

V minulých letech, ještě před listopadem, jsme naříkali na špatnou kvalitu potravin, na škodliviny v zelenině, na špatně uzrálé salámy.

Doufali jsme, že rozvíjející se soukromé podnikání učiní domácí přídrž. Opak je pravdou. Začínající podnikatelé chtějí velice brzy zbohatnout. Kontroly České zemědělské a potravinářské inspekce odhalují stále závažné prohřešky. Obsah dusičnanů v zelenině, nedobrá jakost sýrů, jogurtů, mléčných výrobků vůbec. Spatnou, někdy ještě mnohem horší viditelku mají dovážené potraviny, konkrétně z Bavorska, Rakouska, které nám byly předkládány jako zdravé „hygienické, čistě ekologické."

Konzervy se prodávají málo, nemají dobrou náplň a jsou nesmírně drahé, 1/2 kg balení vepřového ve vlastní šťávě 45-Kč.

Ani káva neobstálo ledos přísné kontrole, ani tak propagované značky každodenně televizí.

Rašeliněe a pravé sójčkové se na vesnici skoro neprodávají, na odbyt jdou masa levnější.

V cenově únosných relacích je pouze zelenina a jižní i tuzemské ovoce.

Jaké jsou ceny

Děti, na rozdíl od dospělých, zpravidla potřebují nové oblečení neboť rostou a tonické věci bývají malé. Jsou navíc přesvědčeny, že je v zimě kromě teplých věcí zahřeje také pohyb, tak rodiče čeká i vydání za sportovní potřeby.

K oblečení a obuvi je proto třeba připočítat výdaje na sáňky - 745 Kč malé, 1125, Kč střední, 1600,- Kč velké. Lyže bez vázání od 1000,- Kč, hokejka od 260,- Kč a brusle od 900,- Kč. Bunda pro předškolní dítě 450.- 500,- Kč, čepice, šála,

rukavice 460.- Kč. Boty Sněhule pro nejmenší
děti 360.- 425. Kč, ceny obutí pro děti školní-
ho věku, s větší velikostí nohy jsou dnes shod-
né s cenami bot pro dospělé - kožené od 1100,Kč.
Pak zvané duchodky z černého filcu na zip
se prodávají od 360 - 416,- Kč. Dámský kabát
z flauše přijde na 3500, Kč, vlněný svetr sto-
jí 700,- 800,- 1000,- Kč. Ceny pánského oblečení
jsou mnohem vyšší.
Za jednu korunu si můžeme koupit dolik,
co před pěti lety za čtyřicet haléřů. Spotře-
bitelské ceny skoupky za pět let na dvaapůl-
násobek. Za stejnou dobu vzrostla průměrná
měsíční mzda - v průmyslu ze 3 311 Kč na
6 445, Kč v prvním pololetí r. 1994.

Společenské akce

V masopustě do byly tradiční plesy - sokol-
ský, hasičský ve Branné a Valtéřicích, dět-
ský maškarní ples. To bylo vše.
Dříve od Tří králů do Popeleční středy bý-
vala doba nejhlučnějšího veselí. Byly do za-
bíjačky, různé tancovačky, hlavní doba sva-
teb a hlavně bálů. Však jich bývalo - sokol-
ský, do byl pro by „lepší" jak se říkalo, ši-
břinky, sousedský, ochotnický, myslivecký a
řada dalších. Nejnavštěvovanější býval ples
hasičský. Ten býval také nejveselejší, ne-
boť hasiči uměli vždy žízeň dobře „hasit".
Na bály se lidé v obci těšívali a byli ura-
ženi, když je „páni nejboři" nepřišli pozvat.

Omluva kronikářky - vadný papír.

Někteří zvači měli připravené veršované pozvání, svojí výřečností uměli naladit hospodyni, hospodáře, pochválili dcerušku a vskupenky šly naodbyt. Švadleny měly v plesové sezóně pilno, každá tanečnice musela mít nové šaty, nebo aspoň přešité, jinak upravené. Tanečnici v bílých košilích, svatebních oblecích, bílé rukavice. Bohatá tombola, štrná dechovka, tančilo se až do kuropění. Dnešní plesy jsou jen lepší tancovačky. Děvčata v černém. kdhoby, někteří tanečnici vypadají, že si jen tak odskočili od práce. Nic platné, doba je jiná.

„Létáme pro Vás" se konalo jako obvykle v neděli 21. srpna. Dopoledne u rámeckého rybníka, odpoledne tradičně na polním letišti u Brabence.

V rámecké zahradě se konaly dvě letní taneční zábavy. Pořadatelé hasiči a Svazarm. dříve dne 11 prosince byl v sále kina koncert „Vodkonošské dechovky" za řízení jana Holubce. Tato oslavila 60 let svého trvání. Během programu se střídaly písně známých skladatelů - Vacka, Vejvody, Poncara, Zarnický i méně známé, všechny byly pěkné, rozdávaly radost, úsměvy. Pořadatel této akce byl Obecní úřad. Bohužel, lidí bylo málo, polovina sálu.

Restaurace „Pod mezí" pořádala několikrát večery při svíčkách, zabijačkové hody. Toto zařízení je navštěvováno, je tam čisto, dobrá obsluha a „levnější pivo".

Nové podniky

15. srpna se otevřela hospoda u Kubátů. Majitelem je Oldřich Kubát, syn původního majitele Františka Kubáta.

15. prosince byla uvedena do provozu vinárna, která je umístěna v pivovarské části rámku, při zemí proti škole. Nese název „Ámos". Jejím provozovatelem je Libor Maňásek s manželkou. Ve vinárně je 35 míst, barové zařízení, kuchyně a cukrárna.

V červnu byla uzavřena samoobsluha „Jednoty" ve Branné. Paní vedoucí byla ochotná a příjemná, provoz Jednoty byl rázový. Také v prodejně byly shledány nedostatky. Zdálo se, že budeme bez prodejny. 12. srpna byla znovu otevřena. Od Jednoty převzal celý objekt do pronájmu p. Kalenský Jiří. Prodejna nese název „Trefa". Vedoucí prodejny je Miroslav Karásek. Sortiment zboží se rozšířil, prodavačky se sice často střídaly, ale do chodu prodejny nevadilo. Lidi jsou zřídí spokojeni a do je hlavní.

Odvážení odpadků

Obecní úřad zaplatí firmě „Služby - Madoušek z Jilemnice na odvoz popelnic dalších 1800 Kč na měsíc. Tím bude zajištěno, že nedojde ke zvýšení ceny na odvoz popelnic na 18, Kčs a bude ponechána cena 15, Kč pro r. 1994. Obecní úřad stále apeluje na šetrné a hospodárné plnění kontejnérů, ale naši občané jakoby neslyšeli.

Poplatky za dálnicích

V měsíci prosinci se začaly prodávat nálepky podmiňující zaplacení ročního poplatku za použití dálnic a silnic dálničního typu. Výrobní cena nálepek se pohybuje v rozmezí čtyř až pěti korun

Roční poplatek činí:

Motocykly	do 3,5 tuny	400,- Kč
Automobily	do 3,5 "	400,- "
Nákladní auta	3,5-12 tun	1000,- "
Vozidla	nad 12 tun	2000,- Kč

Česká policie bude v případě, že na dálnici pojede vozidlo bez příslušné nálepky, udělovat pokutu až 5000,- Kč. Nálepku není možno ze skla sejmout, je vyrobena z perforované fólie.

Platnost starých pasů

Sobota 31. prosince 1994 byla posledním dnem, kdy si občané ČR mohli nechat označit bývalé federální pasy novými čistými symboly Typ, do nich mají omezenou platnost na čtyři roky. Za nové pasy zaplatíme 200-600 Kč, podle rychlosti vyhotovení od 1 měsíce do 24 hodin

Dary na zvony - 1986-1994 Celkem 115 177,90 Kč

Výdaje - cín 1957 9445,50 Kč - materiál 92 8580,- Kč

Cín r 1988 13757,60 Kč - ulití zvonu 94 41500,- Kč

Ulití zvonu 1988 - 35200,- Kč - na el. splátku 2000 Kč

Celkem 110483,10 Kč, na účtě České spořitelny 4694

K placení faktura za montáž a elektroinstalaci zvonů 61542,20 Kč - ještě potřebujeme 61847,40 Kč

Zatím zvony zvoní, všem dárcům dík.

Farní úřad H. Branná

Volby do obecního zastupitelstva se konaly ve dnech 18 a 19 listopadu 1994 v nichž se rozhodlo o volbě 995 volicích ze 1267 voleních zapsaných v seznamu. Po přečtení je 74% účast. Ve volbách kandidovaly dle sdružení

KDU-ČSL ODS Sdružení nezávislí kandidáti

Tyto sdružení získaly

KDU-ČSL	2019 hlasů	2 mandáty
ODS	2684 hlasů	3 mandáty
SNK	4830 hlasů	6 mandátů

Volební okrsek č 1

Předsedkyně Jana Fišerová, čp 160 – SNK
Místopředseda Radek Soukup
Josef Holman
Milada Horáčková č 88 Valdíře
Bořivoj Bardaš
Zapisovatel Stanislav Hyška

Volební okrsek č 2

Předseda Hendrych František
Místopředseda Vondrouš Václav
Jebavý Zdeněk
Mach Antonín
Šašek Oldřich
Hendrychová Jarmila
Zapisovatel Möhwald Jaroslav

Kandidáti volebních stran

Občanská demokratická strana - kandidáti

1. Ing. Vlastimil Brim, 37 r. podnikatel - H. Branná ODS
2. Ing Jan Zuzánek, 32 r fin referend - Valdštice - bezp.
3. Jindřich Hanč, 39 r. autodopravce - H. Branná - bezp.
4. Jan Vokřínek, 34 r. podnikatel - Valdštice - bezp.
5. Ing Leoš Hrubý, 36 r řed. podniku - H. Branná - bezp.
6. Eva Pavlíčková, 33 r. podnikatelka - H. Branná - bezp.
7. Martin Mejrald, 29 r. starostovedoucí H. Branná - bezp.
8. Mgr. Daniel Roran, 30 r vedoucí účtár H. Branná - bezp.
9. Jiří Gaudel, 37 r profes. pošťák Branná - bezp.
10. Jiří Bednář, 37 r. stavb. dělník H. Branná - ODS

Křesťanská a dem. unie - ČS strana lidová

Kandidáti:

1. Anna Sdašínková, 46 r. ekonomka H. Branná - KDU-ČSL
2. Vladimír Janda, 34 r autodopravce H. Branná - bezp.
3. Josef Pospíšil, 40 r. dealer, Valdštice - bezp.
4. Magda Šlabá, 32 r. vedoucí technik - H. Branná - bezp.
5. Ing. Miroslav Šikola, 33 r. podnikatel H. Branná bezp.
6. Miloslav Veselý, 41 r. montér H. Branná bezp.
7. Miloslav Zuzánek, 39 r. podnikatel H. Branná bezp.

Sdružení nezávislých kandidátů

1. Ing Miloslav Martin, 44 r. technik Valdštice bezp.
2. Prof. Jaroslav Dejmek, 59 r. H. Branné bezp.
3. Anna Zuzánková, 45 r. účetní H. Branná bezp.
4. Miloslav Albrecht, 43 r. technik H. Branná bezp.
5. Vladimír Havlíček, 55 r. stav. technik Valdštice bezp.
6. Alena Svobodová, 56 r. důchodce H. Branná bezp.
7. Ing. Milan Brož, 35 r. technik Valdštice bezp.

8 Věra Blažková, 50 r. účetní Horní Branná čp.
9. Helena Johnová. 44 r. odbyt. ref. Horní Branná-čp.
10 Miroslav Lhoda, 46 r. zámečník Horní Branná-čp.

Zvoleno bylo 11 členů obecního zastupitelstva,
z toho 3 ženy. Průměrný věk činí 45 let.

Volba starosty

Ustavující zasedání obecního zastupitelstva se konalo dne 2. prosince 1994 v restauraci „Pod mezí", kde zároveň proběhly volby starosty a jeho zástupce.

Nové zastupitelstvo

Ing. Miloslav Martin	starosta
Anna Zuzánková	zástupce
Miloslav Albrecht	člen revis. komise
Jaroslav Dejmek	školství
Jindřich Hanč	člen revis. komise
Ing. Leoš Hrubý	předseda revis. komise
Vladimír Havlíček	předseda staveb. komise
Josef Paspíšil	člen staveb. komise
Anna Stašinková	občanské záležitosti
Alena Svobodová	kultura
Ing. Jan Zuzánek	předseda fin. komise

Zvolení členové OZ složili slib do rukou p. Jaroslava Dejmka. Slib přečetla p. Anna Zuzánková.

Z á p i s

z ustavujícího zasedání obecního zastupitelstva konaného dne 2. prosince 1994 od 18.00 hodin v restauraci "Pod mezí".

Přítomni: dle presenční listiny

1. Zasedání zahájil člen OZ prof. Jaroslav Dejmek a seznámil přítomné s programem jednání.
2. Ověřovatelé zápisu: Ing. Hrubý Leoš a Zuzánková Anna.
3. Volba mandátové komise: Stašiňková Anna, Albrecht Miloslav a Hanč Jindřich.
4. Volba návrhové komise: Ing. Zuzánek Jan, Havlíček Vladimír a Pospíšil Josef.
5. Zprávu mandátové komise přednesl Albrecht M., (viz příloha).
6. Složení slibu obecního zastupitelstva - slib přednesla Zuzánková Anna a byl složen do rukou nejstaršího člena OZ prof. Jaroslava Dejmka.
7. Volba starosty - zvolen Ing. Miloslav Martin - (10-ti hlasy.)
8. Volba zástupce starosty - zvolena Anna Zuzánková (10-ti hlasy).
9. Zástupce do okresního shromáždění - zvolen jednohlasně členy OZ starosta obce Ing. Martin Miloslav.
10. Řízení schůze převzal nově zvolený starosta Ing. Martin Miloslav, který poděkoval za účast ve volbách a přednesl úvodní zprávu (viz příloha).
11. Diskuse.

V diskusi se vystřídalo šest občanů.

- Ing. Martin Miloslav předložil zprávu pro nové zastupitelstvo (viz příloha). První zasedání nově zvoleného OZ se uskuteční 13.12.1994 na Obecním úřadě v Horní Branné.
- p. Holman Josef poblahopřál nově zvolenému OZ.
- Ing. Truhlář Vladimír poděkoval za dobré vztahy v dřívějším OZ a konstatoval, že složení nového zastupitelstva je dobré.
- p. Blažková Věra - připomínka ke špatnému veřejnému osvětlení kolem rybníka.
- p. Albrecht Miloslav - zvážení kabelové televize v souvislosti s připravovaným rozšířením telefonní sítě.
- p. Petřík Jaroslav - provést průzkum mezi občany , jaký by byl zájem o kabelovou televizi.

12. Návrh usnesení z ustavujícího zasedání OZ přednesl Ing. Zuzánek Jan - odsouhlaseno všemi členy.
13. Zasedání zakončil starosta Ing. Martin Miloslav, popřál všem přítomným šťastné a veselé vánoce a mnoho úspěchů v novém roce.

Zapsala: Paulů

Ověřili:

Ing. Martin Miloslav
starosta

OBECNÍ ÚŘAD
Horní Branná

Z p r á v a

mandátové komise pro ustavující zasedání obecního zastupitelstva v Horní Branné dne 2. prosince 1994.

Komise: Albrecht Miloslav
Stašiňková Anna
Hanč Jindřich

1. Mandátová komise zjistila z volebních protokolů, že voleb do obecního zastupitelstva se v naší obci zúčastnilo 998 voličů ze 1263 voličů zapsaných v seznamu voličů. To představuje 79 % účast.

2. Ve volbách kandidovaly 3 strany KDU-ČSL, ODS a Sdružení nezávislých kandidátů.

3. Tyto strany získaly

KDU-CSL	- 2 013 hlasů	- 2 mandáty
ODS	- 2 684 hlasů	- 3 mandáty
-SNK	- 4 830 hlasů	- 6 mandátů

4. Zvoleno bylo 11 členů obecního zastupitelstva, z toho 3 ženy. Průměrný věk činí 45 let.

5. Kontrolu volebních výsledků a ověření "Osvědčení o zvolení členem obecního zastupitelstva" bylo zjištěno, že (tj. 11 členů OZ) byli platně zvoleni za členy obecního zastupitelstva naší obce.

6. Volby byly provedeny a mandáty přiděleny v souladu s volebním zákonem 152/94 SB.

7. Mandátová komise děkuje všem, kdož se zasloužili o důstojný a správný průběh voleb v naší obci. Stejně tak oceňuje vysokou účast voličů ve volbách.

Obecní úřad
Horní Branná

U s n e s e n í č. 11/94

Obecního zastupitelstva v Horní Branné z ustavující schůze konané 2. prosince 1994 v restauraci "Pod mezí".

Obecní zastupitelstvo **b e r e n a v ě d o m í**

1) Zprávu mandátové komise pro ověření platnosti voleb do 11 členného obecního zastupitelstva.

2) Projev starosty Ing. Miloslava Martina.

3) Zprávu pro nové obecní zastupitelstvo přednesenou Ing. Miloslavem Martinem.

4) Termín schůze obecního zastupitelstva - 13.12.1994 na Obecním úřadě v Horní Branné od 17.00 hodin.

O Obecní zastupitelstvo **v o l í**

1) Volbu starosty Ing. Miloslava Martina pro příští volební období - hlasy pro: 10, zdržel se: 1.

2) Volbu delegáta na okresní shromáždění - starosta Ing. Miloslav Martin - hlasy pro: 10, zdržel se: 1.

3) Volbu zástupce starosty - Anna Zuzánková - hlasy pro: 10, zdržel se 1.

4) Jednací řád obecního zastupitelstva.

Obecní zastupitelstvo **u k l á d á**

Hlavní inventarizační komisi předložit zprávu o inventarizaci majetku na zasedání 13.12.1994.

Z u z á n k o v á Anna
zástupce starosty

Ing. M a r t i n Miloslav
starosta

S L I B

člena Obecního zastupitelstva v Horní Branné.

"Slibuji na svou čest a svědomí věrnost České republice. Budu dbát vůle a zájmů lidu, řídit se ústavními a ostatními zákony ČR a pracovat k tomu, aby byly uváděny v život".

Členové obecního zastupitelstva:

A l b r e c h t Miloslav	Miloslav Albrecht
D e j m e k Jaroslav	Jar. Dejmek
H a n č Jindřich	J. Hanč
Ing. H r u b ý Leoš	Hrubý
H a v l í č e k Vladimír	
Ing. M a r t i n Miloslav	
P o s p í š i l Josef	
S t a š i ň k o v á Anna	
S v o b o d o v á Alena	
Ing. Z u z á n e k Jan	
Z u z á n k o v á Anna	

V Horní Branné dne 2. prosince 1994

OBEC HORNÍ BRANNÁ

Volební období 1991 – 1994

Počáteční finanční podíže se začaly v r. 1993 vylepšovat. Přibývalo podnikatelů, kondo OÚ se díky nové daňové soustavě zvýšilo. Přebytky rozpočtu nemusí obecní úřad nikomu vracet.
Byla provedena oprava nejstarší zámecké budovy, obnovena sgrafida Referát kultury OÚ v Semilech přispěl částkou 300 000,- Kč.
Činžovní dům se dočkal terenních úprav, opraven byl taras a přístupové plochy
Nepodařilo se přispět k záchraně čp. 74 „Plátenický dům". Finanční nároky na obnovu objektu jsou nesmírné a dotace státu nepokryjí ani základní údržbu.
Velké finanční prostředky byly vynaloženy na údržbu budov ve správě OÚ. Vznikly nové soukromé obchody, soukromé zubní středisko a další vylepšení celé obce.

Úkoly pro nové volební období

Pokračovat v opravě a dílčích rekonstrukcích na zámku. Návrh na přístavbu ZŠ v obci - projekt. Pokračování v započatých jednáních o plynofikaci v obci - úřední rozhodnutí.
Smlouvy na pronájem nebytových prostor v zámku a ostatních objektech zámku.
Využití a rekonstrukce koupaliště - Valdštejn
Obnova lesní cesty - lokalita na výstavbu rodinných domků. Projekt na skládku ve Valdštejnících, mnoho dalších úkolů k rozpracovaným akcím. Rozpočet na r. 1994 - 5,015 tis. Kč

Výdaje 5,015 tis. Kč

V sobotu 22 října jsme si vzpomněli, že před 160 roky v r. 1834 zazněla prvně ve hře p. K. Tyla „Fidlovačka aneb žádný hněv a rvačka" píseň Františka Škroupa s Tylovým textem „Kde domov můj". Píseň slepého houslisty Mařice dozněla ihned nesmírné obliby a stala se přirozeně v r. 1918 částí české hymny, aby od rozdělení našich zemí v r. 1993 se stala hymnou České republiky. Všechny pokusy o zvolení jiné hymny- naposledy v r. 1945- nemohly nikdy nahradit úspěch. Píseň „Kde domov můj" se udržela jako nejdražší všem Čechům. Kéž tak zůstane i pro další generace.

Knihovny v obci

Vedoucí knihovny v Horní Branné je p. Alina Svobodová. V r. 1994 vlastnila knihovna 3984 svazků, ročně se půjčuje asi 2500 knih. Průměrně přišlo asi 600 lidí za rok. Půjčovné je 1.- Kč za knihu, - za měsíc - poplatky se platí poplatek z prodlení. Knihovna má literaturu naučnou, beletrii, knížky pro děti, různé časopisy. Prostředí v zámku je nyní nevyhovující. Knihovna přešla od 1. ledna ze školských knihoven na obecní úřady. Roční příspěvek Obce je 3000,- Kč ročně.

Valtéřice - knihovnice Karolina Wirthová

Počet knížek - 1470 ks
Průměrný počet čtenářů - 38. výpůjčky 965 knih
Odměna knihovnice Horní Branná 25- Čk/hod.
Valtéřice 20,- Kč/hod.

Prosiměř 1994

Oprava nejstarší zámecké budovy byla nákladnou akcí pro obecní úřad, o kterou se obecní zastupitelstvo rozhodlo již od pro zvolení v r. 1991. Obecní rozpočet nemohl plně ČR s.p. Referát kultury Okr. úřadu v Jemnici věnoval 300 000 Kč. Restaurátorské práce na vnější fasádě zámku, obnovu sgrafit, provedla stavební firma pana Kašpara z Třebíče. Tato věnovala sponzorský dar 12 500,- Kč na obnovu kulturních památek.

* Maskin

Změny v evidenci obyvatel v roce 1994

Narození dětí

Frejbal Marek
Palivoda Lukáš
Bulušek Ondřej
Knop Michal
Holubec Jiří
Mejvald Dominik
Vokáňka Karel
Šimůnek Patrik
Lukeš Vít
Rovanová Anna
Jarošsová Jana
Šulaková Aneta
Červinková Daniela
Václavík Lukáš
Faistauer Jan
Zelinková Dominika
Hofmanová Anna
Efenberková Lenka

Zemřeli tito občané

Hanušová Marie
Hrdinová Jarmila
Horák Josef
Karbanová Marie
Tomáš František
Kleiner Kurt
Šolcová Stanislava
Tauchman Václav

	Celkem	Valdřice	Horní Branná
Stav k 1.1 1994	1697	486	1211
Narozeno	18	5	13
Zemřelo	8	1	7
Odhlášeno	33	10	23
Přihlášeno	44	9	35
Stav $\frac{31}{12}$ 94	1718	489	1229

Roku 1994 zbývá jen posledních pár hodin. Však je ubožák celý ustrápený z toho všeho dění kolem něho. Ted' už netrpělivě čihá další junák, který chce všem ukázat, co dovede on. Nechce dělat chyby jako jeho kolega, chce začít energicky, hned od počátku svého panování. Vždy, když si lidé dva předávají vládu, lidé si mezi sebou děkují za překné společné prožitky a ještě si popřejí zdraví, štěstí, mír — vůbec všechno, co ke spokojenému životu patří. Jako kronikářka obce přeji všem občanům, aby se jim splnilo vše, co si sami přejí nejvíce. Obecnímu úřadu pak přeji dostatek peněz v pokladně a hodně dalších sil k zajištění všech úkolů, které si dal do svého plánu.

Co si přejí mladí lidé? Nejvíce zdraví, pak si přejí, aby nezdrcadili práce. Ke všemu spokojený život, dobré partnery v rodině, mír a klid ve světě.

Zapsala
Věra Hyšková.

Překročil již opět Nový rok
práh náš;
marně se ho ptáme: "Hochu,
co nám dáš?"
Starý rok nás věru zarmoutil
jen dosud
zda již Nový roku zlepšíš nám
náš osud?
Slibuje, že letos bude konec
nouze,
že učiní zadost každé lidské
touze;
lidem práci že dá, národům
jen mír,
v radostném obětí bude celý
vesmír.
Štěstěna když nyní věncem
Vás ovine,
přízeň Vaše ať též Komunisty
kyne,
jenž Vám přeje: zdar ať provází
vaši Vás krok
a z hloubi svého srdce:
"Šťastný Nový rok!"

1995

Ledová krása u zámku v lednu 1995

Jeden z mých

Už dosmýkly mnohé zprávy skončil čas Vánoc čas radostné. Nesmíme však zlost jen proto abychom se chlubili. Před námi je budoucnost její podoba záleží na každém z nás. Přejeme si demokratickém státě, máme názory, které musí vládnout pro každého stejné. Každému roku je

Nový rok tolerance

Tolerance a úcta nás pozdvihuje, lhostejnost nám ne svědčí je to nejdůležitější ve společenský svět podílejme se všichni na tom, aby jsme zůstali otevřeni lidem než za mřížemi zámky. Před námi dlouhé mnoho, které se již dnes dělá

nad Bosnou a Hercegovinou. Palestina, Izrael, Čečensko, Alžír a další země trpí nesnášenlivostí lidí mezi sebou, velikou roli hrají náboženské vášně. Na konci 20 století se k sobě lidé chovají hůře než v temném středověku. Někde se stávkuje, jinde protestuje, vzrůstají počty bezdomovců. Trápí nás smog, nezapomíná se ani na choroby, které nás trápí, zvláště na tu jednu, která v naší době zastupuje mor a léku proti ní zatím není. Politikové se dohodnou „jakýtakýž", nebo vůbec ne. Ještě že je příroda natolik milosrdná, že člověku dopřává jeho vlastní, vyšší osobní starosti, aby se nezbláznil z toho, co se děje kolem něj. Prezident Havel ve svém novoročním projevu řekl: „Neodvážil bych se říci, že naše země už vzkvétá. Rozhodně se už ale nebojím říci, že na mnoha místech už začíná vášit."

Počasí Leden byl pěkný zimní měsíc. Sněhu bylo dost, prostahovalo se i několikrát denně. Souvršek nebyl, sníh byl lehký, nafoukaný. Páteho ledna byl mráz -12°C. 10. ledna husté sněžení provázené silným větrem ochromilo dopravu. V závějích uvízla i řada linkových autobusů, které nedojely do cílových stanic. Za dva dny napadlo v oblasti k Krkonoš 50 cm sněhu, silnice byly pro nesjízdnost uzavřené, parkující auta zmizela pod sněhem.
Od Tří králů do Popeleční středy bývala doba nejhlučnějšího veselí. Byly to zabijačky, různé tancovačky a také doba svateb.

Hlavně pak báby - sousedský, ochotnický, myslivec-
ký, svůj ples mívali také různí živnostníci, by-
ly šibřinky, sokolský ples býval jak se říkalo, jen
prostý lepší. Také různé prolid. strany pořádaly
plesy. Králem všech těch bálů býval „hasičský".
Ten býval nejveselejší, hasiči uměli dobře žíznit ha-
sit. Na báby se lidi ve vsi těšili a cítili se ura-
žení, když je „páni vejbaři" nepřišli pozvat. Někdy
se stalo, že dveře šaků rychle zavírali, do když
zvači nebyli zvona „šak akorát". Vyřčení následu-
cí spolků míval připravené veršované pozvání,
uměli naladit hospodyni, hospodáře, prochválili
dcerušky a vstupenky byly rozprodané rychle.
Švadleny míval v plesové sezóně pilno, každá ša-
neěnice mladá i starší musela mít nové šaty, ne-
bo aspoň přešité, upravené. Tanečníci v bílých
košilích, svatebních oblecích, mnohdy v bílých
rukavičkách, parádních „lakýrkách". Bohatá
výzdoba, plno zeleného chvojí, papírových řetě-
zů, lampionů. Hlavně pak muzika, která hrála
polky, valčíky, tanga, tančilo se vpravo, vlevo,
někdy zpíval celý sál. Ženy a dívky se braly po
řadě, žádná nesměla sedět. Dnešní plesy jsou
jen obyčejné tancovačky, děvčata v černém - sukně
nebo kalhoty, někteří tanečníci vypadají, že
si jen šak odskočili poskákat. Doba je jiná, ta-
neěnici tancují většinou jen se svojí „partou".
Chybí ta společná radost z hudby a tance.
V masopustě byly v obci 2 hasičské plesy, sokol-
ský a dětský maškarní ples.

Únor-březen

Druhý měsíc začal sluníčkem. Únorův často přeš-
lo, padal sníh, ale rychle roztával. Vpolovině
měsíce byly zahrady a stráně holé, zdálo se, že
jaro přijde velice brzy. 15 února, na jižní, už
kvetly na zahrádkách sněženky, 23 února o le-
se bledule. Tak brzy nekvetly v létě jejich lo-
kalitě - Hyšikův les - dlouhé roky. Hyacinty vy-
rašily, kvetly krokusy. Přišel březen a s ním
chladné, sněhové počasí. Hned první dny bylo
sychravo, napadl nový sníh. 16. března byla vá-
nice se sněhem a deštěm. Sněhu bylo hodně, ale
během čtyř dnů roztál. První jarní den bylo zá-
no 5cm nového sněhu. Nové sněžení zasáhlo ce-
lé území naší republiky a způsobilo na mno-
ha místech dopravní problémy. 23 března jezdi-
ly pro cestách pluhy, ale dělaly také škody.
Cesty se „dřely", prorději se ukázaly jizvy na
vozovkách. Poslední týden byl zase zimní. Sníh,
déšť, kroupy, vítr, bouřka. Nejvyšší denní teplota
+11°C, ale jen jeden den. 19. března 1955 bylo ve Val-
ašských 70cm sněhu a -8°C. V únoru 1956 byly mra-
zy -30°C.

22. březen byl v r. 1992 vyhlášen „Světovým dnem
vody". Bez vody není života. Voda je drahocen-
ná a pro člověka ničím nenahraditelná. Naše
republika má nedostatek vody a je odkázána
na dešťové přeháňky. Zásoby vody nejsou ne-
konečné, musíme je chránit.
Plýtvat vodou nemůžeme ani ve Branné, v leb-
ních měsících voda ze Sovince nestačí.

Duben nebyl pěkný měsíc. Chladno, sníh, větry a přímrazky. Nic se nedalo venku dělat, práce na polích i zahrádkách se zpožďovala. Vlaštovky přiletěly v polovině měsíce, vypadalo to však, že odletí. Mouchy řádně, chudinky vlaštovky s křikem poletovaly, nebo jen smutně seděly na drátech el. vedení. Špačkům se u nás nelíbilo vůbec, přiletěli, několik dní prochodili po zahradách a se se pryč. Ještě v polovině května nebyly budky na dolní části obce obydlené. Jen sýraky se hodně rozmnožily a jsou postrachem pro menší ptáčky. Po nepěkné zimě bez sněhu působil jarní sníh na přírodu jako lék.

Květen Rozvíjení poupat na stromech se opozdilo a to bylo dobře. Když byly stromy v plném květu mrazy již nebyly. Příroda poslední týden v květnu byla kouzelná. Všechny stromy kvetly. Třešně již sice odkvétaly, ale jabloně, hrušně, byly samy květ, nebyl vidět ani lístek. Pohled v neděli 22.5 od „Vrbičky" dolů byl úchvatný. Celá ves jak by se chystala na vrácení díku vzdání. Všude bylo plno vůně, bzukotu včel. Kukačku bylo prvně slyšet kukat 19. května a kukala dlouho, až do poloviny června. Nakukala vždy hodně roků přidávala tak optimismus všem těm, kteří je slýchali. Po dlouhé době byla slyšet křepelka. Její volání „pět prstů" se vždy večer ozývalo na Holubcově poli. Je u nás krásně, jen se musíme umět dívat a také citlivě naslouchat. Příroda sama si nestýská, jedinný, kdo není stále s ničím spokojený a stýská si - je jenom člověk.

Červen - Léto, by krásné, kde jsi? Jen málo dní jsme se mohli radovat z příkného počasí, což sušení sena ovšem nestačilo Pohled na louky s kupkami hnědého zabarvení byl žalostný Tráva podehnívala, bylo více kompostu než sena Na snímcích z družic se valily jedna frontová nepřízeň za druhou - oblačno, déšť, bouřky Ledošní stálé deště podpořily růst bolševníku Na mnohých místech se již hojně rozmnožil a pracovníci životního prostředí mají mnoho práce s jeho likvidací, která je velice obtížná Naši obci se již rozrostl v Zlatodolech, některé keře byly již 2 m vysoké
Prší-li na sv. Barnabáše - 11. června - padají také hrozny do koše
Na sv. Víta - na jedné straně se smí, na druhé svítá - Sv. Vít, dává kráse pít - ledos až příliš. Teprve poslední čtyři dny června byly skutečně letní - 28°C, slunce svítilo celý den.
Červenec Když dne ubývá, horka přibývá, říká jedna z červencových pranostik a potvrzuje skutečnost, že v červenci dosahují teploty vrcholu. Ledos bylo sluníčka mnohem méně než-li loni. Teploty byly sice do 30°C, ale počasí bylo střídavé, oblačno, déšť, letní bouřky.
Srpen - konečně přinesl pěkné sluneční dny. Teploty byly do 30°C, sedmého dne bylo 32°C, ale chmělo a slabě přišelo. Otavy, kterých bylo méně, se sušily pěkně. Lehký vítr půdu rychle vysoušel, muselo se nydatně zalívat Na bramborách se objevila plíseň, musely se stříkat. Roz-

Šířila se mandelinka bramborová Bělaškové nakladli na košťáloviny hodně vajíček, ale dolik housenek jako loni nebylo Ráno byla o srpnu chladná. V neděli 21 srpna přišel prudký liják a kroupy, škoda ale nevznikla žádná Jen ledecký den se pokazil, ve 2 hod se musel ukončit
Do 26. srpna bylo pěkně, již druhý den nastala prudká změna, teplota poklesla na 15°C. Pranostika „Prší-li jen kýden po sv. Rochu, bramborů každý den kroku" - 16. srpna.

Září - nebylo pěkné. Střídaly se mlhy, deštové přeháňky. Večer přišlo, ve dne mlha nebo naopak Slunečního svitu bylo málo. Vzácí račaby rušd kdo by Nebylo jich v našich lesích dolik jako v roce minulém, ale ke spokojenosti houbařů to stačilo. Kozáků a křemenáků bylo méně, zato pravé hřiby sladěky, podhřibky byly zdravé. Našly se i ryce, bedly, krásné růžovky, šedivky, znalci hub sbírali i pěkné, bordé pravučnice
V květnu to vypadalo, že ovoce bude až dost. Třešně byly, švestek málo a byly červivé, jablka byla sice pěkně vybarvená, ale drobná a dale červivá Brambořárna v Jilemnici vykupovala to spadané ovoce pro durenský průmysl. Cena 2,- Kč za 1 kg. Poslední týden chladný, jen 13°C, na Krkonoších napadl sníh První mráz byl 29. září - 1°C, ale zatím neuškodil.

Říjen - první den bylo jen 10°C, vydatně pršelo. Každé říjnové ráno bylo mlhavé, po jedenácté hodině přišce jen sluníčko vyšlo. Od 6.-13 října byl krásný podzimní týden, teploty nad 20°C

Už dlouho nekvetly v říjnu astry, jiřiny, afrikány, růže, listopadky. Také na hřbitově ušlo kvetlo ještě o posvícení. Brambory se sepsre mysně pěkně vybíraly, kdo nespěchal, sklízel suchou makev, pěstěl i další zeleninu. Po našem posvícení se již ochlazovalo. Teploty prowre + 4°C ráno, ve dne jen 10°C. 23. října klesla teplota slabě pod 0, poslední říjnový den + 7°C.

Listopad přišel ve znamení přílivu studeného vzduchu 7. listopadu bylo na Krkonoších 1 m sněhu, medr sněhu, ve Špindlerově mlýně 1/2 m sněhu. U nás padal déšť se sněhem 3. listopadu, již večer napadlo sněhu, muselo se prostahovat. Slunce nevysvitlo v listopadu jen dvakrát, jinak bylo chladno, + 4°C - také - 1°C, ráno - 4°. 22. pak - 15°C. Pršelo, padal sníh, sychravo, husté mlhy, takový byl celkový ráz listopadu. Sníh zůstal ležet, 3x se prostahovalo.

Prosinec - i v posledním měsíci bylo slunečního svitu málo. Počasí chladné, větrné. 10. prosince bylo - 19°C, 19. napadlo do rána 10 cm sněhu, muselo se cesty prostahovat. 22. padal mrznoucí déšť, cesty byly hladké. 23. prosince byla námraza na el. vedení, nešel proud skoro celý den. Na Štědrý den dvorku sněžilo, od 25. byly mrazy - 12° - 18 - 20°C. Ve dne bylo klidno, slunečno. Poslední den v roce bylo - 7°C, + 1°C přes den. Podle pranostiky by mělo být pěkně v r. 1996, podle dnů od Božího hodu do Tří králů. Nechá me se tedy překvapit.

Důchodci - k poslednímu dni r. 1994 žilo v ČR 2 516 906 důchodců, kterým bylo vyplácено 3 047 171 důchodů. Průměrná výše důchodu sdo-

zabního podle informací České správy soc. zabezpečení dosáhlo výše 2 806,- Kč. Od r. 1990 se k důchodu každý měsíc vyplácí státní vyrovnávací příspěvek - nejprve ve výši 140,- Kč měsíčně od května 1991 220,- Kč. Průměrná výše starobního důchodu v r. 1990 činila 1742, Kč a v r. 1992 2 266,- Kč. V říjnu 1990 byly důchody přiznané do r. 1975 zvýšeny o deset procent, důchody přiznané podle o sedm, šest, pět nebo čtyři procenta, podle toho, kdy byly přiznány. V r. 1991 byly důchody zvýšeny o konstantní částku 110,- Kč. V únoru téhož roku byly důchody přiznané do r. 1975 zvýšeny o 290,- Kč. V březnu 1993 všechny důchody stouply o deset procent s výjimkou přiznaných v r. 1993.

K poslední úpravě důchodů došlo v listopadu 1994, kdy byly všechny důchody zvýšeny o 300,- Kč. Státní vyrovnávací příspěvek 220,- Kč byl zrušen, starobní důchod se zvýšil o 5% dosavadní výše a o pevnou částku 420,- Kč měsíčně. V roce 1995 se od července zvýšil starobní důchod o 5%, pevná částka 420,- Kč se zvýšila na 680,- Kč. Za čtyři roky dostali důchodci přidáno 1264,- Kč.

Dvě třetiny lidí u nás berou mzdu mezi 5000 a 8000 korun. Špičkové příjmy platí pro realitní kanceláře, banky, pojišťovny. Nejhůře placená místa jsou v malých výrobnách. V průmyslu ve městě se vydělá více než v zemědělství na venkově, ženy mají méně než muži - až o třetinu. Nízké platy jsou ve školství a zdravotnictví. Také v různých regionech se platy různí.

Stávky v r. 1995

Tento rok byl ve znamení stávek, odvolávání ministrů, pracovníků vedoucích resortů. Hanlivé zprávy v tisku, nepřesné zprávy novinářů, finanční prodvody, velké úniky peněz – atd. Posou skončila stávka železnicářů, začali hrozit stávkou učitelé. Ti to plánovali stávku na zahájení šk. roku, byla však snímem Česko-moravského odb. svazu pracovníku ve školství zrušena. Platy se zvýšily - všichni spokojeni nebyli a již přišli lékaři se svými požadavky. Ti byli vydrvalejší a stávku uskutečnili, prvně v historii lékařství, 1. listopadu. Postoj lékařů ČR byl v jednotlivých regionech rozdílný. Nemocní nebyli nijak poškozeni, v nemocnicích šlo vše normálně. Jelikož dlouho předem avizovaná stávka lékařů přivedla některé občany do takové apatie, že se o lékařské služby ani nezucházeli. Nouze o pacienty byla den den všude. Neschopenky, úmrtní listy, narození a další zdravotnická administrativa bude časově neomezena a rozšířána na min. zdravotnictví k vyřizování. Ministr Rubáš odešel ze své funkce a byl nahrazen min. Stráským, který přišel od min. ČD. Je to již pátý ministr zdravotnictví od r. 1989. Administrativní stávka skončila koncem listopadu.

Zvýšení ceny za elektřinu

Od 1. června 1995 platíme více za elektřinu a plyn. U o vzroste cena el. proudu o 12%, zemního plynu o 10% a svítiplynu o 15%. Ministerstvo financí předpokládá, že každý rok ceny energie

prorostou v rozmezí 10 až 15%. Většina domácností zaplatí za elektřinu o 16% více. Zde se cena za kilowatthod. zvyšuje z 95 haléřů na 1,10 koruny. Znamená to, že výdaje domácností, kterým slouží elektřina jen ke svícení a k provozu spotřebičů, zaplatí ročně o 400 až 600 korun více.

Roční náklady na vytápění rodinného domku

Hnědé uhlí	8 770 Kč
Černé uhlí	13 284 "
Koks	16 975 "
Nafta	46 803 "
Lehký topný olej	18 979 "
Zemní plyn	7 699 "
Elektřina - BP	12 408 "

Poplatky za telefon

Od 1. dubna se zvýšily poplatky za telefon a telegraf. Měsíční poplatek za samostatnou telefonní stanici se zvýšil z 52,50 na 70 Kč. Sociálně slabším občanům bude cena ponechána na stávající úrovni a zachovány zůstanou i další sazby. Telegram s úplnou adresou vzrostl o šest korun, sedm na 15 korun. Známka na dopisnici bude za šest koruny, psaní do 20 gramů za 3,60 Kč, balík do pěti kilogramů za 20 Kč.

Nové obč. průkazy měly být zjednodušením identifikační a záznamové techniky. Jsou to malé kartičky zadavené v umělých pouzdrech. Neblahé výsledky se brzy dostavily: Změna trvalého bydliště znamená nový obč. průkaz.

Při ověření údajů již nelze nalistovat určitou stránku, na prokázané vzdělání musí být ma-

šuridní vyšvědčení i vysokošk. diplom. Voják má mít u sebe vojenskou knížku, zákonnou manželku a dědi nelze prokázat, musí být oddací a křestní list.

Založení divadla v obci - kultura dnešní

V letošním roce vzpomínáme, že do je již 130 let, kdy bylo v Horní Branné založeno ochotnické divadlo. Neslo názvo „Družstvo divadelních ochotníků". Zakladatelé byli zdejší studující, kteří před oči občanstvu stavěli a do duše vštěpovali, že divadlo jest školou života, v níž se bystří rozum a mysl, šlechtí srdce a krášlí duše. Všichni hráli s nadšením, byť za velice obtížných podmínek. Citace z pokladního deníku v roce 1866:

„Obtížnost bila dosti velikà neb skoro prusové z části bili tady" - Štěpán Šír, ouřed vedoucí Čechoci bývali kulturní národ. Časy se však mění a kultura s nimi. Teď máme kultury nové: erotické videosalony, videopůjčovny, noční kluby, masážní erotické salony, striptýzy a pod. Jsou nejen ve velkých městech, jsou i v obcích našeho okresu.

Díváme-li se na šel. obrazovku, připomínáme si větu z knihy K. Čapka „Hovory s T. G. Masarykem..." při světovosti uchovat své a hlavně neopičit se po druhých národech!.. Bez rozmyslu a nevážně dosti často napodobujeme a přebíráme od Západu, hlavně z USA odstrašující filmy s prvky násilí, hrubosti, vražd. Dříve do byly ruské, kam se vrhneme příště?

Kultura v obci

V masopustě byly jako obyčejně plesy: sokolský, hasičský v obou obcích, dětský maškarní bál, masopustní merenda ve Valdeřicích

4 března byl ve Valdeřicích průvod masek. Vyšel v jednu hodinu od Sokolovny ve Valdeřicích, pokračoval „Boučím" zpět na křižovatku a odsud pak až do Branné ke Kubátovým. Muzikanti vyhrávali, vedl je p. Miroslav Šír na voze taženém párem ozdobených koní. V prostřed muzeje se rozběhly mezi množství přihlížejících jednotlivé masky: cikán, policajti, různé šaškové, zdravotní sestřičky, modýlka, čarodějnice, tanečnice a další. Veselá školačka v podání p. Mileny Hendrychové nabízela „něco pro zahřátí." Chudák medvěd měl problémy se svým oblečením ze slámy, během cesty ho museli kamarádi „drátovat", aby mu nespadl kožich. Medvěd byl nejstarší maskou v průvodu, obveseloval děti již před čtyřicetí roky. Právě tak vodníci, kteří „strašili a chytali" děti do sítí, již dobrých 45 let.

Počasí bylo nevlídné, pršelo, padal sníh, ale lidí se sešlo hodně. Masky na silnici tančily, zastavily provoz, cinkaly pokladničkou i v německých autobusech, které právě projížděly na Vrchlabí. Ne všude ovšem maskovaní dopraváci s děrčíkem uspěli. Nejcennější na této akci ale je, že se lidé umí společně bavit, zasmát se a zapomenout na chmury na starosti a potíže všedních dnů.

22 dubna byl první jarní bál podnikatelů v Horní Branné. Celoroční organizátorkou dobrého bálu byla p. Ilona Jirová místní kadeřnice. Nápaditě večera byla dobře připravena, tombola skutečně bohatá přání a dárků místních podnikatelů: velké balíky vína, uzeniářské specialita, galanterní zboží, dvě láhve whisky, francouzského koňaku a mnoho dalších kvalitních cen. Lístečky z prodeje byly velkým podnikatelům na dobročinné účely. ZŠ, MŠ, SH jednota Sokol dostaly finanční pomoc na zakoupení potřebných doplňků k výuce

Sokol Horní Branná

Ve dnech 7. 8 9 července se konala v areálu TJ Sokol oslava 100 výročí založení Sokola spojená se sjezdem rodáků. V tyto dny bylo nesmírné horko, proto na čtvrtek místo slunečního nebylo právě příjemné k posezení hrála dechovka

p. Jana Holubce. Lidí se sešlo velice málo, chvíli se posedělí nebo jen postáli a odcházeli na chladné pivo do Zámecké pivnice. Večer se někdejší rodáci sešli v sokolovně, ale brzy se rozcházeli, neboť zábava pokračovala v jiném rytmu pro mladší ročníky. Program dne byl bohatý, ale účast návštěvníků nebyla právě nejlepší. Chyběla bývalá radost ze společných výsledků, dnes jako by se jen šířilo z minulosti dobré.

PROGRAM

u příležitosti konání oslav 100. výročí založení SOKOLA
a TJ v Horní Branné
spojené se sjezdem rodáků

které se budou konat ve dnech 7., 8. a 9. VII. 1995 v areálu TJ Sokol v Horní Branné

pátek 7. VII.:

20.00 hod. - neoficiální zahájení oslav, přivítání rodáků a posezení s hudbou v sokolovně

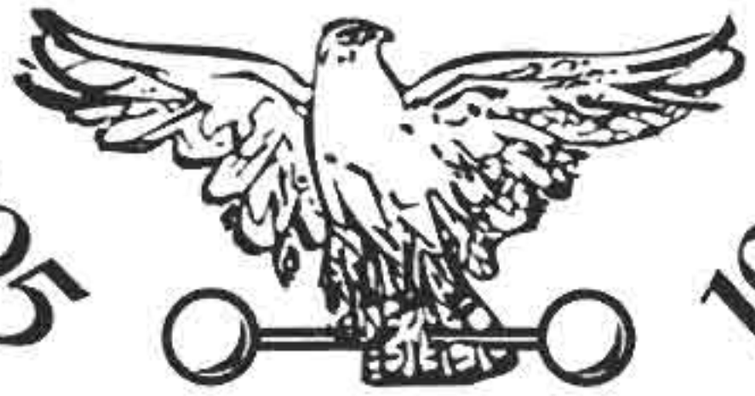
sobota 8. VII.:

9.00 hod. - zahájení tenisového turnaje v tenisovém areálu "pod hrází"
10.00 hod. - zahájení výstavy a prohlídka sportovního areálu TJ Sokol, prohlídka školy, hrobky, památníku J. A. Komenského
10.00 hod. - fotbalový zápas dorostu
13.00 - 14.00 hod. - slavnostní zahájení "Oslav" a přivítání rodáků
14.00 - 15.00 hod. - ukázkové cvičení žáků místní školy
15.00 - 17.00 hod. - fotbalový zápas "staré gardy" H. Branná - Valteřice
18.00 hod. - posezení s reprodukovanou hudbou, jídlem a pitím pro starší v sokolovně
21.00 hod. - letní slavnost na zámecké zahradě s hudbou, jídlem i pitím, k poslechu hraje skupina AC BAND

neděle 9. VII.:

10.00 hod. - běžecké kritérium na kolečkových lyžích
11.00 hod. - žákovská kopaná
13.30 hod. - koncert dechové hudby, k poslechu hraje orchestr p. Holubce
15.00 hod. - atraktivní zápas v kopané o přestávce fotbal. zápasu předvedení staré hasičské stříkačky
17.00 hod. - zakončení slavnosti a sjezdu rodáků

SOKOL VALTEŘICE ZVE U PŘÍLEŽITOSTI

100. VÝROČÍ

ZALOŽENÍ
NA OSLAVU SPOJENOU SE

SJEZDEM RODÁKŮ

v sobotu 12. srpna 1995
ve Valteřicích

Program:

14.00	slavnostní zahájení před sokolovnou uctění památky padlých
14.15 - 18.00	koncert dechové hudby z Nové Paky řízené prof. J. Holubcem
20.00	společenský večer, k tanci a poslechu hraje Vrchlabský kvartet
	Občerstvení zajištěno po celý den

Vzhledem k tomu, že nám nejsou známy adresy všech rodáků,
pozvi své příbuzné a známé

Těšíme se na shledanou ve Valteřicích
TJ Sokol Valteřice

V sobotu 12 srpna 1995 uspořádal Sokol Valtěřice oslavu 100 výročí založení Sokola spojenou se sjezdem rodáků Počasí bylo příznivé, přátelé obce se sešlo hodně Škoda jen, že přátelské vztahy obou sousedních obcí nejsou tak ideální jak se zdá Bylo to právě vidět na letošních oslavách v obou obcích. Chybělo přátelské zdravice spolků, pozvání byla jen oficiální je to smutné, ale pravdou je, že dříve měli členové různých spolků k sobě nějak blíže. Bylo to kamarádství a to se projevovalo společným nadšením pro dobrou věc jedna věc je pro občany Valtěřic podstatnější. Vážní si hostů z okolních vesnic, umí dát najevo radost ze setkání, nikoho nepřehlížejí.

Obecní úřad připravil 9 května zájezd do Prahy na činohru Falkenštejn v Národním divadle. Sdružující drama - dokonalé herecké výkony známých herců, překrásné prostředí divadla na nechalo ve všech přítomných hluboký dojem. Během dne jsme navštívili Loreto - Zámecké nádvoří - prošli jsme si zpívající fontánu a potěšili se pohledem na celou Prahu. V Praze se nám líbilo, ale naše obec bude také první po Praze, jak se kdysi zpívalo:

„Ta naše dědina, po Praze jedina,
byl vždycky v okolí hlas"...

Ještě jeden zájezd uspořádal OÚ do Prahy a to 22. září. Tentokrát na výpravný muzikál „Jesus Christ Superstar" v divadle Spirála. Tentokrát byly zářezky vynikající. Pro zajímavost, cena vstupenky byla 400,- Kč.

18. srpna invalidi a důchodci si udělali výlet do Bozkovských jeskyní, na Hrubou skálu, do muzea v Turnově a na Hrubý Rohozec.

9. října byla návštěva v divadle ve Vysokém n. Jizerou. Veselá hra „Bláznivé prázdniny" byla sice velmi jednoduchá, ale rozesmála plné obsazené divadlo.
19. prosince uspořádal OÚ vánoční koncert v sále kina. Hosty byli umělci z Jaromíře. Vzhledem k tomu, že byla rozšířena chřipka, bylo návštěvníků velmi málo.

Horní Branná - část silnice před kostelem
úpravou - stav v 34 - vpravo v 34

Rok 1965 - rekonstrukce silnice

Valterice - pohled od kinoodbočky směrem na Horní Branná

Co se stalo před 60 roky

Spořitelní a záložní spolek postavil vlastní Kampeličku. Stavbu prováděl Jos. Minařík, zednický mistr z Veltrus. Náklad obnášel 144 000 Kčs Ohnivzdorná pokladna o váze 2700 kg za obnos 6500,- Kčs od firmy: And. Hašek v Praze.

26. května 1935 se konaly volby do zemského zastupitelstva země české a do okr. zastupitelstva v Jilemnici - v obou volbách zvítězila Republikánská strana zemědělská Volby místní do poslanecké sněmovny v kraji mladoboleslavském opět zvítězila Rep. strana zemědělská.

Hornobranská první lyže

Před čtyřiceti lety, 3 ledna 1955 byl v Horní Branné odstartován 1. ročník Štafetového lyžařského závodu pod názvem „Hornobranská první lyže." Na počest nejúspěšnějšího závodníka meziválečného období Václava Jóna byl pojmenován závod pro muže starší čtyřicet let „Memoriál Václava Jóna."

Letošní ročník měl být jubilejní, bohužel pro nedostatek sněhu byly v některých letech závody zrušeny. V posledních letech vyřešili pořadatelé nepříznivé sněhové podmínky tím, že se závodí na Benecku. Na letošní závody se na Zimní stadion Sokola Horní Branná sjelo 114 závodníků. Sobotní sněžení se přes noc změnilo v déšť a krátké přeháňky znepříjemňovaly závodníkům boj o nejlepší umístění. Memoriál Václava Jóna vyhrál Jiří Beran ze Spartaka Polici. Zapsáno zkrácení dle ob. Zpravodaje 95.

Vzpomínka na Hirošimu

Uplynulo ješ padesád let od svržení americké ado-
mové bomby na Hirošima, o dvě dny pozdějc i město
Nagasaki. V obou městech okamžitě nahynulo přes sto-
padesád tisíc lidí, dalších dvě sta tisíc zemřelo
pozdějc na následky atomového výbuchu Nechtějme
a nedopustme aby se ještě někdy podobná drage-
die opakovala Nápis na symbolickém pomníku v Hi-
rošimě je výrodo: Odpočívej v pokoji —
omyl se již nestane

Květen 1945 - 1995

Před půl stoletím skončila II. světová válka Celá
země se oddychla, fašismus byl poražen. Všichni
se tehdy slibovali: „Nikdy víc válka, žádné dal-
ší lidské utrpení." Že to podle ideálů z 1945 ne-
vyšlo, jsme se přesvědčili v dalších desetiletích,
ale to už je ale jiná historie. Jsou tyto ale význam-
ná data mají význam pro historii, tak roky
1945 - 1948 jsou pro nás nesmírně důležité

Zprávy z obce

Tchůře zastupitelstva 7 března projednávala vod-
né a stočné. Bude provádčna postupná výměna
vodoměrů. OVAK Turnov předal vodovodní řad
v zanedbaném stavu Budou nutné různé op-
ravy, také pramniště v Sovinci je v deso-
ním stavu. Vodné v r. 1995 bude činit 8,- Kč do
limitu 36 kubíků na rok a osobu - 16,- Kč nad
určený limit Za vodoměr se zaplatí 10,- Kč mě-
síčně, vyměňovat se bude za čtyři roky. Stočné

od uživatelů kanalizace 4- Kč za m^3. Pravidelné rozbory vody provádí VAK Turnov - laboratoř Příkrý. Voda z prameniště je čirá, bez chuti a zápachu, vyhovuje po všech stránkách pro pitnou vodu. Dezinfekce se provádí chlorane.
Je objednáno provedení rozboru vody v úplném rozsahu platné státní normy. V letošním roce bude pobírat správce vodovodu 70,- Kč na hod.
Od zahajovacích akcí k výstavbě vodovodu uběhlo již 30 let - v r. 1965

V rámku bylo adaptováno 6 bytových jednotek, včetně výměny oken na straně do dvora. Bytovky jsou obydleny mladými rodinami s dětmi.
V mateřské škole ve Valdřicích byla upravena bytová jednotka v přízemí. Bydlí tam Josef Pospíšil ml. s rodinou.
Další zájemci o byt jsou v pořadníku OÚ.

V současné době se staví v obci dva rodinné domky, staví si je svépomocí p. Jiří Nosek a p. Petr Horák.

Prodejna potravin v rámku - p. Jaroslav Dejmek - je od února zavřená. Důvodem byly finanční problémy.

Prodejna textilu „Latin" se přemístila do bývalé můstárny v přední části rámku naproti škole. Bývalou prodejnu zabrala fma. „Natural

Pivnice v rámku má nového majitele. Je jím p. Jiří Bilař. Je vchodný, provozovna je v bezvadném pořádku, návštěvy jsou slušné. Vyvářejí se zde i obědy, scházejí se zde zaměstnanci. Nadmíru, rádnící, kteří pracují na rámku, šetří se sýrárny, ale i další nákodní návštěvníci v obci.

V „Domě s pečovatelskou službou" je nový domovník je jím p. Jiří Soukup - zároveň Pavlína Hofmanová

V domě zdraví, v bývalé dětské poradně je od října v provozu krejčovství „Sára". Majitelkami jsou Marcela Kučerová a Radmila Grossmannová.

Ve Valdeřicích se uvolnily prostory po provozovně kadeřnictví. Od dubna má tyto prostory pronajmuté paní Iva Pospíšilová. Zřídila zde prodejnu drogistických potřeb, barev, čisticích prostředků atd.

Prodejna potravin ve Valdeřicích je základním sortimentem zásobena dostatečně. Mimo potravin nabízí i některé druhy textilu - kalenky, deplá kové soupravy a další. Na skladě má i beletrii a dětské knížky. Vedoucí je p. Šarfová.

Branná má též „kosmetický salón". O krásu žen se stará Andrea Vavřínová, příjemné prostředí si vytvořila v domku svých rodičů. O ženy, které se chtějí líbit a udržet si vzhled, nemá nouzi

Hračky a kosmetiku prodávají p. Vojtíchová a p. Pavlová. Prodejny mají ve vlastním domě v dolní části obce nese název „Batra".

O bydlení v Domě s pečovatelskou službou je stále zájem. V r. 1995 se nastěhovali tito noví nájemníci: p. Miloslava Pichová - Horní Branná
p. Marta Jirsová - Dolní Branná
p. Drahuše Jabůrková - Dolní Branná
manželé Martinovi z Valdeřic
Zemřeli tito nájemníci:
p. Anna Kobrlová - nejstarší v DPS
p. Málková
p. Vlasta Zuzánková - z Horní Branné
p. Fialová - z Dolní Branné
p. Podzimek - původně z Martinic
Obecní zastupitelstvo dne 3. října 1995 schválilo příspěvek obcí při umístění jejich občana ve zdejším DPS ve výši 10 tis. Kč.

Kino - jeho ukončení

Vedoucí kina p. Borek Bardoš seznámil ob. zastupitelstvo s tvrdě se snižující návštěvností jednotlivých filmových představení. Mzdové a provozní náklady jsou neúnosné. Lucerna film požaduje za jednu filmovou kopii a den 500,- Kč. Tuto částku nepokryje ani vybrané vstupné. Průměrná návštěvnost klesla ze 60 lidí v r. 1990 na 35 v r. 1994 a za 1. pololetí roku letošního došlo k dalšímu poklesu. Kino často nehrálo neboť se nesešel ani minimální počet 5 lidí.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem byl provoz kina od 1.10.1995 zastaven. Tak tedy sál, na který byli občané kdysi pyšní, osiřel. Na jak dlouho asi?

Fasáda na zámku

Rok 1995 byl v naší obci ve znamení prací pro vzhled zámku a pro nové, moderní služby občanům.
Od května až do pozdního podzimu se pilně pracovalo na zámku. Šikovné ruce fasádníků měnily nepěknou omítku, která již opadávala a nedělalo žádnou parádu, na pěknou, bílou, která celý zámek projasnila. Opraven byl i malý „špejchárek" (nebo dřevník) při boční straně zámku - dostal novou střechu i kabát." Na zámku pracovala parta zedníků ze skupiny Ing. Metelky z Vrchlabí. Cena stavebních prací asi 1,500 000, Kč. V příštím roce se bude na zámeckých budovách pokračovat Sokolovna, kurdy, hřiště, zámek, samoobsluha, hrobka, Dům s peč. službou, kostel sv. Mikuláše tvoří velmi pěkný areál ve středu obce.

Telefon - kabelová televize

V prázdninách se začaly dělat výkopy pro telefon a kabelovou televizi. Práce byly zahájeny na dolení části obce a pokračovaly podle silnice až do Valdířic. Zpracování projektu kabelové televize provádí fma. Katroservis Semily. Táž fma zajistí i realizaci kabelové televize.
Zájemců o telefonní přípojky je v obci hodně. Stávající ústředna v budově prošly nemalá prodě

vyhovět všem žadatelům SPT Telecom; Jemily, přislíbil v r 1996 úsilovně rozšířit a vyhovět tím všem těm, kteří mají žádost na Telecomu podanou. Ke konci r 1995 bylo ve Brannické tabulce 226 majitelů telefonních stanic

Brambory a jejich cena

V lednu výrazně vzrostla cena brambor na 15,57 Kč za kilogram Brambory z Turecka byly za 22,35 Kč Naproti tomu kilogram grapefruitů bylo možno koupit za 12,- Kč Pěkná jablka za 13,- Kč, banány též za 16,- Kč a pěkné pomeranče stály 17,- Kč Před rokem stály brambory 3,4-5 Kč ještě před dvěma roky byl trh bramborami přesycen a se mědělci na nich prodělávali, loni bylo brambor nedostatek. Lidos, zdá se, bude brambor dost pro všechny Každý obyvatel naší republiky jich spotřeboval ročně v průměru 92 kilogramů Lidé však chtějí brambory kvalitní a při dnešních vysokých cenách potravinu jakostní Zatím máme ceny brambor světové, výnosy a kvalitu ne Před 115 lety - v r 1880 byl ve Branné veliký nedostatek brambor, kdy těchto nebylo ani na sázení Obec objednala prostřednictvím okr hejtmanství v Jilemnici 100 kl brambor, neboť v obci bylo 63 rodin, které neměly dostatečné anebo vůbec žádné obživy. (Ze obecní kroniky z archivu v Bystřině)

Návštěva jara Pavla II v ČR

V sobotu 20 května 1995 uvítal prezident Václav Havel na letišti v Praze Svatého otce. Ten přijel na druhou návštěvu do naší republiky, aby

su svatořečil Zdislavu z Lamberku a jana Sarkandra. Počasí příšomným nepřálo, přesto na ploše letiště v Olomouci klečelo v hustém dešti a blátě 250000 věřících. Mezi přídomnými byli i věřící ze sousedních farností. O svých zážitcích z této návštěvy vyprávěla v Domě s peč. službou Tonička Hofmanová její sestra p. Anna Vrátná byla na setkání se Svatým otcem v Praze.

Starožitnosti

Vídáme nákupčí starých věcí v poslední době velice často. Obcházejí naše vesnice a vyptávají, kde je na prodej starožitný nábytek, nejlépe z měkkého dřeva a z konce min. století. Vykupují obrazy, sošky, vánoční ozdoby. Shání se po bedlivém, hudebních nástrojích, malováním nádobí. Nyní nakupují koryta, žlaby, kdo by dnes dokázal řemeslnou kunšthýřskou práci. Kdyby cizinci, pro které se většinou tyto věci nakupují měli předky, kteří pracovali s fortelem a skromností, určitě by je u nás nekupovali. Jsou mezi námi i lidé, kteří se dopouštějí krádeží prámků jen proto, aby "zbohatli". Zamyslíme se již nad tímto počínáním.

Katastrofy ve světě

Rok 1995 byl pro mnoho zemí celou řadu utrpení, zkrátka na životech, zničení domů, zemětřesení, povodně, zřícení letadel, rozsáhlé požáry lesů, srážky vlaků atd. Ke konci měsíce ledna byla provedňová situace na Vltavě.

Městečka v údolí německých řek Rýna a Mosely se proměnila v Benátky. Spořitelna v Kirnu, jedrom z nejhůře postižených míst, s plným vědomím prokuratury zrušila právě peníze Bankooky proniknuté vodou se ruční pralky, podé se sušily v běžné sušičce na prádlo a žehličky. Silné zemětřesení v oblasti japonského města Kóbe způsobilo smrt asi šestnácti set lidí a zranění dvaceti šesti tisíc osob, zřícení desetitisíců domů, pohřešování stovek lidí.

V polovině prosince propukla naplno chřipková epidemie. Zavírály se školy, návštěvy v nemocnicích byly zakázány. Chřipkou byla postižena celá ČR. Ve východních Čechách byl počet nemocných na 100 000 obyvatel 873, bylo do předposlední místo v počtu nemocných. Od 14 prosince vyhlásilo min. zdravotnictví a školství mimořádné volno na školách v celé České republice. Děti šly do školy až 3. ledna 1996. V naší obci probíhala chřipka tak jako jindy v zimním období

Úmrtí

26. ledna měl v místní hrobce poslední rozloučení p. Štěpán Bujárek z Valtéřic čp. 86 ve věku 86 let. Do paměti občanů obou obcí se zapsal jako nadšený ochotník - režisér divadelního spolku Tyl. Za jeho vedení se ve Branné sehrálo mnoho divadelních her na profesionální úrovni. Volil vždy takové hry, které byly pro účinkující náročné, ale pro diváky vždy krásným zážitkem. Hry, Stromy

stromy umírají vsloje" - úsměvná komedie „Jak je dů-
ležité míti Tulipa" - „Jiřiné paní" - „Zkrocení zlé ženy"
výpravná hra ze starého Říma „Liška a hrozny" -
„Zuzana Vojířová" a mnoho dalších. V r. 1965 slavil
„Tyl své výročí založení. K němu oslavám nacvičil
p. Bujárek divadelní hru se zpěvy „Paní Marján-
ka matka pluku." Této hře byl přítomný i její skla-
datel nár. umělec Václav Trojan. Poděkoval p. Bu-
járkovi i všem účinkujícím za krásné provedení
tohoto představení. Ještě dnes si pamětníci na
tuto hru vzpomínají a zpívají si některé písně
Na plakátech k tomuto divadlu bylo napsáno:
„Všechny naše kroky musí vésti, láska k ná-
rodu a jeho štěstí."

Budiž čest Vaší památce pane Bujárek.

Rok 1995 byl prvním v historii, kdy se v ČR
narodilo méně než sto tisíc dětí. V posledních
pěti letech došlo k dramatickému poklesu po-
rodnosti. V r. 1994 bylo uzavřeno v ČR nejméně
sňatků od r. 1918. Minulý rok rovněž poprvé
zaznamenal menší počet narozených dětí než
počet zemřelých. Porodnost byla v r. 1995 nej-
menší od r. 1785, odkdy je statisticky sle-
dována. Do prvních tříd ZŠ nastoupilo letos asi
sto dvacetosm tisíc žáků. Od šk. r. 1989 kdy
jich bylo 134 993, se počet prvňáčků neusíá-
le snižuje. Ještě v tomto roce naposledy mohou
žáci ZŠ vyjít z osmých tříd, za rok už si
budou muset počkat do devátě třídy. V letoš-
ním r. se narodila v ČR jednou čtyřčata, čtrnác-
krát trojčata a 1652 dvojčat.

V roce 1995 se narodily tyto děti

Hendrych Jakub	
Netas Radek	Šír Daniel
Kocourek Lubo	Jón Tomáš
Šír Zdeněk	Jón Lubo
Cudobský Zdeněk	Machala Milan
Soukupová Karolína	Jirousová Andrea
Zapletálek Michal	Zuránková Lenka

V roce 1995 zemřely dále občané

Horová Anna	Blažková Marie
Maiková Ludmila	Carel Vladimír
Bujárek Štěpán	Junek Alois
Kynilová Irena	Cedrinek Jaroslav
Holcová Marie	Blažek Jan
Holubec Jaroslav	Kobzová Anna
Bednářová Olga	Horáček Miloslav
Kholová Jaroslav	Bálková Anna
Kohánka Karel	Čidrmus Ladislav
Vejtychová Marie	Zuránková Vlasta
Jandíček František	Cedíková Milena
Bubeník Václav	Čermanová Věra
Klinger Jaroslav	Zapletálek Augustin
Čermínová Carolina	Matiášková Marie

	Celkem	Tělnice	Horní Dranov
Stav k 1.1.1995	1318	489	1229
Narodilo se	13	6	7
Zemřelo	24	5	23
Přistěhovalo se	21	5	16
Přistěhovalo se	52	13	39
Stav k 1.1.1996	1334	498	1236

Neodvratně se blíží vánoce, čas lásky, pohody, klidu. Čas, který stírá alespoň na okamžik všechny rozepře a sbližuje lidské duše. Rozhlédněme se tedy po svém okolí, snažme se přívětivým slovem nalézt správný směr domů, kdo se cítí osamělý a ztracený uprostřed společnosti. Přejme si všichni, aby všechny vánoční hezké vztahy dostaly trvalý charakter. Záleží jen na nás, jak budo skutečnost přijmeme a budeme na ni reagovat. Proč neračíš právě ve Branné - a to právě dnes?

V naší obci se hodně vylepšilo, obecní úřad má zájem o to, aby zde byli všichni spokojeni, od těch nejmladších až po důchodce. Lidé se musí ale také sami snažit, aby den kousek ze mě pod horami udržovali a byli naň hrdí.

Denně slyšíme nebo čteme o vzrůstajících násilnostech, podvodech a korupcích. Už se to k nám přibližuje z okolních měst. Nesmíme dopustit, aby by nedobré vlastnosti - provýšenost, arogance, touha po mamonu se usídlily také u nás. Letošní rok byl rokem tolerance, budo však jsme v celém světě mezi lidmi nevidělí.

Zapsala Věra Hyšková

Změna kronikáře

31. března 1996 onemocněla kronikářka paní Věra Hyšková. Mozková příhoda jí trvale zabránila vykonávat kulo činnost. V měsíci červenci se rozhodl vykonávat funkci kronikáře obce Jaroslav Šejnek, který byl pověřen ke kélo činnosti dne 9. září 1996 příslušným dekretem starostou Ing. Miloslavem Martinem.

Jaroslav Šejnek převzal kulo kroniku od starosty s přílohami umístěnými v knize.

ŽIVOTOPIS

Narodil jsem se 15. února 1935 v Kruhu u Jilemnice. Celé dětství a mládí jsem prožil v Rozlokách u Jilemnice. Zde jsem ukončil základní školní vzdělání v roce 1950. O3 roky později jsem absolvoval gymnázium v Jilemnici a začal učit na osmileté střední škole v Jablonci nad Jizerou. V roce 1959 mně i mé manželce byla nabídnuta učitelská místa s bytem v rámci v Horní Branné. Já jsem však po skončení dálkového studia matematiky a deskriptivní geometrie započal

od září 1963 učil na gymnázium v Jilemnici, kde jsem působil až do roku 1975. V tomto roce, po stále se zvětšujících politických represích, jsem byl jako politicky nespolehlivý ze školství propuštěn. Důvodem byla angažovanost v letech 1968 a 1969. Nastoupil jsem nejprve jako řidič nákladní dopravy, později jsem dva roky pracoval jako skladník v krámě brambor v Jilemnici. V prosinci 1977 se mi podařilo získat odpovídající zaměstnání v Závodech průmyslové automatizace v Turnově. Nastoupil jsem do funkce analytika výpočtního střediska. Od roku 1982 do srpna 1990 jsem pracoval jako samostatný odborný pracovník (opět u počítače) na oddělení nukleární medicíny v Jilemnické nemocnici. Po listopadových událostech, v roce 1989 jsem byl plně rehabilitován a vrátil se do školství. Tentokrát do gymnázia ve Vrchlabí, kde dosud učím převážně matematiku.

Již druhé volební období jsem členem Obecního zastupitelstva v Horní Branné.

Jar. Lejmek

1996

Průběh roku, počasí, změny přírodního prostředí

Zápisy školního roku jsou již psány jiným rukopisem, i když za podklady z prvního čtvrtletí částečně připravila ještě kronikářka paní Věra Hyšková. Prolože v předchozích zápisech schází její životopis, uvádím aspoň bylo údaje. Přistěhovala se i s rodinou do Horní Poranně v roce 1957. Byla učitelkou, později ředitelkou mateřské školy. Aktivně se podílela na kulturním a společenském životě v obci nejen s dětmi mateřské školy, ale také jako herečka v ochotnickém divadelním spolku Tyl, později jako předsedkyně Osvětové besedy. Do jara roku 1996 řídila kroniku obce. Poslední březnový den náhle vážně onemocněla a ke kronice se již nevrátil. Obecní zastupitelstvo během následujících měsíců hledalo vhodného nástupce. V červenci se pro kronikářskou práci rozhodl člen obecního zastupitelstva Jaroslav Dejmek.

STRUČNÝ ŽIVOTOPIS VĚRY HYŠKOVÉ

Následující text bude přepisem z podkladů Věry Hyškové:

PŘEPIS ZÁPISŮ VĚRY HYŠKOVÉ

"Zdraví a štěstí, radosti hojnost, národu právo, svobodu, volnost. Štěstěny při

každém kroku přinášej blaho v tom novém roku." Tak pěkně vinšoval kominík na v kalendáři roku 1919. Jeho přání před před sedmdesáti sedmi roky – lo platí i pro rok 1996. S dnes potěšujeme všichni pěně vnímal živol, měl mnoho dobrých přátel, vzájemně si pomáhal a rozdá- val lásku okolí i svým bližním. Jsme kolos plni očekávání jaké změny nám leto- to rok přinese, jak se dokáží shodnout naši poslanci, ministři. Lidé na venkově žazili hodně. Čtyřistapadesát let krpěli rozmary vrchnosti, poté následovalo čty- řicet let totalitní vlády. Když si zdě- dovaní rolníci zvykli na zemědělská druž- stva, přišlo jejich systematické ničem.

LEDEN

Počasí v lednu podle pranostik.
O sv. Otmaru zima zebe do márlu. 8.1.
O sv. Bazileji zima vždy čiší. 9.1.
Na sv. Hygina drsná zima začíná. 11.1.

Silnice svým povrchem připomínají zrcadlo. Ve dnech 7. a 8. ledna byly sil- nice jen pro řidiče – kaskadéry. Teplota byla ve vyšších polohách v našem oko- lí pod bodem mrazu. Vlivem deště se tvořila náledí. Již v neděli večer se pro- vádělý posypy rozvozek, další den i obec- ních cest. K tragickým nehodám nedošlo,

bylo jen více případů zlomenin. Na horách je spíše nedostatek sněhu. V údolí byly sněhové přeháňky nepatrné. Mrazy však značné a pole hola.

V únoru se pořádaly sbromy podle potoka. ÚNOR Začínalo se u „Širova mostu" a pokračovalo směrem k horní části obce. Pracující meliorace rostí ihned pálili a dřevo odváželi. Výhled od zadní části k silnici se tak výrazně zlepšil a to hlavně pro řidiče motorových vozidel. Únor byl velice bohatý na sníh. Výhrůžné sněžení každý den zvyšovalo vrstvy sněhu. V podhorských oblastech se prohlubovalo několikrát denně, silnice byly udržovány. Příroda je stále ještě zlidšťala, kdyně a jakési cizí stvůrčka nám připomíná, že ještě tak brzy naplno svítit nebude. Ptáci, kteří zůstali, mají ve sněhem zapadlé přírodě těžké živobytí. Hlad je nutí přiletět k lidským obydlím a to stále ve větším počtu. Ukazatelem stálých mrazů je přílomnost vran a někde i havranů.

Příroda jíště stále spí a to ve znamení a očekávání nesčetných budoucích zrození. Doba zimního odpočinku je pro naše hospodářství - ba i rostlinstvo- BŘEZEN

slov napralo nulový, samozřejmý a přirozený. Pomalu už ale přijde čas, kdy zima a její hrůzy a svízele budou patřit minulosti.
Letošní dlouhá zima začínala holomrazy. Později sice napadalo sněhu více než dost, dokonce ještě v minulých dnech. Naděje na dostatek vláhy však odleče spolu s vodou po promrzlé půdě. Zemědělci jsou již netrpěliví, na pole jsti tak hned nevyjedou. Stará kalendářní zkušenost říká, že každý den, který uplyne po sv. Josefu do začátku jařiny, ubírá z výnosu zrna až 40 kg. Je ale dobře, že nedochází k prudkému oteplení, budeme ušetřeni ničivých povodní a zaplav. Letošní zima snad nikdy neskončí, sluníčko na nás zapomnělo. To jsou slova, která můžeme slyšet snad pokaždé, když se řeč stočí na počasí.
Z pohledu celého tohoto století se ale letošní zima až tak nevyjímečná nejeví. Podobných a ještě studenějších zim bylo celkem dost.
24. – 26. března. Že bývají vrány na polích, hlavně pak na „Holubcově kopci", „U kapličky" není nic neobvyklého. Ale takové množství vran, které se procházely v dolní části obce, po zahradách,

dvorách, mezi slepicemi, byl jev neobvyklý. Nevadil jim vlak, auta, hladově hrabaly pod sbrany, kdě už byl sníh vyšlý. Kolem potoka jich bylo jako o vraních/sle-ších. Za dva dny však uletěly pryč, k horám.

Zde končí rukopisný koncept kroni- KONEC ZÁPISŮ
kářky paní Věry Hyškové, která psala VĚRY HYŠKOVÉ
zápisy od roku 1986.

Po neobvykle dlouhé zimě, studeném POKRAČUJE
jaru se ani léto příliš nevydařilo. JAR. DEJNEK
Často pršelo, dny i v červenci a v srpnu
byly poměrně chladné. První letní období LÉTO
nastalo asi týden před hanáckou
poutí, další a delší až na přelomu čer-
vence a srpna. V těchto dnech se zapl-
nily břehy zámeckého rybníka a v je-
ho nepříliš čisté vodě se koupaly hlav-
ně děti. Valeřické koupaliště není
pro havarijní stav používáno již ně-
kolik sezón. Tělovýchovná jednota
Sokol Valeřice ani Obecní úřad zatím
nemají peníze na jeho generální opravu.
Rdz počasí se projevil na dozrávání obi-
lí i ovoce. Žně započaly teprve ve dru-
hé polovině srpna a ovoce se sklízelo poz-
dě v září, někde i v říjnu. V obci byla
dobrá úroda ovoce: jádrovin i peckovin.

PODZIM

Očekávané „babí léto" s opravdu podzimními jasně teplými dny se rovněž nedostavilo. Celkově však bylo počasí s mírně nadprůměrnými teplotami, bez dešťů. Tak se sklidly dokončit mnohé sklizňové práce, ještě i obilí, ale bez problémů i brambory. Ty bam jsou roky, kdy bývalé jednotné zemědělské družstvo muselo na příkaz okresní zemědělské správy sázet 90 až 100 hektarů brambor. Tehdy, zvláště při mokrém podzimu, byl problém všechny brambory sklidit. A tak, opět na příkaz okresního národního výboru v Semilech, pomáhali studenti Střední průmyslové školy textilní v Jilemnici, sovětští vojáci z posádky z Turnova a odpoledne jednotlivě až pětičlenné dětské děti ze zdejší základní školy. Obdobná situace byla každoročně se sklizní chmele na Žatecku a Lounsku. V těchto dobách (před rokem 1989) se každoročně bojovalo o úrodu s hesly „ani zrno na zmar" „kdo dá dříve obilí, Trutnov nebo Semily?" Sdělovací prostředky se předháněly v informacích a agitaci.

A přesto stav pracovníků v zemědělství v Horní Branné poklesl ze 200 osob před rokem 1989 (v tomto čísle jsou zahrnuti

všichni členové bývalého zpěvného souboru Horní Branná, filemnice a baletnice, včetně hlavební skupiny, která pracovávala i mimo pořady souboru) na současných 42 zaměstnanců Zemědělského podniku - ZEPO Horní Branná (navíc pracuje mnoho lidí ne svých zemědělských usedlostech), kde se sklízí bez brigád, celkem bez povšimnutí okolních občanů.

PRVNÍ MRÁZ

Teprve v polovině listopadu klesla rtuť teploměru pod nulu a první citelnější mráz (-7°C), po kterém následovalo i mírné sněžení přišel až v sobotu 23.11. Svatý Martin se tedy o svých čtrnáctých dnů opozdil. Stromy řádná nadílka sněhu na sebe dala ještě týden čekat. Opravdu chumelit začalo v pátek 29.11. večer a sníh se sypal téměř celou sobotu, takže napadlo asi 20 cm. Soukromý zemědělec pan Plechač z Horní Branné, se kterým má náš Obecní úřad již delší dobu smlouvu na odklízení sněhu, musel se svými zaměstnanci několikrát prokopat.

ZIMA

Podle astronomů nastoupila letošní zima 21.12. v 15 hodin. Svůj příchod potvrdila ihned mrazivým počasím. Ještě úplně večer klesla teplota pod -10°C a ranní

teploty se pohybovaly od -15°C do -17°C. Souvislá vrstva sněhu (10-15 cm) umožňuje lyžování. Mrazy kolem -5°C trvají i přes den. Podobný ráz počasí se udržel po celé vánoce a přes nový rok. Tak se letos občanům naskytla předsta-va pravých horských vánoc; se křupajícím mrazem, křupáním sněhu pod nohama a jiskrnou oblohou při cestě na půlnoční mši.

2. Obyvatelstvo (sociální a demografický vývoj)

Zásadní politické změny po listopadu 1989 se v průběhu posledních let začí-nají projevovat i v sociálním rozvrstve-ní obyvatel naší obce. V období budo-vání socialismu byla venkovu přisou-zena role zajišťovat dostatek potra-vin pro celou republiku. Hlavním a téměř jediným podnikem bylo Jednot-né zemědělské družstvo (zkratka JZD), do kterého byli přinuceni vstoupit té-měř všichni zemědělci z Horní Branné (až na tři, čtyři výjimky) a později došlo k připojení JZD Filemnice a

JZD Valeřice. Vznikl tak obrovský rostlinný zemědělský podnik, jehož řídící a administrativní orgán byl v Hlavní Branné. Sídlil v komplexu hospodářských budov, v nové prosklenném objektu, kterému se říkalo „bílý dům". JZD poskytovalo obživu nejen zemědělcům, ale i jiným profesím, technickým a administrativním. Obvalní občané dojížděli za prací do sousedních měst. Umělá zaměstnanost a zákaz o přežitcích nezmožňovat nikomu nepracovat. Výjimku tvořila skupina žen v domácnosti.

Postupné uvolňování tuhého centrálního a direktivního řízení přineslo i rozpad JZD a celkové uvolnění sešněrované společnosti. Zápornou složkou je všeobecná honba za penězi, které se často získávají i nepoctivým způsobem. To však je úkaz spíše ve velkých městech a velkých v Praze.

Tyto změny zaznamenávala v předchozích letech i moje předchůdkyně.

V roce 1996 se narodily tyto děti:
Harlig Ondřej, Kobes Lukáš, Petřík Jan, Brožka Daniel, Malínský David, Holubec Petr, Klinger Martin, Čvrlík Adam, Kobrle Václav, Slabý Lubor, Tandr Martin,

jiránková Michaela, Zevelová Michaela, Kobrlová Lucie, Tichá Aneta, Šolcová Žofie, Mariašová Vendula, Holubcová Lucie, Hanušová Nikola.

Celkem 19 dětí. Určitá záruka pro budoucí první třídu základní školy.

Opustili nás, zemřeli následující občané: Menec Josef, Zemánková Zdenka, Martinová Věra, Novák František, Kožíčka Stanislav, Nováková Ludmila, Želinková Marie, Jirásek Jaroslav, Šroufová Růžena, Želinková Marie, Anlašová Vilemína, Másko Jaroslav, Anlašová Miloslava, Martinová Libuše, Blažková Ludmila, Jiroušová Ludmila, Soukupová Věra, Albrecht Jan.

I když se narodilo a jednoho obyvatele více než zemřelo, přesla nás v obci ubylo, jak ukazuje následující babulka.

Změny v evidenci obyvatel

	Hor. Branná	Valtéřice	Celkem
1.1.1996	1 236	498	1 734
Přihlášeno	18	4	22
Narozeno	16	3	19
Odhlášeno	25	4	29
Zemřelo	8	10	18
31.12.1996	1 237	491	1 728

3. Politický a veřejný život

Rok 1996 byl v oblasti politického života zcela mimořádný. Byl to volební rok, rok dvojích voleb. Nejprve jsme volili své zástupce, poslance do dolní komory a na podzim senátory do komory horní. Senátní volby se naposled konaly v roce 1935. Hlavní podíl na tom měl tehdejší předseda vlády Václav Klaus, který v lednu prosadil, že se obojí volby budou konat v jednom termínu. Zde se opět projevila nejednotnost vládní koalice a do senátu jsme tedy volili až v listopadu. Obě předvolební kampaně sebraly vládě i parlamentu mnoho sil a času, takže se zbrzdily práce při tvorbě zákonů.

Senátní volby poprvé od r. 1935

Prakticky v naší obci žádná ze současných politických akcí nevykazuje příliš iniciativy, proběhla tedy obě předvolební období zcela klidně. Účast našich občanů při volbách a výsledky hlasování se od celorepublikových příliš neliší.

Předvolební kampaně v obci

Výsledky hlasování do dolní komory Parlamentu České republiky.

Volby se konaly 31. května a 1. června.

Volilo se ve dvou okrscích. V 1. okrsku Horní Branná bylo zapsáno 822 voličů. K volbách jich přišlo 707 a 3 hlasy byly neplatné. Účast 86,01%.
Ve 2. okrsku Valteřice a horní část Horní Branné bylo zapsáno 472 voličů a zúčastnilo se 407 osob. Všechny hlasy byly platné. Účast 86,23%
Jak dopadly jednotlivé strany ukazuje následující tabulka:

1. Horní Branná				2. Valtéřice		
Pořadí	Strana	Hlasů	%	Hlasů	%	Pořadí
1.	ODS	247	35,08	129	31,70	1.
2.	ČSSD	170	24,15	67	16,46	3.
3.	KDU-ČSL	96	13,64	79	19,40	2.
4.	ODA	52	7,34	40	9,83	4.
5.	KSČM	45	6,39	21	5,16	6.
6.	SPR-RSČ	33	4,68	25	6,14	5.
7.	SD-LSNS	18	2,56	13	3,19	8.
8.	DŮCHODCI	18	2,56	15	3,69	7.
9.	JU	13	1,85	8	1,97	9.
10.	ČMUS	9	1,28	6	1,47	10.
11.	LB	2	0,28	1	0,25	12.
12.	NEZÁVISLÍ	1	0,14	3	0,74	11.

Vysvětlení zkratek politických stran.
ODS - Občanská demokratická strana
ČSSD - Česká strana sociálně demokratická
KDU-ČSL - Křesťanská demokratická unie - Československá strana lidová

ODA- Občanská demokratická aliance
KSČM- Komunistická strana Čech a Moravy
SPR-RSČ - Sdružení pro republiku- republikánská strana Československa.
SD-LSNS- Svobodní demokraté - Liberální strana národně socialistická
DŮCHODCI - Důchodci za životní jistoty
DU - Demokratická unie
ČMUS - Českomoravská unie středu
LB - Levý blok
NEZÁVISLÍ - Nezávislí kandidáti.

VOLBY DO SENÁTU

Uplynulo zhruba půl roku a voliči minulých matrik dvou volebních okrsků se znovu sešly. Občané volili části Lomu Branné - střed a dolní část obce odevzdávají své hlasy v jídelně domu s pečovatelskou službou a zbytek obce s Valečími chodí volit do

Pro senátní volby byl okres Semily rozdělen a naše obce patřily k volebnímu obvodu se sídlem v Jablonci nad Nisou. Na výběr jsme měli následující kandidáty:

1. Ing. Zdeněk Jankl, Nezávislí
2. Ing. Miloš Smyka, ODA
3. Josef Kaněček, DŮCHODCI
4. Doc. Ing. Karel Dyba, CSc, ODS
5. PaedDr. František Vízek, ČSSD
6. Jaroslav Šafařík, SD-LSNS

7. Miroslav Jonalka, prom. fyzik, Lemaková 92
8. Ing. František Pešek, KSČM

V rámci kampaně navštívil obec jeden z favoritů na senátorské křeslo, bývalý ministr vlády Karel Dyba. Zastavil se ve firmě NATURAL a pohovořil s návštěvníky restaurace.

Na nástěnkách tabulích se objevily plakáty s portréty kandidátů a s hlavními body jejich programů.

Volby byly stanoveny jako dvoukolové. První kolo proběhlo v pátek 15. a v sobotu 16. listopadu. V případě, že žádný kandidát nedostal nadpoloviční počet hlasů, počítalo se s druhým kolem ve dnech 22. a 23. listopadu.

Senát v prvním kole bylo zvoleno v celé republice jen několik senátorů. Ve většině volebních okresů se konalo druhé kolo, kam postoupili dva nejúspěšnější z kola prvního. V našem 35. okrsku postoupili do druhého kola kandidáti dvou nejsilnějších stran. Za ČSSD František Pešek a za ODS Karel Dyba.

Celostátní účast v senátních volbách byla velmi nízká, účast asi šestina voličů. Obdobná situace byla i v obou našich okrsích. Předběžné výsledky jsem dále.

Další tabulka uvádí v přehledu výsledky v obou kolech. Jarní a podzimní volby stály 37000 Kč. Částka byla v plné výši hrazena z prostředků Okresního úřadu v Semilech.

I. kolo dne 15. a 16. 11.

		1. Horní Branná		2. Valteřice	
Čís. kand.	Jméno	Hlasů	%	Hlasů	%
1	Zdeněk Joukl	6	2,04	9	5,00
2	Miloš Šnytr	47	15,99	29	16,10
3	Josef Koníček	9	3,06	8	4,50
4	Karel Dyba	129	43,89	85	47,50
5	Frant. Vízek	60	20,40	23	12,80
6	Jaroslav Šafařík	17	5,78	9	5,00
7	Mirosl. Janatka	0	0,00	4	2,20
8	Frant. Pešek	26	8,84	12	6,70

II. kolo dne 22. a 23. 11.

		1. Horní Branná		2. Valteřice	
Čís. kand.	Jméno	Hlasů	%	Hlasů	%
4.	Karel Dyba	166	54,78	105	66
5.	František Vízek	137	45,22	54	34

4. Hospodářský život

a) zemědělství

Fakt, jako byl únor r. 1948 začátek přeměny od soukromého podnikání k poslupnému zestátnění téměř veškeré lidské činnosti, je listopad 1989 začátkem opačného poslupu. Obě části se neobešly bez bolesti, často i tragedií mnohých lidí. Za čtyřicet let letal socialismu se ze společnosti vytratily generace podnikatelů. Soukromá iniciativa se nevyplácela. Neš se k podnikavcům, kteří se za socialismu řídili heslem „kdo nekrádá stát, okrádá vlastní rodinu," stanou skuteční podnikatelé, jistě nějakou dobu potrvá. Mnohé sociologické průzkumy uvádějí, že všechny podnikatelské schopnosti a vlastnosti má asi jen jedno procento populace.

ROZPAD JZD

Ve spolupráci s pracovníky Okresního archivu jsme se pokusili rozmanitou hospodářskou situaci v naší obci.

Bývalé jednotné zemědělské družstvo (JZD) 3. května se sídlem v Horní Branné, jednotlivé Řádu práce zaměstnávalo před rokem 1989 asi 450 lidí. V tomto počtu je však zahrnuta i přidružená výroba, ve které pracovalo cca 180 osob. Část přidružené výroby - stavbaři - pracovali v hlavním městě. Nástupcem JZD

je Zemědělské družstvo vlastníků, z kterého byly vydány pozemky a který je jednak Zemědělskému podniku, zkratka ZEPO, s.r.o. a soukromým zemědělcům. ZEPO V ZEPO pracuje 42 osob. ZEPO

O vrácení půdy a inventáře požádali v minulých letech a provozují tak zemědělství jako hlavní činnost následující zemědělci:
Vladimír Šír, čp. 332, Jan Mečíř, čp. 246, SOUKROMÍ
Václav Blažek, čp. 253, Jaromír Kobrle, čp. 8, ZEMĚDĚLCI
Oldřich Bukušek, čp. 126, Miloslav Kobrle, čp. 99
Jan Končů, čp. 81, Josef Šír, čp. 70
Jiří Řehořek, čp. 117, všichni z Kor. Branné.
Ve Valdřicích:
Milan Machala, čp. 78, Jiří Menec, čp. 96
Jaroslav Mach, čp. 132, Miloslav Lukeš, čp. 11

b) průmysl a podnikání

Značný rozmach zaznamenala řemesla. Prvním soukromníkem, který dostal povolení k podnikání ještě před rokem 1954, byl p. Josef Brien. Provozuje truhlářství a řezbářství. Další řemeslníci:
Pavel Černý a Vladimír Tauchman (Chen je z Pilemnice) mají truhlářskou dílnu v bývalé hájence, zvané léž „Židovna."
Pan Miroslav Myšák a syn truhlaří v přistavěné dílně u svého rodinného domu.
Nedávno otevřel další truhlářství pan

Jaroslav Jindřišek.

Pan Luboš Pižman zaměstnává asi 10 až 15 dělníků, kteří sem dojíždějí. Vyrábí skříňky, urny, kaštěla, hrábě. Řada zakázek je i pro vývoz do zahraničí. Základem jeho firmy je dílna předků, kteří byli kolaři. Prove rozšířil.

Výrobou palubek, lišt, atd. se zabývá rovněž firma HOLT pánů Vědrička a Lubora Holubcových. Dílnu mají u Bejrychů na dolním konci, v domě pravoličů k malé-ny straně.

Další truhlářství je ve Valečíčích a patří p. Vlast. a Petru Janovým. Zaměřili se na výrobu oken, dveří a dalších stavebních dílů.

Pro rozřezání klád na prkna či hranoly je možné si zvolit ve Valečíčích dvě rámové pily. Jedna patří panu Jiřímu Hendrychovi se synem, druhá p. Václavu Vandrasovi, staršímu.

V okresu mnoha desítek kilometrů vzdálenosti televizní anténky pro normální i satelitní příjem p. Jan Vaňkůnek z Valečíc. Zaměstnává jednoho pracovníka. Prodává též televizní a rozhlasové přijímače, magnetofony, provádí ozvučování ve školách i dalších veřejných místnostech.

Opravu automobilu je možné si objednat u p. Stanislava Maňáska, p. Františka Richtera, který provádí i obecné zámečnické práce. Speciálně na karoserie je zaměřen pan Josef Ihér.

Do přízemí rámku se přestěhovalo kadeřnictví paní Evy Šírové, ve nedělní odpoledních je masérství. To provozovala do svého odchodu na mateřskou dovolenou paní Miroslava

c) obchod a služby

V nevelkých vzdálenostech od sebe jsou RESTAURACE ve středu obce tři restaurace - hasinec. „Restaurace pod mezí", kterou provozují v budově AVZO TSČ (asociace víceúčelových základních organizací technických sportů a činností) - takto „trochu" se přejmenovalo SVAZARM (Svaz pro spolupráci s armádou), jedna z nejprolétávanějších organizací bývalé ČSSR, + manželé Marcel a Miriam Zusánkovi.

„Zámecká restaurace" má nyní v pronájmu pan Jiří Pilař z Vrchlabí. Pomáhá mu jeho matka.

Obnovený hasinec „U Kubátů" je v rukách vnuka původního majitele, p. Oldřicha Kubáta.

VINÁRNA

Pro velmi méně obvyklé zařízení vybrala v přízemí hospodářské budovy rodinu Libora Maňáska. Adaptace nevzhledných místností provedla na dvou etapách. Zařízení se jmenuje „Bílá vinárna Emas." Podávají se zde večeře, dvakrát týdně se tančí. Hojně ji navštěvují i z obcí vzdálenějších.

Ve Valečích vznikla občerstvení s nápojem piva u mnoha činných.

OBCHODY

Po předchozích oblíbích s největším obchodem (pokud jej provozoval majitel-spotřební družstvo JEDNOTA), samoobslužnou prodejnou potravin, došlo i zde ke stabilizaci. Prodejnu má v pronájmu Ing. Jiří Kalinský z Dolní Kalné a nese název TREFA 2.

PEKÁRNA

Pekárnu (rovněž majetek jilemnické JEDNOTY) provozuje sestra Ing. Kalinského, paní Sokalová. Sta patří do sítě provozoven TREFA, které se objevují ve východočeské oblasti. V pekárně, kde se vyrábějí i cukrářské výrobky, je náročná řada lidí, část dojíždí. Brodavačky jsou mladé ženy z obce a v pekárně našli pracovní příležitost i dřívější a dřívější kolegyně. V pekárně jde přes týden o noční práci.

Další obchody:

jiří a Hana Řeháčkovi, obchod Tempo ve vlastním objektu. Sortiment je smíšený: potraviny, drogerie, průmyslové zboží, půjčovna videokazet.

Gustav Kynčl (nyní již převážně syn, otec, zakladatel je nemocen), obchod TELEKTRA. Sortiment: televizory, chladničky, mrazničky a další elektrické přístroje. Obchod ve vlastním domě.

Jiří Kobrle, řeznictví a prodej alkoholických nápojů včetně piva a uzenin. Obnovená tradice ve velkém domě po dědečkovi s malými vnuky. Bývalý hostinec a řeznictví pana Bohdana Matěáska. Jiří Kobrle otevřel jeden z prvních soukromých obchodů v obci.

Slavomil Řeháček s manželkou, obchod obuvi BOTEX.

Manželé Vladimíra a Ladislav Čermanovi, čp 285 (dole za hrátí), obchod s krmivy pro zvířata.

V čp. 1 je knižní prodejna SATĚN. Společně jej vlastní paní Olga Bienova a Zdena Hubálovská. Ta dojíždí z Jičína.

Koncem roku otevřela prodejnu papírnictví v čp. 1 paní Liliane Holmanová. Rozšířila nabídku o papírnický

a drogistický sortiment.

V bývalé samoobsluze jednoty ve Valašském Meziříčí je v pronájmu. Prodává převážně potraviny a provozuje ji paní Šarfová.

V budově obecního úřadu ve Valašském Meziříčí je drogerie, kterou obsluhuje paní Eva Paspěšilová a v bývalé mlékárenské zastávce je obchůdek s upomínkovými předměty, s výrobky z plastů, s novinami a časopisy paní Elišky Bujárkové.

Fa EDER

V administrativní budově bývalého JZD působí od roku 1994 firma EDER, kde šest společníků provádí ekonomické služby a vedení účetnických prací pro firmy i jednotlivé samostatně podnikatele z blízkého i vzdáleného okolí. Jsou zde zaměstnáni i tři programátoři, kteří vytvářejí a udržují pro své zákazníky programové vybavení: Mzdy, Účetnictví, Majetek, Velkoobchod. Z 9 pracovníků firmy je 6 z Valmez Branné, ostatní dojíždějí. Jednatelkou společnosti je paní Anna Zrzavecká, která v obci již druhé volební období zastává funkci náměstkyně starosty. Živelnost firmy se projevila i potom, kdy v roce 1995 při automobilové tragédii tragicky zahynul její zakladatel Ing. Pavel Eder. Pocházel z Chomutova, s rodinou bydlel v Jihlavě.

Z dalších služeb je k dispozici knihovnictví s názvem SÁRA. Má umístěnou část obecního domu čp. 23 (Zdravotnické středisko). Pracují zde paní Radka Grosmanová a Marcela Kučerová.

Kvůli úplnosti uvedeme ještě velkoobchod a sklad se sušeným ovocem a makrobiotickými výrobky NATURAL. Vlastní jej manželé Věra a Josef Cermanovi.

Z bývalé průmyslové výroby a dílen JZD vznikl zámečnický podnik s názvem KOBRA (Kovovýroba Branna).

Podrobnosti o obou firmách uvedeme v následujícím roce.

5. Úprava obce, doprava, spoje, změny životního prostředí

Na celkovém vzhledu obce se podílejí dva činitelé: veřejný, obecní a soukromý. Obecní úřad každoročně opravuje vzhled budov, které vlastní. Byl mu předmětem hlídání cenných budov a udržovat je, aby nechátraly, je časově a finančně velmi náročné. Ze soukromých objektů je jistě nutné opravit

jižní část, ve které sídlí školní družina a obecní knihovna a dále celé severní křídlo. Ve výhledu je též rekonstrukce domu, kde jsou ordinace zubní, obvodní a dětské lékařky.

VZHLED RODIN. DOMŮ

Vzhled a okolí jednotlivých rodinných domů je velká závislé na vkusu, pracovitosti a finančních možnostech jejich majitelů. Tak máme i ve středu obce a v jeho blízkém okolí dosud domy s opršťkanou omítkou, domky dřevěné bez vnější omítky a zase naopak rodinné vily s rezkými zahrádkami, které jsou vizitkou jejich majitelů.

FARA, DŮM STŘÍŽKŮV

Nejvíce hyzdí vzhled **obce katolická fara**, jejíž bývalý divadelní sálek se již rozpadá a též Střížkův dům, což je navíc objekt značné historické ceny. Majitelé p. Petr Sušovička a paní Eva Drahá jej koupili v roce 1989 od jednotného zemědělského družstva. Jejich velkáčské záměry se rozplynuly a dům se nachází v havarijním stavu. Obecní zastupitelstvo je znepokojeno stavem obou domů, avšak majitelé zatím nic pro jejich záchranu nepodnikají. Současné zákony neumožňují žádný zásah od obce nebo státu. O domě přátelníka Stříž-ka myšla mnohaslránková studie

ve sborníku Z Českého ráje a Podkrkonoší číslo 5 (r. 1996), který vydává Státní okresní archiv v Semilech a v Jičíně. Název studie: Lubáš Lancinger a Ladislav Svoboda: Stříškův plášenický dům v Horní Branné, str. 45 až 69.

Mezi závažné problémy loňského a letošního roku je omezování veřejné hromadné dopravy. Některé autobusové a vlakové spoje jsou ztrátové, takže dochází k jejich rušení nebo provozovatelé požadují na obcích finanční náhrady ke krytí těchto ztrát. Prolože Horní Branná leží na velmi používaných autobusových linkách mezi městy Jilemnice a Vrchlabí, týká se nás tento problém pouze okrajově. Přesto bylo v roce 1996 z obecního rozpočtu přispěno na některé linky částkou 73 000 Kč. Jízdné pro dospělou osobu činilo tehdy do Jilemnice i do Vrchlabí 6 až 7 Kč. Prolože veškeré slevy pro pravidelné dojíždějící byly již v minulých letech zrušeny, dojíždí řada obyvatel do zaměstnání osobními auty. Často se stává dva nebo tři a pak jim doprava přijde i levněji. Navíc ušetří čas a jezdí pohodlněji. Auto-

OMEZOVÁNÍ HROMAD. DOPRAVY

mobil mýní vlastní téměř každá rodina, podstatně přibyla západních značek: FIAT, VW, PEGEUT, FORD, OPEL a japonští výrobci. Často si však lidé kupují vozidla již ojetá. V mnoha autobazarech je veliký výběr. Ceny těchto vozů se pohybují od 100 do 200 tisíc. Z českých silnic již téměř zmizely dříve tolik oblíbené automobily (dvoutakty) Wartburgy a Trabanty z bývalé německé demokratické republiky (NDR).

VLAKOVÁ ZASTÁVKA

Značnou škvrnou na vzhledu obce je i vlaková zastávka Českých drah. Škvrnou o to větší, že na značně poničené budově se skví nápis HORNÍ BRANNÁ. Obecní zastupitelstvo chápe, že se Českým drahám nevyplatí mít zde stálého pracovníka, a nechce se však se stavem objektu smířit. Několikrát bylo jednáno s ředitelstvím ČD, ovšem zatím bezvýsledně. Vzhledem k celkové krizi v tomto největším státním podniku je řešení v nedohledném. V roce 1995 a 1996 se o koupi objektu a jeho rekonstrukci ke bydlení zajímal pan Hásek z Rapotic u Vysokého nad Jizerou. Dokonce na zahrádce zastávky si přinesl již i cihly. I k tomuto záměru však

TELEFONNÍ SÍŤ, KABELOVÁ TELEVIZE

sčslo.

Rok 1996 byl rokem obratu v oblasti telekomunikací. Dosud byla telefonní síť vedena dráty na sloupech. Tento stav spolu se zastaralou telefonní ústřednou neumožňoval připojování dalších domovních přípojek. V průběhu let 1995 (výkopy) a 1996 došlo k uložení vodičů do země. Obecní zastupitelstvo se k akci TELECOMU připojilo a současně do výkopů byl uložen i kabel pro televizní příjem. Po rozšíření telefonní ústředny na místní poště a zřízení přijímové stanice TV signálu v Domě s pečovatelskou službou může mít většina domů kraji telefonní stanici a kabelový příjem televizního signálu. Tento rozvod umožňuje sledovat více stanic a pro určité části obce znamená i podstatné zkvalitnění příjmu České televize 1 a 2 a televize NOVA. V některých místech je příjem z nedalekého vysílače na Černé hoře špatný. Příspěvek firmě TELECOM činil 3 miliony korun. Prokáže-li rozpočet jednoho roku by to nebylo možné, byly náklady hrazeny z úvěru u České spořitelny. Dlužnou částku bude Obecní

zaskupitelstvo splácek z rozpočtů jednotlivých roků. Věříme, že tato velkorysá akce přinesla občanům další zkvalitnění jejich života.

6. Péče o obyvatelstvo (sociální zabezpečení, zdravotnictví aj.)

Obecní úřad provozuje již několik let dům s pečovatelskou službou. Jsou zde zaměstnány čtyři pečovatelky, které zajišťují jeho provoz. Ty každý připravují školní jídelna, sem se přivážejí obědy. Stravují se zde i další zájemci (pracovníci OÚ, podnikatelé – asi 20 osob). Náklady na provoz domu s pečovatelskou službou byly letos 600 000 Kč, což je 7,5% celého obecního rozpočtu. Tato částka je však ve skutečnosti o 13000 Kč nižší; tvoří ji nájemné a příjem z ostatních služeb. Všechny byty v domě jsou trvale obydlené a proto OÚ vede seznam, jakýsi pořadník zájemců. Přednost mají lidé z Horní Branné. Protože je v domě dostatek bytů, kde zde i řada seniorů z okolních obcí, kde podobné zařízení nemají. Vedoucí je paní Radka Hančová, která řídí provoz bez problémů, dobře spolupracuje

s obecním úřadem. Pečovatelky zajišťují i rozvoz obědů starším lidem po obou obcích. Zájem o tuto službu má 25 až 30 osob a cena oběda i s dovozem je celos 30Kč. ROZVOZ OBĚDŮ

V pronajatém obecním domě ordinují dva- LÉKAŘI krát za týden (v úterý a ve čtvrtek) MUDr. Alena Pekárková, která má další ordinační dny v Jilemnici a dojíždí z Roztok u Jilemnice. Zdravotní sestra je Jaroslava Bílková z Horní Branné. Obecní zastupitelstvo již v minulých letech se několikrát zabývalo možností rozšířit ordinační dobu MUDr. Pekárkové. Podle jejího vyjádření jsou dva dny dostačující.

Bez problémů probíhá péče v oblasti stomatologie. Paní MUDr. Jiřina Machová, roz. Kudrová je původem z Vysokého nad Jizerou. Nyní bydlí s manželem a dvěma dětmi ve Valečicích. Provozuje praxi v obci již několik let a občané jsou s ní plně spokojeni. Její zdravotní sestra je paní Růžena Kracíková z Jilemnice.

Jednou týdně v pondělí v obci ordinuje pí MUDr. Helena Marešová, dětská lékařka.

Ve dvou blízkých městech v Jilemnici

a ve Vrchlabí jsou pak našim občanům k dispozici odborní lékaři, dvě nemocnice se základními odděleními a celkem tři lékárny. Lékařská péče je hrazena ze zdravotního pojištění. Některé lékařské úkony, např. sportovní prohlídky, prohlídky pro vydání řidičského průkazu apod. se platí. Pacienti si rovněž připlácejí na některé (hlavně zahraniční) léky. Zde je nutno poznamenat, že před rokem 1989 léky od západních renomovaných firem se běžným pacientům vůbec, nebo téměř vůbec, nepodávaly.

7. Školství a kultura

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Díky dostatečnému počtu mladých rodin má naše základní škola spíše přebytek „prvňáků" a tak je některým doporučován i odklad. Je to výjimka proti celostátnímu trendu, kdy na základních školách děti ubývá. Od 1. září 1996 byla uzákoněna devítiletá školní docházka a tak se stav žáčků ještě zvýšil. V této situaci má škola nedostatek tříd. Prozatím školní družina je mimo budovu ZŠ (je v areálu zámku), uvažovalo obecní zastupitelstvo již v minulých letech o přístavbě dalšího podlaží nad současnou budovou.

Počítalo se s příspěvkem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a mládeže. Nebyl však obci přidělen a tak se muselo od rekonstrukce školy zatím upustit.

SLOŽENÍ UČITELSKÉHO SBORU.

Naše škola má ještě jednu zvláštnost: je to neobvykle vysoké zastoupení mužů učitelů. Za socialistického období dosáhla feminizace učitelských sborů základních škol asi 90 procent. A učitel - muž v 1. až 5. postupném ročníku již téměř nevídaný. V karvinské škole působí mimo 7 žen a 5 mužů, což je velice příznivý poměr. Nevýhodou však je, že 8 učitelů, mezi nimi i všichni muži dojíždějí z Fi-lemnice. Z místních to jsou pouze tři: Jana Möhwaldová, Renata Novotná a vychovatelka družiny, mládeže Denisa Vaňkůnková.

MATEŘSKÉ ŠKOLY

V výchovu předškolních dětí se starají dvě mateřské školy. V Horní Bránné čtyři učitelky pečují asi o čtyřicet dětí, ve Valeřicích dvě učitelky o dvacet. V obou školách je zajištěno stravování.

Jídelnu a kuchyň má též základní škola, ze které se vozí obědy do předškolského zařízení (viz o tom již v předchozích kapitolách).

KULTURA

Přislíbenou novou tělocvičnou haly a rekonstrukcí staré sokolovny přišla obec o jeden ze dvou sálů, kde se mohlo hrát divadlo a konat další kulturní akce. Ukončením provozu kina v roce 1994 zanikla možnost používat i tento prostor k některým pořadům (např. pěveckým nebo orchestrálním koncertům).

ZÁJEZDY NA KUTURU

Zastupitelstvo proto rozhodlo umožnit zájemcům shlédnout některá často velmi atraktivní představení pražských divadel. Organizace zájezdů se ujala členka obecního zastupitelstva paní učitelka Alena Svobodová - Bachtíková, která v minulosti patřila k oporám žádejšího divadelního spolku TYL. Brzy po zveřejnění je vždy zájezd obsazen 45 zájemci, kteří tělas navštívili tato divadelní a muzikálová představení:

2. března v Paláci kultury muzikál Dracula.

30. března muzikál Zasněžená romance v Hudebním divadle v Karlíně

4. května v Národním divadle balet od Sergeje Prokofjeva Popelka.

V listopadu se ještě jednou opakoval zájezd na představení Dracula.

Obec vždy hradila 75% jízdného autobusem.

KOLEDY V HROBCE

Na dvě kulturní akce z vlastních zdrojů se čekalo až do prosince. 17. 12. se již podruhé konal v harrachovské hrobce vánoční koncert žáků zdejší školy. Připravil ho p. učitel Tibor Hájek, který dojíždí z Jilemnice a sám je dobrý zpěvák. Zazněly koledy, z nichž řada byla ze sbírky Josefa Ludka Krkonošské koledy. Doprovod na elektronické klávesy obstarali žáci Dawid Bílek a Martin Kuba. Vnitřní prostor hrobky, chodba i ochozy byly zcela zaplněny.

KONCERT V KOSTELE

Hned následující den 20. prosince v 19 hodin uspořádal místní chrámový sbor další koncert, tentokrát v kostele sv. Mikuláše s následujícím programem:

1) B. Smetana: Česká píseň (I. a IV. část)
2) J. Kolařík: Vánoční mše (Kyrie, Gloria)
3) J. J. Linek: Pastorela: Pojďme, bratři k Betlému.
4) J. S. Bach: Koncert d-moll pro dvoje housle.
5) J. J. Ryba: Z růže vzkvetla lilie
6) J. J. Ryba: Česká vánoční mše "Hej, mistře" (Kyrie, Gloria).
7) K. Slecker: České vánoční koledy.

Sbor má řídnáal členů a řídí jej prof. Jan Holubec. Na varhany doprovázel

Ing. Vladimír Novák z Jilemnice. Sólista na housle: hornobranský žák, učitel houslí na základní umělecké škole ve Vrchlabí Jan Šmíd a

Na závěr koncertu si se sborem zazpívali naučlivníci koncertu sborem českou koledu Narodil se Kristus Pán.

8. Zábava a sport

PLESY

V prvních měsících každého roku se konají tradiční plesy. Pořadatelé jsou spolky se sídlem v Horním Maršově, se zázemím zkušených organizátorů. První ples byl sokolský a to již 6. ledna. Termín se-byl právě vhodný, od vánoc uplynula krátká doba, také výplaty byly až po plese, takže peněženky byly prázdné. Účast byla velmi nízká, zisk žádný.

Mezi nové pořadatele se letos již po-druhé zařadili místní podnikatelé. I když nejsou spolkem v tradičním pojetí, podařilo se několika z nich připra-vit 2. bál podnikatelů. Hlavní pořa-datelkou byla ředitelka paní Eva Šťro-vá. Uskutečnil se 3. února v sokolovně a výtěžek 60 000 Kč je zatím uložen na vkladní knížce. Střeženou tombolu s 300 cenami podpořilo 132 podnikatelů nejen

x obce, ale i z okolí sousedních obcí
x Jičemnice a z Vrchlabí. Vstupné na
ples bylo 50 Kč.

17. února zahrála taneční kům na
hasičském plese hudba s názvem Gra-
dace. Kdo si koupil vstupenku v před-
prodeji, měl ji za poloviční 10 Kč. Přímo
na plese však zaplatil dvojnásobek.

Ke stálým pořadatelům plesů patří
každoročně též vaječtěnští hasiči a ženy
v Horní Branné spolupracují se spolkem Český
svaz žen. Ty uspořádaly pro děti maš-
karní bál, se soutěží o nejkrásnější masku.

Na závěr masopustu — 24. února — uspo- PRŮVOD
řádala TJ Sokol Valečice tradiční průvod HASEK
masek z Valečic až do sídla Horní
Branné. Po průvodu se koná ve valečic-
ké sokolovně taneční zábava. Druhý den
čeká děti karneval, opět ve Valečicích.

Během roku se dále konalo v sokol-
ovně v Horní Branné několik diskoték (tanečních zábav s reprodukovanou
hudbou). Účast bývá 200 až 250
různě mladých lidí. TJ Sokol si
těmito akcemi zpestřuje příjmy.

V letním období se provozují taneční zábavy na zahradě.
Pořádají je střídavě některé spolky.
V zámecké restauraci občas hraje hudba

ve stylu „country".

Třetí nejnovější zábavou se opět stančí ve Valečíčku — lenlokiáda na pozvánkové zábavě.

V Restauraci pod mezí se občas konají večírky při svíčkách.

TĚLOVÝCHOVA A SPORT

V obci jsou tři organizace, které zajišťují zájemce o sporty nejrůznějšího typu. Především dvě sokolské jednoty a Asociace technických sportů (bývalý SVAZARM).

V průběhu roku pořádají akce, které mají již svou tradici. V letním období je to štafetový běh na lyžích „Horní branská první lyže", v srpnu letní dumaj a leteckomodelářské podívaná (show) s názvem Létáme pro vás.

TJ Sokol Horní Branná má několik oddílů, které hrají mistrovské soutěže. Jsou to kopaná s mužstvy dospělých, dorostu a žáků, stolní tenis, který má v soutěži dospělé a žákyně a konečně nejúspěšnější oddíl lyžování.

O něm podrobněji. Přestože i zde ubylo aktivně sportující mládeže, je v oddíle několik vynikajících závodníků. Říká se, že nezáleží na kvantitě, ale na kvalitě a tak je Oldřich Hakl

mladší. Byl zařazen do družstva olympijských nadějí a na závodech v Chorvatsku v kategorii mladšího dorostu obsadil první místo. Na mistrovství Slovenska mu patřila obě první místa za závod klasickým i volným způsobem.

Pro rok 1996 se stal v této kategorii 3krát mistrem České republiky. Po delší odmlce nám opět začíná naděje v lyžování.

Tradiční závod Přes Hornobranskou lyže byl pořádán jako krajská soutěž v běhu žákovském dorostu a dospělých. Pro nedostatek sněhu v daném termínu se závod neuskutečnil na tratích SK1 Jilemnice na Benecku. Na tradiční trati v Horní Branné proběhl Krajský pohár žactva. Večerní kriterium (závod za umělého osvětlení) bylo tečkou za lyžařskými závody v Horní Branné.

Ke 101. výročí založení Sokola Horní Branná byl v létě uspořádán 2. ročník závodů na kolečkových lyžích. Závodu se zúčastnili běžci lyžaři, družstva a biatlonisté. Sportovní odpoledne zakončil fotbalový zápas „starých gard" Valečic a Horní Branné.

Podzimní akcí lyžařského oddílu je přespolní běh „Po stopách hornobranské první lyže" ve všech věkových skupinách.

9. Různé

120 LET HASIČSKÉHO SBORU

3. srpna oslavil Sbor dobrovolných hasičů v Horní Branné 120. výročí svého trvání. Sjela se sem řada okolních hasičských sborů a zpestřením pátku bylo: 1) Průvod od hasičské zbrojnice na fotbalové hřiště a zámeckem zahradu.

2) Soutěž hasičských stříkaček

3) Vystoupení dechové hudby z Úpice s předsunutou mažoretkou.

Z ARCHIVU SBORU HASIČŮ.

Při prohlídce a výběru fotografií z letošní slavnosti se kronikáři obce dostaly do ruky dopisy, mezi jednotlivými hornobranskými spolky z let 1924 a 1925 o stavbě pomníku padlým v 1. světové válce. Na listině přítomných k 15. 3. 1925 je těchto spolků 23. Do dnešní doby přežily následující: Československá strana lidová

TJ Sokol

Sbor dobrovolných hasičů

Včelařský spolek

Dne 24. 8. 1924 upozornil Sbor dobrovolných hasičů občany, aby přispěli na stavbu pomníku. K následující korespondence s obchodními spolky přilnul, že již dříve bylo rozhodnuto postavit pro těch padlých vojáků sirot-

čince. Proto se některé spolky při vy-
budování pomníku postavily. Pomník
však postaven byl a 20. září 1925
slavnostně předán veřejnosti.

Originální doklady jsou v archivu
Sboru hasičů (ve sbírce správce
a kronikářka je paní Věra Jamako-
vá). V příloze k obecní kronice jsou
jejich xerografické kopie. (Podobná
čísla.)

Zapsal

Jaroslav Šejnoch

17x3

1997

Průběh roku, počasí, změny přírodního prostředí.

Věra mrazivého počasí s nočními teplotami kolem -15°C a s denními také pod nulou pětivá- ní i v roce 1997. Také na svátek Tří králů - 6. ledna je zima jako na pohlednicích Josefa Lady. Pondělí 6.1. je také začátkem vyučování na školách po vánočních prázdninách.

MRAZIVÉ POČASÍ

V další lednové dekádě mrazy povolily, však v noci neustále mrzne a pod nulou je i přes den. Období od 10. do 22 ledna je charakterizováno i inverzí, kdy teploty ve vyšších vrstvách atmosféry jsou vyšší než u povrchu země a tak nad celou českou kotlinou leží mlha, která vlivem dlouhotrvajících mrazů vytváří na větvích jehličnatých jinovatky. Celá krajina, zvláště stromy a lesy poskytují nádherný pohled. Vlivem inverze však nedochází k rozptylu škodlivých látek z komínů továren i domů, z výfuků automobilů. Proto v mnoha průmyslových oblastech dochází k regulaci výroby. Občanům, zvláště pak dětem, se nedoporučuje dlouhý pobyt venku, ani větší tělesná zátěž. Obecní zastupitelstvo dělá vše pro to, aby se v roce 1998 začalo se zaváděním zemního plynu a tím se

SMOG NAD ČECHAMI

OVZDUŠÍ V HORNÍ BRANNÉ

zamezilo znečišťování ovzduší z komínů místních vytápění rodinných domů. Procházka po obci však ukáže, že i tomuto názoru lze kapik dvěma způsoby: tak, že se téměř nepozná, zda se vůbec v kotli topí a také způsobem, při kterém se z komína valí hnědočerný dým, který při inverzi klesá a zamořuje okolí. I zde platí přísloví: Když dva dělají totéž, není to totéž.

MĚŘENÍ EMISÍ

Jaký máme přímo v Horní Branné stav ovzduší, ukázala měření zhruba před rokem (od 20. do 28. prosince 1995). Před budovou KINA stála pojízdná automatická laboratoř na měření emisí, která poskytla pro Obecní úřad následující výsledky.

OXID SIŘIČITÝ: průměrné hodnoty 60 µg/m^3

(µg/m^3 = množství škodliviny v mikrogramech v jednom krychlovém metru vzduchu)

nejvyšší naměřená hodnota 80 µg/m^3

ČSN (česká norma) připouští 150 µg/m^3

OXIDY DUSÍKU: průměrné hodnoty 50 µg/m^3

nejvyšší naměřená hodnota 78 µg/m^3

ČSN připouští 100 µg/m^3

POLÉTAVÝ PRACH: průměrné hodnoty 55 µg/m^3

nejvyšší naměřená hodnota 90 µg/m^3

ČSN připouští 150 µg/m^3

OXID UHELNATÝ: průměrné hodnoty 900 µg/m^3

nejvyšší naměřená hodnota 1000 µg/m³
ČSN připouští 5000 µg/m³.
Všechny výsledky jsou tedy velmi příznivé.
První oblevu zimy započala až v polo- ÚNOR
vině února a trvala asi tři dny. Nejprve
padal mokrý sníh a potom téměř celý
den pršelo. Předcházející dlouhodobé mra-
zy však ochladily zem natolik, že se
vrstva sněhu téměř nezmenšila. Po mír-
ném ochlazení přinesl týden od 17. do
21. února další nadílku sněhu. Žalm-
co od jičína níže pršelo, napadlo u nás
asi 15 cm nového sněhu a na hřebenech
Krkonoš se jeho vrstva pohybuje kolem
jednoho metru.
Ochlazení však bylo opravdu jen mírné
a poslední ~~jarový~~ týden, kdy byly i jarní
prázdniny, vystoupaly teploty nad 10°C.
Sníh začal rychle tát, všude bylo
plno vody. Tato, poměrně předčasná
silná obleva však pokračovala i v BŘE- BŘEZEN
ZNU. V noci teplota při jasné obloze
klesala na -2° až -4°C, ve dne však vyšpl-
hala na 10° až 15°C. Sníh doslova mizel
před očima, voda postupně vsakovala, tak-
že v Sovinci bylo jen několik dní vody
nad normál. K 15. březnu jsou zbytky
sněhu jen na stinných severních místech.

naopak jižní svahy jsou již téměř suché.
Ve 2. polovině března se ustavičně příjemný
rázu počasí změnilo. V proudu arktického
vzduchu klesaly teploty v noci k -5°C,
přesto se udržovaly teplé dny.
Střídají se sněhové přeháňky, v nížinách prší.
Souvislá sněhová pokrývka se nyní již v ob-
časném slunečním svitu nenudrží.

VELIKONOCE Velikonoce začínají ve znamení ochlazení
a silného větru až vichřice, která ze čtvrt-
ka na Velký pátek strhla plechovou stře-
chu na nově budově základní školy.
Vítr vyrábila nebo zpřerážela mnoho stromů.
Dva velké smrky padly přes silnici v Bra-
benci. Na Velikonoční pondělí bylo již slu-
nečné a teplé počasí, které ve čtvrtek vy-
vrcholilo teplotami do letního dne s teplo-
tou 20°C. Během noci se však prudce
ochladilo, začalo opět sněžit a v neděli
6. dubna napadalo 10-15cm sněhu.
V severozápadním proudění se udrželo
velmi chladné počasí až do konce dub-
na. Mnohokrát sněžilo a dvakrát
poklesla teplota v noci až k -10°C.
Ve Špindlerově Mlýně, v Peci pod Sněž-
kou a v Rokytnici nad Jizerou leží
dokonce 50cm nového sněhu a zpravo-
dajové hovoří o nejlepších podmínkách
pro lyžaře z celé letošní sezóny.

Časlečný obrat ke lepším dnům přinesl
až svátý Jiří 24. dubna. V dalších dnech
se počasí oteplovalo a teplo brzd se
udržel i v prvním květnovém týdnu. KVĚTEN
asi dva dny bylo letní počasí. 7. a 8. 5.
se opět silně ochladilo a místy bleskl
teplota i pod nulu. Teprve druhá desíl-
ka května přinesla změnu. Oteplilo se
a počasí tak značně, že v některých sa-
krarních bazénech se lidé začali koupat
již 11. května. Noviny ze 16. 5. přines-
ly zprávu, že v Praze 15. května byla TEPLOTNÍ
naměřena teplota 29,5°C, což je o 4 dese- REKORD
tiny více než dosavadní maximum, kte-
ré bylo v Klementinu zjištěno 15. 5. 1789.
Padl tak rekord starý 200 let. Zbytek
měsíce května, zhruba od 20. 5. se však
opět ochladilo. Denní příš (přeháňky) a
naplňují se tak pranostiky o tom, že
„v květnu nemá pastýři schnout kůl"
nebo „studený máj v stodole ráj".
Letní počasí nastávalo až s příchodem ČERVEN
června. Oteplovalo se však pozvolna a opravdové „vedro" se dostavilo
až o svátku Medarda, kterým má spíše začínat studenější a deštivé počasí.
Zatím je v těchto dnech v plném prou-
du sušení sena. To, že nezapršelo na
Medarda však neznamenalo, že jsme

se v dalších červnových dnech nedočkali
určitého ochlazení s občasným deštěm.
Střídavý ráz počasí vydržel až do
27. června. Poslední červnové dny zavládlo
letní počasí s vysokými dennímí tep-
lotami (až 32°C) a tzv. tropickými
nocemi, kdy teplota neklesla pod 20°C.

ČERVENEC, ZCELA MIMOŘÁDNÝ

Označení nejteplejšího měsíce v roce
si letos červenec nevysloužil. Jeho prv-
ní i poslední den byl chladný a deští-
vý. Až na několik výjimek, kdy mod-
rá obloha a letní slunce nabídly dětem
pobyt ve vodě, převládalo celý měsíc chlad-
no, často s deštěm po několik dní. Ty-
to vydrželé a v moravských horách
zvláště vydatné deště způsobily na ře-
kách Moravě, Odře, Ostravici, Dyji
a dalších „doleton vodu." Řeky se
vylily z břehů, voda zaplavila města,
obce a tisíce hektarů zemědělské pů-
dy. Značné množství domů bylo zniče-
no přímo divokým proudem, další jsou
podmáčené a musí být zbourány.
Zprávy hovoří o vůbec největší povodňové
katastrofě v naší zemi. V Horní Branné
se nic mimořádného nestalo. Zalesněné
Strážné Sovince přemíru deště zadržely
a tak potok Sovinka všechnu vodu
spolehlivě odvedl do Labe. Tato řeka

však v blízkém okolí ve Vrchlabí, ve Špindlerově Mlýně, v Dolní Branné a v Kláštereské Lhotě nebezpečně zahrozila. Dokonce dvakrát. Svědectví o velikosti vody v Kláštereské Lhotě v sobotu 7. července podal pracovník Krkonošských papíren v Hostinném, který se po 14. hodině vracel ze směny na jízdním kole: „Nejprve mne příslušníci policie nechtěli přes zatopenou silnici pustit. Když však z protisměru od Kunčic také přijel cyklista, rozjel jsem se rovněž. Stoupající voda mi postupně sahala až po řídítka, takže jsem si při šlapání střídavě namáčel nohy v kalném proudu, který se přelévat přes silnici z pravého břehu Labe na nižší louky. Rodinné domy v této části Kláštereské Lhoty byly zatopené obdobně, jak jsme v těchto dnech viděli v televizních reportážích z Moravy."

ROZLITÉ LABE VBLÍZKÉM OKOLÍ

Na pomoc postižené části Moravy byla zřízena bankovní konta, kam občané, podniky a organizace začali posílat peníze. Obecní úřad v Horní Branné vyzval občany ke sbírce nejen finanční, ale i nejpotřebnějších věcí, neboť lidé zatížení povodní přišli

SBÍRKY

úplně o všechen majetek.

POMOC OBCI MIKULOVICE

16. července byly odvezeny dary získané od občanů pro povodněmi postižené obec Mikulovice v okrese Jeseník v následující výši:

Hmotné dary (pitná voda, potraviny, hygienické potřeby, deky apod.) v hodnotě asi 40 000 Kč

Finanční dary od občanů v hodnotě 53 320 Kč a od obce 10 000 Kč.

Vyslaný nákladní automobil byl doplněn dary z Martinic a z Pilemnic.

Na pomoc občanům postiženým povodněmi přispěly dále i místní organizace a občané přímým zasláním peněz na zvláštní konto humanitární pomoci.

ZBYTEK LÉTA

V druhé polovině července již přešlo počasí skutečně méně, bylo však chladno. Teprve srpen byl pěkný letní měsíc a velmi příjemné počasí přetrvalo i po celé září a téměř bez deště jsme přečkali do

NÁHLÁ

15. října. V následujících dnech se silně

ZMĚNA

ochladilo, ranní teploty klesly pod nulu a během dopoledne začal padat nejprve smíšený s deštěm a později již jen sněžil. Sníh se však dlouho neudržel a po obědě z něj zbylo jen nevlídné, vlhké a chmurné odpoledne.

PŘÍJEMNÝ PODZIM

Po několika chladnějších dnech se počasí opět ustálilo na příjemných teplotách, téměř bez dešťů, bez mlhavých, sychravých podzimních dnů. Svatý Martin na bílém koni rovněž nepřijel a několik centimetrů sněhu napadlo až na Mikulášce. Během 7. prosince však mráz rozhostál. 12. 12. pak vystoupily ranní teploty na 7°C a během dne až na 10°C. K výraznému ochlazení došlo v týdnu od 15. do 20. 12., kdy jsme ráno naměřili i -10°C. To opět napadl sníh, který se však udržel jen několik dní. Přitom na severní Moravě napadlo sněhu mnohem více a televizní zpravodajství přinášela záběry o kalamitě a ohrožení silniční dopravy. Chápeme-li podzim jako ohraničený vymezenou dobou od 22. září do 23. prosince, můžeme napsat, že jsme jej prožili v mírně nadprůměrných teplotách, v podstatě bez dešťů. Na hladině spodních vod se suchý podzim neprojevil. Obecný nedostatek vody zásobovací všechny domácnosti. Zřejmě deštivý červenec vyrovnal dlouhodobý schodek v podzemních vodách. I poslední týden roku, týden vánoční nepřinesl ochlazení a zimní ráz krajiny. Vánoce jsme prožili bez sněhu.

2. Obyvatelstvo (sociální a demografický vývoj)

Některé negativní směry ve vývoji české společnosti se začínají v obci bohužel neprojevovat. Již několik let upozorňují demografové na nízkou porodnost a na stárnutí české populace. Parlament proto přijal zákon o pozdějším odchodu do důchodu mužů i žen. Žákem se setkal s ostrou kritikou a nesouhlasem levicových politických stran.

Situace v Horní Branné je však zatím příznivá. Počet obyvatel v obou obcích mírně vzrůstá. Během letošního roku v 5. je to jednak vlivem většího počtu narozených než zemřelých a více lidí se do obcí stěhuje. Zde se zřejmě projevuje růst nájemného a cen energií a tak se někteří mladí rodiny vrací do rodinných domků, které nejsou zcela využité. Bydlí v nich často pouze dva lidé.

18 narozených občánků v roce 1997 je opět příslibem pro zamezování prvního stupně základní školy a oddálení pokles počtu žáků a tím i možnosti spojování dvou sousedních ročníků.

Změny v evidenci obyvatel

	Horní Branná	Valteřice	Celkem
Stav k 1.1. '97	1 237	491	1 728
Narozeno	17	1	18
Zemřelo	11	5	16
Odhlášeno	18	13	31
Přihlášeno	26	8	34
Stav k 31.12.'97	1 251	482	1 733

Narozené děti

Jakub Tauchman
František Kanců
Miroslav Šír
Dominik Hofman
Michal Jebavý
Hana Jindřišková
Aleš Lukášek
Miroslava Mašková
Vojtěch Rygr
Kateřina Janalová
Tomáš Radda
Kristýna Lholová
Jan Okuliar
Simona Doričinová
Filip Auerswald
Lenka Jonová
Tomáš Semela
Vanda Mejraldová

Zemřelí občané

Radoslava Kančová, 37 let
Jindřich Kanc, 72
Marie Mejsnarová, 85
Radomír Paulů, 62
Miluše Myslíčková, 52
Mária Klingerová, 68
Karel Daněk, 86
Miloslav Janata, 83
Marie Machová, 73
Věra Hybková, 71
Marie Grossmannová, 88
Vladimír Hoffmann, 82
Věra Šírová, 84
Zdeněk Paulů, 61
Marie Pelíšková, 87
Marta Janalová, 91

Mezi zemřelými jsou i dvě ženy, které se podílely na veřejném životě obce. Hned první den roku 1997 tragicky zahynula

ÚMRTÍ R. HANČOVÉ

při automobilové nehodě paní Radka Hančová, nedaleká domu s pečovatelskou službou. Velice milá paní, která kolem sebe šířila dobrou náladu a to nejen mezi obyvateli domu s pečovatelskou službou. Do Branné se provdala k Vrchlabí. Se svým manželem Jindrou si postavili domek a vychovávali dva chlapce (12 a 16 let). Paní Hančová se stala již ča-
sou oběti křižovatky u nové benzinové pumpy na okraji Vrchlabí. Nehodu za-
viní ukrajinský řidič mikrobusu jedou-
cí ve směru od Prahy a který nedal
přednost automobilu Hančových. Jeden ze synů byl zraněn lehce, druhý syn a otec lžíce. Paní Hančová svým zra-
něním podlehla. Bylo jí teprve 37 let.

ÚMRTÍ V. HYŠKOVÉ

Koncem prázdnin zemřela po delší nemoci
bývalá kronikářka paní Věra Hyšková.
Mozková příhoda ji vyřadila ze hry
v roce 1996. Byla dlouholetou ředitelkou
mateřské školy a nadšenou ochotnic-
kou herečkou, později i režisérkou. Několik
let byla i vedoucí osvětové besedy a
její žáci/žákyně vystupovali u nás před-
prakticky umělci. (V přílohách je její
úmrtní oznámení a fotografie.)

9. Politický a veřejný život

Při volbě v roce 1994 má v obecním zastupitelstvu šest členů Sdružení nezávislých kandidátů, tři členy Občanská demokratická strana a dva členy KDU-ČSL. Avšak členkou politické strany, KDU-ČSL je pouze Anna Stašinková. Ostatní členové zastupitelstva sice za politické strany kandidovali, avšak členství v nich nemají. Prokop Kranichář je již sedmým rokem rovněž v zastupitelstvu, může svým zápisem potvrdit, že v jednání se vyskytují názory a usnesení, která směřují pouze ku prospěchu obce a jejích obyvatel. Jsou však i taková rozhodnutí, ve kterých zvítězila jen těsná většina a se kterými souhlasila rovněž zhruba polovina občanů. (Např. v minulém období starosta prodal zámecký areál.) To však je podstata demokracie a mnozí, žijíc půl století v totalitních režimech, si těžko zvykají.

Obecní zastupitelstvo se schází asi deset-krát do roka v pracovně starosty v budově zámku. Zasedání jsou veřejná, avšak s výjimkou projednávání některých bodů nebývají občany navštěvována.

ZASEDÁNÍ OZ V RESTAURACI

Zasedání obecního zastupitelstva, oznámené občanům rozhlasem, letáčky a plakáty se konalo v restauraci „Pod mezí" dne 26. února. Účast: 6 členů OZ a 15 občanů. Byl projednán výsledek hospodaření obce za rok 1996, který skončil přebytkem 1 368 000 Kč. Dále byl schválen rozpočet na rok 1997. Je sestaven jako vyrovnaný s částkami 10 100 000 Kč na straně příjmu i výdání.

PRODEJ BUDOVY KINA

Zastupitelstvo rozhodlo, že prodej budovy kina potomkům původního majitele paní Hance Jebavé, roz. Janatové a panu Josefu Janatovi. Kino bylo jejich otci panu Josefu Janatovi znárodněno. Podle dostupných dokladů však stát za budovu zaplatil. Že získané částky však p. Josef Janata starší zaplatil takovou daň, že stát přišel majetek zdarma. Když současní vlastníci dědictví o vydání zažádali, nemohl jim být podle platných zákonů vydán. Proti tomuto rozhodnutí se v zákonné lhůtě neodvolali na soud a bylo nyní třeba rozhodnout, co s kinem udělat. Druhým zájemcem o koupi kina objevil byt i firma NATURAL, pan Josef Černan.

OZ jednomyslně rozhodl prodat budovu
čísla rodinám původního majitele za
15% odhadní ceny a 5% daň z loho-
lo prodeje, tj. za částku 266 000 Kč.
Tento případ názorně ukazuje, jak
složité majetkové vztahy zůstaly po
socialistickém zřízení, kdy všechno
patřilo všem.

I další dvě rozhodnutí OZ se dýka- ZMĚNA ODVOZU
la většiny občanů. Dosavadní firma ODPADKŮ
Matoušek z Jilemnice zdražovala cenu
za odvoz jedné popelnice také neú- ZAVEDENÍ PLYNU
měrně, že byla využita nabídka
firmy RUND z Jaroměře. Její ceny
za odvoz jsou přijatelnější. Navíc
odpadá kupování známek na Obecním
úřadě, kterými bylo nutno popelnici
k odvozu označit. U firmy RUND
si může každý zvolit jeden ze tří
režimů odvozu: 1) Jednou za měsíc,
2) Jednou za 14 dní
3) Týdenní, v létě dvakrát týdenní

Druhé rozhodnutí, které bylo přija-
to po společném projednávání zasedá-
ní s OZ DOLNÍ BRANNÁ, se týká
zavedení plynu po celé obci v několi-
ka etapách. Dolní Branná se bu-
de spolupodílet na výstavbě středo-
tlaké stanice a první hornobran-
ské plynové vedení bude směřovat

jižním směrem, aby se přejet dostal i do Dolní Branné. Akce je projektově připravována od loňského roku.

POLITICKÉ STRANY

Obci zřejmě existují dvě politické strany: KSČM – Komunistická strana Čech a Moravy, KDU–ČSL – Křesťansko-demokratická unie – Československá strana lidová. Jejich činnost se však veřejně neprojevuje.

4. Hospodářský život

a) zemědělství

ZEPO

V loňském zápise jsme uvedli, že překračovatelem bývalého JZD je ZEPO s.r.o. (Zemědělský podnik, společnost s ručením omezeným.) Má tři jednotky, z nichž každý odpovídá i za určitý úsek činnosti. Jiří German, mechanizace
Karel Červinka, živočišná výroba
Václav Soukup, rostlinná výroba.

Hospodaří na 522 ha půdy; část je pronajatá za 350 Kč za jeden hektar orné půdy a za 250 Kč za hektar luk. Orná půda činí 333 ha, 18 ha je travních luk a zbytek činí pastviny. Rostlinná skladba byla v roce 1997 následující:

ozimá	pšenice	50 ha
jarní	pšenice	15 ha
žito		7 ha

ječmen ozimý 5 ha
ječmen jarní 24 ha

Pěstování kmínu se nevydařilo. Je to dvouletá rostlina a po prvním roce byla kultura tak poničena hrabaši, že musela být zaorána.

Hlavní plodina - ozimá pšenice - měla výnos 3,4 t/ha.

Produkce živočišných výrobků se zaměřuje na vepřové a hovězí maso a na mléko. V chovu je 442 krav s telaty, z toho je 236 dojnic. Dále 265 kusů vepřů a asi 30 prasnic a 2 kanci jako chovný základ.

V podniku pracuje kolem 40 stálých zaměstnanců. Agrotechnické práce zajišťuje externí spolupracovník Ing. Josef Loukota, bratr Václava Loukupa, jednatele.

ZEPO má následující mechanizační vybavení: 8 traktorů, 2 osobní automobily, 2 lehké nákladní automobily zn. AVIA, 2 nákl. autom. LIAZ, 1 nákl. aut. TATRA pro odvoz kanalizerů, 1 nákl. aut. V3S, 1 nákl. aut. pro míchání betonu (TATRA) a 1 silniční automobilová cisterna pro odvoz fekálií. Dále 2 obilní kombajny, 2 řezačky (výroba, silážě) a 2 nakladače.

b) průmysl, podnikání

Na rozdíl od řady obdobně velikých vesnic zůstala a zůstává Horní Branná obcí bez průmyslu. Příležitostí k podnikání po roce 1989 však využilo mnoho občanů, mužů i žen. Budeme pokračovat v jejich výčtu, který byl ukončen ve dřívějším oddílu kroniky v roce 1996.

AUTODOPRAVA Nákladní autodopravu provozují:
- p. Jindřich Hanč
- p. Petr Kocourek
- p. Miroslav Šolc
- p. Vladimír Janda, specializovaný na rozvoz a prodej zeleniny.
- p. Oldřich Hajna, prodej a rozvoz uhlí
- p. Jiří John,
- p. Miloš Zuzánek

INSTALATÉŘI Jedná se o rozvody pitné vody, kanalizaci domovní – t. j. odpadní potrubí, ústřední vytápění. V příštím roce snad i zavádění plynu do rodinných domků. Práce provádí sám majitel firmy, někdy má pomocníka. Jsou to:
- p. Miloš Stašinka
- p. Petr Tůma
- p. Stanislav Holman
- p. Vladimír Šturm

– p. Karel Kučera. Ze stavebního klempíře KLEMPÍŘI
přešel na vlákkování kamenů. Jedná
se o roury předepsaných průměrů z hli-
níku nebo z nerezového plechu. Před
provozováním kotle ústředního vytápění
na plyn je vložka do komínu povin-
nost.

– pan Jan Jirouš provozuje stavební klempíř-
ství.

V domě vedle KINA, kde bydlel pan VÝROBA VOD-
Hlouch, se ustálila firma p. Vratislava NÍCH TURBÍN
Hromádky. Vyrábí a montuje malé
turbíny pro elektrárny. Před 2. svě-
tovou válkou měla téměř každá kovár-
na, mlýn svoji hydroelektrárnu. S nás-
tupem socialismu se tato rodinná díla
zrušila s odůvodněním, že dostatek ele-
ktrické energie zajistí obrovské přehra-
dy (Slapská, Orlík).

Zkratka KOBRA vznikla ze slov kovo- KOBRA
výroba Branná. Je to společnost s ruče-
ním omezeným, která provádí většinu
prací s kovem v bývalých dílnách
JZD.

Syn výše uvedeného Karla Kučery RYSPO
p. Michal Kučera si otevřel opravnu
a obchod pro jízdní kola. Pracuje
v garáži rodinného domku, který posta-
vili jeho rodiče. RYSPO = rychlý sport.

FOTOGRAFOVÉ

V oboru vyučená pracuje jako profesionální fotografka paní Anna Davidová, roz. Hofmanová. Zabývá se běžnou fotografickou tvorbou (svatby, podniky na pasy, legitimace, různé slavnosti).

Původně jako amatér začal fotografovat inženýr Pavel Kraus. Původní koníček se mu v současnosti stal profesí. Z jeho fotografií se setkáváme prakticky měsíčně a obecně, fotografuje pro časopisy.

MH

Firma MH je stavební firma Martina Mejvalda. Svoji kancelář má v objektu bývalého JZD. Některý materiál má v bývalém divadelním sále při katolické faře.

BARK

Ve stavebnictví rovněž podniká pan Ladislav Bark. Kromě práce má i sklad a prodej základního stavebního materiálu. K tomu má i vlastní nákladní automobil. V letošním roce byl i vybrán pro opravu severního křídla zámeckého areálu.

Samostatně začal truhlařit pan Oldřich Buluček, mladší.

Pan Zbyněk Rychnovský provozuje malířství a natěračství.

c) obchod a služby

V uplynulém roce ukončili činnost tři obchodníci. Mezi ně patří i Hana Řeháčková se svým obchodem TEMPO. OBCHODY

Nedaleko vzniklo v domě čp. 100 U Kaštanů nový obchod, který provozuje pan Miroslav Lužek. Sortiment je zaměřen převážně na potraviny od firmy NATURAL a zeleninu. K dostání je rovněž pečivo.

Vinárna ATOS se rozšířila o 20 nových míst a o nový taneční parket. ROZŠÍŘENÍ VINÁRNY

Ke změně došlo i v zařízení restaurace Valtéřovích. Ta byla přestavěna na pizzerii. RESTAURACE VE VALTEŘ.

Činnost skončily ještě dvě další živnosti. Svatičny – SÁRA – nemohly dosáhnout na kšefty, které mají ostatní kolegyně z oboru. Malý zájem kupujících byl i v drogerii paní Šabatové v budově obecního úřadu ve Valašských. ZÁNIK DALŠÍCH ŽIVNOSTÍ

SOKOL Horní Bečva má ubytovnu o kapacitě 40 lůžek. Od počátku byl problém, jak zajistit, aby ubytovna přinášela zisk. Situace se mnohdy nelepšila, když ubytovnu s kuchyní si pronajal do vlastní režie pan Josef Šusta (předseda TJ SOKOL) a do UBYTOVÁNÍ

pokladny Sokola odvádí ročně smluvenou částku. Nyní je ubytovna mnohem více využita a poskytuje seznámení panu Sudíkovi a příležitostně i dalším lidem. Střídají se zde kurzy makrobiotiky, sportovní soustředění, školní lyžařské kurzy, školy v přírodě a další aktivity.

Základní organizace AVZOTSČ (bývalý SVAZARM) pronajímá 8 až 10 lůžek ve své chatě BABETA. V této organizaci je rovněž možné připravit se na zkoušku pro získání řidičského průkazu na malé motocykly (do 50 cm³ objemu válce). Tato nabídky převážně využívá mládež ve věku 15 let.

Další možnosti ubytování nabízejí dětské rodinných domků. V blízkých okresních jsou ve Brannné k vidění osobní automobily z Německa a z Holandska.

d) peněžnictví

Za socialismu působily ve Stálé pobočka tří peněžních ústavů. Pro občany

byl jediný – Československá stální spořitelna. Od roku 1990 začalo přibývat bank, které zřizovaly hlavně pobočky i v menších městech, často na venkově. Po pádu železné opony nabral ruch a šeření ve zbytcích. Úsporná opatření se nevyhnula ani České spořitelně, která zůstala pro většinu občanů převládající bankou. Následkem úspor bylo zrušení poboček České spořitelny i v tak početných obcích jako Horní Branná s Valdeřicemi.

Tělo situace využila Poštovní spořitelna, která prostřednictvím poštovních úřadů nabízí všechny služby jako ostatní banky.

Poslední pracovnicí jednotlivých České spořitelny v naší obci byla paní Jaroslava Harcubová, rozená Kanců.

5. Úprava obce, doprava, spoje, změny životního prostředí

ZÁMEK

Obecní úřad pokračoval podle svých finančních možností v údržbě a ve zlepšování estetického vzhledu svého majetku. Místní stavební firma Ladislava Barka obnovila venkovní omítky na severní straně zámeckého dvora, provedla i jejich nátěry v původních barvách.

K dokončení celého areálu zámku zbývá ještě budova, ve které je v současnosti školní družina a místní knihovna. Zde je nutno začít od střechy. Podařilo se před zimou zejmoul krytinu - břidlici a položil provizorní lepenkovou krytinu.

ZAHRADA

Pokračovalo se v uskutečňování úpravy zahrady, parku na jižní straně zámku. Odborná firma z Vrchlabí vysadila podle vypracovaného projektu další stromy a keře.

MELIORACE

V úseku potoka Lomnice v okolí Strážkova domu se provedly les-

technické úpravy břehů. Úpravy se týkaly i malého hraského vodního díla, to jest náhonu rybníka za zámkem, který v těchto místech začíná.

Odstraněním přebujelé vegetace však vynikl stále se zhoršující stav historicky cenného Střížkova domu, u kterého se přes zimu zřítila část střechy na severní straně. (Viz fotografie v přílohách.) STŘÍŽKŮV DŮM

Dále nájemce sýrárny v přízemí zámku Země dělské družstvo provedlo rekonstrukce příslušných místností. OPRAVA PŘÍLUKA SÝRÁRNY

Ke zlepšení vzhledu obce, ale i kulturní bydlení přispěla dostavba pěti nových rodinných domků: NOVÉ DOMKY

- Holubcovi čp. 129
- Cermanovi čp. 384
- Korákovi čp. 425
- Haskovi čp. 426
- Červinkovi, domek je zřejmě jako první v obci vystavěn jako bezbariérový. To znamená, že je dostupný i osobám, které se musí pohybovat pouze na invalidním vozíku. Byl postaven pro paní Červinkovou.

DOPRAVA

Pravicová vláda pokračovala ve mezo-
rování příspěvků na veřejnou hromad-
nou dopravu. Tak postupně ubývá
autobusových a vlakových spojů,
takže řada starších občanů a těch,
kteří nemají vlastní automobil,
má potíže s cestováním nejen do
nejbližších měst. Na spoje, které
jsou pro naše spoluobčany nejdůle-
žitější, přispívá obecní úřad přepra-
cům ze svého rozpočtu.

Neruší se však jenom jednotlivé spo-
je. Dochází i k rušení celých tra-
tí. V nejbližším okolí to byly:
Jablunov - Svoboda nad Lesy
Jablunov - Kačenov, což je navíc je-
dinečná trať překonávající značné převýšení. Proto má šetři,
tzv. ozubenou kolej. Brzy se však
ujaly obou tratí soukromé společ-
nosti, které je opět zprovoznily.
Ozvaly se již i názory, aby se spoje-
čilo s provozem na trati Morávka -
Rokytnice nad Jizerou. Narazily na
silný odpor nejen starostů, ale i
většiny občanů dotyčné oblasti.

SPOJE

V obci pokračuje instalace telefo-
nů a kabelové televize, co nyní -

KABELOVÁ TELEVIZE

ženějších míst. Kromě uvedených způsobů o místním rozhlase se obecní kanál kabelové televize stává hlavním informačním orgánem pro občany.

Změny živelního rázu jsou zachyceny v 1. kapitole.

6. Péče o obyvatelstvo (sociální zabezpečení, zdravotnictví aj.)

Úřad s pečovatelskou službou ukrývá ve svém sídle krajským úřadem jeho vedoucí paní Radky Hančové. Personál doplnila paní Zlata Svobodová, rozená Pichová. Uvolněná místa v domě přidělují obecní zastupitelstvo. Často je vyhověno i zájemcům mimo domů, aby se využila kapacita a tím i snížily náklady, které nese obec.

SOCIÁLNÍ SÍŤ

I když se majetkové rozdíly mezi lidmi zvětšují, je postaráno o rodiny s nízkými příjmy. Vyplácení rodinných přídavků a dalších sociálních podpor je však spojeno s pověstně složitým vyplňováním žádostí. Střediska, která

se o lulo činnost starají, jsou v Jilemnici a ne Vrchlabí.

DŮCHODY

Podle míry meziroční inflace se pak zvyšují důchody. Vyšší důchody mírně, nižší naopak více.

Ve zdravotnictví se proti minulému roku nic nezměnilo – v naší obci. Celostátně se však hovoří o krizi zdravotnictví, kterému chybějí miliardy korun. Jeden z hlavních problémů je příliš hustá síť nemocnic. A Proto ministerstvo zdravotnictví připravilo redukci nemocnic, respektive přeměnu některých z nich pouze na zařízení, kde by se pacienti již jen doléčovali. Toto přeměna se má týkat i Krkonošské nemocnice ve Vrchlabí, což vyvolalo bouři protestů a podpisové akce občanů. Jako nemocnice doplatila na neprovedenou privatizaci v minulých letech a na současnou vysokou zadluženost.

NEMOCNICE VE VRCHLABÍ

NEMOCNICE V JILEMNICI

Naopak Masarykova nemocnice v Jilemnici byla zařazena do sítě zdravotnických zařízení pro budoucnost bez změny. Jako nemocnice má příkladové hospodaření, které odpovídá mnohem většímu lůžkovému. Vlastní rentgenový

počítačový tomograf, oddělení nukleární medicíny, radioimunologická laboratoř, aj. Modernizace, včetně sbarobu další budovy, byla zřejmě umožněna tím, že nemocnici vlastní město Jilemnice.

7. Školství a kultura

V tomto roce skončilo funkční období ředitele základní školy pana magistra Jaroslava Tuže, který dojíždí do Jilemnice. Školský úřad v Semilech vyhlásil proto na ředitelské místo školy konkurs. Protože se kromě současného ředitele pana Tuže nikdo nepřihlásil, byl v této funkci potvrzen i na další období. Obecní úřad zastupovala v konkurzní komisi paní Alena Svobodová. KONKURZ

V rámci dětského dne shlédli žáci základní školy divadelní představení — PRO ŽÁKY
se zájezdem KUK a CUK v provedení dvou herců z Brna

Na konci školního roku nacvičil pan učitel Tibor Hájek divadelní hru Zdeňka Svěráka Kolo se zkušenými ochotníky. V pátek 20. června se konaly DIVADELNÍ HRA

dvě veřejné divadelní převážně pro děti. Žáci mateřské v počtu asi 250. lezníka v sobotu Přítomno bylo asi ků. Hráli jiho cubová, mářová, Brožová, na Šaumová, Aneta Slabá, Radka Malínská a bulová.

generální zkoušky. Zúčastnili se jich základní školy. Premiéra se uskutečnila 21. 6. ve 14.30 hodin. 100 dospělých a dívá- dětí žáci: Lenka Har- Pavlína Pelcová, Lucie Red- Jaroslav Pacák, Kristýna Nikola Hofmanová, Hele- Jana Lholová, Romana Marlincová, Zdenka Bam-

30. června ukončili ve zdejší škole docházku nejen žáci 9. třídy, ale již podruhé také několik dětí ve třídě páté. Do prvního ročníku gymnázia ~~se~~ dostali: ~~Tomáš~~ Marcel Žuka- nek, Jana ~~Slabá~~ Lholová a Romana Marlin- cová. Do gymnázia ve Vrchlabí nedělali přijímací zkoušky a byli přijati: Lukáš Trejbal, Barbora Kopecká a Eliška Slabá. Jsme-liská gymná- zia byla zrušena v roce 1948 a na socialismu se pokračuje do 14 nebo 15 let navštěvovala v tzv. jednotné škole. Znovuzavedení osmiletých gymnázií je ve veřejnosti i mezi

učitelů s odpovídajícími úvazky.

Členka divadelního zastupitelstva paní Alena Svobodová navrhla pro naše spoluobčany několik kulturních zájezdů: Praha – v únoru Kaprálová, Ta fantastická, muzikál Dívčí válka, muzikál Divadla Jiřího Wolkera, Ostrava – Kačer Donald, Čáslav – Křižíkova fontána (Recitál R. Prchlana a svět muzikálu.) V kulturním divadle v Kamenné Hoře muzikál Helen Dolly. V říjnu nebo listopadu na pravidelné kamenohorské divadelní představení operety Mamzelle Nitouche. KULTURA ZÁJEZDY

Kronikář Jaroslav Šejnoha se zúčastnil 11. prosince setkání kronikářů v sídle Státního okresního archivu v Semilech. Že přínášel úkol napsat stručné dějiny kamenohorského ochotnického divadla, pro připravovaný sborník českého ochotnického divadla. Radci mu podstatně ulehčily kroniky pana Josefa Jandy, které byly několik roků nezvěstné. Josef Janda byl nadaným amatérským kronikářem, který po sobě zanechal mnoho děl, desítky HISTORIE OCHOTNICKÉHO DIVADLA KRONIKY JOSEFA JANDY

(kusů) rukopisných knih. Jsou psány perem nebo na psacím stroji. Strojopisy jsou v kapitolách. Vše je uhlazeně jednotně svázáno. Citace se týkají opisů matrik, hřbitovů jednotlivých spolků ze okolí, citace z různých historických pramenů. Celá deseti-
viset na schodišti v rámci výkladu události ve Branné i v celém regionu. Jsou různými úhly pohledu? Vše vlastnoručně napsal Ivan Janda. Jeho práce je tak rozsáhlá, že se zdá až nemožné toto vše napsal při normálním civilním zaměstnání. Kroniky zdědila a opatrovala jeho dcera Anna Jandová, která zůstala svobodná. Po její smrti však všechny svazky zmizely. O jejich zmizení panovaly nejrůznější dohady, nikdo však nevěděl kde jsou. Až v roce 1997 dostal starosta Ing. Martin Lapis od místního rodáka Ing. Pavla Holuba z Pardubic, který nabízel obecnímu úřadu ke koupi kroniky Josefa Jandy. Požadoval za ně částku 20 000,- Kč. Obecní zastupitelstvo bez váhání koupi schvá-

lilo a také, naše obec vlastní dílo, které je z oblastního pohledu neobvyklé a se kterým se nemůže pochlubit ani žádné z okolních měst.

Místní chrámový sbor pod vedením pana Ing. Nováka z Jilemnice nacvičil a provedl o poutní neděli 15. června Českou mši od Josefa Říhovského. Na posvícení 19. října mši s názvem Missa quinta in B aulova Václava Emanuela Nováka a na Štědrý den Markulovu Druhou českou vánoční mši. Zdejší pěvecký sbor má asi 12 členů. Při slavnostních mších pomáhá ještě několik zpěváků z Jilemnice. A naopak. Repertoár nacvičuje Ing. Vladimír Novák, regenschori chrámu sv. Vavřince v Jilemnici, který rovněž sbor doprovází na varhany. CHRÁMOVÝ SBOR

V místním kostele vystoupil 12. prosince s Rybovou Českou mší vánoční pražský chrámový sbor z Vrchlabí. Žánry i pásmo řídil P. Stanislav Skalický. KONCERT SBORU Z VRCHLABÍ

Na 26. prosince připravil pan Libor Hájek, učitel z Jilemnice na zdejší základní škole pásmo KONCERT V HROBCE

koled. Do programu zařadil i krko-
nošské koledy ze sbírky Josefa
Jeráka. Koncert se konal v kos-
ce hrabal z Harrachů v 17 hodin
a byl hojně navštíven.

MÍSTNÍ TV OKRUH

Zřízením kabelového rozvodu pro
televizní signál získal obecní úřad
nebývalou možnost pro předávání
informací občanům až do bytu.
V úřadovně OÚ je instalován osobní
počítač se speciálním grafickým
programem. Starosta Ing. Martin
zhotovuje na počítači příslušné
zprávy ve výrazném grafickém
provedení a sled těchto informací
je opakován kabelovým rozvodem
po celý den vysílán. Občan si
tedy navolí obecní kanál a na
obrazovce svého televizoru si přečte,
co potřebuje vědět.

POHLEDY ZE STARÉ BRANNÉ

Inspirován výstavou starých pohled-
nic měst a vesnic z Pocidlanska,
která byla v hale jilemnické spo-
řitelny, podařilo se kronikáři opat-
řit i řadu starých pohledů Staré
Branné. Některé jsou i z počátku
tohoto století. Jejich originály nebo
kopie jsou v přítomná k nahlédnutí

roku Keramiky. Staré pohledy ochotně zapůjčili nebo věnovali obci naši občané. Jiné byly zapůjčeny od sběratelů z okolí.

8) Zábava a sport

LYŽOVÁNÍ

Celou příznivá zima umožnila uspořádání závodů při umělém osvětlení. Kanály se ve středu 2.3. ledna na osvětleném asi 1 km dlouhém okruhu za fotbalovým hřištěm. K osvětlení startu a cíle posloužila i čtyři světla, která umožňují běžníky, kapranc, za soumraku. Závod, má rázu věčerního kriteria, zahajoval lyžařskou sezónu a zúčastnili se jej závodníci všech kategorií i z okolních oddílů.

V sobotu 15. února se uskutečnil již 44. ročník štafetového závodu Harnovanské první lyže. I když v tomto lyžním týdnu byla oblevy s denními teplotami kolem +5°C a dva dny před závodem deště přes 20, mohl, že závod kanál v Harni bránit. Bylo to současně Mistrovství Českého svazu a nikdo se stal šta-

štafeta Dukly Liberec. Mistrovský klub Krkonoš. svazu lyžařů získala štafeta SKI KASPĚR TRUTNOV. (Liberec nepatří do této oblasti.)

O týden později se jel přebor Krkonošského svazu ve štafetovém běhu žactva.

OLDŘICH HAKL

Loňského Oldřicha Hakl pokračoval ve svých úspěších i letos. Obhájil první místa v roku 1996 a v České republice nenašel přemožitele. Na závodech olympijských nadějí ve Švédsku obsadil 5. místo (nejlepší z Čechů) a s českou štafetou pak 3. místo.

LETNÍ AKCE LYŽAŘŮ

Letní akce lyžařů byl 3. ročník závodu na kolečkových lyžích, který se jel na obruby ve středu obce. Zúčastnilo se jej 35 závodníků v kategoriích: dorostenci, junioři, muži, juniorky a ženy. Byli to vesměs nejlepší lyžaři z oddílů Precióza Jablonec nad Nisou, SKI Liberec a Nové Město na Moravě. Věnují se provozují biatlon, nebo běh na lyžích. Ve skupině žen a juniorek vyhrála Eva Háková, která bydlí se svým manželem v Horní Branné.

PO STOPÁCH LYŽE

Lyžařský oddíl obohatil sportovní život ještě jednou a to 20. září, kdy se konal přespolní běh „Po stopách horňobranské první lyže". Závod byl počtně velmi obsazen. Osobní automobily zaplnily prostranství nejen v okolí sokolovny, ale kooněž všechny příjezdové cesty k ní. Závodilo celkem 313 závodníků, od předškolních dětí na trati 200 m dlouhé až po veterány. Zvláště potěšující byla účast našich dětí a překvapující jejich úspěchy. Závod žen a juniorek vyhrála opět Eva Hákkvá, která závodí za SK Precíza Jablonec nad Nisou a skupinu veteránů rodák Jaromír Šimůnek z jehož oddílu jako E. Hákkvá.

TENIS

Další sportovní aktivity probíhají na tenisových dvorcích. V současné době je největším zájmem o rekreační tenis. Ten se např. projevuje ve spolupráci tenisového oddílu s východočeským podnikem KABLO i řadou dalších mezinárodních občanů, kteří si nás předplatili hru na celou sezónu.

16. a 17. srpna proběhl již 17. ročník tenisového turnaje mužů, jehož

vítězem se stal Petr Němeček z oddílu Jiskra Jarovice a získal peněžitou cenu 500 Kč.

Tenisový oddíl měl celas v mexických soutěžích jedno družstvo dospělých a jedno žáků. Obě se umístila v druhé polovině tabulky.

KOPANÁ

Největším a nejaktivnějším oddílem je oddíl kopané. Týden co týden v sezóně hraje svá mistrovská utkání 45 až 50 hráčů. V soutěžích jsou zapojena 4 mužstva: dvě dospělých, žáci a dorost. Toto zapojení vyžaduje velké množství dobrovolné nepracené práce: organizaci výjezdů, trénerskou činnost, údržbu hracího hřiště a získávání peněz, aby bylo vše potřebné možno zaplatit. Proto oddíl pořádá pravidelně taneční zábavy s reprodukovanou hudbou — diskotéky — aby si na svoji činnost vydělal.

STOLNÍ TENIS

V sále staré sokolovny má dvě umístěny dva stoly oddílu stolního tenisu. Zde se pravidelně trénuje a hrají utkání. Mužstvo „A" se vyšší mistrovské pohybuje mezi krajskou a okresní úrovní, družstvo „B"

ZÁBAVA

sbačí svými silami pouze na okresní přebor.

T. J. SOKOL si rovněž pospíšil. Svůj tradiční ples uspořádal již v sobotu 11. ledna. Sešlo se však pouze 112 tanečníků a výdělek z plesu asi nebyl veliký.

Druhý letošní ples se konal 25. 1. a pořadatelem ve valeřické sokolovně byli valeřičtí hasiči. Využili oběstavasti svých členů a na ples přišli pozvat i hornobranské občany. Vzhledem ke nízké ceně vstupenky (pouhých 10 Kč) jistě v každé rodině jednu prodali a výtěžek z plesu bude rozhodně příznivější. Před rokem 1989 bylo téměř pravidlem, že v obcích a menších městech zvali dvojice členů jednotlivých spolků bývalým předem občany na svůj ples. Zakoupená vstupenka i bez účasti na plese byla jistý dobrovolný příspěvek na činnost příslušné organizace.

V letním období se konají na zahradě taneční zábavy. K tanci hraje buď hudba reprodukovaná nebo několik „muzikantů".

V pořádání se střídají oddíl kopané T. J. Sokol, Sbor dobrovolných hasičů a Asociace šedesátníků.

POUŤ

Po roce 1989 začaly nabývat opět na významu v životě obcí poutě, které jsou spojené se svátkem světce, jemuž je zasvěcen místní kostel. Za socialismu v rámci boje proti náboženství byly i poutě omezovány. Docházelo např. k přesunům na jiný termín, aby poutě neměla s náboženským svátkem nic společného. I na konci 20. století je tradiční poutě připomínkou na svátek příslušného světce. Proto také může mít slavnostní charakter.

Pro ženy je období před poutí spojené se zvýšeným úklidem domácnosti a s velkou aktivitou v kuchyni. Stále se pečou koláče, obědy je také slavnostnější. Už i proto, že u stolu sedí hosté, nejčastěji příbuzní. Největší zážitků však přinášejí poutě dětem. Již od pondělí začínají přípravy nejrůznějších atrakcí. Dnes už bohužel jsou jen kolotoče, houpačky a střelnice. Letos zde byl i autodrom s elektrickými

auličky, malé motocyklky, velikā nafouk-
nutá žirafa, na níž se dá skákat
a padat, na vzduchovém polštáři.
Kolotoče s kabulemi, či s kabinka-
mi, které kamaji ještě další po-
hyby. Podobá se to přípravě kos-
monautů. Jsou to moderní atrakce
používají nové techniky, např.
hydraulické ovládání. To to kontras-
tuje přiváb- návval k jídle na
malých kotcích. Několik posledních
let jsou všechny atrakce soustře-
děny na louce za katolickou
farou. Pronájem louky vynese
obecnímu rozpočtu 3000 Kč. Dalších
asi 2000 Kč zaplatí stánkaři s nej-
různějším zbožím. Lekas jich bylo
kolem 30. Při obsazení každé volné
místo po obou stranách silnice
i obecních cest v blízkosti fars-
ké louky. V neděli je úsek silnice
od lípy až k Domu s pečovatelskou
službou téměř neprůjezdný. Procha-
zející a kupující lidé zaplní sil-
nici. Mezi stánkaři jsou značně
zastoupeni Vietnamci, kteří prodá-
vají levnou textilní konfekci.
K doplnění slovního popisu jsem

pořídil několik fotografických záběrů
z nedělního odpoledne. Některé
snímky jsou z okolí půdy fary.
(Viz přílohy.)

RYBÁŘSKÉ ZÁVODY

Myslivecké sdružení uspořádalo v sobotu 28. června u rybníka za zámkem rybářské závody. Účastnilo se 26 závodníků, účastníků však bylo málo. Chyceno pouze 9 kaprů. Každému závodníkovi se změří délka ryby a míry se sčítají. Vítězem se stal pan Zdeněk Semela z Horní Branné.

9, Různé

POŽÁR

Po několika letech se dne 4. listopadu v 10 hodin dopoledne rozlehl po obci signál „HOŘÍ!" Požár postihl opravovaný domek č.p. 149, manželů Matějkových (nedávno koupený od pana Miroslava Vraštila). Oheň vznikl od přetopeného kotle ústředního vytápění. V radiátorech však místo vody byl olej. Když popraskalo vedle praskla část olejové nádrže, olej se vznítil.

Prolože nad kolelnou byly pokryté hrubými krovy, rozšířil se oheň i do půdního prostoru. Celá střecha musela být stržena a vyměněna. Opravu se podařilo provést během 14 dní, takže dům byl před nadstavající zimou zcela zabezpečen.

Zapsal

Jaroslav Šejnoch

3189

1998

1. PRŮBĚH ROKU, POČASÍ, ZMĚNY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

LEDEN

Velmi teplé počasí pokračovalo i prvé čtyři týdny v lednu. (Jaký kontrast proti lanškému lednu.) Ranní teploty kolem nuly, často nad nulou. Během dne pak ještě vyšší. Za zmínku stojí velká bouřka v noci z neděle 4. 1. na 5. 1. Výboj mírně narušil elektrorozvod hodin. Mimořádně teplý byl 10. 1., kdy ráno bylo +7°C a přes den +9° až 10°C. Skoro celý měsíc je i v naší nadmořské výšce bez sněhu. Sníh však není ani v krkonošských střediscích, takže se nedá lyžovat. Vlivem vysokých teplot jsou obavy z předčasného pučení stromů a růstu ozimů. Mrznout začala až 25. ledna (– 10°C v noci) a s mrazem –5°C i přes den. Tenká ráta se udržuje do konce ledna, kdy také napadlo asi 10 cm prachového sněhu. Poprvé se dá opatrně lyžovat na běžeckých lyžích. Obdobně počasí s ranními teplotami kolem – 10°C a dennímí rovněž pod

pod nulou vydrželo do 5. února.

ÚNOR K -20°C klesla za celou zimu teplota pouze jednou, 1. února. Ze soboty 7.2. na 8.2. napadlo asi 15cm sněhu, což představuje největší sněhovou pokrývku celé zimy. Kdo nevyužil několika následujících dnů k běžeckému lyžování, další příležitost už nedostal. Potvrdilá se také lidová pranostika: Poleví-li leden, poleví i únor. Teploty po celou druhou polovinu února se pohyboraly ve dne i v noci nad nulou a tak nebyly rozkvetlé bledule a sněženky v posledním týdnu žádným překvapením. Vydržely skvěle skoro celý měsíc, do konce března.

BŘEZEN Jestliže konec února vybízel k založení teplého paříčiště a výsadbě salátu, pak průběh březnového počasí bylo nápady velmi brzy rozchnal. Hned 1. března byla velmi vlekle a jízlivě chladno, které nám skoro celý měsíc znepříjemňovalo pobyt venku. Vyskřídala se celá paleta počasí. Sněhové i dešťové pře-

i ~~dos~~ háňky, 8. března dokonce krupy. Koncem měsíce opět nízké noční teploty, i -7°C.

Duben zůstal i letos věrný své pro- DUBEN
měnlivosti. Zpočátku bylo pěkně, celkem teplo. Avšak s příchodem velikonoc (Zelený čtvrtek 9.4.) se silně ochladilo. V neděli i na velikonoční pondělí byly denní teploty pouze 2° až 3°C. V úterý 13. a ve středu 14. opět v noci pod nulou (-2°C, -3°C). Oteplovat se začalo postupně, výrazně až v poslední desítce dubnových dnů. Labutě, které strávily na rybníku za zámkem celou zimu, odletěly v polovině dubna. V posledních dnech měsíce se na komíně hospodářské budovy zámku (podle silnice) zdržoval pár čápů bílých.

I měsíc květen byl letos v podstatě KVĚTEN
skrkanaš značně teplotně různý. Prvních dva dny byly téměř letní. Od 5. do 8. se ochladilo na 12 ti stupňové denní teploty. Další čtyři dny, tj. do 12.5. panovala opět letní pohoda. Ráno kolem 10°C, přes den až 27°C. „Zmrzlí muži" s sebou přinesli ochla-

zení (ranní teploty asi 3°C). Zima je i během dne, takže v domácnostech se topí. Je i dost sucho. Řadu dní již nepršelo. Ve dnech 22. a 23.5. napadl na hřebenech Krkonoš nový sníh i u nás při nižších teplotách deštové přeháňky. Od 25. se otepluje, konec měsíce - velmi příjemné, teplé, letní počasí.

ČERVEN Stav z konce května přetrval až do 6. června. Druhý den (7.) přišla bouřka s kroupami a 8. (Medard) se značně ochladilo. Až do 20. června je ve dne kolem 20°C, ráno 10°C. Oblačno, přeháňky. Posledních deset dní převládá již teplé počasí. 22. jsme zaznamenali přívalový déšť.

ČERVENEC Hlavní školní prázdniny se dříve také nazývaly vedrny (M. Majerová). Letošní první prázdninový měsíc má však k tomuto termínu velmi daleko. Pohled do kalendáře, ve kterém si dělám poznámky o počasí, převládají zápisy: oblačno, oddělení, prší, zima, velmi zima, deštivo. Teploty i přes den často pouze 10 až 12°C. Teprve až po sv. Markétě

nastává mírné oteplení, které vrcholí sku-
lečnými vedry ve dnech 20. až 23. 7.
Poslední červencový týden se znovu ochla-
zuje, převládá déšť. V polovině mě-
síce zapršelo v oblasti Orlických hor
v krátké době takové množství dešťových srážek, že se i malé potoky
rozvodnily a způsobily značné škody na majetku a úrodě.

Celosvětově však byl letošní červe-
nec nejteplejším měsícem za posledních
118 let, kdy se vedou kompletní zázna-
my. Průměrná světová teplota byla
16,5°C. Je to o 0,7°C více než dlouho-
dobý červencový průměr. Většina věd-
ců se shoduje, že klimatické změ-
ny mají na svědomí výfukové zplo-
diny v atmosféře. (Novinová zpráva z 13.8.)

Měsíc srpen vdm alespoň částečně SRPEN
nahradil to, o co nás sedmý měsíc
připravil. Po celou první polovinu
srpna panovalo pravé léto. Potom
se na tři dny mírně ochladilo a
do 20. 8. bylo opět teplo. Posledních
deset dní se však ochladilo, 27. 8.
padal na Sněžce sníh.

1. 9. klesla ranní teplota na pa- ZÁŘÍ

ŘÍJEN
LISTOPAD

kyj 1 stupeň Celsia. I když astronomic-
ký podzim začíná až 22. září, skuteč-
ný podzimní ráz počasí nastoupil
se začátkem školního roku. Po vět-
ší měsíce převládá skutečně počasí.
Jen málo dní nepršelo, buď soustavně
nebo střídavě. Dojíždím denně do
Vrchlabí na kole a je jen málo cest,
kdy neamokenu. Několik dní „babího
léta" jsme si užili od 21. do 28. září.
27. října přišel studený déšť, který
od 800 m nadmořské výšky se měnil
ve sníh. Koncem října a hlavně
1. listopadu foukal silný nárazový
vítr. První mráz byl 7. 11, -3°C,
ráno v 6 hodin. 17. 11. pak již
-12°C. I ve dne trvá zimní charak-
ter počasí. Lze říci, že je „zima
jako řemen." Poslední listopadové
dny jsou ve znamení inverze. Dole
máme mlhavo, nevlídno, „vlezlo."

PROSINEC

Den před Mikulášem a následují-
cí dny vyhrnaly sněží. Napadlo asi
30-40 cm sněhu. Foukalo. Ve dnech
9. až 12. 12. teploty v noci: -16°, -18°,
-20°, -21°C. V neděli 13. 12. však při-
chází obleva, prší, na cestách a sil-

nicích se to klaužé. Sníh postupně ubývá. Ve dnech 17. a 18.12. je krajina téměř bez sněhu. Situace se však mění v následující dny. Ochlazuje se, přicházejí sněhové přeháňky a tak ke spokojenosti většiny obyvatel jsou vánoce bílé. Mrazne jen mírně, po všechny tři svátečné dny je zataženo. Teplo pára počasí trvá až do konce roku. Po vánocích dochází ke zledovatění vedlejších cest. S přes posyp, který provádějí zaměstnanci obecního úřadu, je chůze velmi nepříjemná. Hlavní silnice jsou udržovány Okresní správou silnic. Jsou pravidelně pluhovány a soleny, takže jsou vesměs bez sněhu. Obecní cesty opět udržuje soukromý řemeslník z Dolní Branné pan Plechá. Stížnosti na jeho práci nejsou.

Již před lety, abych lépe jsem pozorval, že se v přírodě začaly dít — ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
val hmyzí druhy, které po řadu let nebyly k vidění. Zejména to nebylo náhodná pozorování. V deníku mladá fronta dnes, v jeho krajové příloze Severovýchodní Čechy píše

Michal Kamárek: „Černí čápi, volavky nebo otakárci fenyklové přestávají být po dlouhých letech v Krkonoších a Podkrkonoší vzácností. Ochránci přírody chápou jejich návrat jako důkaz toho, že se příroda probouzí znovu k životu po smutném období používání chemických hnojiv a přípravků na hubení hmyzu. Cituje dr. Jana Váňka, pracovníka Krkonošského národního parku ve Vrchlabí, který říká: „Před dvěma lety se v Krkonoších začaly množit zcela ojedinělé druhy motýlů. Určitě to bylo i tím, že bylo teplé léto, ale myslím, že se začínají projevovat už i změny v zemědělství."

2. OBYVATELSTVO (SOCIÁLNÍ A DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ)

ZMĚNY V EVIDENCI OBYVATEL

	HORNÍ BRANNÁ	VALTEŘICE	CELKEM
STAV K 1.1.1998	1251	482	1733
NAROZENO	12	6	18
ZEMŘELO	13	4	17
ODHLÁŠENO	19	2	21
PŘIHLÁŠENO	29	8	37
STAV K 31.12.1998	1260	490	1750

Narozené děti:
Novotný Tomáš Žálabský Martin
Černý Daniel Paulů Petr
Bujárek Lukáš Bujárková Lucie
Kučerová Jana Bachlíková Andrea
Kaucourková Lana Trejbalová Gabriela
Klingerová Renata Edlmanová Barbora
Faisbaver David Bulušek Jaroslav
Tondrová Žaneta Hofmanová Petra
Jiroušková Gabriela Pospíšilová Michaela

Zemřeli pak tito občané:

Šír Josef
Horák Josef
Jandová Věra
Jindřišek Josef
Liškova Františka
Jirásková Anna
Vanclová Františka
Kynčl Gustav
Kanců Miloslav

Holman Stanislav
Kubec Oldřich
Nováková Věra
Marek Josef
Hendrych František
Martin Zdeněk
Maršálek Jan
Mariáš Vincenz

Mezi zemřelými jsou i dvě tragické úmrtí. Pan Miloslav Kanců zahynul při jízdě na koni. Pan Stanislav Holman padlá sudka hyaluše spadl do potoka Sovince a zemřel.

Za posledních 5 let počet obyvatel stále mírně stoupá, rodí se o několik dětí více, než je počet zemřelých osob. Rovněž převažuje počet lidí, kteří se přistěhují, nad těch, kteří z obce odcházejí. Dochází tak k opačnému trendu, který je sledován v rámci České republiky. Celkově nás ne stále ubývá vinou nízké porodnosti. V obou spojených obcích však za posledních deset let stoupl počet obyvatel o téměř sto. Společně s pracovníky Obecního úřadu jsme zjišťovali,

kam se nastěhovali, když ve sledovaném období se pokřtily jen asi tři nové dámy. Lidé se začínají vracet z měst, kde slouží nájemné, do rodinných domků svých rodičů. Typické dámy jsou většinou dvoubytové. V minulosti zůstávala po odchodu dospělých dětí jedna bytová jednotka prázdná. Dnes se zaplňují ženatými nebo vdanými dětmi. Několik rodin zakoupilo prázdné domy, nebo se nahrnulo nastěhovalo do objektů, které dosud sloužily jen k víkendovým pobytům.

Nejstarším občanem je pan Zdeněk Bílek, který se narodil ještě v minulém století a počátkem července se dožil 99 let. Blahopřál mu přišli starosta Ing. M. Martin a dva členové zastupitelstva paní Anna Blažíčková a Jaroslav Dejmek. Pan Bílek žije u svého syna a snachy, kteří se o něho vzorně starají.

Průměrný věk vychází takto:

Muži: 35,2 roku Ženy: 40,1 roku

Celkem: 37,6 roku.

3. POLITICKÝ A VEŘEJNÝ ŽIVOT

Politická krize ve státě, které se dala předvídat již od voleb v roce 1996 a byla způsobena jednak zhrubá tím, že voliči se rozhodli na nerozhodných výsledcích mezi politickou pravicí a levicí a jednak neschopností pravicových politiků se navzájem dohodnout, vyvrcholila na podzim 1997 rozpadem vládní koalice (pravicové). Prezident Václav Havel jmenoval vpodstatě nepolitickou vládu s předsedou Josefem Tošovským, guvernérem České národní banky. Úkolem vlády bylo uspořádat v letošním roce (tedy o dva roky dříve) předčasné volby. Ty se konaly ve dnech 19. a 20. června.

Volbu mají své základní organizace pouze Křesťanskodemokratická unie – Československá strana lidová a Komunistická strana Čech a Moravy. Jejich činnost se neprojevila nijak

výrazně ani v předvolební kampani.
Žádná politická skupina neuspořádala setkání s voliči, na kterých by vysvětlila své budoucí představy. Agitace se omezila na vylepení plakátů.

Naši voliči se rozhodli dát své hlasy 11 politickým stranám (z 18 v ČR) takto:

POLITICKÁ STRANA	HORNÍ BRANNÁ	VALTEŘICE	CELKEM
Občanská demokratická strana	223	137	360
Česká strana sociálně demokr.	180	76	256
Křesť. demokr. unie – Čsl. s.lid.	101	65	166
Unie svobody	63	42	105
Komunist. str. Čech a Mor.	42	20	62
Demokratická unie	16	14	30
Důchodci za živ. jistoty	15	10	25
Sdruž. pro republ. – rep. str. Č.	14	9	23
Strana zelených	8	6	14
nezávislí	7	6	13
Čes. str. národně sociální	5	–	5

Celorožně dopadly opět volby nerozhodně pro hlavní politické směry.

Pravicové strany získaly mírnou většinu dvou hlasů v Poslanecké sněmovně. Prolože se však předsedi ODS, KDU-ČSL a US opět nedokázali dohodnout, vládne v ČR menšinová vláda sociálních demokratů s podporou svého hlavního rivala Občanské demokratické strany. Ta s vládnutí shledala zcela neočekávané neobvyklou koaliční opozici s mlčením.

Naši občané, kterých přišlo k volbám 1061 z 1332 oprávněných (79,65%) volili proti celostátním výsledkům výrazně pravicově.

KOMUNÁLNÍ VOLBY

Za necelých pět měsíců se konaly volby do obecních zastupitelstev a v některých volebních obvodech i do Senátu. Termín: 13. a 14. listopad. O zvolení se ucházely dvě politické strany, Křesťanská a demokratická unie-Československá strana lidová, Občanská demokratická strana a jedno nepolitické Sdružení nezávislých kandidátů. Kandidáti Sdružení jsou znevýhodněni zákonem, který přikazuje před registrací do voleb opatřit určité

množství podpisů místních občanů, kteří vlastně svými podpisy dávají souhlas s účastí ve sdružení ve volbách.

Každá strana navrhla asi osm osob na svoji kandidátku. (Nejvyšší počet však mohl být 11, což je počet členů obecního zastupitelstva pro toto období.)

Kandidáti jednotlivých stran.

Sdružení nezávislých kandidátů.

1. Ing. Miloslav Martin, současný starosta
2. Prof. Jaroslav Dejmek, kronikář obce
3. Anna Zuzanková, současná místostarostka
4. Vladimír Havlíček
5. Alena Svobodová
6. Ing. Milan Brož
7. Františka Vavrušová
8. Václav Vandrauš

Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová

1. Anna Slašťanková
2. Miloslav Zuzánek
3. Vladimír Janda
4. František Pavel
5. Helena Johnová
6. Ing. Miroslav Šikola
7. Petr Tůma
8. Otto Böhmisch

Občanská demokratická strana

1. Ing. Vlastimil Bien
2. Josef Cerman
3. Jindřich Hanč
4. Josef Bien
5. Martin Mejvald
6. Eva Pavlíčková
7. Jaroslav Erlebach
8. Ivan Šichý

Jednotlivé zastupitelstva bylo zvoleno v tomto složení:

Ing. M. Martin, 717 hlasů
Prof. J. Dejmek, 723 "—
Anna Zuzánková, 562 "—
Vladimír Havlíček 598 "—
Alena Svobodová, 461 "—
Ing. M. Brož, 442 "—

Všichni ze Sdružení nezávislých kandidátů.

Anna Slaměníková, 495 hlasů
Miloslav Zuzánek, 482 "—
Helena Johnová, 415 "—

Zástupci KDU – ČSL

Za ODS byli zvoleni:
Josef Cerman, 319 hlasů
Jindřich Hanč, 400 hlasů

Z 1332 zapsaných voličů se voleb zúčastnilo

870 voličů, což je 65,3%. Tato čísla značně převyšuje celostátní průměr, kde se účast pohybovala kolem 50%.

Ustavující schůze nového zastupitelstva se konala v restauraci Pod Mearl dne 27. listopadu. Po zvolení příslušných komisí (mandátové, volební a návrhové) a po zprávě mandátové komise složili členové OZ slib do rukou nejstaršího člena OZ Jaroslava Dejmka. Svůj slib potvrdili i podpisem. Devíti hlasy z devíti přítomných členů OZ (při jedném zdržení se hlasování) byl již pro příští volební období zvolen současný starosta Ing. Miloslav Marlin. Při stejném rozložení hlasů byla zvolena i jeho zástupkyně Anna Zuzánková (rovněž pro příští volební období). Následoval projev starosty, který zhodnotil uplynulé čtyři roky práce OZ a naznačil hlavní směry činnosti v příštím volebním období. USTAVUJÍCÍ SCHŮZE

Schůze se zúčastnil 39 občanů, z nichž se někteří zapojili do diskuse.

Zastupitelstvo se sešlo celkem devětkrát. Již 12. ledna rozhodlo o výstavbě první etapy plynofikace v hodnotě cca 3,5 miliónů korun. ROZHODNUTÍ OZ

Předpokladem bylo získání výhodné půjčky od Dolní Branné ve výši 1 miliónu korun. Půjčka byla již předjednána na společné schůzi obcí OZ v prosinci 1997. Dolní Branná má velikých zájem také na plynofikaci a je vázána na přivedení plynu z Horní Branné, přes kterou jde hlavní plynovodní řad. Dolní Branná oplývá na svém katastrálním území skládkou odpadků, ze které má značný příjem, takže byla ochotna uvedenou částku zapůjčit. K dojednání druhé půjčky ve výši 2 miliony korun byl pověřen starosta u České spořitelny. Doba splatnosti stanovena na 8 let a obec ručí domem čp. 301 a budoucími rozpočtovými příjmy.

PŘÍPRAVA VOLEB

Činnost schůze obecního zastupitelstva se zabývala přípravou místních voleb, které proběhnou v listopadu. Bylo navrženo a schváleno, aby i příští zastupitelstvo na období 1999 až 2003 mělo 11 členů. Volby proběhnou ve dvou volebních okrscích.

Počátkem 28. října uplyne 80 let od vzniku Československé republiky, položí zás-

kupci obce (Ing. Martin a A. Zuzánková) věnce k obětem 1. a 2. světové války. O atletech Sokola pamětní a hlavně o reliéfu T. G. Masaryka uveřejnil kronikář Jaroslav Šejnek článek v měsíčníku Krkonoše. Celé číslo časopisu je v přílohách.

Na desáté schůzi v roce 1998 a na druhé schůzi nového obecního zastupitelstva byly schváleny komise pro jednotlivé oblasti práce. KOMISE OZ

Ve stavební komisi jsou Ing. Martin Miloslav, Vladimír Havlíček a Ing. Vlastimil Bien, v kulturní Alena Svobodová, ve školské Jaroslav Šejnek, v revizní a kontrolní Helena Johnová, Miloslav Zuzánek, ve finanční Ing. Milan Brož, Ing. Jan Zuzánek, SPOZ (Sbor pro občanské záležitosti) vede Anna Šťastníková.

4. HOSPODÁŘSKÝ ŽIVOT

A) ZEMĚDĚLSTVÍ

Podrobná zpráva o největším podniku v obci ZEPO - Zemědělský podnik byla podána v loňském roce. Její osevní plochy zůstávají v podstatě nezměněné. Při současné úrovni agrotechniky se příliš neliší ani hektarové výnosy, i když přírodní vlivy občas způsobí v zemědělství citelné ztráty. Takový případ se udál na 10 hektarech kmínu, dvouleté plodině. V zimním období 1997/98 byly přezimující rostliny natolik poškozeny myšmi, že pole muselo být zjara zaoráno.

Otevřené tržní prostředí v rámci Evropské unie (EU) nutí české zemědělce ke zvyšování produktivity práce. Tato skutečnost přiměla vedení ZEPO, převážně pak pana Karla Červinku (zodpovídá za živočišný úsek) rekonstruovat nejmodernější krávín bývalého JZD, který je od roku 1992 nevyužíván. Jeho velikou výhodou je kruhová (karuselová) dojírna. Dojnice

přicházejí do samostatných boxů po obvodu veliké kruhové míšírny. Boxy i s kravami se poslupně otočí o 360°. Za tuto dobu je každý kus dobytka vydojen. K obsluze cca 200 krav stačí nyní pouze šest pracovnic, převážně žen. Sem byly svedeny krávy z valeřického kravína, který byl od centra ZEPO vzdálen 14 km. (Tak odpadlo rozvádění píce na tuto vzdálenost.) Dále i krávy ze starého kravína hornobranského. Snížení prašnosti a zvýšení kulturnosti prostředí pro lidi i dobytek (je zde i porodna a ustájení telat) však nebylo zadarmo. Výše popisovaný „starý" kravín byl v provozu od roku 1978, potom šest let nepoužíván, kdy jeho zařízení, zvlášť kovová stáhla dále. Krukovā dojírna již nebyla k použití a ZEPO se podařilo zakoupit starší, které po opravách instalovat. Dále byla nutná rekonstrukce rozvodů elektr. proudu, částí střechy, provedení všech nátěrů. Náklady činily 2,6 miliónů českých korun. Další pracovnice

uspřil nový italský krmný vůz značky LUCLAR. Do vozu, taženého traktorem, se naloží několik druhů krmiva (obilí, řepné řízky, silář apod.). V korbě vozu je míchací zařízení, kde se jednotlivé druhy krmiva slejí a rovnoměrně promíchají. Vůz pak projede chodbou kravína a po obou stranách chodby naplní krmivem žlaby, ze kterých se dobytek krmí. Cena vozu LUCLAR byla jeden milión korun. Valečský kravín měl být přeměněn na chov vepřů. Nízká nákupní cena vepřového masa a jeho nadbytek na trhu však tento záměr ZEPO překazila. V současné době se hledají možnosti, jak bývalý kravín využít, nebo prodat.

B) PRŮMYSL, PODNIKÁNÍ

Po hospodářské stagnaci je celosvětově rok 1998 obdobím recese. V zemích Evropské unie vzrostla nezaměstnanost a po neúspěších klasovými pracovními vládami se hovoří a píše nejen

o zpomalení růstu hospodářství, ale přímo o krizi v České republice. V některých okresech je nezaměstnanost kolem 10%, někde i více. V naší obci koncem roku 1998 se pohybovala nezaměstnanost ~~pohybovala~~ kolem 5% a byla v semilském okrese jedna z nejnižších. Domníváme se, že zde má vliv poloha obce mezi dvěma městy, kde se dá práce sehnat. Opatřil si zaměstnanecké místo v Horní Branné je téměř nemožné. A prostor k soukromému podnikání rovněž ubývá. Přesto se to podařilo dvěma lidem. Pan Jaroslav Jindřišek rozšířil řady samostatných truhlářů (začal však již před r. 1998) a slečna Petra Hromádková si otevřela opravnu obuvi v přízemí historické budovy radnice. Zřídila si dílnu v místnosti, kdy byl dříve masérní salon. (Jeho trvání však bylo velmi krátké.) Tak po mnoha letech, po činnosti ševce pana Emila Novotného, máme opět kam dávat si opravovat boty.

Několik měsíců se pokoušel v pra-

najatých prostorách ZETO vyrábět lzv. rámkovou dlažbu pan Libor Maňásek. Z technologických důvodů však výrobu zastavil.

Od doby, kdy skončila promítání kina, byl tento velký prostor nevyužitý. Letos si jej pronajala firma NATURAL pana Cermana a zadaptovala ji na skladovací prostor. Stavební úpravy provedl místní podnikatel pan Ladislav Bark.

C) OBCHOD A SLUŽBY

Druhou část budovy KINA (majitelé Hana Jebavá a její bratr Josef Janata) začali oba sourozenci rovněž využívat. V prostorách předsálí si zařídili obchod s použitým textilem, který se dováží ze západní Evropy. Mají zde i určitý sortiment galanterního zboží. Prodej použitého zboží - textilní konfekce, boty, lyže, automobily, ledničky, elektronické výrobky, atd. - se stal po roce 1989 určitým fenoménem těchto deseti let. V předchozích 40 letech socialismu stále

něco na trhu scházelo. Tehdy se nenabízelo, tehdy se shánělo. Pomocí známých, protislužeb i pomocí podplácení. Při shodě rodinného clanu existovaly tzv. koordinační lístky, které měly stavebníkovi zaručit, že uvedené zboží obdrží. I v tomto případě býval sortiment velmi úzký a často bylo přiděleno zboží druhé nebo i nižší kvality. Pokud někdo vycestoval „na západ", snažil si ze ušetřených peněz něco koupit, co u nás nebylo. Nelze se proto divit, že po otevření hranic v roce 1989 začalo k nám proudit zboží, kterého byl dosud nedostatek. Pro prodejny tohoto typu se ujal název „second hand", lidově, zkráceně „sekáč". Nebo označení „hrabák", které vyjadřuje způsob nákupu: v hromadách konfekce se zevrubně přehrabují a vybírají. Ceny za tato zboží jsou velmi nízké. Druhým nejrozšířenějším sortimentem jsou dovážené „ojeté" automobily. Jejich cena se pohybuje od jedné čtvrtiny do jedné poloviny nového auta ŠKODA FELICIA, tj. od 60 000 Kč do 120 000 až 150 000 Kč. Na koupi

nového auta (215 až 240 tisíc) většina průměrně vydělávajících rodin, zvláště se dvěma, třemi dětmi, nemá.

ZMĚNY PROVOZOVATELŮ

Ke změnám nájemců došlo v Zámecké restauraci, kde skončil pan Jiří Pilař. (Odešel pracovat do Německa.) Restauraci převzal pan Miroslav Horák (nebydlí v H. B.). Koncem roku uspořádal vždy v pátek, v sobotu a v neděli dny speciální kuchyně: např. zvěřinové nebo mořské. Restauraci v této době navštívili zloději.

Hořovanský občan pan Leoš Pavel převzal po panu Marcelu Zvonáčkovi Restauraci Pod Mezí (majitelem budovy je Asociace technických sportů). Pan Pavel je vyučený v několikerém z kovaobvodů. Po zdárném zaměstnání byl nájemcem restaurace oddílu kopané v Kamýcích nad Labem.

POTÍŽE V ZÁSOBOVÁNÍ POTRAVIN

Koncem listopadu a v prosinci došlo ke značným potížím v zásobování potravinami v místní samoobsluze, kterou Ing. Kalenský prodal firmě RENY. Po celý rok 1998 jsou ceny potravin v samoobsluze značně vyšší než v obou sousedních městech. Ještě k většímu rozdílům došlo po oteví-

velikě potravinově samoobsluhy, která patří do sítě cizí firmy s názvem PENNY MARKET ve Vrchlabí. Zde jsou ceny podstatně nižší, i když sortiment je užší. Obyvatelé obcí, kteří pracují ve Vrchlabí, nakupují zde. Rovněž i další přijíždějí sem, aby „dělali" velké nákupy v PENNY (za lístky Kaufland). Tak která odbyt v samoobsluze v Horní Branné a tržba se dokonce zvýšila. Z nakupujících využívají jen starší lidé a ti, kteří si nemohou nakoupit ve Vrchlabí. Záležitost se vyřešila až na počátku roku 1999, kdy došlo ke snížení počtu prodaváček a prodejnu zpět získal původní předlistopadový majitel - JEDNOTA se sídlem v Jilemnici.

Ve finančních potížích byla i sousedící pekárna. I ta změnila majitele, získala ji firma KÓDL z Lamnice nad Popelkou. Určitou dobu se zde pekly i známé Lamnické suchary. Při replacení byla pekárna několik dní bez elektrického proudu.

Řada majitelů rodinných domků UBYTOVÁNÍ

pronajímá pokoje turistům, převážně Němcům; občas zde bývají i Holanďané. Pracovnice obecního úřadu odhadují, že pouze jedna třetina pronajímatelů přiznává příjem z tohoto podnikání. V druhé polovině roku 1998 to bylo 12 majitelů, kteří odvedli do obecního rozpočtu 5000 Kč. Roční průměr je asi 12 000 Kč.

D) PENĚŽNICTVÍ

Od doby, kdy Česká spořitelna ve většině obcích zavřela svá jednatelství, získává stále více klientů Poštovní spořitelna. Má pobočku na každé poště. Těch je v České republice 3400. Je součástí jednoho z největších a nejsilnějších českých bankovních ústavů, Investiční a Poštovní banky, a.s. (IPB). Na přelomu roku 1998/1999 zavádí i zpětný výběr peněz pomocí bankomatu, který je umístěn i ve vstupní úřadovně pošty.

5. ÚPRAVA OBCE, DOPRAVA

V květnu se započalo s plynofikací, kte- PLYNO
rau obecní zastupitelstvo připravovalo něko- FIKACE
lik let. Byla vypsána výběrové řízení na
dodavatele celé akce. Vítězně z něho vyš-
la firma GASCO PARDUBICE, s.s r.o.. Vlast-
ní provádět práce (výkopy, prolaky pod
komunikacemi a opětovné uvedení terénu
do původního stavu) byly svěřeny firmě
STAVBOL z KOŠŤÁLOVA. Poblíž požární zbroj-
nice byla postavena redukční stanice.
Výkopové práce komplikovaly kabely te-
lefonů, televize, vodovodní potrubí.
Kolaudace celé akce se konala 18. září
a 13. října byl puštěn do potrubí plyn.
Náklady činily 3,9 miliónů korun. Pro-
tože částka je téměř polovina ročního
obecního rozpočtu, byly peníze získá-
ny takto: 2 miliony si obec půjčila
v České spořitelně na dobu splácení
8
10 let. 1 milión vypůjčen od Dolní Bran-
né (více o tom v kapitole 3). 500000Kč
přispěla Východočeská plynárenská
společnost. Byly určeny na stavbu
regulační stanice. Řada rodinných
domků tak první sezónu topila ply-

nem. Náklady na přebudování kapacitního systému v Lamě se pohybovaly od 40 do 70 tisíc korun. Tato částka je nejvíce závislá na typu a výrobci plynového kotle. Celá výstavba je kvalitně zdokumentována fotograficky a je v přílohách.

SVOZ ODPADKŮ

Nový zákon o likvidaci odpadků dává obcím jednak více pravomocí a s nimi i více odpovědnosti za stav životního prostředí na katastru obce. Až do konce roku 1997 odvážela odpadky soukromá firma pana Matauška z Jilemnice. Občané si kupovali na obecním úřadě zvláštní plastikové známky, které přivazovali k popelnicím určeným k vyvezení. Systém měl podstatnou nevýhodu: vypodstatě nebyla kontrola, kdo si známky zakupuje a nechává tak svůj odpad odvážet. Také jak často. Řada občanů odvážela domovní odpad za noci na nepovolené skládky, na okraje lesů, do příkopů podél silnice, často i do potoka. Když firma Matauškova dále zvýšila částku za odvoz jedné po-

pelnice, rozhodlo obecní zastupitelstvo o výhodnější nabídce firmy RUND z Jaraměře. Její systém svozu je zcela odlišný. S každou rodinou je sepsána smlouva, ve které si může vybrat jeden ze tří termínů svozu: 1) měsíční, 2) čtvrtdenní a 3) každý týden. Občané, kteří nevyužívají této služby, by měli podle nového zákona prokázat, jak svůj domovní odpad likvidují. Firma RUND odváží odpadky z obce na skládku v Dolní Branné. Ta byla obnovena nedávno a díky ní nemá tamní obecní zastupitelstvo mnoho starostí o peníze.

FIRMA RUND

V roce 1997 se postavil nový kiosek na autobusové zastávce, který slouží různým spolkům při pořádání letních tanečních zábav nebo jiných akcích. Letos se v kiosku dokončila elektrická instalace. Současně byla zbourána dřevěná stavba starého včelína, který sloužil „občerstvovací stanice" dříve pastýřům.

KIOSEK NA ZÁM. ZAHRADĚ

Jedinou, dosud nedokončenou budovou zámeckého souboru, byla budova, ve které je v současnosti obecní

OPRAVA STŘECHY

obecní knihovna a družina mládeže při základní školy. Zalím se podařilo (těsně před nástupem zimy 1997/98) odstranit nevyhovující břidlici, opravit vadné části krovu a střechu pokrýt asfaltovou lepenkou. Na opravu nám přispěla organizace SVAZ MĚST A OBCÍ v akci OBNOVA VESKOVA; půlovinou částky.

DOPRAVA Společně s Dalní Branná se podílíme na údržbě vlakové zastávky. Nová vláda Sociální demokracie přestala rušit vlakové spoje. Dokance některé nové přidala.

Autobusová doprava v rozsahu, který občané požadují, je i v dalším roce nadržována za příspěvků peněz z obecního rozpočtu příslušným provozovatelům autobusových linek. I zde se podařilo jeden spoj z Vrchlabí do Jilemnice obnovit. Jezdí však pouze v pondělí a ve středu, tedy ve dnech, kdy se úřaduje pro veřejnost.

OPRAVA OBEC. CEST Když se dokončily úpravy po výkopech na vedení plynu, začalo se s opravou místních komunikací. Položil se nový asfaltový koberec od

regulační plynové stanice podél budovy
maleřské školy až ke hřbitovu.
Stejným způsobem se upravila cesta na
vrch zvaný „Jetřabák". Nový povrch při-
šel na 330 000 Kč.
Pokračovalo se v úpravě zámecké
zahrady, uklizeno bylo okolí hřbi-
tovské hrobky. Severní ádel zámec-
kých bašt bylo zpevněno.

6. PÉČE O OBYVATELSTVO (SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ, ZDRAVOTNICTVÍ, A J.)

V období socialismu se průměrné příjmy
většiny rodin příliš nelišily. Aby se
aspoň částečně pomohlo rodinám s dětmi,
vyplácely se pravidelné přídavky na dě-
všem. Jejich výše byla odstupňována
podle počtu dětí. Přídavky vypláce-
zaměstnavatel jednomu z rodičů a či-
nily jednu složku mzdy.
Pravicová vláda premiéra Václava
Klause pověřila tehdejšího ministra

práce a sociálních věcí, aby vypracoval jiný systém k podpoře sociálně slabších občanů a rodin. Hlavní zásada zněla: nepřispívat těm, kteří to nepotřebují. To se týkalo i přídavků na děti. Ve většině měst (u nás v Jilemnici a ve Vrchlabí) vznikly úřady s názvem Kontaktní místa, u kterých se žádá o různé finanční výpomoci: přídavky na děti, příspěvek na nájemné apod. Byla vytvořena měřítka v podobě násobků živ. a životního minima, která o příspěvcích rozhodují. Žádá se opětovně po určitých obdobích. Žadatelé si vyřizují na složité formuláře a s nimi spojenou složitou byrokracii.

Lidem, kteří přišli o práci, je vypočítáván rovněž příspěvek na určité životní minimum.

Žalo samočinně (ze zákona) se zvyšují starobní důchody, jakmile inflace dosáhne stanoveného procenta. Letos se tak stalo od 1. července. Příští důchody se zvyšují níže.

Školní kuchyně i nadále vaří obědy pro zájemce z řad dospělých. Obědovat je možné

ve společenské místnosti Domu s pečovatelskou službou, pro oběd si dojít, nebo si jej nechal přivézt. Této služby využívá asi dvacet důchodců. Za dovezení i oběda se připočítá částka 3 Kč. Rozvoz se uskutečňuje obecním autem.

V Domě s pečovatelskou službou pracuje klub důchodců, který vede a o jeho zdárný chod se stará paní Kubová.

ZDRAVOTNÍ PÉČE

Zdravotní péči je třeba na dobré standardní úrovni. Jednou týdně v pondělí dojíždí do Branné paní MUDr. Helena Marešová, praktická dětská lékařka. V úterý a ve čtvrtek lékařka pro dospělé pacienty paní MUDr. Alena Pelcláková. Denně pak v obci ordinuje a také bydlí paní MUDr. Jiřina Machová, praktická zubní lékařka.

Obecní zastupitelstvo připravuje přemístění obou ordinací do Domu s pečovatelskou službou, neboť v současném době není situace pro provoz lékařských služeb zcela optimální.

7. ŠKOLSTVÍ A KULTURA

BETLÉM JIŘÍHO BUCHARA

I když první jesličky postavil již v roce 1223 sv. František z Assisi, nastala zlatá doba pro stavbu betlémů v Krkonoších až v 19. století. Pro našeho spoluobčana pana jiřího Buchara to však byla až polovina století dvacátého. Byl to ještě čas bez večerů brávených před televizní obrazovkou a pan Buchar začal uskutečňoval svůj sen z mládí o pohyblivém chodícím betlému. Určitě zde roli hrála i rodová betlémářská tradice. Pěkný betlém, o kterém se neví kde a kdy skončil, vytvořil strýc pana Buchara z Dolních Štěpanic, pan Petrák. Jiří Buchar začal stavět bez plánů, bez nákresů. Vše nosil v hlavě. Za materiál mu posloužila dřevo lípy, lepenka, kůra černého topolu. Dovsud těchto stromů několik stojí u rybníka za zámkem. Betlém nebyl zhotoven najednou, ale vždy se na něm pracovalo v předvánočním čase po první adventní neděli. Vznikal postup-

ným přidáváním staveb i figurek. Vlastní městečko Betlém tvoří pozadí, dole jsou salaše, pastviny a jeskyně. Všechny figurky jsem, vyřezané doma za pomoci již zemřelého válečného invalidy z 1. světové války pana Vejnara. Celkem je v betlémě 60 lidských postav, 47 ovcí, dva psi a liška. Nad Betlémem je tmavě modrá obloha s kamelami a blikajícími hvězdami. Většina figurek je v pohybu. Řada z nich pouze chodí kolem jeslí v jeskyni, další pak vykonávají na míse různé práce - pohyby. Např. selka tluče máslo, andělé nazpívají létání, muž tahá za provaz zvonce, pes vrtí ocáskem, kamzíci se brekají a jiné a jiné! Je zde i vodopád s tekoucí vodou. Vše je pohánění elektromotorkem pomocí spousty řemínků, páček, táhel a kolečka. Do 3 elektrických okruhů po 120 voltech je zapojeno 70 desetivoltových žárovek a doutnavek. Při sledování toho hemžení nevíte, kam se dříve podívat. Vše je navíc doprovázeno magnetofónovou nahrávkou známých koled a biblickým textem, který čte herec

Felix le Breux.

Na závěr návštěvy u jičína a Květy Bucharových uvádím doslovnou citaci textu pana Buchara o jeho betlému:

"Při osvětlení je to živý obraz, který připomíná známý příběh o narození Ježíše Krista z nového zákona." Pan Buchar si dále přál poděkovat kronikáři za zájem o jeho dílo, které představuje stovky hodin dřevěných i ruční prací, neskonalé trpělivosti a vynalézavosti. Jsme rádi, že nejen filemnice, ale i Horní Branná má svého rodáka, který postavil důmyslný chodící Betlém. (Fotografie od Anny Davidové, profesionální fotografky z H.B., jsou mezi přílohami ke kronice.)

Výčet figurek a jejich činností:

3x andělé, kraulí
2x mnich, chodí
3x trubač, nad jeslemi, pohyb do stran
1x valašník, krouti hlavou
1x pastýř, troubí, pohyb do stran
1x zvoník, zvoní
1x pastýř se psem, hledá ovce
1x pastýř, žene 16 ovcí
1x bednář, dělá sud
Marie, kolébá
Josef, zdraví

1 x mlýn, otáčí se ramena
Herodes, sleduje tři krále
1 x liška, běhá po skále
2 x kamzík, brkají se
1 x selka, dluče máslo
1 x vesničan, štípe dříví
1 x pastýř, sedí a houká
2 x husa, plují po vodě
1 x pes, vrtí ocasken
1 x valašník, leží a otáčí hlavou
1 x pastýř, klečí u jesli
1 x pastýř, drží ovci
11 x ovce, pasou se
lekací voda

Celkem je v pohybu 41 figur a 16 ovcí, k tomu dva psy daromůrků v pohybu. Jdou ze dvou stran a na každém pásu jich je šestnáct.

ZÁJEZDY ZA KULTUROU

Členka obecního zastupitelstva paní Mařenka Alena Svobodová zorganizovala následující zájezdy:

Labutí jezera, balet P. I. Čajkovského ve Státní opeře v Praze.

Brouk v hlavě, Vinohradské divadlo.

Muzikál Mrazík, Hradec Králové

Večer s Jiřím Suchým v Dolní Branné.

jilemnický ochotnický divadelní soubor, sehrál v místní sokolovně zajímavě představení Lazebníka sevillského od Gioachino Rossiniho. Jednalo se o reprodukovanou hudbu a zpěv známé opery spojenou s projevy živých herců na jevišti. Na představení se podílel mimo jiné bývalý žák základní školy Tibor Hájek.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

V letošním roce je ve škole plný počet, t. j. 9 tříd a 1 oddělení školní družiny. 14 pedagogů vyučuje a vychovává celkem 202 žáků. Ředitelem je Jaroslav Tuž, bydlí v Jilemnici, zástupkyně ředitele Milada Rychlíková, bydlí v Mrklově. Z Jilemnice dále dojíždějí učitelé: Lada Mechanická, Tomáš Václ, Tibor Hájek, Ladislava Kučerová, Miloslav Kunert, Miroslav Juna a Lenka Krausová. Místní učitelé: Jana Möhwaldová, Renata Novotná a vychovatelka školní družiny Denisa Vokřínková. Provoz školy zajišťují: Ivo Mallinský, školník, topič a údržbář, vedoucí školní jídelny Jana Novotná, vaří: Ludmila Šírová, Zdena Hrubá a Věra Buluškova. O úklid se starají: J. Čermanová, M. Ackermanová, M. Koberová.

Ve škole pracují různé zájmové útvary:
1) Zájmová tělesná výchova, vede p. uč. Václ
2) Zdravotní tělesná výchova, vede p. uč. Möhwaldová
3) Hra na zobcovou flétnu, vede p. uč. Krausová
4) Florbal, vede p. uč. Novotná
5) Dopravní výchova v 8. a 9. ročníku, vede p. Josef Jebavý, cvičitel.

K zápisu do 1. třídy se dostavilo 34 dětí se svými rodiči. Školu naopak opustilo 21 žáků 9. třídy, 3 odešli z 5. třídy do primy osmiletého gymnázia v Jilemnici a další 3 žáci ze 4. třídy přecházejí na sportovní školu v Jilemnici.

18 dětí navštěvuje školní družinu, zařízení které pečuje o děti v mimoškolní době. Herna družiny je mimo školní budovu, v areálu zámku. Používají i místní tělocvičnu a venkovní sportoviště. Zabývají se též rukodělnou prací, nejlepší výrobky vystavují ve škole.

SPOLUPRÁCE ŠKOLY S OBECNÍM ÚŘADEM

Obec jako zřizovatel školy platí opravy, vodné, elektrickou energii a údržbářské práce: vymalovala se ředitelna, natřelo se část oken, ve dvou třídách se položila nová podlahová krytina. Opravila se střecha a hromosvody. Do obou budov se zakoupily nové školní hodiny. Vybavení

Školní kuchyně se rozšířilo o nový nerezový pracovní stůl a o kuchyňský robot.

25. prosince vystoupili žáci v harrachovské hrobce s pásmem koled.

SBOROVÝ ZPĚV V KOSTELE

Při tradičních katolických svátcích provedl malý pěvecký sbor (doplněný zpěváky z Jilemnice) mše různých autorů. Sbormistrem pomáhá pan Ing. Vladimír Novák, varhaník a vedoucí kůru jilemnického kostela svatého Vavřince.

110L. ŠKOLNÍ BUDOVY

2. září 1888 byla slavnostně vysvěcena nová školní budova. Vyučování v ní začalo 16. září 1888. Jubileum se připomnělo vydáním dvou publikací:

1) 110 let základní školy v Horní Branné.
S pomocí archivních materiálů vybral a sestavil pan učitel Mgr. Mirko Juna.

2) almanach.
Ten ze žákovských literárních prací sestavili učitelé češtiny Mgr. Jana Möhwaldová a Mgr. Jiřa Šlajska.
(Obě publikace jsou v přílohách.)

8. ZÁBAVA A SPORT

PLESY

V lednu se konaly dva plesy: ve Branně oblíbený myslivecký s výbornou kuchyní (zvěřina) a ve Valeřicích pleš hasičský. V únoru uspořádali pleš sokolové a hasiči, oba hornobranské spolky.

15. února připravil Spolek žen maškarní karneval pro děti, při kterém hrála opravdová hudba (živí muzikanti).

Obdobný dětský pleš se uskutečnil 1. března v sokolovně ve Valeřicích.

Tradiční maškarní průvod z Valeřic se závěrečnou „merendou" prošel oběma obcemi 28. února.

Podnikatelé se sešli na svém 3. bále se členy fotbalového oddílu již mimo masopustní období 14. března. Výtěžek bálu byl opět věnován na znovuvybudování kluziště.

LYŽOVÁNÍ

Lyžařská sezóna byla velmi špatná. Sněhové podmínky nedovolily uskutečnit ani jedny naplánované závody. Aktivních závodníků stále ubývá, slabý je zájem dětí. Oddíl se však může pochlubit vynikajícími výsledky Oldřicha

Hakla, mladšího, který získal pro TJ Sokol již patnáctý titul mistra republiky a byl za rok 1997 vyhodnocen jako druhý nejlepší sportovec okresu Semily. Několik pěkných umístění získal i Roman Čaudel na Mistrovství České republiky.

19. září se sešli běžci na dalším ročníku přespolního běhu „Po stopách horolezanské první lyže." Do cíle doběhlo 196 závodníků a závodnic ve věku od 5 do 51 let. Výsledková listina a několik fotografií, které dokreslují atmosféru závodů, jsou v přílohách.

DALŠÍ SPORTY

Ostatní oddíly (kopaná, tenis, stolní tenis) pokračovaly v pravidelné činnosti. Víz podrobnější zpráva v roce 1997.

Jako příklad různé činnosti je sobota a neděle 30. a 31. května. Kromě pravidelných mistrovských utkání v kopané a tenise v sobotu, se v neděli uskutečnil tenisový turnaj ve čtyřhrách. V sobotu odpoledne předváděli místní hasiči práci se starou stříkačkou a večer uspořádali taneční zábavu na zámecké zahradě. V neděli v 15 hodin předvedli příznivci ochotníci v režii pana učitele

Tibova Hájka průřez operou G. Rossiniho Lazebník Sevilský. Byl to zajímavý pokus s užitím playbacku. Hrálo se v sokolovně.

Zdařilou akcí byla rovněž beseda s lyžařskou závodnicí, držitelkou bronzové a stříbrné medaile ze zimní olympiády v Naganu v roce 1998, Kateřinou Neumannovou. Sešlo se zúčastnilo asi 150 osob. Pořadatelem byl ~~tenisový~~ oddíl lyžování. K. NEUMANNOVÁ OLYMPIONIČKA

Asociace víceúčelových sportů je zkrácený název základní organizace, která vznikla z bývalého SVAZARMU (viz podrobněji v r. 1996), sdružuje v roce 1998 124 členů, z toho je 24 mládeže. Organizace má dva kluby: střelecký s 54 členy a leteckomodelářský s 25 členy. Organizaci řídí devítičlenný výbor, který volí valná hromada na dobu pěti let. Předsedou je Ing. Vladimír Truhlář, který zároveň vykonává funkci ředitele autoškoly. AVZO TS ČR

Sportovně střelecký klub pořádá ročně asi patnáct soutěží v malorážových, velkorážových i historických perkusních zbraních ve vlastní střelnici.

Předsedou loholo klubu je Oldřich Hajna starší. Střelecké soutěže, které klub pořádá, jsou hojně navštěvovány střelci i z jiných organizací. Soutěží se v olympijských disciplínách. Nejvýznamnější střelecký podnik, kterého se branští výkonní střelci zúčastňují, je neoficiální mistrovství světa ve střelbě ze služebních zbraní (armádní pistole a samopal vzor 58). To pořádá každoročně Obresní kolegium AVZO TSČ ČR Cheb na střelnici v Dolním Žandově. Zde se scházejí střelci z 18 států a naši závodníci dosahují zatím průměrných výsledků.

V klubu leteckých modelářů je 25 členů, z toho 15 chlapců ve věku do patnácti let. Děti navštěvují jednou týdně modelářský kroužek, který na poslední vedou prof. Ladislav Novotný a pan Karel Grasman. Klub velmi dobře reprezentuje organizaci nejen v rámci republiky, ale i v zahraničí. Předsedou je výborný modelář, reprezentant České republiky pan Jiří Blažek z Lánova. Je několikanásobným držitelem cen ze Světových pohárů. Velmi dobrých výsledků dosahují

místní modeláři v souležitosti, které jsou součástí mistrovství Evropy i světa. Umísťují se Luděk Malyska z Vrchlabí a Ladislav Kaudelka z Lánova.

Každoroční vrcholnou akcí modelářů je krkonošská modelářská show, která se pořádá ve spolupráci s krkonošským aeroklubem a Leteckou školou Vrchlabí na letišti ve Vrchlabí. Pořádá se pro širokou veřejnost a bývá hojně navštěvována. Např. v roce 1994 se jí zúčastnila přes 2 000 platících diváků. V minulých letech se konávala show v Harrachově Bramě, avšak pro nevyhovující polohu letiště u lesa „Brabenec" bylo nutné využívat oficiálního letiště ve Vrchlabí. (Polní letiště u „Brabence" vzniklo v době velkorysé podpory socialistického státu zemědělským družstvům jako plocha pro * letadla, která provádělo velkoplošné hnojení a ochranu proti škůdcům zemědělských plodin.)

Základní organizace má i svoji auto-školu, kde ročně získá svůj první řidičský průkaz asi sto-

mladých řidičů. Po mnoho let zde vyučují Ing. Vladimír Truhlář a pan Josef Jebavý.

Základní organizace vybudovala převážně svépomocí (za finanční podpory obce) v období socialismu dvě budovy a střelnici. Vše i nadále udržuje. Část hlavní budovy pronajímá jako restauraci a konávají se zde veřejná zasedání obecního zastupitelstva. Druhou menší budovu občas pronajímá i turistům.

9. RŮZNÉ

Ve druhém lednovém týdnu navštívili KRÁDEŽ
kostel sv. Mikuláše zloději a odnesli několik V KOSTELE
lidských sošek andělů. Vloupání do venkovských kostelů jsou v posledních letech na denním pořádku v celé republice. Pádem železné opony a snadným cestováním do Německa dochází ke vykrádání kostelů a k následným výhodným prodejům v západní Evropě. V průběhu roku byli však pachatelé dopadeni a předměty byly vráceny. Po této krádeži bylo do kostela umístěno poplašné zařízení, které má ochránit cennou výzdobu mnichovských před dalšími vloupáními.

Paní učitelka v.v. Marie Malínská, PŘEDÁNÍ
vdova po řediteli základní školy a kroni- 5 LISTŮ
káři obce v roce 1969 Josefu Malínském, KRONIKY
mi předala čtyři listy kroniky s datem Z R. 1969
10.3.1969. (jsou v přílohách.) Josef Ma-
línský je vyjmul z ročníků zápisů 1969
z obavy před možným postihem své
osoby jako učitele a ředitele školy.
Důvodem jeho obav byl mírně kritický
tón vládnutí Komunistické strany Česko-
slovenska do roku 1968 a zápis průbě-

hru událostí roku 1968. I bala malá skupinka z doby začínající „normalizace“ ukazuje na atmosféru doby. V následných prověrkách byl Josef Malínský z řad členů KSČ vyloučen a následně i zbaven funkce ředitele a dejší školy. Do své smrti v srpnu 1975 pak působil jako učitel. Dožil se pouhých 60 let.

Zapsal
Jaroslav Lepič